

آلکساندر دوما
نویسنده معروف فرانسوی

رمان تاریخی

چنین مادر، چنین پسر

ترجمه:
فروردی بن پارسای

با مقدمه:
ذبیح الله منصوری

رمان تاریخی

* چنین مادر، چنین پسر

* نویسنده: الکساندر دوما (فرانسوی)

* ترجمه: فروردین پارسای

* با مقدمه: ذبیح الله منصوری

* ۳۰۰۵ جلد

* چاپخانه: خورشید

* چاپ دوم / مهرماه ۱۳۶۳

* صحافی: حبیب

انتشارات یادگار، ناصرخسرو، کوچه امام جمهه

حق چاپ محفوظ است

مقدمه‌ای راجع به نویسنده این کتاب

=====

در بین نویسنده‌گان رومانهای
تاریخی (آلکساندر دوما) ای فرانسوی
نویسنده این کتاب نه فقط مرتبه‌ای ممتاز
دارد بلکه از لحاظ هنر و سلط بر موضوع
هائی که در کتابهای خود پرورانیده
منحصر به فرد است و قبل از (آلکساندر
دوما) و بعد از او، رمان نویسی
بوجود نیامد که بتواند مانند این
نویسنده فرانسوی، واقعیتهای تاریخی
را در قالب رومان طوری بخوانند هارائه
بدهد که هرگز پدیده‌های تاریخی
فراموش نشود و خواننده از آغاز تا
پایان کتاب، بدون احسان کمال
و خستگی، به مطالعه ادامه بدهد؛
خواندن هر یک از رومان‌های
تاریخی آلکساندر دوما، مانند حضور
در یک آموزشگاه دروس تاریخی است
آنهم دروسی که با علاقه و می‌توان گفت

با لذت خواننده می‌شود و توشمند از
اطلاعات تاریخی برای خواننده باقی
میماند.

(آلکساندر دوما) که در سال
۱۸۵۴ میلادی در شهر (ولر-کوترت)
واقع در فرانسه چشم بدنیا گشود بعد
از اینکه شروع به رومان نویسی کرد،
یک روش عاقلانه و مفید را برای نوشتند
کتابهای خود پیش‌گرفت و آن این بود
که مثل یک معمار امروزی که قبل از
ساخت یک عمارت بزرگ ماکت ۱-
آن را می‌سازد و بنظر کارفرمای میرساند،
(آلکساندر دوما) هم پیش از نوشتند
اولین سطر کتاب خود، استخوان بندی
تاریخی کتاب را (اعم از تاریخ سیاسی
و نظامی و اجتماعی و عاطفی) می‌ساخت
یعنی روی کاغذ طرح می‌کرد بطوری که
قبل از شروع به تحریر کتاب میدانست
که کتاب او چگونه گسترش خواهد یافت
و به چه نتیجه خواهد رسید.

۱- ماکت یعنی نمونه کوچک عمارت که قبل از آغاز ساختمان اصلی
تهیه می‌شود و اگر اشتباه نکنیم اولین بار در ایران ماکت ساختمان
بانک ملی (قبل از ساختن آن عمارت تهیه شد).

(آلکساندر دوما) با بکاربردن

این روش عاقلانه، هرگز درحال نوشتن
یک کتاب، برانز نداشتن موضوع، (و
بقول متجددین ما نداشتن سوزه) از
کار باز نمی‌ماند و مجبور نمی‌شود برانز
نداشتن موضوع صفحات کتاب را با
آنچه نویسنده‌گان روزنامه نویس قدیم
برف انباری می‌خوانند پر کند^۱

نویسنده‌ای که اقدام به نوشتن
رومانتای تاریخی می‌کند، علاوه بر
مطالعات تاریخی باید قریحه و هنر
داشته باشد تا اینکه کتابش مورد پسند
قرار بگیرد و در بین رومان نویس‌های
مغرب زمین (آلکساندر دوما) از حیث
دارا بودن قریحه و هنر، اگر منحصر
به فرد نباشد در ردیف هنرمندان درجه
اول است و بهمین جهت، هر یک از
کتابهای این نویسنده را که بدست
می‌گیریم، از جمله در همین کتاب،
ریزه‌کاری‌های هنری او، در نظرما تازه
جلوه می‌کند و فراخنای قریحه، این

۱- من خود در یک قسمت از عمر، نویسندهٔ حرفه‌ای روزنامه‌نویس
بودم و اصطلاح برف انباری را در حرفهٔ روزنامه‌نویسی آموختم،

نویسنده فرانسوی آنقدر وسیع است که در هیچیک از کتابهای او، یک مضمون ادبی و هنری تکراری، به‌چشم نمیرسد، با اینکه چنته ذوقی و هنری (آلکساندر دوما) خالی شدنی نیست آن نویسنده توانا، از سبک نویسنده‌گی مخصوص وبه‌اصطلاح نویسنده‌گان مغرب زمین از (استیل) مخصوص پیروی نکرد و به‌همین جهت وقتی کتابهای (آلکساندر دوما) بزبانهای دیگر از جمله زبان فارسی ترجمه می‌شود لطمه‌ای برظرافت و شیرینی متن اصلی وارد نمی‌آید.

برای اینکه خواننده محترم این قسمت را بهتر ادراک کند می‌گوئیم که داستان تاریخی جنگرستم واشکبوس کوشانی در شاهنامه، از منظوم بودن داستان گذشته دارای سبک مخصوص است و هیچ مترجم نمی‌تواند این داستان را بیکی از زبانهای عربی یا انگلیسی یا فرانسوی ترجمه کند بطوری که خواننده در آن زبانها به سبک فردوسی بی ببرد.

ولی آثار (آلکساندر دوما)

چون از لحاظ نویسنده‌گی دارای سبک
مخصوص نیست، تمام مختصات خود
را در زبانهای دیگر حفظ می‌نماید،
مشروط براینکه یک مترجم آگاه، عهده
دار ترجمه، کتابهای وی بزبانهای دیگر
 بشود و شما که اینک این کتاب رامی—
خوانید مثل این است که متن فرانسوی
آنرا مطالعه می‌کنید چون جناب آقای
فروردین پارسای، مترجم این کتاب،
که از دانشمندان برجسته، کشور هستند
در زبان فرانسوی به‌اندازه زبان
فارسی سلط دارند و براستی، این
کتاب را با استادی و دقق و فصاحت
ترجمه کرده‌اند.

عنوان اصلی این کتاب (هوروسکوب)
با (اوروسکوب) می‌باشد که بمعنای طالع—
بینی است و مترجم داشتمند، ترجیح
دادند که عنوان کتاب (چنین مادر، چنین
پسر) که عنوان یکی از فصول کتاب است
باشد و مثل تمام رومان‌های تاریخی
(آلکساندر دوما) همواره در خاطر
خواننده می‌ماند و قسمت‌های تاریخی
آن فراموش نمی‌شود.

ذبیح الله منصوری

چنین مادر، چنین پسر

فهرست مندرجات

صفحة	موضوع
۱۷	- بازار موعود
۴۷	- باران روز سن مدار
۴۱	- مهمانخانه اسب سرخ
۵۱	- مافریس
۲۵	- فاطرسواری عالیجناب (مینار) پس از پیروزی
۸۳	- میلاد عالیجناب (مینار)
۹۷	- هدیه تولد عالیجناب (مینار)
۱۰۹	- بالاخانه اسکاتلنديها
۱۲۱	- در پای برج نو
۱۴۷	- مکاره
۱۵۷	- تقوای دوشیزه (س اندره)
۱۶۷	- تالار تبدیلی
۱۷۵	- آرایش و سوس
۱۸۳	- دو نفر اسکاتلندي

صفحه	موضوع
۱۹۳	- آنجه که زیر یک تخت ممکن است اتفاق افتد
۲۰۵	- شاعران ملکه مادر
۲۱۱	- لیلی و مجنون
۲۱۷	- شاهزاده (زوانویل) اجبارا" داستان بد بختی خود را می گوید
۲۲۹	- سخنگی آشکار
۲۳۷	- آفتابه دردان و دردان متعدن
۲۴۹	- چنین مادر، چنین پسر
۲۶۹	- شاهزاده (کنده) شاه را بنافرمانی تشویق میکند
۲۸۱	- شاه تعییر رأی می دهد
۲۹۱	- اعلام جنگ
۲۹۹	- پسر محکوم
۳۰۵	- بالغ و رشید
۳۱۵	- سرشاهزاده (کنده) روی تشن سگینی می کند
۳۲۵	- خاتمه

مقدمهٔ مترجم
=====

الکساندر دوما معروفتر از آنست
که مترجم ناتوان بتواند دربارهٔ وی
و آثار اظهار عقیده نماید. هم‌اکنون
در کتابی که ترجمه‌های تقدیم می‌گردد
صورتی از آثار این نویسنده عالیقدر
فرانسوی وجود دارد که متجاوز از یکصد
و چهل اثرا را معرفی مینماید و از این
تعداد آثار شاید یک دهمش به فارسی
برگردانده شده باشد که تا جایی که
من دیده‌ام، کنت دومونت کریستو و
سه تفنگدار و شوالیه دار مانتال و
پاسداران سلطنت و ملکه مارگو و غرش
طوفان (شامل گردن بند ملکه و شوالیه
دو مزون روز وبالاخره لئی شانزدهم
و انقلاب) است و جا دارد که خیلی
دیگر از آثار این نویسنده توانا را
مخصوصاً "آنها که اصل است و شخصاً"
نوشته است به فارسی برگردانده و کتاب

حاضر یکی از آنها است که واقعاً
انسان پس از خواندن چند صفحه از
آن دیگر نمیتواند از بقیه صرف نظر کند.
— شیرینی داستانهای الکساندر
دوما عیرقابل وصف است و با وجودی
او را نمیتوان یکموردخ نامید ولی تمام
داستانهایش آموزنده واقعی تاریخ
دورهای مختلف و نحوهٔ حکومتها و
دربارها است.

شاهکاری که الکساندر دوما در
داستان حاضر بکار برد است اینست
که صرف نظر از چهار فصل اول که در
یکروز تمام وقایع چهار فصل مزبور
اتفاق می‌افتد وقایع بیست و سه فصل
دیگر آن شش ماه بعد و فقط در عرض
چهار روز (قرن شانزدهم و زمان
سلطنت فرانسوی دوم) اتفاق می‌افتد
و واقعاً "بقدرتی وقایع این چهار روزه
دلچسب و با ظرافت بهم مرتبط شده
که بهتر از آن امکان ندارد.

بیش از این شرح و بسطی لازم
نیست و شاید طولانی شدن مقدمه از
شیرینی داستان بکاهد فقط از اینکه
قدرت لازمه برای برگرداندن اثر

الکساندر دومارا بهمان شیرینی که خود
نوشته است نداشتہام پوزش طلبیده،
از خوانندگان امید عفو دارم . ضمناً"
سعی شده است در عین امانت در ترجمه
از ذکر بسیاری از اسمی مکانها و
اشخاص که لازم نبوده است اجتناب
گردد .

در خاتمه از راهنمایی هائی که
دانشمند محترم و مترجم توانا ، آقای
ذبیح الله منصوری بمن فرموده اند ،
سی نهایت سپاسگزار میباشم .

فروردین پارسای

۱

بازار موعود

اواسط ماه زوئن سال ۱۵۵۹ در یک صبح روشن بهار جمعیتی که
که بهسی ناچهل هزار نفر تخمین زده میشد در میدان (سنتر زنیو)
ازدحام کرده و راه را بند آورده بودند.
مردی که نازه از ولایشن آمده و بواسطه کوچه (سن ژاک) رسیده
بود و از آنجا میتوانست جمعیت مزبور را مشاهده نماید تحریر شده
بود که بچه علت این اجتماع بزرگ در این نقطه پایتخت گرد آمده‌اند.
هوا خوب بود بنابراین مراسم دعای (سنتر زنیو) مانند سال

۱۵۵۱ نبودکه مردم برای درخواست قطع باران از منزل بیرون آمده و در آنجا جمع شده باشند بعلاوه دو روز قبل باران باریده بود بنابراین مراسم دعای (سنتزنویو) مانند سال ۱۵۵۶ نبودکه مردم برای درخواست ریزش باران اجتماع کرده باشند.

هیچ منارعهٔ شومی مانند (سن کوانتین) نیز در بین نبود که مانند سال ۱۵۵۷ مردم برای طلب آمرزش خداوند در مراسم دعا شرکت کرده باشند ولی این محقق بود که این اجتماع عظیم که در میدان این صومعه کهن پدید آمده بود برای انجام مراسم و تشریفاتی بود اما چه تشریفاتی؟

این تشریفات مذهبی نبود زیرا با وجودیکه ایتگا و آنجا در داخل جمیعت چند مرد ملبس به لباس مذهبی دیده میشد ولی تعداد آنها آنقدر نبودکه به این عید و اجتماع رنگ مذهبی بدهد. اجتماع نظامی هم نبود زیرا مردان نظامی بتعادل کمی در بین جمیعت دیده میشدند که تازه هیچ‌کدام دارای نیزه یا تفنگ نبودند. اجتماع اشراف و نجیب زادگان هم نبود زیرا در داخل جمیعت کاسکهای که با پرچم اشرف یا تلهای مخصوص نجیب‌زادگان آراسته شده باشد دیده نمیشد.

چیزی که بیش از همه در این اجتماعی که از هزاران رنگ بوجود آمده بود و بچشم میخورد اجتماعی که در آن عده‌ای نجیب‌زادگان مردان مذهبی، دردان، دهاتیها، دختران دم بخت، پیرمردان، معركه‌گیران، جادوگران، کولیها، صنعتگران، مامورین حمل فضولات و فروشنده‌گان نوشیدنی‌ها بعضی با اسب و بعضی با قاطر و برخی با کالسکه (درست در همین سال کالسکه اختراع شده بود) و عده‌ی زیادی دیگر پیاده می‌آمدند و می‌رفتند و فشار می‌آوردند و تلاش

میکردند که خود را بواسطه میدان برسانند و اگر نمی‌گوئیم که آن چیزی که بیش از همه در این جمع بچشم می‌خورد محصلین دیستراستها بودند که از چهار ملیت مختلف تشکیل شده بودند اسکاتلندی‌ها، انگلیسی‌ها، فرانسویها و ایتالیاییها و بعارت آخری آنروز چون اولین دو شنبه بعد از عید (سن بارنا به) بود تمام این جمعیت برای برگزاری مراسم بازار موعود جمع شده بودند.

ممکن است که بازار موعود که مربوط به قرن شانزدهم است برای خوانندگان محترم نامفهوم باشد بنابراین ما آنرا برای شما شرح میدهیم:

کلمه 'لاتین *indictum*' به معنی یک روز و یک جای معین برای تجمع مردم می‌باشد که این کلمه پس از تغییرات در طول سالها بصورت *Landi* درآمده است و درنتیجه این کلمه روز و محل معینی را برای تجمع می‌رساند که برای خوانندگان فارسی زبان (موعد) ترجمه کرده‌ایم.

در زمان شارلمانی پادشاه ژرمون قدیم که پایتختش را در (اکس لاشاپل) انتخاب کرده بود هر سال یکمرتبه اشیاء مقدسه را بمردم و زائران در محراب کلیسا نشان میدادند و (شارل لوشو) یا شارل بیمو این اشیاء مقدسه را از (اکس لاشاپل) بپاریس منتقل نمود که باز هم در هر سال یکبار بمردم نشان داده می‌شد و محل آن در میدان بازاری که نزدیک بلوار (سن دنی) است واقع بود.

اسقف پاریس که متوجه شده بود که جهت انجام عبادت مسیحیان بولوار مزبور بهیچوجه برای این جمعیت کافی و مناسب نیست ترتیب این بازار موعود را در میدان (سن دنی) داد و از آن پس بعد هیئت کشیان پاریس اشیاء مقدسه را به آنجا آورده و اسقف

می‌آمد و در آنجا وعظ و سخنرانی کرده و بمردم آمرزش و تقدیس میداد. ولی این عمل هم مانند اموال موروثی یا مال همسایه مورد دعوی واقع شد و هیچکی حق اجرای آنرا طبق دلخواه نداشت زیرا کشیشان تازه کار اجرای این مراسم را حق خود میدانستند و ادعا میکردند که فقط کشیشان (سن دنی) حق تقدیس در این محل را دارند و اسقف را مانند یک غاصب به پارلمان معرفی مینمودند.

این امر مورد گفتگو و بحث‌های بعض آمیز و غرض‌آلودی واقع شد و طرفین در مورد ادعای خود سخنرانیهای فصیح و بلیغی در پارلمان ایجاد کردند بطوریکه پارلمان نمیدانست به کدامیک از طرفین حق بدهد و بهاین جهت تقصیر را متوجه هر دو طرف دعوی دانست که چون هر دو طرف موجب اغتشاش و بی‌نظمی شده‌اند اسقف و کشیشها هیچیک حق اینکه پای خود را در بازار موعود بگذارند ندارند.

به این ترتیب رئیس دانشگاه با امتیازات بیشتری جانشین آنها در اجرای مراسم عید موعود گردید و او حق داشت که همه ساله در اولین دوشنبه بعد از عید (سن بارنابه) در میدان مزبور مراسم را اجرا و عنوانی دانشکده‌ها و دانشگاه‌هایان را انتخاب و اعلام نماید و همچنین مقرر شده بود که کسیه مستقر در این بازار حق فروش کالاء، خود را قبل از اینکه رئیس دانشگاه تمام خریدهای خود را انجام دهد ندارند.

اجرای این مراسم توسط رئیس دانشگاه که چندین روز طول می‌کشد بمحصلین این فکر را تلقین کرد که همراه رئیس دانشگاه باشند و محصلین از رئیس دانشگاه تقاضای این اجازه را کردند که بتصویب رسید و از این به بعد همه ساله این مسافت با تمام شکوه و

طمطرافقی که در تصور بگنجد انجام میگرفت، معلمین و محصلین بحال سواره در میدان (سنت زنوبیو) جمع شدند و از آنجا به مرکز بازار موعود پیاده رفتند و بمحض رسیدن به مقصد مشاهده کردند که تمام کولیها، جادوگران (در قرن مزبور در پاریس سی هزار جادوگر یافت میشد) و دختران و زنان ملبس به لباس پسران (از تعداد اینها هیچ آماری در دست نمیست) وکلیه دختران محلات اطراف پاریس مانند یک ارتش یا چیزی شبیه به مهاجرت بزرگ در قرن چهارم حرکت درآمدند با این تفاوت که این خانمها بجای اینکه از وحشیها و بربرها باشند فقط خیلی متعدد بودند.

بمحض اینکه به میدان (سدنی) رسیدند اندکی درنگ کرده و از اسب یا الاغ یا قاطر خود پیاده شده و غبار کفش یا چکمه یا نیم چکمه یا پوتینهای خود را پاک کرده آنوقت بارفای خود دور هم نشستند و روده خوک یا گوشت ادویه زده و سوسیس می خوردند و همچنین در مدت برگزاری مراسم مقدار فوق العاده زیادی از کوزه های نوشیدنی آشامیدند و کم کم سرهای گرم و سیبند و بارمی گردیدند و همه در حال سرخوشی و نوشانوش بودند و برای خوانندگان ما فصل پنجم کتاب (گارگانتوا) اثر (رابله) را بخاطر می آورند زیرا چنان شنگول شده و آواز میخواندند و یا یکدیگر را در آغوش می گرفتند و یا نزاع کرده و یا به عابرین نازرا و دشام می دادند که بنظر می آمد از خود شیطان هم بیشتر مشغول شیطنت بودند وبالاخره به اولین کسانی که بر می خوردند بد و سیراه هائی گفته و این بستگی به خلق و خوی آن اشخاص داشت که موضوع را به خنده یا با دشام گوئی یا کنک کاری برگدار کند.

برای جلوگیری از بی‌نظمی توقیف و بازداشت‌هایی از طرف پارلمان لازم مینمود و لی نازه وقتی کار بهاینجا میرسید و مجبور به تفرقه میشند بدشان نمی‌آمد که این یازار، ازمیدان (سن دنی) به شهر نقل مکان دهند.

باید این توضیح را بدھیم که در سال ۱۵۵۰ فقط ۱۲ نفر معلم و محصل از هر مدرسه چهار ملیت مختلف در این مراسم شرک مینمود و لی بعده "کلیه" محصلین و معلمان بالباس دانشگاهی و مانتوهای کوتاه و کلاه رنگی و کفش مخصوص و دشنه کوچک که حمل آن را منوع کرده بودند متناسب با این جشن بی‌بندوار شرک مینمودند و حتی محصلین نقاب زده و به این وسیله از زیر نظر مراقبت معلمان خود می‌گریختند و در نتیجه بی‌نظمی خیلی بیشتر شده و قبل از آنکه بتوان از آن جلوگیری بعمل آورد بصورت مهیبی جلوه‌گر میشد.

اکنون در سال ۱۵۵۹ که ما از آن صحبت میکنیم ملتزمین رئیس دانشگاه برای رسیدن به محل راه افتاده بودند و طبق معمول سواران منظماً از سرعت خود کاسته و بدون اینکه شلوغ‌کنند وارد کوچه (سن زاک) شده و از آنجا در جلوی قصر (شاشه) با صدای بلند شروع بعلنت و نفرین و دشnam کردند زیرا محققاً نیمی از این جمعیت از زندانهای زیرزمینی این قصر با اطلاع بوده و یاشنیده بودند ولی همین تظاهرات اغلب برای آنها تولید آرامشی نموده و به سمت خیابان (سن دنی) برآه افتادند.

حالا با اجاره خوانندگان خوب است پیش‌ستی کرده و برویم برای خود جائی در محل برگذاری مراسم در (سن دنی) گیری‌باوریم که بتوانیم شاهد واقعه‌ای از این جشن که مربوط به این داستان است باشیم.

عید رسمی در داخل شهر و حتی در داخل یک خیابان بزرگ انجام گرفت و در این محل اکثریت سلمانیها، شربت فروشان، گلیم بافان، خرازی فروشان، پیراهن دوزان، زین سازان، پراق دوزان، ریسمان— بافان، مهمیز سازان، چرم فروشان، دباغان، پوست فروشان، کفاشان، صندوق سازان، ماهوت فروشان، صرافان، زرگران وبالاخص سقط فروشان در جلوی جایگاه چوبی که دو ماه پیش ساخته بودند جمع شده بودند.

لباس این جمعیت برخلاف اعیاد بیست سال قبل ازانکه از رنگهای تیره و سیاه تشکیل میشد همه از ماهوت‌های با رنگ روشن و پارچه‌های زری یا نقره‌ای یا ساتن‌های رنگارنگ دوخته شده بود که در مقابل خورشید لباس آنها می‌درخشید و هرگز به این قشنگی و شیکی ندانسته بود.

در هر صورت علاجی که پارلمان برای اجرای مراسم مزبور کرد این بود که مراسم را در داخل شهر انجام دهند ولی مردم آنرا بکنار رودخانه منتقل کردند یعنی بازار موعود در (سن دنی) بود ولی عید در کنار رودخانه سن توسط مردم برگذار میشد و ما چون هیچ خریدی از بازار نمیخواهیم بکنیم به قسمت سفلای جزیره (سن دنی) میرویم و نگاه می‌کنیم و گوش میدهیم که بدانیم در آنجا چه میگذرد؟

سوارانی که ما دیدیم از میدان (سن زنیو) بطرف کوچه (سن زاک) حرکت کرده بودند پس از سلامی به قصر (شاتله) وارد خیابان (سن دنی) شده و بالاخره در حوالی ساعت ۱۱ تا ۱۱/۵ بمدخل مقبره سلطنتی رسیدند و بعد مانند گوسندهای که بعلف میرسد و از آزادی کامل برخوردار است با فرار از زیر نظر معلمین خود وارد

شهر وعده‌ای دیگر بکار رودخانه سن هجوم آوردند.
در کار رودخانه منظرهٔ تماشائی و دلپذیری درست شده بود
اینجا و آنجا در مقابل آفتاب روی علشه‌ها – توی گودالها تایک
فوسح اطراف محصلین ۲۰ ساله و شاداب در جلوی پای دختران
جوان ماهرو خوابیده بودند دخترانی که دامنه‌ای قرمز و گونه‌های
گلی و گردنه‌ای چون عاج داشتند.

قسمت اول روز بخوبی برگزار شد هر که گرمش بود می‌آشامید و
هر که گرسنه می‌شد غذا می‌خورد و بعد بزمین می‌نشستند یا دراز می‌
کشیدند و بعد مکالمات پرهیاهو بین آنها شروع شد – فقط خدا
میداند که چند کوزه نوشیدنی آنروز خالی شد و مجدداً "بر خالی
و بازهم بر و خالی وبالآخره شکسته شد و کار بجائی رسید که کوزه‌ها
را می‌شکستند و تکه‌های آنرا برای یکدیگر پرت می‌کردند بطوری که
نزدیکیهای ساعت سه بعد از ظهر کرانه رودخانه مملو از شکسته‌های
کوزه و بشقاب یافنجان و شیشه خالی شربت شده بود که روی سبزه‌ها
ولو بودند و مردان بطربهای سالم نوع خارجی را برای زنان خود
وزنان نیز انواع دوست داشتند آنرا برای شوهران خود جمع می‌
کردند و بطور کلی بگوئیم که کرانه‌آب که ابتدا سیر و شاداب و درخشان
و شیوه به سیلاق ساحلی بود اینک نصورت یک دهکده ویرانه و کثیف
درآمده بود.

ناگهان یک فریاد عجیب بلند شد : بآب... بآب...
 تمام مردم بلند شدند و صدا چند برابر گردید : لعنتی بآب
– پرستان بآب – کافر بآب... بی‌دینان و مرتدان بآب...
 بآب... بآب...

چندین صدا برآمد که چه خبر است و بعد همان صداها تکرار

میگرددند که یک زندیق بی‌دین در اینجا است که به مشیت خداوند شک آورده و میگوید بزودی باران خواهد آمد.

در بادی امر بنظر می‌آمد که این اتهام بینهایت احمقانه بیشترین اثر را در جمعیت بکند ولی مردم مشغول تفریح و خوشگذرانی بودند و از این موضوع که غیش آنها منقص میشند خشنناک می‌گردیدند بعلوه لباس‌های جمعیت لباس روز تعطیل بود و بیشتر عصبانی و ناراحت میشدند که میادا لباس‌های آنها از باران خیس و خراب شود.

داد و فریادهای که شرح حال آن بی‌دین را میداد مجدداً آغاز شد و مردم کم کم به این صداها نزدیک شدند و رفته رفته جمعیت بقدرتی در اطراف این نقطه متراکم شد که حتی با دهم از میان جمعیت راه عبور نداشت.

در میان این جمعیت انبوه و متراکم مرد جوانی که در حذف بیست سال داشت و به سهولت از یک محصل تغییر لباس داده تمیز داده میشد با گونه‌های بینگ و لباس‌های رنگ باخته ولی با مشتھای گره‌گرده مشغول بحث بود و بنظر میرسید که او منتظر است که مهاجمین و گستاخان بجای فریادکشیدن دست بروی او بلند نمایند و بخواهند او را بزنند و بهمین جهت مشتھای او بهم فشرده شده بود.

این شخص یک مرد جوان بلند قد و موبور ولاعقر و نحیف بود و در عین حال شور و نشاطی مانند دخترانی که لباس مردانه پوشیده بودند که ما در مردانشان صحبت کردیم داشت چشمانش وقتی که بطرف پائین بود حاکی از سادگی و صداقت فوق العاده او بوده و اگر شکسته نفی و فروتنی نداشت چهره انسانی و دلیرانه‌ای داشت که بهتر از آن ممکن نمیشد.

چه جنایتی ممکن بود اتفاق بیفتد؟ که تمام این جمیعت متحده
شده باشد و همه آنها بر علیه او بگرند و همه بازوها دراز
شوند بهقصد اینکه اورا بآب بیاندارند؟

باران روز سن مدار^۱

در فصل قبل گفتیم که جوان مزبور طرفدار پرستانها بود و ادعا میکرد که تاچند لحظه دیگر باران خواهد بارید و اینک ببینیم چگونه موضوع این ادعا پیش آمد مطلب بسیار ساده بود و ما از ابتدا شرح میدهیم.

مرد جوان که شبیه یک محصل جوان بود بنظر می آمد که منتظر

۱- توضیح آنکه چرا وقتی روز سن مدار باران بسیار د تاچهل روز دیگر، باران خواهد بارید؟

یکرفیق بارفیقه خود میباشد و در طول رودخانه گردش میکرد و هر چند وقت یکبار متوقف شده و لحظاتی به آب رودخانه خیره میشد و بعد متوجه سبزه و چمن شده و به آن خیره می گردید و سپس نگاه خود را متوجه آسمان می کرد.

بطور قطع میتوان گفت که او کار یکواختن را انجام میداد ولی به کسی کاری نداشت اما در این موقع که اغلب مردم عید موعود را می گذراندند و بنحوی که میل آنها بود مراسم تقدیس را بجا می آوردند و بخود مشغول بودند اعمال این جوان بنظرشان نایضند آمد و درنتیجه در عرض نیمساعت چندین نفر از اهالی شهر که با محصلین و پیشه وران قاطی شده بودند بطور واضحی از تماشی اعمال سه گانه این جوان بخشم آمدند مخصوصاً "که جوان مزبور اساساً" توجیهی به آنها نداشت.

یک صدای زنانه بگوش رسید که گفت من خیلی کنگکا و فضول نمی‌ستم اما خیلی دلم میخواهد بدانم برای چه این جوان اینقدر متوالیا "به آب رودخانه سپس بزمیں و بالاخره به آسمان نگاه میکند". یک جوان شهری که با لذت مشغول نوشیدن شربت و در عین حال محو تماشی دختر مزبور که (پرت) نامیده میشد بود گفت آیا واقعاً "میخواهی بدانی؟

دختر جواب داد بلی (لاندری) و من یک بوسه جانانه به کسی میدهم که من دلیل آنرا بگوید.

(لاندری) گفت من خیال میکرم برای یک چنین پاداشی چیز مشگلتی را از من خواهی خواست.

دختر جواب داد من بهمین راضی خواهم شد و جوان گفت: دست خود را بمن بده که پشت پا بقولت نزنی و پس از آنکه دست

دختر را بوسید از جا بلند شد و درحالیکه بطرف جوان مزبور برآه
افتاد بدختر گفت به آنچه آرزو داری خواهی رسید و پس از نزدیک
شدن بجوان بموی گفت خواهش میکنم بمن بگوئید چرا شما اینقدر
به سبزه‌ها نگاه می‌کنید؟ آیا چیزی گم کردید؟

جوان که تازه متوجه شد با او دارند صحبت میکنند موعد بانه
کلاه خود را از سربرداشت و با کمال ادب و مهربانی پاسخ داد آقا
شما اشتباه می‌کنید من به سبزه‌ها نگاه نمی‌کرم بلکه رودخانه را
نگاه میکرم و پس از ارادی این جملات روی خود را بسمت دیگر برگرداند.
(لاندری) کمی پور شده ضمن اینکه انتظار چنین جواب
موعد بانه‌ای را نداشت درحالیکه گوشهای خود را می‌خاراند به سمت
جمعی که از آنها جدا شده بود مراجعت نمود و (پرت) از او برسید
چه شد؟

(لاندری) جواب داد ما اشتباه می‌کردیم زیرا او به سبزه‌ها
نگاه نمی‌کرد.

— پس کجا را نگاه می‌کرد.

— او به رودخانه نگاه می‌کرد.

همه به ریش او خندیدند بطوريکه (لاندری) تا گوشهاش قرمز
شد و (پرت) از او برسید آیا تو از او نیرسیدی که چرا به رودخانه
نگاه میکنی؟

(لاندری) پاسخ داد نه زیرا آنقدر این مرد بنظر من مؤدب
آمد که مناسب ندانستم سوال دیگری از او بکنم.

دختر فریاد زد دو بوسه برای کسی که از او بپرسد چرا اینقدر
به رودخانه نگاه میکند و سه چهار سفر برای اینکار داوطلب شدند
ولی (لاندری) گفت چون من ابتدا به اینکار پرداختم وظیفه من

است که آنرا به اتمام بر سانم و دیگران قبول کردند.
 (لاندري) مجدداً نزد مرد مزبور مراجعت کردو برای دومین
 بار ازاو پرسید:

— چرا شما اینطور به رودخانه نگاه می‌کنید؟
 مرد مزبور با همان رُست قبلی کلاه خود را از سر برداشت و
 به مخاطب خود چنین جواب داد:
 — بیخشید آقا من به رودخانه نگاه نمی‌کردم بلکه به آسمان
 نگاه می‌کردم و پس از ادائی این جمله مجدداً و با احترام روی خود
 را بسوی دیگر برگرداند.

اما این مرتبه (لاندري) که حس کرد اگر بهمین پاسخ اکتفا و
 مراجعت نماید رفقایش بهاو خواهند خندهد جرات پیدا کرد و در
 حالیکه مانتوی جوان را بدست گرفت گفت:

— ای جوانک، آیا ممکن است من بگوئید چرا به آسمان نگاه
 می‌کردید؟

جوان مزبور گفت ممکن است من بگوئید چرا و به چه علت
 این سوال را از من می‌کنید؟

(لاندري) پاسخ دادکه رفقای من که در اینجا دور هم هستیم
 از اینکه فربیت یکساعت است شما بی حرکت و مانند یک میخ بر روی
 زمین ایستاده‌اید و اینگونه رفتار می‌کند ناراحت شده‌اند و می‌خواهند
 علت آنرا بدانند.

جوان جواب داد من بیحرکت هستم زیرا در اینجا منتظر
 یکی از دوستانم می‌باشم ایستاده‌ام برای اینکه درحال ایستادن
 آمدن دوستم را از دور بهتر می‌توانم ببینم و بعد چون تاکنون دوستم
 نیامده و من از انتظار خسته شده‌ام چند قدمی راه می‌روم و در حین

راه رفتن بزمین نگاه میکردم برای آنکه کفشهایم از برخورد با این تکه‌های شکته بشقاب و کوزه که در روی سزه و چمن ولو شده‌اند پاره نشود و بعد از آن من بهرودخانه نگاه میکردم که خستگی چشم را که از نگاه کردن بزمین حاصل میشد رفع کنم و بالاخره پس از خسته شدن از نگاه بهرودخانه برای رفع خستگی به آسمان نگاه می‌کردم.

(لاندری) در عرض اینکه توضیحات ساده جوان را پذیرد تصور نمود که او ویرا دست انداخته و مسخره میکند به این جهت رنگش مانند شقایقی که در داخل مزرعه‌گندم یا یونجه میروید سرخ گردید و در حالیکه با ژست تهدیدآمیز به پشت نکیه نموده وبالاتنه خود را به عقب میبرد گفت توجه داشته باش که تا کی میخواهی باین شوخيهای ناپسند و اين کارهای رشت ادامه بدھی؟

جوان گفت من قصدی ندارم و تا لحظه‌ای که دوستم بیاید اما... و در اینحال به آسمان نظر کرد و ادامه داد که تصور نمیکم بتوانم دیگر منتظر او بمانم.

(لاندری) گفت چرا دیگر منتظر نخواهی ماند؟
جوان گفت زیرا قریباً چنان بارانی خواهد بارید که نهشما و نه من و نه هیچکس نخواهد توانست حتی یک ربع ساعت در این محل بماند.

(لاندری) مجدداً "با حالتی که اینطور نشان میداد که مورد استهزا قرار گرفته گفت تو میگوشی که باران خواهد آمد.

جوان جواب داد بلی و بصورت شدید و رگبار.

(لاندری) گفت حتماً شما می‌خواهید شوختی کرده و بخندید.
جوان گفت قسم می‌خورم که قصد تغیریح و خنده ندارم و

(لاندري) با حال غصب گفت: پس می خواهید مرا مسخره کنید؟

جوان گفت مطمئن باشید که بهبیچوجه قصد مسخره واستهزا ندارم.

(لاندري) درحالیکه هر لحظه بیشتر به غصب می آمد گفت در این صورت به چه دلیل می گوئید فربایا "باران خواهد آمد درحالیکه هوا بسیار عالی است.

جوان گفت من می گویم فربایا "باران خواهد بارید، به سه دلیل.

(لاندري) گفت ممکن است آن سه دلیل را بزای من بگوئید؟

جوان گفت اگر شما مایل باشید محققاً خواهم گفت.

(لاندري) در عین اینکه مشتهاش گره کرده و دندان قروچه میکرد گفت بسیار مایل و در این موقع جوان بازستی که مینمایاند میخواهد بگوید شما آنقدر مرد خوبی هستید که من نمی توانم درخواست شما را رد کنم گفت:

— اولین دلیل اینست که چون دیروز باران نیامده، امروز خواهد بارید.

— شما مرا مسخره می کنید؟

— بهبیچوجه آقا.

— بسیار خوب، دومین دلیل.

— دومین دلیل اینست که تمام آسمان در شب گذشته گرفته و ابری بود و اینک هم گرفته است.

— اینهم دلیل نمی شود.

— لااقل بعنوان یک احتمال میتوان از آن یاد کرد.

— بسیار خوب بالاخره دلیل سوم خود را بگوئید و توجه داشته باشد که اگر دلیل آخری شما از دو دلیل دیگر قانع کننده‌تر نباشد من بسیار متغیر خواهم شد.

— اگر شما متغیر بشوید قیافهٔ نامطبوعی پیدا خواهید کرد.

— چطور شما من می‌گوئید که قیافهٔ نامطبوعی دارم؟

— توجه فرمائید که من بصورت وجه شرطی حرف زدم نزمان حال و سومین دلیل من آقا برای اثبات اینکه باران خواهد آمد، (درحالی که دستش را دراز و کف دست را رزو به آسمان گرفته بود) اینست که باران می‌آید.

— شما ادعا می‌کنید که الان باران می‌آید؟

— من ادعا نمی‌کنم بلکه آنرا ثابت می‌کنم.

— ولی این تحمل ناپذیر و غیرممکن است و شما خیال می‌کنید که من این ادعا را تحمل خواهم کرد؟

— من خیال می‌کنم که شما هم بیش از من تحمل نخواهید کرد و اگر بخواهم سفارشی به شما بکنم همان است که خودم هم عمل خواهم کرد یعنی در جستجوی یک پناهگاه باشید.
(لاندري) درحالیکه به سوی رفقای خود برمی‌گشت فریاد زد همه بیاید اینجا. و در این موقع زنان با صدای زبر و مردان با صدای گرفته با هم فریاد زدند چه خبر است؟ و به سمت او راه افتادند.

(لاندري) به آنان گفت وفا یعنی که در اینجا می‌گذرد غیرقابل باور کردن است زیرا این شخص ادعا دارد که در وسط روز ستارگان را در آسمان می‌بیند.

مرد جوان با لهجهٔ بسیار نرم و ملایم گفت آقا من بر عکس اظهار داشتم که هوا بطرز وحشت‌ناکی گرفته و ابری است. (لاندری) گفت این یک علامت و نشانه است و جوان جواب داد که در آن موقع این بد نشانه‌ای است. (لاندری) که مثل این بود که بی بهانه می‌گردد به رفقا گفت دوستان عزیز این شخص ما را مسخره کرده است و دارد به همهٔ ما حقه می‌زند.

جوان گفت آقا قسم می‌خورم که من آرزوی ریزش باران را ندارم زیرا اگر باران بیارد من هم مانند شما خیس خواهم شد و شاید هم بیشتر از شما زیرا سه چهار انگشت طول قدم از شما بلندتر است. (لاندری) گفت از اینقرار می‌خواهید بگوئید من قصیر القامه هستم؟

جوان گفت آقا این یک توهین است و من قصد توهین به کسی ندارم زیرا شما قریب ۵ پا طول قامت دارید. در این موقع چند صدا با هم فریاد برآورده که بلى او را به آب بیاندارید به آب.... ولی جوان با همان ادب و نزاکت فطری پاسخ داد که فرضاً "مرا به آب هم بیندارید شماها کمتر از من خیس، نخواهید شد.

اما مردم بطرف او هجوم آوردند و در حالی که نیمی از آنها اورا مسخره و نیم دیگر تهدید می‌کردند پرسیدند ای تبهکار به چه دلیل تو می‌گوئی که الان باران می‌بارد.

جوان جواب داد من قطرات آنرا حس کردم. (لاندری) فریاد زد تو ادعا می‌کردی که رگبار چواهد آمد نه اینکه چند قطرهٔ حالت تو ادعا به همدستی با منجمین را داری؟

جوان در حالی که کم کم خشمناک می شد گفت من ادعای همدستی با هیچکس را ندارم حتی با شما که اینقدر مرا تو خطاب می کنید . و همینجا بود که جوان متوجه شد که این واقعه دارد به طوفانی عظیم مبدل می شود و به این جهت مشتهای خود را کرده و آماده برای مقابله شد و دایره اطراف این جوان در اثر نزدیک شدن سایرین شروع به ضخیم شدن کرد و در این حال یکی از حاضرین که اورا شاخته بود فریاد زد این شخص (مدار) است .

چند نفر گفتند (مدار) چیست ؟ آیا از مقدسین است که امروز عیید آنست ؟ ولی یکنفر دیگر داد زد این از طرفداران پرستستانها است و در همین موقع بود که جمعیت هم صدا فریاد می کشید . این پرستان به آب این لعنتی به آب ، این بی دین و مرتد به آب و این فریادها باعث برهم خوردن عییدی شد که ما شرح آنرا در فصل گذشته دادیم .

ولی در همین لحظه مثل اینکه مشیت الهی می خواست کمکی برای این جوان که بنظر میرسید خیلی به کمک احتیاج داد بفرستد پیکشوالیه جوان به سن ۲۲ یا ۲۳ ساله که از سیما گشاده اش نجابت هویدا بود یعنی همان رفیقی که انتظارش را می کشید با قدم دو به آنجا رسید و در حالیکه جمعیت را می شکافت به بیست قدمی رفیقش رسید ولی در همان موقع جوان را از جلو و عقب و از پا و دست گرفته و به سمت رودخانه می بردند و او تلاش می کرد .

شوالیه تاره رسیده فریاد زد از خودت دفاع کن (مدار) عزیز و به محض اینکه نام (مدار) را برد جمعیت فریاد زد : آری این (مدار) است اورا به آب بیاندازید این طرفدار پرستان و مرتد را به آب بیندازید .

(پرت) یکمرتبه فریاد زد. چگونه یک طرفدار پرستان جرات و جسارت کرده و نام یکی از مقدسین را روی خود گذارد و جمعیت فریاد زد این شخص که به مقدسین بی احترامی کرده باید به آب انداخته شود.

(مدار) که حس کرد مرگ او نزدیک است و نمی تواند در مقابل جمعیت مقاومت کند فریاد زد (روبر) بدادم برس.

ولی زنهای خشمناک که در نفرت همانقدر تن مزاج هستند که در عشق فریاد زدند اورا به آب بیاندازید (روبر) فریاد زد آدم مواظب خودت باش و با اینکه تیغه شمشیر را از چپ و راست باشدت بحرکت درآورده و فرود می آورد ولی تلاش او برای رسیدن به رفیقش بی فایده بود زیرا جمعیت از جلوی او رد نمی شد، ضربات شمشیر را دریافت می کرد و حتی از درد ناله می کرد و از غصب زوجه می کشید ولی این دیوار جاندار باز نمی شد.

مرد تازه وارد که از لجه‌هاش می شد حدس زد که از اهالی اسکاتلند می باشد داعماً "با شمشیر مردم را میزد ولی یا نمی توانست پیش برود و یا بقدرتی کم پیش می رفت که بخوبی معلوم بود قبل از آنکه به رفیقش برسد بوسیله یک عدد ۲۵ نفری از روستائیان که نیز یا ۶ نفر ملاح و عده‌ای محصل هم قاطی آنها بودند به آب انداخته خواهد شد.

(مدار) بیچاره دستها را بهم پیوسته و با پا لگد می انداخت و دندانهای خود را بهم فشار میداد و هر لحظه به رودخانه نزدیکتر می شد.

مرد تازه وارد که (روبر) نامیده می شد فقط صدای او را می شنید و صدای او محسوساً" برودخانه نزدیک می شد و (روبر) دیگر

بعوض فریاد می‌غزید و پس از هرگرش لبه و یا نوک شمشیرش بر روی سر یکنفر فرود می‌آمد.

غفلتاً "فریادها چندبرابر شد و بعد یکسکوت جای آنرا گرفت و بالاخره صدای افتادن جسم سنگینی در آب شنیده شد.

(روبر) فریاد زد ای راهزنان – ای قاتلان و ای آدم‌کشان و در عین حال سعی می‌کرد که خود را به مرد خانه رسانده و دوستش را نجات دهد ولی اینکار غیر ممکن بود زیرا دیواری که جمعیت ساخته بود از دیوار سنگی نیز ببیشتر مقاومت می‌کرد واو با خستگی و کوفتگی و درحالی که دندانهای خود را بهم می‌سائید و دهانش کف کرده بود و از پیشانیش عرق می‌ریخت عقب رفت و این عقب رفتن تا راس خاکریز کنار رودخانه برای اینکه شاید سر رفیق خود را در روی آب مشاهده کند ادامه یافت ولی از رفیقش اشی ندید و در آنجا با تکیه کردن بر روی شمشیر خود چشمان خود را به زیر انداخت و با غارت به‌این جمعیت خشمگین و این مردم خطرناک وحشی خیره گردید.

(روبر) در این حالت و با رنگ پریده و تنها و با جامه سیاه مانند ملک الموت یا عزرائيل بود که یک لحظه استراحت کرده و بالهای خود را جمع نموده است ولی پس از یک دقیقه جنون سیعیت او که در سینه می‌جوشید خود را آشکار کرد و نابراهای بها این شرح بر زبانش جاری شد:

– شماها راهزن هستید – شماها همه‌تان قاتل رسوا و سنگین می‌سائید شما چهل نفر برای قتل یک جوان که ابداً آزارش بشما نرسیده هم‌دست شده‌اید و من به همه شما اعلام جنگ می‌کنم .

شما چهل نفر هستید و من همه‌تان را یکی پس از دیگری مانند سگ خواهم گشت ولی دهقانان و شهریها و محصلین که به‌این نبرد

دعوت شده بودند و مورد خطاب و ناسزای (روبر) قرار گرفته بودند تمايلی بهنبردی که با اسلحه سرد باید با این مرد شمشیر به دست و خشمناک انجام دهنده نشان نداده و با کمال بی‌غیرتی شمشیرهای خود را غلاف کردند.

مرد اسکاتلندي در حال يك دستش را رو بسر آنها درازمي کرد فرياد زد همه، شما همچنین بزدل و ترسو و لش و بي‌غیرت هستيد ولی من با حداقلی که ممکن است از شما انتقام خواهم گرفت زيرا شماها لياقت شمشير يك‌نجيب زاده را نداريد اي دهاتيهای خبيث و دني بدانيد که شدت باران و نگرگ تمام تاکستانهای شما را خراب خواهد کرد و خرمنهای شما بهمان تعداد روز که عده شما است و برای کشنن یک‌نفر جمع شده بوديد در روی زمين خواهد ماند زيرا تا چهل روز بدون انقطاع باران سيل آسا خواهد باريid ولی چون بباید هیچ جنایتي بدون مكافات بماند (در اينحال از کمر خود يك طپانچه بپرون کشيد) و با گفتن کلمه بخواست خدا بدون نشانه‌گيري بوسط آن عده خالي کرده در دم يك ازکسانی که در بهآب‌انداختن مرد جوان کمک کرده بود فرياد کوچکي کشيد و دست خود را روی سينه گذارده و بحال مرگ بهزمين افتاد.

آن وقت در حال يك بهآهستگي برمي‌گشت بهآنها گفت فعلاً "خداحافظ و شما در آتيه بيش از يكبار اسم مرا که (روبر استوار) است خواهيد شنيد و در همان موقع که او اين کلمات را مي‌گفت ابراهائي که از شب قبل در آسمان توده شده بود يكباره شروع بفرو ریختن باران کرد و چنان شديد و سيلابي می‌باريد که در هيچ‌يک از فصول باراني چنین وضعی دیده نشده بود. دهقانان که خيلي از ناسراهای (روبر استوار) ناراحت شده

بودند و متوجه شدند که نفرینهای او دارد جامه عمل می‌پوشد خواستند که او را دنبال کنند ولی غرش رعد و ریزش باران و تگرگ و روشنایی خبره کننده برق که آنها را کور می‌کرد و ادارشان کرد که به محافظت خود بیشتر بپردازند تا انتقام از آن مرد و در اندک مدتی ساحل رودخانه که در آن قریب ۵ تا ۶ هزار نفر جمعیت بود حالی از سکنه گردید.

باران چهل روز ادامه داشت بدون اینکه لحظه‌ای قطع شود و از همانجا است که در اول این فصل گفتیم که وقتی در روز عید (سن مدار) باران بیارد تا چهل روز قطع نخواهد شد.

مهمانخانه اسب سرخ

ما قصد نداریم که به خوانندگان محترم بگوئیم این ۵۰ یا ۶۰ هزار نفر مردمی که در عید بازار موعود شرکت کرده بودند چگونه و به کجاها پناه برداشتند همینقدر می‌گوئیم که در اثر این سیل و طوفان ناگهانی مردم به هر کجا مانند زیر سقف کلبه‌ها - خانه‌ها - مهمانخانه‌ها و حتی در داخل کلیسای سلطنتی نیز پناه برده و هجوم آوردند. در دوره مذبور در شهر (سن دنی) بهزحمت ۵ یا ۶۰ مهمانخانه پیدا می‌شد که در مدت چند دقیقه به قدری شلوع شدند که عده‌ای

از مردم با همان عجله‌ای که وارد آن شده بودند تصمیم به خروج از آنجا را گرفتند و خیس شدن و حتی غرق شدن از باران و سیلاب را برخفه شدن در گرمای ازدحام و شلوغی ترجیح دادند.

تنها مهمناخانه‌ای که تقریباً "حالی و خلوت" بود مهمناخانه اسب سرخ بود و علمت آنهم بواسطه موقعیت مهمناخانه مزبور بود که روی جاده پاریس فلاندر به فاصله ۳ یا ۴ کیلومتری از محل واقعه قرار داشت.

در این موقع سه نفر در سالن بزرگ و پراز دود این مهمناخانه که آنرا سالن مسافرین می‌گفتند وجود داشتند.

به استثنای آشپزخانه و یک انبار کاه که در بالا و برای اطاق خواب چارپاداران استفاده می‌شد بقیه ساختمان به محاذات زمین بود و مانند یک سرداب وسیعی بود که فقط از درب ورودی نور می‌گرفت و سقف آن طاقهای چشمگاهی ضربی و با پایه‌ها و دستکهایی بود که به حسب شکل سقف اینجا داشتند.

علاوه بر حیواناتی مانند سگ و گربه و مرغ و اردک که روی زمین این سالن زیر طاقها در حرکت بودند (و جای کلاخ و کیوت‌خالی بود) در اطراف دستکهایی که بوسیله دود سیاه شده بودند روزها چلچله و شبها شب کور در پرواز بودند.

در مورد وسایل تزئینی این سالن باید بگوئیم که وسایل سی ارزش یک مهمناخانه محرابی‌عنی میزهای چوبی و صندلی و تابورهای لق و کهنه.

سه نفری که در این مهمناخانه حضور داشتند عبارت بودند از مهمناخانه‌چی وزنش و یک مسافر به سن سی یا ۳۵ سال که اکنون وضع و حالت آنها را شرح می‌دهیم.

مهمانخانه‌چی که به‌اصطلاح آقای خانه بود هیچ کاری نمی‌کرد و روی یک صندلی حصیری مانند یک‌سوار جلوی درنسته و چانه‌اش را به‌پشتی صندلی تکیه‌داده و راجع به‌هوای بدبود غرغر ولند‌لند می‌کرد.

زن مهمانخانه‌چی قدری عقب‌تر از شوهرش نشسته و در عین حال که از روشانی استفاده می‌نمود با چرخ نخ ریسی و بدکمک انگشتان و دهان نخ ریسی کرده و بدلوک می‌بیچید.

مسافر ۳۵ یا ۴۰ ساله به‌جای اینکه در روشانی باشد بر عکس در زاویه ناریک سالن و خیلی عقب پشت به درب ورودی نشسته و بنظر می‌آمد که مشغول صرف نوشیدنی می‌باشد زیرا یک کوزه‌شربت ویکالیوان جلوی او بود ولی او در این وقت به‌نوشیدن مشغول نبود بلکه سرش را روی دستها گذاشته و بخواب عمیقی فرو رفته بود.

مهمانخانه‌چی باز غرغر کرد؛ ای لعنت براین هوا و زن مهمانخانه‌چی گفت چرا لند و لند می‌کنی خودت باران می‌خواستی و مهمانخانه‌چی گفت من غلط‌کردم.

زن مهمانخانه‌چی گفت بنابراین غرنزن و مهمانخانه‌چی بدون اینکه از این سرکوفت دلداری یابد، چون حرفش منطقی بود سرش را پائین انداخته و درحالیکه آه حسرت می‌کشید خاموش ماند و این حالت قریب ده دقیقه ادامه‌یافت تا اینکه "مجدداً" سر را بلندکرده و فریاد زد لعنت براین هوا.

— زن مهمانخانه‌چی گفت تو الان این حرف را زدی.

— بسیار خوب اکنون هم می‌گوییم.

— اگر از حالا تا شب هم این حرف را بزنی در وضع هوای‌تغییری حاصل نمی‌شود این‌طور نیست؟

— این صحیح است ولی بالاخره می‌توانم به رعد و برق و باران و نگرگ دشنام بدهم .

— چرا تو برعلیه بوجود آورند اینها ناسزا نمی‌گوئی .

— زیرا من یک مسیحی خوب و نیکو هستم نه یک سگ پرستان . در این موقع مسافری که در گوشه سالن مانند یک گربه توی قفس قایم شده بود از خواب برخاست و سرش را از روی دستها بلند کرد و با لیوان فلزی چند ضربه روی میز زد بطوريکه کوزه نوشیدنی شروع به کج و راست شدن نمود و خودش هم از روی صندلی بلند شده و فریاد زد آهای آهای و مهمناخانه‌چی به تصور اینکما و راصدا می‌زنند نزد او رفت .

مرد مسافرکه صندلی خود را چرخانده بود یک مرتبه مشاهده کرد که مهمناخانه‌چی مقابل او ایستاده است و در حالیکه سرایا او را نگاه می‌کرد و بدون اینکه صدایش را بلند کند ولی با اخم گفت آیا شما بودید که این دو کلمه سگ پرستان را تلفظ کردید ؟ مهمناخانه‌چی درحالیکه سرخ شده بود و با لکت زبان گفت بلی آقا .

مسافر گفت در این صورت شما الاغی بیش نیستید و در خوراکی هستید که گوشهای شما را ببرند .

مهمناخانه‌چی درحالیکه از ترس تمام اعضای بدنش می‌لرزید گفت ببخشید آقا من نمی‌دانستم که شما از بیرون مذهب تغییر شکل یافته هستید .

مسافر بدون اینکه صدایش را بلند نماید گفت همین امر هم ثابت می‌کند که تو مردی نفهم و نادرست و بی‌شرم هستی زیرا یک مهمناخانه‌چی که با همه جور مردم سروکار دارد باید زبان خود

را در دهانش نگاه دارد چون ممکن است در موقعی که خیال می‌کند با یک سگ کاتولیک سروکار دارد با یکی از پیروان شرافتمند (لوتر) یا (کالون) برخورد نموده باشد و در حالیکه این دونام را تلفظ می‌کرد کلاه خود را از سر برداشت و مهمانخانه‌چی هم همین کار را کرد.

مرد مسافر شانه‌های خود را بالا آنداخت و گفت یک کوزه نوشیدنی دیگر برای من بیاور و من اگر دیگر چنین کلماتی از تو بشنوم شکمت را مانند یک غربیل سوراخ خواهم کرد. مهمانخانه‌چی عقب عقب خود را به آشپرخانه رساند که آشامیدنی سفارشی شده را بیاورد و در این موقع مردم‌سافر که صندلی خود را چرخانده بود مجدداً خود را در وضع اول یعنی در تاریکی و پشت به درب ورودی قرارداد و مهمانخانه‌چی کوزه را مقابل او گذاشت و مرد مسافر لیوان فلزی خود را که لهیده شده بود به او داده عوض نماید.

مهمانخانه‌چی در حالیکه یک لیوان جدید و دست نخورده برایش می‌آورد با خود گفت معلوم می‌شود که راست می‌گوید و شکم انسان را هم مانند این لیوان سوراخ می‌کند و موقعی که لیوان را روی میز گذاشت مسافر گفت حالا خوب شد من اینطور مهمانخانه‌چی را می‌پسندم و مهمانخانه‌چی در حالیکه تیسم مطبوعی به مسافر می‌کرد رفت که در جای خود و در جلوی درب ورودی بنشیند و در آنجا زنش که یک کلمه از حرفهای شوهرش را با مسافر نشنیده بود از او پرسید این آقا چه می‌گفت؟

مهمانخانه‌چی گفت او از نوشیدنی‌های ما تعریف می‌کرد و مهمانخانه مرا تحسین می‌نمود و منعجب بود که چنین مهمانخانه‌ای

چرا نباید پرمشتری باشد.

زن پرسید تو به او چه جواب دادی؟ مهمنخانه‌چی گفت من به او جواب دادم که این هوای لعنتی کار و کاسی ما را خراب کرده. در همان لحظه که مهمنخانه‌چی برای سومین مرتبه بر علیه هوا به کفر و دشنام پرداخته بود به مشیت الهی مثل اینکه می‌خواست حرفهای او را تکذیب کند دو مسافر که یکی پیاده و دیگری سواره‌از دو جهت مخالف می‌آمدند ظاهر شدند.

شخصی که پیاده می‌آمد ظاهراً "یک افسر ماجراجو به نظر می‌رسید و از جاده چپ یعنی جاده پاریس می‌آمد و شخصی که با اسب می‌آمدلباس پیشخدمتها را داشت و از دست راست یعنی جاده (فلاندر) می‌آمد و در حالیکه به آستانه درب مهمنخانه رسیدند پاهای مرد پیاده زیر پاهای اسب رفت که شروع کرد به ناسزا گفتن و از لهجه‌اش معلوم می‌شد اهل (گاسکونی) می‌باشد.

شخص سوار هم در روی اسبیش چرخیده و حیوان روی پاهای خود به عقب بلند شد و قبل از اینکه دستهای اسب به زمین برسد سوار از اسب به زمین پریده به سمت مصدوم رفت و فریاد زد آه‌جناب سروان شما باید مرا ببخشید.

سروان گفت می‌دانی که با این خطأ و اشتباht نزدیک بود مرا الله کنی؟

پیشخدمت جواب داد باور کنید جناب سروان که بی‌نهایت متأسفم و سروان بلا فاصله گفت بسیار خوب ناراحت نباش طوری نشده در عوض یک خدمت بزرگ به من خواهی کرد.

پیشخدمت با هیجان گفت یک خدمت؟ و سروان تکرار کرد بسیار بزرگ و پیشخدمت در حالیکه به چهره خشم‌آلود سروان که روی

او خیلی نفوذ و اثرگذاشته بود نگاه می‌کرد پرسید چگونه خدمتی است جناب سروان.

سروان جواب داد خیلی ساده‌است: "وچیز همیشه در این دنیا مرا ناراحت و معموم می‌کند یکی پیرزنان و دیگری چکمه‌های نو و متأسفانه از امروز صبح من چکمه‌های نوئی پوشیده‌ام که از پاریس تا اینجا آمدهام و خیلی مزاحم من هستند و من در جستجوی یک وسیله سریع الاشی هستم که آنها را در آورده و تکه تکه کنم و شما لطفاً" برای من این کار را انجام خواهید داد و ضمناً "اگر موقعیتی پیش آید و کار مناسی گیر بیاورم شما را فراموش نخواهیم کرد.

پیشخدمت در حالیکه به حال تعظیم جلوی او خم می‌شد گفت شما یک فرشته و بیفهایت آقا و نجیب زاده می‌باشید و من کاملاً در اختیار شما هستم.

سروان گفت من حدس می‌زنم که شما می‌خواهید در این مهمانخانه توقف کنید و پیشخدمت جواب داد بلی آقا برای چند دقیقه و در حالیکه دهانه‌اش را به یک حلقة متصل به دیوار می‌بست مهمانخانه‌چی از شوق چشمانتش برق می‌زد.

سروان گفت من هم همینطور و رو به مهمانخانه‌چی کرده و گفت نوشیدنی و از نوع بهترین آن بیاور.

مهمانخانه‌چی در حالیکه به سمت آشیزخانه می‌دوید گفت الساعه آقایان و پنج دقیقه بعد با دو ظرف نوشیدنی و دو لیوان مراجعت نموده آنها را روی میز آنها که در جوار میز جوان مسافر قبلی بود قرارداد.

پیشخدمت با صدای ملایم و زیر که شبیه صدای زنان بود از مهمانخانه‌چی پرسید آیا اطاقی که یک دختر جوان بتواند در آنجا

یکی دو ساعت استراحت کند دارید؟

مهماخانه‌چی گفت ما غیر از این سالن جایی را نداریم و پیشخدمت ناراحت شد.

سروان در حالیکه گوشه لیان و نوک سبیلهایش را می‌جودید با لحن کنایه‌آمیزی پرسید شما انتظار زنی را دارید؟

پیشخدمت با صدای بلندجواب داد زن خیربلکه دختر ارباب عالیجناب مارشال (سن آندره) خواهد آمد.

سروان گفت پس شما حالا در خدمت این مارشال نامی هستید؟ پیشخدمت جواب داد بلى و بمانیکار مفترم.

سروان گفت شما تصور می‌کنید که مارشال در این مهمناتخانه خرابه پیاده خواهد شد درست فکر کنید من گمان نمی‌کنم و پیشخدمت پاسخ داد مدت ۱۵ روز مارشال در قصر (ولیرکوتره) بیمار بود و چون برایش مسافرت با اسب ناپاریس برای شرکت در مراسم عروسی فیلیپ دوم با شاهزاده خانم الیزابت و همچنین ازدواج شاهزاده خانم مارگریت دونساوار بادوک (اما نوئل فیلیپرت دونساوا) غیرممکن بود آقای (دوگیز) که قصرش در همسایگی قصر (ولیرکوتره) است...

سروان حرف او را قطع کرد و گفت آیا (دوک دوگیز) قصری در همسایگی قصر مارشال دارد؟ و در کجا واقع است؟

پیشخدمت جواب داد در محلی بنام (نانتوی لوهوودوئن) و این ملک را برای این بdst آورده که در کنار جاده (ولیرگوتره) است و هر وقت شاه می‌خواهد به‌این‌جا برود یا مراجعت کند می‌تواند خود را به‌او برساند و چنانچه گفتم آقای (دوگیز) کالسکه خود را برای مارشال فرستاده که او را آهسته به مقصد می‌رساند ولی هرقدر

کالسکه آهسته و نرم بود و اسبانش نجیب و ملایم باشدند مارشال احساس خستگی خواهد کرد و دخترش دوشیزه (شارلوت) مراجلوتر فرستاده که یک مهمانخانه پیدا کنم تا پدرش بتواند در آنجا استراحتی بنماید.

نجیبزاده جوانی که قبلاً "در مهمانخانه بود و گفتیم که اگر کسی از پرستانها بدگوئی می‌کرد رنگش ارغوانی می‌شد پس از شنیدن این حرفها ماننداینکه خیلی این موضوع برایش جالب است گوشهاش را تیز کرد:

سروان گفت من قسم می‌خورم که اگر در دو فرسخی اطراف اینجا یک اطاقی که در خور آن دو نفر باشد سراغ داشتم به کسی بروز نمی‌دادم و خودم با کمال افتخار به استقبال آنها برای هدایتشان به اطاق مجبور میرفتم ولی افسوس که چنین جائی را سراغ ندارم. در این وقت جوان پرستان حرکتی کرد که شبیه به علامت نفرت بود و این حرکت باعث جلب توجه سروان گردید و در حالی که از جا بلند شده بود موءدبانه سلامی به پرستان داد و مرد پرستان نیز بلند شده مانند او سلامی ولی خشک بها و نموده و سر خود را بطرف دیوار برکرداند و سروان مشغول ریختن شربت در گیلاس پیشخدمت شد ولی او قبل از اینکه یک ثلث گیلاس پر شود آنرا بلند کرد.

سروان به پیشخدمت گفت خوب بطوری که تو گفتی در خدمت مارشال مشهور هستی مارشال (سن اندره) شجاع که اهل (سریسل) است من خودم در (بولونی) هستم ولی خیلی دلم می‌خواهد که بخدمت این مارشال درآیم زیرا این مارشالی است که عنوان خود را ندزدیده و غصب نکرده است و یکمرتبه ساکت و مشغول فکر کردن

شد و افکار زیبر از مفرش می‌گذشت.

من از (گاسکونی) آمدم و سرزمین اجدادی خود را رها کرده‌ام که بسایم در خدمت شاهزاده‌ای نامی خدمت نمایم این پیشخدمت در منزل مارشال (سن آندره) آنچنان جا و مقامی ندارد که بتواند شغلی مناسب من در آنجا برایم بدست آورده گو آینکه من در مورد حقوق و مستمری سختگیرنیستم و بشرط آنکه در آنجا زنان پیر برای سرگرمی من و یا چکمه نو بعن ندهند من هر طور باشد راضی خواهم شد که اوامر ارباب را انجام دهم.

پیشخدمت در این موقع گفت جناب سروان شما مرا در حقيقة متاثر کردید ولی بد بختانه سازمان منزل مارشال تکمیل است و جائی برای شما که شغلی می‌خواهید بدست آورید وجود ندارد.

سروان گفت از لحاظ مارشال ناسف بخورید زیرا من می‌توانستم خدمتگزار بسیار پرارزشی برای هر کس که بخواهد باشم حالا هم اینطور تصور کن که من چیزی نگفته‌ام و آشامیدنی مان را بخوریم. پیشخدمت لیوان خود را بدھان برد ولی غفلتاً "در حالیکه گوشایش تیز شده بود لیوان خود را روی میز گذاarde و گفت ببخشید جناب سروان من صدای یک کالسکه شنیدم و چون کالسکه خیلی کم است تصور می‌کنم که کالسکه (دوک دو گیز) باشد و اجازه می‌خواهم که چند لحظه‌ای شما را ترک کرده و به استقبال آنها بروم.

سروان با طمطراق گفت برو دوست عزیز، وظیفه بزهمه چیز مقدم است.

اجازه‌ای که پیشخدمت خواسته بود فقط از لحاظ ادب و نژاکت بود زیرا قبیل از اینکه سروان به اوجواب فوق را بدهد او از مهمانخانه خارج شده و در پیچ جاده ناپدید شده بود.

مسافرین

سروان از غیبیت پیشخد مت برای فکرکردن و همچنین نوشیدن استفاده کرد، اولین گوزه تمام شد و دومی را سفارش داد و بعد مثل اینکه از فکرکردن نتیجه لازمه را نگرفت سرش را بطرف مرد پرستان برگرداند و موعدبانه گفت:

بنظر میآید که من و شما با هم همشهری باشیم.

مرد پرستان جواب داد شما اشتباهی کنید جناب سروان زیرا اگر من خطا نگویم شما اهل (کاسکونی) هستید و حال آنکه من اهل

(آنگوموا) میباشم.

سروان باحالت تعجب فریادزد آه شما اهل (آنگوموا) هستید
بسیار خوب است. مرد پرستان گفت آیا این موضوع برای شما
مطیوع است؟

سروان پاسخ داد بسیار دلپذیر است و اجازه فرمائید که بگویم
سرزمین شما بسیار عالی و حاصلخیز و دارای رودخانه‌های دلانگیز
ومردان آنجا یکپارچه شجاعت و شهامت هستند و شاهدان اعلیحضرت
فرانسوی اول میباشد و زنان آنجا نیز دارای روحیه بسیار عالی و
شادابی‌ند و برای نمونه خانم (مارگریت دوناوار) را نام میبرم و
بالاخره من بهشما اعتراف میکنم که اگر اهل (گاسکونی) نبودم دلم
میخواست که اهل (آنگوموا) باشم.

تحیب زاده اهل (آنگوموا) گفت این نهایت موجب افتخار
برای سرزمین فقیر من است و من نمیدانم چگونه از شما تشکر نمایم
سروان گفت آقا این بسیار آسان است و شما بمن افتخار بدھید که با
هم به افتخار و سعادت همشهربان شما نوشابه بنویش.

مرد پرستان گفت با کمال میل و فوراً "کوزه توشیدنی ولیوان
خود را بهیکی از گوشتهای میز سروان که قبلاً جای پیشخدمت بود
انتقال داد و بعد از آنکه سروان برای موفقیت بچه‌های (آنگوموا)
نوشید و نوشاند مرد پرستان هم برای موفقیت بچه‌های (گاسکونی)
نوشید و سپس همانطور که ادب اقتضا میکرد مرد پرستان کوزه و
لیوان خود را برداشت و آماده رفتن سر میز خود گردید.

سروان گفت آقا اگر بهاین زودی یکدیگر را ترک کنیم یکدیگر
را خوب نخواهیم شناخت، شما بمن افتخار بدھید و کوزه خود را
در سر همین میز صرف فرمائید.

مرد پرستستان بالاحترام ولی با سردی جواب داد می‌ترسم شما را ناراحت کنم.

سروان گفت ابداً "ناراحتی نیست و بعلاوه عقیده من اینست که بهترین و کاملترین آشناei و شناسائی در سر میز حاصل خواهد شد و خیلی نادر است اگر چند نفر در سر میز افلا" هریک سه گیلاس برای موفقیت هرگه دلشان میخواهد نخورند.

مرد پرستستان که میخواست بداند مخاطبیش کار را بکجا خواهد کشاند پاسخ داد این صحیح است و سروان گفت هر گیلاس را بخاطر شخصی می‌آشامیم آیا موافقید؟

پرستستان گفت البته که موافقم زیرا وقتی ما سه گیلاس بخاطر سه شخصیت که روی آنها توافق داریم بخوریم دلیل براینست که عقیده و ایمان و روحیه ما یکسان میباشد و این یک حقیقت انکار ناپذیر است.

سروان همیشه ادکنده برای شروع آشناei و بلحاظ روش کردن موضوع تشابه عقیده و هم‌سنخی اجازه دهد که اول بخاطر صاحب منصب درجه ۱ و مشهور (مون مورانسی) نوشابه بنویشیم.

مرد پرستستان که با اعتماد سرپا ایستاده و قیافه شادی داشت یکمرتبه قیافه‌اش گرفته شد و نوشابه‌اش را روی میز گذاشت و گفت آقا شما مرا می‌بخشید از نقطه نظر من غیرممکن است که بتوانم در مرور این شخص با شما توافق کنم زیرا (مون مورانسی) دشمن شخصی من است.

سروان پرسید آیا درست شنیدم دشمن شخصی و پرستستان گفت بلی همانطور که یک بزرگ می‌تواند دشمن یک کوچک باشد. سروان گفت حال که او دشمن شخصی شما است دشمن من هم

خواهد بود و من باید بهشما اعتراف کنم که اصلاً "او را نمی‌شناسم و دوستی واردتی با او ندارم بلکه شهرت‌خوبی هم نداشته و خسیس و خشن و عیاش بوده و جنگهای ابله‌هایی می‌کند و من نمیدانم از کجا شیطان نام او را برای اولین بار بزبان من انداخت حالا اجازه بدھید که بتوشه به را بخاطر شخص دیگری یعنی مارشال نامی فرانسه (سن آندره) بنویشیم.

جوان پرستستان پاسخ داد جناب سروان مثل اینکه شما از مرحله پرت هستید زیرا نوشیدن بخاطر این مارشال هم مانند نوشیدن بخاطر همان اولی می‌باشد و من بخاطر کسانی که برایشان اهمیتی قائل نیستم نمی‌نوشم. این مارشال بخاطر پول بهر کاری تن میدهد و وجدانش را می‌فروشد.

سروان گفت آه واقعاً "پس من چگونه می‌خواستم بخاطر چنین مردی که شما توصیف کردید بنویشم و درحالیکه زیر لب از خودش موآخذه می‌کرد گفت دوست عزیز من شما را درگیر خطأ و اشتباه خود نمی‌کنم و از این شخص هم مانند شما می‌گذرم و اگر گنون غرسومی را پیشنهاد می‌کنم که امیدوارم درمورد او حرفی نداشته باشید؟

– چه کسی جناب سروان؟

– مرد مشهور مدافع (متز) و فاتح (کاله) و استقام گیرنده (سن کوانتی) یعنی (دوک دوگیز)

– مرد پرستستان درحالیکه رنگش پریده بود گفت جناب سروان شما با من دچار بدشائی شده‌اید زیرا من یک نذر دارم چه نذری و باور کنید که اگر من بتوانم در ادادی نذر شما هرجه از دستم برآید خواهم کرد.

– من نذر کرده‌ام که این آخری که شما پیشنهاد کرده‌اید

نخواهد مرد مگر بدست من و حرکتی کرد که از جا بلند شود ولی سروان فریاد زد چه می‌کنید آقا.

مرد پرستان جواب داد جناب سروان آزمایش ما تمام شد و سه مرتبه شخص پیشنهاد شده بتوافق نرسیده و چون بنظر نمیرسد که در مورد اشخاص عقیده و نظریهٔ یکسان داشته باشیم میترسم که عاقبت اصلاً "بتوافق نرسیم".

سروان گفت نه آقا چنین نخواهدشد زیرا درمورد اشخاصی که انسان نمی‌شناسد تقصیری ندارد و باورکنید که من نه (دوگدوگیز) و نه (سن آندره) و نه (مون موزانسی) را نمی‌شناسم و شما غرض کنید که من اسم سه شیطان را پیش شما آوردم و از آنها میگذریم و بهاول کار مراجعت می‌کنیم و سهتر این است که نوشابه خودرا بخارطر خودمان بخوریم و درحالیکه لیوان را بدلباش میبرد گفت خداوند به شما عمر طولانی و ایام باسعادت بدهد و این آنچیزی است که من از صمیم قلب برای شما آرزو میکنم.

این آرزوئی پرازصفا و صمیمیت موعدبانه بود و مرد پرستان هم این مرتبه لیوان خود را بلند کرده و با همان آرزوها برای سروان گیلاس‌های خود را خالی کردند و سروان در حین مزه کردن نوتایه با زبان و دهانش گفت بلی اینطور بهتر و بی دردسرتر است و از امروز شما میتوانید مانند یک دوست فداکار روی من حساب کنید.

مرد پرستان نیز با همان نزاکت جبلی خود پاسخ داد که جناب سروان منم از این ساعت در اختیار شما هستم.

سروان گفت من انتظار دارم که موقعیتی پیش آید و بتوانم صمیمانه خدمتی به شما بکنم و مرد پرستان نیز همین آرزو را بر زبان آورد و آنوقت سروان گفت بسیار خوب موقعیتی که شما می‌خواهید

برای اینکه خدمتی در حق من انجام دهید تصور میکنم که پیدا کرده باشد.

مرد پرستان گفت منظور چیست؟ سروان گفت من از (گاسکونی) آمده‌ام و سرزمین اجدادی خود را که در آنجا به یک چشم بهم زدن چاق میشدم ترک کردم زیرا سلمانی من بمن گفت که ورزش نمایم و منهم بیاریس آمده‌ام که ورزش مفیدی کرده باشم و اکنون صرف نظر از اینکه یک شغل نظامی دارم آیا شما در (آنگوموا) محلی سراغ ندارید که یک سروان بتواند بشرط آنکه در آن محل بیرون را بهاو ارائه ندهند و یا چکمه نوبه اختیارش نگذارند مشغول کار شود؟ و من با کمال جرات می‌گویم آقا که در این صورت من از هر کس بهتر خدماتی که بمن ارجاع کنند انجام خواهم داد.

مرد پرستان گفت خیلی دلم میخواست که می‌توانستم خواسته شما را انجام دهم ولی من خیلی جوان بودم که از سرزمین خود خارج شده‌ام و در آنجا هیچکس را نمی‌شمام.

سروان گفت ای خدا این چه بدشانی است؟ آیا بر حسب تصادف شما در جای دیگر هم شغلی سراغ ندارید؟ زیرا من اصرار ندارم که فقط در (آنگوموا) باشد و شما اگر در هر جا هر کس را بشناسید و سفارش مرا بگنید ممنون می‌شوم.

مرد پرستان گفت خیلی متأسفم از اینکه نمی‌توانم هیچ خدمتی در این مورد بکنم زیرا من خودم هم شخص فقیری مثل شما هستم و بزودی دارای برادری خواهم شد که بعلت ضعف مالی زندگی ام را نخواهم توانست تامین نمایم.

سروان درحالیکه از ناراحتی قبضه شمشیرش را فشار می‌داد گفت این نهایت بدیختی است ولی از مصاحبتش تشکر نمود و مرد

پرستستان نیز ضمن تشکر از او جدا شده و به سر نیز خودش بازگشت.
در این موقع کالسکه رسید و رسیدن کالسکه روی هریک از
بازیگران صحنه‌های این داستان اثر مختلفی داشت.

چنانچه دیدیم مرد پرستستان که بجای اول خود برگشته بود
پشت به سمت درب ورودی روی صندلی خود نشست. سروان هنوز
مردد و بلا تکلیف مانند کوچکترها در مقابل بزرگترها ایستاده بود و
مهما نخانه‌چی و زنش هرچه بیشتر شتاب داشتند که بطرف دربر فته
و خود را در اختیار واامر مسافرینی که بخت و اقبال برای آنها
فرستاده بود بگذارند.

پیشخدمت که برای احتزار از گلآلوده شدن لباس‌هایش در اثر
تماس با جاده گلآلود روی پله سوم کالسکه ایستاده بود، پس از
توقف کالسکه بزمین جست و دریچه کالسکه را باز کرد که ابتدا
مردی با چهره‌گشاده که اثر زخمی بر روی گونه‌اش نمایان بود از آن
پیاده شد، این شخص (دوکدوگیز) مشهور بود که جراحتی در نبرد
(کاله) برداشته بود و دارای حمایلی سفید با شرابه و گلهای زنبق
طلائی بوده و علامت سرلشگری ارتش پادشاهی فرانسه را داشت
موهاش کوتاه و شانه خورده و کلاه محملی سیاه با پرهای سفید
مطابق مد آنروز برداشت رنگ لباسش خاکستری با مروارید و نقره
دوزی بر نگهای مناسب و یک‌مانستوی محمل ارغوانی سرتن و چکمه‌های
ساقه بلند بطوریکه در موقع لزوم ممکن بود آنرا تا بالای ران بالا
کشید و لبه آنرا برگرداند بی‌داشت.

وقتی دوک پارا از کالسکه بداخل گودال آبی که جلوی مهمنخانه
درست شده بود گذاشت گفت واقعاً "که طوفان نوح است و سپس بطرف
کالسکه چرخیده و بداخل آن خم گردید و گفت (شارلوت) عزیز شما

نمیتوانید پاهای کوچکتان را در داخل این همه گل و کثافت بگذارید
(شارلوت) گفت پس چه باید کرد؟

دوک رو به مارشال کرده و گفت مارشال عزیز آیا اجازه میدهید
که من دختر شما را بغل گرفته و سیرم و اینکار مرا ۱۴ سال جوانتر
خواهد کرد زیرا ۱۴ سال قبل هم من او را از داخل گهواره‌اش به‌غل
گرفتم بیا برویم ای کبوتر دلپذیر من و دوک درحالیکه دختر را میان
بازویش گرفته بود با سه گام خود را به‌داخل سالن مهمانخانه
رسانید.

عنوان کبوتر که (دوک دوگیز) بدختerek داده بود واقعاً "عنوان برآزنده‌ای برایش بود زیرا حقیقتاً غیرممکن بود بتوان هیچ پرنده‌ای به‌سفیدی و دلفریبی و خوشگلی این دختر که در میان بازویان دوک بر روی کف نمناک مهمانخانه منتقل شد پیدا کرد.

سومین نفری که سعی کرد از کالسکه پیاده شود مارشال (سن آندره) بود که پیشخدمت خود را برای کمک در پیاده‌شدن صدا زد و گواینکه پیشخدمت در سه قدمی او بود ولی صدایش را نشید زیرا داشت عاشقانه دختر ارباب خود را تماشا میکرد و بالاخره مارشال مجبور شد مجدداً "اورا صدا بزند: ژاک - ژاک اینجا هستی" بیا جلو و در اینحال پیشخدمت با چاکی برگشته و نزد ارباب خود رفت و مارشال بنا و گفت تو اینجا هستی و نمی‌اید بیا نزدیک رکاب کالسکه تو که میدانی من هر لحظه بتواحتیاج دارم و پیشخدمت که خجالت زده و شرمگین شده بود گفت خیلی معذرت میخواهم و در حالیکه شانه‌های خود را به‌مارشال عرضه میکرد گفت بمن تکیه‌گذید و مارشال با تکیه بر هر دو شانه پیشخدمت بنوبه خود وارد سالن مهمانخانه گردید.

مارشال (سن اندره) در این وقت یک مرد پنجه و چند ساله بود که دارای گونه‌های سرخ و گل انداخته و کمی رنگ پریدگی موقتی بعلت بیماری داشت ریشه‌ایش حنایی و موهای خرمائی و چشمانش آبی بود بطوریکه با اولین نظر انسان احساس میکرد که در ۱۵ تا ۱۲ سال قبل مارشال یکی از خوشگلترین سواران و جوانان هم عصر خود بوده است.

مارشال با زحمت خودرا به صندلی حصیری که در کنار بخاری گذاشته بودند رسانده و روی آن نشست این محل درست در سمت مقابل محلی که سروان و مرد پرستان نشسته بودند واقع بود.

دوک نیز یک صندلی حصیری به دوشیزه (شارلوت) برای نشستن ارائه نمود که همان صندلی بود که قبلاً "مهماخانه‌چی" در مقابل درب ورودی مهماخانه گذارده و سوار آن شده بود و سپس خودش در حالیکه روی یک تابوره می‌نشست به مهماخانه‌چی دستور داد که آتش زیاد در بخاری بریزد زیرا با وجودی که فصل تابستان است رطوبت هوا بقدرتی زیاد است که آتش از واجبات میباشد.

در این لحظه باران بازهم زیادتر شد و با چنان شدتی میبارید که از درب مهماخانه آب شروع به داخل شدن نمود و مارشال فریاد زد آن مهماخانه‌چی درب را به بند آیا میخواهی همه ما را در آب غرق نمایی.

مهماخانه‌چی دسته هیزمی که در دست داشت بزنش داده ببرد در بخاری بریزد و بسمت درب ورودی دوید که حکم مارشال را اجرا نماید ولی در همین لحظه که او تمام مساعی خود را برای بستن درب بکار میبرد صدای پای چهار نعل اسپی روی جاده شنبده شد و مهماخانه‌چی از بستن درب خودداری و در حالیکه سرش را از

لای درب نیمه باز بطرف مسافرین برگردانده بود گفت یک مسافر دیگر دارد می‌آید و همان موقع سواری مقابل مهمانخانه توقف کرده و از اسب پائین جست و در حالیکه دهانه‌اش بررا بدست مهمانخانه چی میداد گفت این حیوان را به‌اصطبل ببرید واژ او کاه و جو و یونجه را دریغ ندارید و وارد مهمانخانه کردید که هنوز هم بخاری روشن نشده بود.

سوار تازه وارد کلاه خود را که از آن آب باران جاری بود بدون اینکه توجه کند ممکن است حاضرین را خیس نماید تکان داد و اولین کسی که آب به او ترشح شد (دوک دوگیز) بود که از جا بلند شده و یک جهش به سمت تازه وارد کرده و گفت آقای عجیب آیا نمی‌توانید در کاری که انجام می‌دهید دقت و توجه کنید؟ در اثر این اعتراض مرد تازه وارد با یک حرکت سریع روی خود را برگردانده و شمشیرش را بدست گرفت ولی (دوک دوگیز) فریاد زد والاحضرتا شما هستید؟

کافی بود کسی که بنام والاحضرت مورد خطاب قرار گرفته یک نظر بگویند بیندارد و دوک را بشناسد و بهمین جهت فوراً "گفت بلی آقا من خودم هستم و در عین حال همانقدر از حضور (دوک دوگیز) در آن مهمانخانه ویرانه متعجب شده بود که دوک از آمدن شاهزاده، دوک گفت والاحضرتا این باران انسان را چنان کورمیکد که من یک لحظه در ابتدا شما را با یکی از محصلین شرکت کننده در بازار موعود اشتباه کردم و بعد در حالیکه تعظیم میکرد گفت خیلی معذرت میخواهم والاحضرتا.

شاهزاده تازه وارد با یک حالت سرخوش و بزرگوارانه گفت اهمیتی ندارد ولی بگوئید بر حسب چه اتفاقی شما در این مهманخانه

هستید و حال آنکه من اکنون شما را در قصرستان میدانستم .
دوك گفت ما يك چرخى زديم و در سر راهمان نظرى به مراسم
بازار موعد انداختيم وال ساعه بهاینجا رسیديم .

شاهزاده گفت سکسری و جلفی من ضرب المثل است ولی شما
چرا آقای (دوك دوگيز) از راه خود برای دیدن عید بچه مدرسهها
منحرف می شويد ؟

دوك گفت اين من نیستم که چنین هوسی داشتم ، من در
معیت مارشال (سن آندره) و دخترش که دختر تعمیدی من هم هست
می آمدیم و اين (شارلوت) بود که چنین میل و هوسی کرد که عید
مزبور را تماشا کند و بعد که از باران غافلگیر شدیم بهاینجا پناه
آوردیم .

شاهزاده گفت آيا مارشال هنوز در آنجا است ؟ دوك جواب داد
خیر و درحالیکه از مقابل آنها رد میشد مارشال و دخترش را که در
نیمه تاریکی بوده و خطوط چهره شان درست تمیز داده نمیشد به او
نشان داد . در این حال مارشال سعی کرد که از روی صندلی برخیزد
ولی شاهزاده درحال حرکت بطرف او گفت مرا ببخشید که شما را
نشتاختم زیرا اين سالن علاوه براینكه مانند يك سردار يا زندان
تاریک است در اثر باران آنقدر چشم تار شده که مانند آقای دوك
که يك نجیب زاده را از يك روستائی تمیز نمیدهم و فورا " به سمت
دختر مارشال چرخیده و با نگاهی تحسین آمیز به او ادامه داد : که
خوشبختانه دخترخانم کم کم دید چشم برمی گردد و من از تهقلب
برای کوران متأسفم که نمی توانند صورتی مانند چهره زیبای شما را
تماشا کنند .

اين تملق چهره دختر جوان را تا بین گوش فرمزکرد و چشمانش

را بلند کرد که مخاطب خود را که اولین کسی بود که به او تعلق می‌گفت ببیند ولی در اثر برق نگاه شاهزاده فوراً "چشم را پائین انداخت.

ما افکار این دختر جوان را نمی‌دانیم ولی همینقدر میدانیم که این افکار ملعو از شیرینی و دل‌فریبی بود و مشکل است که یک دختر ۱۴ ساله نگاه خود را بجهة دلپذیر یک جوان ۲۹ ساله که او را والاحضرت خطاب می‌کنند بتواند متوقف سازد.

این شاهزاده از خانواده (بوربن) و نامش شاهزاده (کنده) بود که در ۷ مه سال ۱۵۳۰ متولد شده قدش متوسط و موهایش بلوطی رنگ و کوتاه روی شقیقه سفید و درخشانش سایه افکنده و بخوبی هوش سرشار از قیافه‌اش خوانده می‌شد چشمانش آبی لاجوردی و گیرندگی و صفات ناپذیری داشت و فقط ابروan پنهان کمی صورت او را تاریک می‌کرد و الا ریش خرمائی او نیز به شیرینی قیافه‌اش می‌افزود بطوری که او را با هر محصل جوان ۲۵ ساله اشتباه می‌کردند و در عین حال چشمان جذاب او نشانه‌ای از قدرت و نیروی سرکش او بود و بطور خلاصه در سیماهی او مختصاتی مانند تسلط و جرات و دلبری و عاشق پیشگی به حد اعلى خوانده می‌شد.

در این موقع در اثر بسته بودن درب و آتشی که در بخاری می‌سوخت سالن مهمانخانه دارای یک نور خفیف هوسانگیز شده بود و هوسهای دوگروهی را که درست چپ و راست سالن حضور داشتند بر می‌انگیخت و مهمانخانه‌چی هم در همان موقع که ساعت ۷ بعد از ظهر بود چراغی روشن کرده و روی سر بخاری یعنی بالا سرگروه (کنده)، (دوک دوگیز) و مارشال (سن اندره) قرار داد.

در عرض اینکه باران قدری تخفیف پیدا کند بر عکس باز هم

شدت آن بیشتر شد بطوری که کسی فکر دورشدن از آنجا را به سر راه نمی داد و با این باران باد شدیدی هم که از سمت رودخانه می وزید همراه بود که پنجره های مهمانخانه را بدیوار می کویید و حتی مهمانخانه چی از ترس آنکه سقف کنده شود می لرزید و با در نظر گرفتن اینکه کالسکه در جاده بود همه فکر می کردند که طوفان کالسکه را با سبها یش برده است و به این جهت مسافرین مصمم بودند تا وقتی که این کولاک ترسناک ادامه دارد در مهمانخانه بمانند.

غفلتاً " درین سروصد اهای مربوط به طوفان و باران و اصابت زنجیر بدیوار و بالاخره صدای سوفالهایی که از سقف کنده شده و روی زمین می افتابد صدای درب مهمانخانه شنیده شد و صدای التماس آمیز و یکنواختی فریاد میزد: باز کنید - باز کنید ... بخار خدا باز کنید ...

مهمانخانه چی پس از شنیدن صدای درب بخيال اينکه مسافر دیگری آمده است بسرعت دويد که درب را باز کند ولی وقتی صدارا شناخت و سط سالن متوقف شد و سرش را نکان داد و گفت:

- ای ساحره پیر تواشیاه می کنی و نباید اینجا در بزنی زیرا هیچکس در اینجا درب را بروی تو باز نخواهد کرد.

بارهم صدای التماس شخصی که در میزد بلند شد آقای مهمانخانه چی باز کنید این واقعاً گناه است که پیرزن بیچاره ای را در این هوای بد در خارج نگاه دارید.

مهمانخانه چی گفت سر خرا بسمت دیگر برگردان ای نامزد شیطان این نزدیکیها رفقا و همکاران توزیادند بنزد آنها برو.

در این موقع شاهزاده (کنده) که از سر سختی میزان خود منقلب شده بود سئوال گرد چرا درب را بروی این زن بیچاره باز

نمی‌کنی؟

مهمانخانه‌چی جواب داد والا حضرت زیرا این یک ساحره است و پیروز ن شومی است که غیر از رعد و برق و تگرگ برای کسی چیزی پیشگوئی نمی‌کند و من مطمئنم که باعث این هوای لعنتی همین پیروز است که می‌خواهد از چند روستایی بدبخت انتقام بگیرد. شاهزاده گفت چه ساحره باشد یا نباشد باید درب را بازکنی این از انسانیت بدور است که مخلوق خدا را در این طوفان پشت در بگذاری.

مهمانخانه‌چی گفت در صورتی میل والا حضرت باشد می‌روم درب را باز می‌کنم ولی افسوس می‌خورم که حضرت والا پشیمان شوند زیرا او از هرجا عبور می‌کند بدختی بآنجا میرسد و سپس چون برخلاف میل مجبور به اطاعت بود درب را بازکرد و بزودی پیروز نی با موهای خاکستری زولیده و با پیراهن کتانی پاره پاره تقریباً "بوسطاطاق" افتاد.

مانتوی بلندی نیز بتن داشت که بحال و روز پیراهنش بود و پس از بلند شدن از جا دو مرتبه روی پاشنه کفشه بزمین افتاد. شاهزاده که دارای قلب چنان مهریانی بود که هرگز دیده نشده جلو رفت که ساحره برای بلند شدن کمک کند ولی فوراً "مهمانخانه‌چی" دخالت کرد و پیروز را روی پاهاش بلند کرد و به او گفت ازو الا حضرت شاهزاده (کنده) تشرک کن زیرا اگر ایشان نبودند مطمئن باش که من درب را بروی تو بازنمی‌کرم.

ساحره بدون اینکه سوال کند شاهزاده (کنده) کجا است مستقیماً بسمت او رفت و زانو زده پائین مانتوی او را بوسید و

شاهزاده نگاه ترحم آمیزی بسمت او انداخته و به مهمنخانه‌چی دستور داد که فوراً "یک نوشیدنی خوب برای این زن درمانده بیاورد و به پیرزن گفت برو بتوش این شربت ترا مجدداً" گرم خواهد کرد. پیرزن رفت و پشت میزی که در ته سالن بود نشست و در آنجا درب ورودی مقابل او قرار داشت و دو گروه مسافرین هم در طرفین او قرار داشتند یعنی گروه شاهزادگان و مارشال و دخترش در سمت راست و گروه سروان و جوان پرستستان و پیشخدمت جوان در سمت چپ.

جوان پرستستان مجدداً "به خواب عمیقی فرورفت" بود و پیشخدمت جوان غرق تماشای دلفریبی و افسون دختر مارشال بود و سروان کاملاً "حوالش سرجا بود و فکر میکرد اگر طبق ادعای میکده‌چی این زن ساحره باشد بلکه بشود آنچه که از گماشته و جوان پرستستان نتوانست بدست بیاورد یعنی پیدا کردن شغل و کار بتوان توسط ساحره از طالع و سرنوشت خود فهمیده و بدست آورد بهاین جهت از جای خود بلندش و نزدیک ساحره که تازه‌اولین لبیوان نوشابه‌اش را نوشیده بود رسید و در حالیکه پاهاش خود را از هم بازگذاشته و دستش روی قبضه شمشیر بود از ساحره پرسید؟

— آیا تو حقیقتنا "آینده را میخوانی؟

— بعضی اوقات آقا بلطف خداوند.

— آیا میتوانی طالع من را ببینی و بگوشی؟

— اگر شما میل داشته باشید سعی خواهم کرد.

— بسیار خوب من میل دارم.

— من در اختیار شما هستم.

— بگیر این دست من زی! از روی دست است که شما و کولیهای

- دیگر آینده را میخواهید اینطور نیست؟
- بله و آنوقت با دستهای لاغر و سیاه خود دستهای سروان را که مانند دستهای خودش خشک و سیاه بود گرفت و گفت ابتدا چه چیزی را میخواهید من برای شما بگویم؟
- من ابتدا میخواهم بدانم که آیا شروتمند خواهم شد یا نه؟
- ساحره مدتی بدقت دستهای اورا نگاه میکرد و سروان که از سکوت او بی صبر شده بود سرش را نکان داده و با حالت تردید گفت:
- ای شیطان چگونه تو میتوانی از دست یک شخص بخوانی که آیا او شروتمند خواهد شد یا خیر؟
- آقا خیلی به آسانی و این جزو اسرار من است.
- این پرسش تو چیست؟
- جناب سروان اگر آنرا بشما بگویم دیگر پرسش من نخواهد بود و از آن شما است.
- حق داری بسیار خوب اسرار خود را نگاهدار و لی عجله کن ای کولی، تو دست مرا غلغلک میدهی و من دوست ندارم که پیروزنان دست مرا غلغلک بدنهند.
- شما شروتمند خواهید شد.
- حقیقتاً ای ساحره.
- به صلیب قسم.
- خوب مزدهای بود و تو فکر میکنی که من بزودی شروتمند میشوم؟
- در ظرف چند سال.
- من دوست داشتم که خیلی زودتر و حتی در ظرف چند روز شروتمند شوم.

— من فقط نتیجه، اتفاقات را میتوانم بگویم و نمیتوانم حرکت آنها را تسریع کنم.

— برای ثروتمند شدن باید رنج بکشم؟

— خیر، ولی به کسان دیگر رنج وارد خواهد شد.

— چه میخواهی بگوئی؟

— میخواهم بگویم که شما بسیار جاه طلب هستید.

— آه بخدا قسم ای جادوگر که این یک حقیقت است.

— بسیار خوب و برای اینکه بمقصود خود بر سید تمام راهها برایتان نیکو است.

— بلی ولی تو فقط آن راهی را بمن نشان بده که من باید تعقیب کنم.

— شما این راه را خودتان در پیش گرفته اید و چقدرو حشتناک است.

— بگو بمن که در پایان این راه چه میشود؟

— شما جناب سروان مرتكب جنایت خواهید شد.

— سروان فریاد کشید که تو یک لاشه، متعفن هستی برو این پیشگوئیها را برای کسانی که آنقدر احمق باشند که حرفهای را باور کنند بگو و پس از نگاه تحقیرآمیزی که به ساحره انداخت و در حالی که غرّولند میکرد بسراجی خود برگشت.

در این موقع (شارلوت) که تمام مکالمات انجام شده بین ساحره و سروان را تعقیب کرده و حتی با کنگکاوی سن ۱۴ سالگی یک کلمه آنرا نشنیده نگرفته بود صدا زد:

— ژاک تو هم بنوبه، خود برو و طالع خود را بپرس زیرا اینکار خیلی مرا مشغول و خوشحال میکند.

پیشخدمت جوان که برای دفعه دوم بنام زاک مورد خطاب
قرار گرفت از جا بلند شد و بدون هیچ نگاهی و با حالتی که رضا و
رغبت و اطاعت امر از آن پیدا بود، به ساحره نزدیک شد.
— ای زن خوب این دست من، آیا ممکن است طالع مرا هم
مانند سروان بگوئید؟

— باکمال میل ای پسر خوب من و درحالیکه دست سفید اورا
که مانند دست زنان بود در دست گرفت سر خود را نکان داد.
— ای پیرزن شما هیچ چیزی در دست من نمی بینید، اینطور
نیست؟

— چرا می بینم که شما بدبخت خواهید شد.
دختر جوان در این موقع نیمی با شوخی و نیمی با دلسوزی
ونگرانی گفت ای بیچاره زاک و زاک درحالیکه لبخند غیرعادی بر
لب داشت زمزمه کرد:

— من بدبخت نخواهم شد بلکه بدبخت هستم.
— این عشق است که باعث تمام بد اقبالیهای شما خواهد شد.
آیا لاقل در جوانی خواهم مرد.
— متسافنه بلى طفل بیچاره، من در سن ۲۴ سالگی.
— چه بهتر.

— چرا زاک، چه میگوئی؟
— وقتی قرار است که من بدبخت باشم زندگی به چه درد
میخورد؟ و آیا من در میدان جنگ خواهم مرد؟
— خبر.
— در رختخواب.
— نه.

— بواسطهٔ حادثه؟

— خیر.

— پس ای پیرزن من چگونه خواهم مرد؟

— من نمی‌توانم دقیقاً بشما بگویم چگونه خواهد مرد ولی سبب مرگ شما را می‌توانم بگویم.

— به چه سبب؟

— پیرزن صدایش را آهسته کرد و گفت شما بسبب جنایتی که مرتكب می‌شوید خواهید مرد.

پیشخدمت جوان مثل اینکه هم‌اکنون حوادث این پیشگوئی رسیده است رنگش پرید و سررا بزیر انداخته و بجای خود مراجعت نمود.

سروان ازاو پرسید این پیرزن دوزخی بتو چه گفت؟ پیشخدمت

جواب داد:

— چیزی نگفت که من بتوانم آنرا تکرار ننمایم و سروان روی خود را به جوان پرستستان کرد و گفت ای جوان دلیر آیا شما کنگکاو هستی که بخواهی از سرنوشت خود مطلع شوی؟
بالاخره صحیح یا غلط، خوب یا بد یک پیشگوئی چند لحظه وقت انسان را می‌گذراند.

جوان پرستستان که معلوم بود غلتاً از خواب پریده گفت ببخشید بر عکس من چند سؤال خیلی مهم از این زن دارم و در حالیکه بلند شد و مستقیماً بسمت ساحره رفت دستش را بطرف او دراز کرد و گفت:

— ای جادوگر آیا من در کاری که تصمیم گرفته‌ام موفق خواهم شد؟

ساحره دست او را گرفت و پس از آنکه یک ثانیه نگاه کرد با
حالت ترس دست او را رها کرد و گفت:
— بلی شما برای بد بختی موفق می شوید.
— پس بالاخره موفق خواهم شد.
— به چه قیمتی ای خدای مسیح.
— به قیمت مرگ دشمنم، اینطور نیست?
— بلی.

— چه اهمیتی دارد و در حالیکه نگاه نفرت انگیزی به (دوگ
دوگیز) می انداخت مراجعت و سر جای خود نشست.
ساحره زیر لب زمزمه می کرد، عجیب، غریب، باورنکردنی،
هر سه نفر جنایت می کنند و با نگاه وحشت باری به گروه سه نفری
سروان و مرد پرستان و پیشخدمت نگاه می کرد.

صحنه؛ کف بینی بدقت بوسیله؛ مهمانهای دیگر با چشم دنبال
می شد ولی نمی توانستند همه؛ گفتگوها را بشنوند و با وجود اعتقاد
کمی که مردم به کف بینان دارند ولی حس کجاوی آنها را وامیدارد
که پر شهائی درباره؛ این علم مجھول که آنرا جادوگری مینامند
بنمایند و اگر پیشگو هزاران پیش بینی خوب برایشان بکند آنرا
راست پنداشته و بر عکس اگر پیش بینی بد بختی نمایند آنها را به
دروغگوئی متهم مینمایند و همین موضوع باعث شد که مارشال (سن
آندره) از پیرزن سوال کند.

— من هم بدم نمی آید یک مرتبه به این تفریح خود را مشغول
نمایم ولی اعتراف می کنم که در زمان کودکی یک کولی سرنوشت مرا
تا حدود پنجاه سالگی پیشگوئی کرد و اکنون چون ۵۵ سال دارم
میل دارم که سرنوشت مرا تا لحظه؛ مرگ بگوئید بنابراین پیش ببا

ساحره بلند شد و به آن گروه نزدیک گردید و مارشال دستش را با او داد و گفت بلند حرف بزن و بمن بگو سرنوشت من چیست؟

— در سرنوشت شما چیزی نیست آقای مارشال.

— بر شیطان لعنت هیچ که بد نیست؟

— از من سوال نکنید آقای مارشال.

— من سوال میکنم و میخواهم بدانم چه دردست من می‌بینی؟

— من در دست شما قطع کامل خط عمر را می‌بینم.

— مقصود اینست که من مدت زیادی دیگر زنده نخواهم ماند؟

دختر جوان زمزمه کرد که ای پدر و مقصودش این بود که بیش از این نگذارد ساحره بحروف ادامه دهدولی مارشال گفت (شارلوت) عزیز بگذار ببینم.

ساحره گفت بحروف این دختر جوان گوش بدھید ولی مارشال

گفت ادامه بده تو بمن گفته که من بزودی خواهم مرد؟

— بله آقای مارشال.

— من بمرگ طبیعی میمیرم یا غیرطبیعی؟

— بمرگ غیرطبیعی زیرا شما در میدان جنگ کشته خواهید شد

ولی نه بدست یک دشمن قانونی.

— پس بدست یک خیانتکار کشته می‌شوم.

— بله شما بدست یک خائن به قتل خواهید رسید.

بازم دخترش درحالیکه می‌لرزید با صدای التماس آمیز فریاد زد پدر و مارشال درحالیکه او را بغل کرده و پیشانیش را می‌بوسید گفت دخترم آیا تو بحرفهای این ابلیس و اینگونه اشخاص عقیده داری؟

دختر جواب داد نه پدر عزیزم ولی الان قلب من در سینه‌ام

چنان می‌طپد مثل اینکه هم اکنون بد بختی که او پیشگوئی کرده رسیده است.

مارشال در حالیکه شانس‌های خوب را بالامی‌انداخت گفت طفل عزیزم تو هم دستت را به او نشان بده که پیشگوئیهای او تمام روزهایی را که او از من گرفته بعمر تو اضافه خواهد نمود ولی دختر از این کار لجو جانه استنکاف ورزید.

(دوک دوگیز) گفت دختر خاتم من حالا برای شما سرمشق خواهم شد و با تبسم دست خود را بطرف ساخره دراز کرده و به او گفت ای جادوگر من قبلاً "بتو میگویم که نابحال سه مرتبه برای من کف‌بینی کرده‌اند و هر سه مرتبه نتیجه‌اش یک تشییع جنازه بوده است و حالا به‌احترام علم جادوگری کاری نکن که دروغ در بیايد.

ساحره پس از نگاه‌کردن دست دوک گفت عالیجناب من نمی‌دانم که ناکنون برای شما چه پیش‌بینی کرده‌اند ولی آنجه که من برای شما پیش‌بینی میکنم اینست که شما هم مانند مارشال (سن- آندره) بوسیله جنایت خواهید مرد.

دوک گفت بله این درست همان‌چیزی است که آنها هم گفته‌اند و از آن گریزی نیست و آنوقت یک سکهٔ طلا جلوی او انداخت. در این موقع شاهزاده گفت پیشگوئیهای این ساحره، کشتار نحیب زادگان است و من کم از اینکه وارد اینجا شدم پشیمان شدم و چون فعلاً "راه گریز نیست ای پیرزن پس سرنوشت مرا هم بگو.

(دوک دوگیز) پرسید والاحضرتا آیا شما بگفتهٔ جادوگران اعتقاد دارید؟

شاهزاده گفت آقای دوک و من آنقدر پیشگوئیهای که غلط

از کار در آمده‌اند و پیشگوئیهایی که واقعیت پیدا کرده دیده‌ایم که حد ندارد بنابراین ای پیرزن دست مرا ببین و خوب و یا بد بگو.
ساحره پس از نگاه‌کردن بدست او گفت شما یک زندگی دارید
که پر از عشق و جنگ و لذت و خطر می‌باشد و بصورت خونینی پایان
خواهد یافت.

شاهزاده گفت آیا من هم بقتل میرسم؟

ساحره گفت بلی شما هم مانند مارشال و دوگل کشته خواهید شد.
شاهزاده گفت چه درست و چه نادرست گفته باشی چون گفته‌ای
که من سرنوشت مانند این دوستان خواهد بود اینهم مزد تو و آن
وقت تمام کیسه پولش را به ساحره بخشید و ساحره با بوسیدن دست
شاهزاده گفت انشاء الله که من اشتباه کرده باشم و پیشگوئیهایم
بحقیقت نپیوئند.

شاهزاده گفت ای زن در صورتی هم که برخلاف میل توبحقیقت
پیوست من بتوقول میدهم که از حالا بعد بحرف ساحران اعتقاد
داشته باشم و در حالیکه می‌خندید اضافه کرد گواینکه دیگر خیلی
دیر شده است.

در این موقع سکوتی برقرار شد و در اثر سکوت شفیده شد که
صدای باران کم شده و به رامی می‌بارد. بنابراین شاهزاده گفت:
طوفان تخفیف یافته و چون ساعت ۹ در هتل (کولینسی) منتظر من
هستند من الساعه راه می‌افتم.

(شارلوت) گفت حضرت والا چگونه در این رگبار و طوفان
خواهید رفت و شاهزاده جواب داد دختر خانم عزیز من از محبت
شما صمیمانه تشکر می‌کنم ولی من که باید به قتل برسم دیگر از رعد
و برق و طوفان ترسی ندارم و در حالیکه نگاهی به چهره، دختر جوان

انداخت و او را مجبور کرد که نگاهش را بپائین متوجه سازد از دو رفیق دیگر خدا حافظی کرده و از مهمانخانه خارج گردید و یک لحظه بعد صدای چهار نعل سریع یک اسب روی جاده پاریس شنیده شد، چند لحظه بعد مارشال هم به پیشخدمت دستور داد که کالسکه را بیاورد زیرا همانطور که در ساعت ۹ منتظر شاهزاده هستند ساعت ۱۵ هم انتظار ما در قصر (تورنل) میکشند و بعد از اینکه کالسکه آمد مارشال و دخترش و (دوک دوگیز) در آن سوار شده و دنبال شاهزاده راه افتادند و ما آنها را فعلاً "بحال خود می‌گذاریم" و بعداً "بار آنها را پیدا خواهیم کرد.

اینک بخاطر می‌آوریم که ساحره برای سه نفر از این اشخاص یعنی (دوک دوگیز) و مارشال (سن اندره) و شاهزاده (کنده) پیش‌بینی کرده بود که بقتل میرسند و برای سه نفر دیگر یعنی سروان و مرد پرستان و پیشخدمت پیش‌بینی کرد که جنایت خواهند کرد و این مشیت الهی بود که این شش نفر در این مهمانخانه اسب سرخ گرد آمده بودند و با وجودی پیش‌گوئی زن جادوگر برای هر دو گروه اعلام خطری بود ولی فایده‌ای نداشت و در سرنوشت نمیشد تغییر داد.

قاطر سواری عالیجناب (مینار) پس از پیروزی

روز سهشنبه ۱۸ دسامبر ۱۵۵۹ یعنی شش ماه بعد از عید بازار
 موعود حوالی ساعت سه بعد از ظهر که خورشید پائین رفت و کم کم
 بطرز دلپذیری می خواست غروب کند در وسط کوه قدیمی (نامبل)
 عالیجناب (انتوان مینار) یکی از مستشاران پارلمان سوار بر قاطر
 آنچنان لاغری که خست فوق العاده صاحبش را نشان می داد عبور
 می کرد .
 عالیجناب (مینار) که ما می خواهیم توجه خوانندگان را به او

معطوف کنیم مردی شصت ساله چاق و تپلی بود که با تفرعن حلقه های بور رنگ کلاه گیس خود را بباد سیرده و از چهره اش معمولاً "حداکثر سعادت و نیک بختی کامل هویدا بود هیچ غصه ای نداشت و هیچ وقت پیشانی صاف و صیقلی اش را تبره و تار و چروک دار نمی کرد بلکه همیشه چهره اش گشاده و درخشان و بدون چین و چروک بوده و اثر غم و اندوهی در سیما یش دیده نمی شد و فقط بی قیدی و خود پسندی و شادمانی روی صورت سرخ و سفیدش منعکس بود و در اثر غبیب سه چانه شده بود.

ولی در روز مزبور چهره (عالیجناب مینار) طلعت و درخشندگی همیشگی را نداشت زیرا با وجودی که در حدود ۴۵۰ قدم تا منزلش فاصله بود و بطوریکه معلوم است این فاصله زیادی نیست او مطمئن نبود که به خانه خواهد رسید و بنابراین صورت او آثینه غم و غصه درونی او بوده و حاکی از اضطراب در دنگی بود و در نتیجه گسانی که همراه او بودند نیز نمی توانستند خوشحال باشد زیرا او از موقع خروجش از محل کار بوسیله جمعیت انبوهی که به نظر می رسید از این کار لذت می برند همراهی می شد.

این جمعیت همه از هوچی ها و شلوغ کنها پایتخت پادشاهی فرانسه بوده و مثل اینکه با او قرار داشتند که از محل قصر پارلمان تا منزلش وی را بدרכه نمایند.

به چه سبب این همشهريهاي عاليجناب (مينار) دنبال او راه افتاده بودند ما بطور خلاصه شرح می دهیم :

عاليجناب (مينار) مردی را مجکوم به مرگ کرده بود که این مرد بسیار درست و مورد احترام و علاقه مردم پاریس و در عین حال همکار پارلمانی و برادر تعمیدی او و بسیار خدا پرست و نامش

(آن دوپورگ) بود.

چه جنایتی این شخص مرتکب شده بود این است علل این محاکمه که شش ماه طول کشید و بر انجام شومی برای مستشار بیچاره منتهی گردید.

در ماه زوئن ۱۵۵۹ هانری دوم که بوسیله کاردینال (لورن) و برادرش (فرانسوا دوگیز) تحریک شده بود به اسقف فرانسه که به فرستاده خداموسوم شده بود فرمانی برای دفاع از پاپداری و صیانت مذهب کاتولیک صادر کرده بود که پارلمان را مجبور می‌کرد بدون استثناء و بدون تخفیف تمام پرستانها و پیروان (لوتر) را به مرگ محکوم نمایند و علیرغم این فرمان چند نفر از مستشاران پارلمان یک پرستستان را از زندان رها کردند و (دوگ دوگیز) و کاردینال (لورن) که انتظار پایان کار کلیه پرستانها را داشتند شاه را مقاعد کردند که روز ۱۰ زوئن روی تخت قضاوت خود در اطاق بزرگ صومعه (اگوستن) جلوس نماید و این اطاق در آن موقع برای انجام مراسم جشن عروسی (فیلیپ دوم) با مادام (الیزابت) و مادموازل (مارگریت) با شاهزاده (امانوئل) آماده شده بود.

در هرسال سه یا چهار دفعه تمام محاکم دربار در یک اطاق جمع می‌شدند که این تجمع را (مرکوریال) می‌خوانندند زیرا ترجیح می‌دادند که روزهای چهارشنبه تشکیل شود بنابراین پادشاه روز چهارشنبه به پارلمان آمده و جلسه را افتتاح کرد و سؤال کرد که چرا مستشاران پرستانها را آزادگزارده‌اند و بچه علت فرماد، محکومیت پرستانها را اجرا نکرده‌اند؟

پنج مستشار از جا بلند شدند و فقط به علت احساسات انسانی

که (آن دوبورگ) داشت بنام همه مستشاران با صدای استواری گفت.

اعلیحضرتا: زیرا این مردم بی تقصیرند و یک بیگناه را باید آزاد کرد ولو طرفدار پرستستان باشد و بخاطر انسانیت باید چنین باشد و اضافه کرد که من نمی توانم به اعلیحضرت اندرز دهم که فرمان مزبور را تائید نمایند بر عکس من درخواست می کنم که اجرای محکومیت را به تعویق اندازند تا وقتی که افکار آنها کم کم نرم شده و آن وقت آنها را به مباحثه و گفتگو در محکمه بکشانند.

در این لحظه عالیجناب (مینار) اجازه صحبت خواسته و چنین گفت:

"اعلیحضرتا این آدم افکار (کنده) را که یک مرد مکار و حبشه گر و شهوتران و نادان و بزرگترین عامل اسباب چینی است اشاعه می دهد در حالیکه اگر تعایل به خدمت پادشاه و کلیسا رم باشد می ترسم که عقاید (آن دوبورگ) برای اجرای این منظور خوب شوده و به نتیجه نرسد و بالنتیه مثل اینکه اینها می خواهند اعضای دربار پادشاه همه طرفدار پرستانها باشند که قدرت و ناج او را گرفته و بدست طرفداران (لوتر) بدنهند و اینکار خیلی نفرت آور است که بعضی از آنهاشی که (دوبورگ) از آنها طرفداری می کند صحبت از مسیح و نماز تقدیس می کنند ولی هیچ اعتنایی به قوانین و نظام سلطنت ندارند و بیشتر آنها در اجتماعات دیده می شوند ولی بهیچوجه در مراسم نماز تقدیس شرکت نمی کنند وابدا" به خود حمایت حضور در این مراسم (مرکوریا) یا کلیسا را نمی دهند.

بطور خلاصه به کمک کاردینال عالیجناب (مینار) شاه را احساساتی و تحریک نموده و افسونش کرد بطوریکه پادشاه بدون

درنگ فرمانده‌گارد سلطنتی و فرمانده گارد عمومی را احضار و به آنها امر کرد که هر پنج مستشار را توقيف کرده و فوراً "به باستیل ببرند". این توقيف باعث زحمت زیادی شد زیرا همه مردم پیش‌بینی می‌کردند که (گیزها) می‌خواهند با توقيفهای پیاپی و اعدامهای وحشتناک طرفداران پرستستانها را بترسانند و کلیه این پنج مستشار و مخصوصاً "مهمترین آنها را که (آن دبورگ) باشد" مانند یک مظلوم و معذوم می‌دانستند و اشعاری در این مورد از فردای آنروز در پاریس سر زبانها افتاد.

این اشعار و احساسات و نظرات مردم طوری در پاریس و بعداً "دز تعام شهرهای فرانسه و نواحی شمالی بخصوص شور بیا کرد که می‌توان گفت یکی از علل اساسی فتنه (آمباز) و همچنین اغتشاشات و جنگهای خونینی که در سرزمین فرانسه مدت ۴۵ سال ادامه داشت همین توقيف (آن دبورگ) بود.

پانزده روز پس از این توقيف روز جمعه ۲۵ زوئن سومین روز جشن نظامی تزدیک باستیل بود که از آنجا مهستشاران زندان صدای شیپور و قره‌نی و ترومیت عید رامی شنیدند و پادشاه فرمانده‌گاردهای سلطنتی و عمومی را احضار نموده و به آنها مأموریت داد که فوراً "به ایالات شمالی رفته و برعلیه طرفداران (لوتر) و پرستستانها اقدام نمایند یعنی به آنها مأموریت داده شد که کلیه کسانی را که به کفر والحاد ایمان آورده‌اند از دم تیغ گذرانده و یا زیان آنها را بریده و یا آنها را بسوزانند و آنهایی که فقط کمی شک بدل راه داده‌اند چشم‌شان در آورده شود ولی پنج روز بعد از این که هانری دوم پادشاه فرانسه این فرمان را صادر کرد بوسیله (کنت دمونتگمری) کشته شد.

اثر مرگ پادشاه آنقدر زیاد بود که موجب نجات چهارنفر از توقیف شدگان و تعویق اعدام پنجمی گردید و از چهار مستشار آزاد شده فقط یکی به کلی بخشیده و سه نفر دیگر بدادن جریمه محکوم شدند که (آن دوبورگ) چون از جانب آنها صحبت کرده بود باید این جرائم را بپردازد.

صحیح است که (گیزها) از عاملین فعال این گونه فرامیں بودند ولی یکی از بزرگترین دستیاران آنها همین عالیجناب (مینار) مکار بود که ما او را در کوچه (تامپل) روی قاطرسکشی درمیان فریادها و ناسراها و تهدیدهای دوصفت از مردم که از او متنفر بودند مشاهده کردیم بنابراین وقتی ما می‌گوئیم که با وجودی چند صقدمی بیشتر به خانه‌اش نمانده بود بازمطمئن نبود که به آنجا بر سر غلو نکرده‌ایم. این را هم اضافه کنیم که روز گذشته در وسط روز یکی از دفترداران محکمہ پارلمان بنام (ژولین فرسن) که از قصر مراجعت کرده و حامل نامه‌ای از (دوگ دو گیز) برای برادرش کاردینال (لورن) مبنی بر تحریم در محکومیت (آن دوبورگ) بود به ضرب گلوله‌السلحه کمری کشته شده بود.

این جنایت نیز که عامل آن شناخته نشده بود طبیعتاً در ذهن عالیجناب (مینار) اثر گذاشت و قیافه دفتردار را که دیروز به قتل رسیده بود جلوی او محسم بود و همین فکر باعث پریدگی رنگ چهره او شده و با حرکات نامتنااسبی که می‌کرد و با مهمیزدنهای بیجا حیوان را چنان گیج کرده بود که نمی‌توانست قدمی به جلو ببرود.

بالاخره سلامت و نجات یافته به نزدیک منزلش رسید و چقدر به موقع رسید زیرا جمعیت که از سکوت ناشی از اضطراب او تحریگ

شده بود کم کم داشتند به او نزدیک شده و تهدیدش می‌کردند که خفه‌اش نمایند و به همین جهت خانواده عالیجناب (مینار) به عجله وی را به درون برده و درب را بستند.

عالیجناب آنقدر مشوش و مضطرب بود که قاطرش را فراموش کرد که به داخل منزل ببرد و حال آنکه هیچوقت چنین کاری نمی‌شد و گواینکه قاطر او بیست شاهی پاریس هم نمی‌ارزید ولی این فراموش کردن قاطر برای او خیلی خوب شد زیرا مردم که دائماً "او را تهدید و مسخره می‌کردند خود را به این راضی کردند که قاطر را بجای عالیجناب ببرند و آیا چه بسر قاطر آمد تاریخ در این مورد سکوت کرده و ما هم از آن می‌گذریم و عالیجناب را در داخل خانه تعقیب می‌کنیم.

۶

میلاد عالیجناب (مینار)

ما نمی خواهیم خوانندگان را در مورد شرح سخنیهای که
خانواده عالیجناب از تأثیر او کشیده بودند مطلع کنیم و ما هم در
تعقیب عالیجناب وارد آطاق غذاخوری که غذا در آنجا حاضر بود
نمی شویم .

یکنگاه سریع به حاضرین بیاندازیم و سپس به مکالمه آنها گوش
کنیم .

هیچیک از حاضرین که دور میز نشسته بودند در نظر اول با

هوش بنظرنمی آمدند و نمونه‌ای از قیافه‌های حاکی از بلاحتونادانی بودند که در تمام طبقات اجتماع یافت می‌شوند روی چهره هریک از اعضای خانواده عالیجناب (مینار) انعکاس افکارشان خوانده می‌شد و تمام این افکار در آبری از نادانی و کم عمقی و عامی بودن آنها سیر می‌کرد . بعضی‌ها در بی‌سودجوئی و برخی خودخواهی و خودپسندی و یکی خست و دیگری بندگی و عبودیت از افکارش پدید می‌آمد . اعضای خانواده که بمناسبت سالگرد تولد عالیجناب جمع شده بودند همه‌شان می‌خواستند در مورد پیروزی که در محکمه بر علیه برادر تعمیدیش بدست آورده بود در تعلق مقدم شوند و به سلامتی و برای این موقوفیت یعنی محکوم کردن (آن دبورگ) بنوشتند ولی (مینار) وقتی روی صندلی خود افتاد در حالیکه دستمالی روی پیشانی خود می‌کشید به آنها گفت :

دوستان من : بعقیده من امروز یک جلسه پرهیاوه و طوفانی خواهیم داشت .

حاضرین که منتظر این علامت نبودند متعجب شدند ولی یکی از برادرزاده‌ها بلند شده و در حالیکه از طرف همه صحبت می‌کرد ، گفت :

عالیجناب صحبت نکنید ، استراحت نمایید تا خستگی شما رفع شود و بما اجازه بدھید که از ریزش عرقه‌ای روی پیشانی شما جلوگیری کنیم امروز جشن سالیانه تولد شما است این روز بس فرخنده و افتخار آمیز برای همه خانواده شما و همچنین برای پارلمان که شما مشعل آن هستید می‌باشد و ما برای همین بهاینجا جمع شده‌ایم ولی چند لحظه صبر کنید و نفس تازه گردانید و چند لیوان نوشابه خنگ بنوشید و بعد هم ما برای سلامتی و پایداری ایام پرسهای شما

خواهیم نوشید ترا بخدا جریان را با یک بی احتیاطی متوقف نماییزد زیرا خانواده شما پشتیبان شما است و شما را که پاسدار کلیسا و بهترین فرزند فرانسه هستید محافظت خواهد نمود.

بعد از این سخنرانی کوتاه که حتی برای همان عهدهم مبتدل بود عالیجناب (مینار) که اشگایش در چشم جمع شده بود می- خواست جوابی بدهد ولی دستهای خشکیده زنش و دستهای فرسه دخترانش دهان او را بستند و مانع از حرف زدن او گردیدند.

بالاخره پس از چند دقیقه استراحت عالیجناب (مینار) بحرف آمد و سکوت ممتدی در میان حاضرین پدیدار شد که حتی خدمه‌ای که پهلوی در بسیارها ایستاده بودند یک کلمه از پاسخ فصیح عالیجناب را نشنیده نگذاشتند.

" - دوستان من - برادران من - اقوام من - خانواده مقدس و خوب من - از دوستی و تحسینهای همه شما تشکر میکنم و من در حقیقت میتوانم بدون خودپسندی و یا اگر شما بخواهید با یک خودپسندی شرافتمدانه و با صدای بلند بگوییم که بدون من و بدون استقامت و پایداری من و بدون عناد من در این ساعت (آن دبورگ) هم مانند شرکای جرم دیگر ش آزاد شده بود ولی خواست من بود که این عمل انجام نشد و اکنون اعلام میکنم که بخواست خداوند در محکومیت این پرستان بیجاره موفق شده‌ام . "

تمام خانواده یکرتبه از جا بلند شده و فریاد زدند زنده باد عالیجناب که از اقوام نامی ما است، زنده باد کسی که هیچ وقت انکار نکرده است، زنده باد کسی که همیشه دشمنان دین و ایمان را سرکوب میکند، زنده باد تا ابد عالیجناب (مینار) و خدمه در پیش در و آشپزد رآ شهرخانه و مهتر را اصطبل هم تکرار میکردند؛ زنده باد

عالیجناب (مینار) . . .

عالیجناب (مینار) با صدای ملایمی گفت متشرکم دوستان ولی دو مرد، دومرد بزرگ یا دو شاهزاده نایی نیز بمنوبه خود در این ستایشی که از من میکنید سهیم هستند و بدون آنها و پشتیبانی و نفوذ آنها هرگز من این پیروزی را بدست نمی‌آوردم و این دونفر آقای (فرانسوا دو گیز) و برادرش (کاردنال لورن) میباشد و شما بعد از آنکه بسلامتی من نوشیدید بسلامتی این دو نفر بنوشید و دعا کنید که خداوند روزگار آنها را خوش و پایدار نماید.

همه بسلامتی این دو شاهزاده نوشابه نوشیدند ولی زوجه (مینار) ملاحظه کرد که شوهرش لیوان را به لب برده و فوری روی میز گذاشت و مثل اینکه خاطره غم انگیزی بیاد او آمده باشد ابری از غم روی پیشانی او سایه افکند و به این جهت به او گفت:

— چه شده شوهر عزیزم از کجا این غصه تاگهانی آمده؟

— افسوس عزیزم هیچ پیروزی کامل نبوده و هیچ خوشحالی بدون غم وجود ندارد و یک خاطره مالیخولیاچی است که بر روح اثر می‌کند.

— در این لحظات شاد و خوب چه خاطره‌ای روح شما را آزار میدهد شوهر عزیزم؟

— در لحظه‌ای که به سلامتی شاهزادگان (گیز) میخواستم نوشابه بنوشم یادم آمد که دیروز مردی را که به نزد من روانه گرده بودند به قتل رساندند.

تمام فامیل فریاد کشیدند یک مرد؟ و عالیجناب جواب داد یعنی یک دفتردار محکم.

— چطور؟ یعنی دفتردار محکمه شما را به قتل رسانیده‌اند؟

- بلی شما که (زولین فرن) را می‌شناسید.

یکی از حاضرین گفت بلی یکی از طرفداران کاتولیک است و دیگری گفت بسیار مرد شریفی است و سومی گفت که من او را دیروز در موقعی که از مهمانخانه (گیز) می‌آمد دیدم و بنده گفت که از پارلمان مراجعت نمی‌کند.

عالیجناب گفت همینطور است مشارالیه بمحض اینکه بکنار پل (نتردام) رسید درحالیکه حامل نامه‌ای برای کاردینال (دولورن) از طرف برادرش (دوک دوگیز) بوده و باید بمنهم اطلاع داده می‌شد بقتل رسیده است.

زوجه عالیجناب فریاد زد چقدر وحشتناک و همهٔ خانواده تکرار کردند بقتل رسیده، باز هم یک جنایت و زوجهٔ عالیجناب پرسید آیا لاقل قاتل را توقيف کرده‌اند؟

عالیجناب گفت قدر مسلم این است که از دوستداران (آن-دوبورگ) بوده و قریب صد نفر توقيف شده‌اند که سی نفر آنها را من تعیین کرده‌ام.

یکی از حاضرین گفت اگر جانی بین این صد نفر پیدا نشود، خیلی بدشانسی است.

عالیجناب گفت اگر پیدا نشود صد نفر، دویست نفر، سیصد نفر دیگر بازداشت خواهد شد.

یک دختر ۱۸ ساله فریاد زد این جانیها را باید همه با هم سوزانده و بمگ بکشانند و عالیجناب گفت در این فکر هستند و روزی که قرارشود بطور دسته‌جمعی پرستانه‌ها را بکشند برای من روز خوبی خواهد بود و زوجهٔ عالیجناب با چشم انی پراشگ گفت آه چه مرد مقدس و شرافتمندی هستی و دو دختر عالیجناب جلو آمده

و پدرشان را در برگرفته و بوسیدند و پرسیدند آیا میدانند که محتواي
نامه (دوك دوگيز) چه بوده؟

عالیجناب جواب داد خير و همین موضوع است که محکمه را
امروز بخود مشغول داشته بود ولی فردا دانسته خواهد شد زیرا
امشب کار دینال باید برادرش را ملاقات کند.
— بنا بر این نامه دزدیده شده؟

— بدون شک و همچنین احتمال می‌رود که (ژولین فرن) فقط
بخاطر اینکه حامل نامه مجبور بوده است کشته شده و قاتل پس از
آنکه نامرا تصاحب سخنوار اخبار و فعلاً "مامور دریی او گمارده
و تمام قراولان و سربازان گاردار اصبح امروز در حال آماده باش می‌باشد دولی
تا این ساعت که ساعت ۵ بعداز ظهر است خبری بدست نیامده است.
در این لحظه یک خدمتکار داخل شد و به عالیجناب (مینار)
گفت یک ناشناس حامل نامه سرفت شده از (ژولین فرن) اصرار دارد
که همین الساعه با شما حرف بزند.

عالیجناب در حالیکه شادی در چهره‌اش منعکس بود فریاد زد
او را داخل کنید و این خدا است که بخاطر ایمان من با انداختن
نامه به چنگ من مرا پاداش میدهد.

پنج دقیقه بعد خدمتکار ناشناس را وارد کرد و عالیجناب
(مینار) دید که مرد جوانی در حدود ۲۴ یا ۲۵ ساله با موهای حنایی
و ریش بور و نگاه نافذ و صورت رنگ پریده بود و بنا بدعوت او
بسیت دیگر میز رفته و مقابل او نشست.

این همان مرد جوانی بود که در روزگشته شدن دوستش (مدار)
گفته بود که روزی باز هم نام او شنیده خواهد شد یعنی (روبراستوار).
مرد جوان موعد بانه و با تیسمی به همه سلام کرد و در محلی

که رویش بسمت عالیجناب و پشت سرش درب بود جا گرفت و به
(مینار) گفت:

آقا آیا من افتخار صحت با عالیجناب (مینار) را دارم؟
عالیجناب درحالی که از نادانی جوان مزبور که چرا از قیافه‌اش
شخصیت او را تشخیص نداده متعجب شده بود گفت بلی من (مینار)
هستم.

ناشناس گفت بسیار خوب و از اینکه در ابتداء این سوال را از
شما کردم ناراحت نشود بدین جهت است که بطوریکه بعداً "خواهید
دید از هرگونه شک و تردیدی اجتناب داشته باشم".
- چه کاری داشتید من گفتند که شما قصد دارید نامه‌ای را
که (ژولین فرسن) در موقعی که بقتل رسیده همراه داشته است من
بدهید.

(روبر استوار) با نهایت ادب گفت عالیجناب ممکن است که
کمی از موضوع دور افتاده باشید که به شما چنین گفته‌اند من هیچ
قولی به کسی نداده‌ام و این نامه به شما تسلیم خواهد شد یا نه بستگی
دارد به پاسخی که شما به سوال من خواهید داد و شما بخوبی میدانید
که برای تملک نامه‌ای بدین اهمیت من باستی زندگی خود را بخصر
می‌انداختم و هیچکس زندگی خود را بخطر نمی‌اندازد مگر برای
منظور و منافع خاصی بنابراین من این نامه را بشما تسلیم خواهم
کرد بشرط آنکه از پاسخی که شما به سوال من خواهید داد رضایت
حاصل نمایم.

- این سوال چیست؟

- عالیجناب شما بهتر میدانید که هر چیز باید بموقع خودش
گفته شود و من بموقع آن سوال را خواهم گفت.

— آیا این نامه الساعه نزد شما است؟

مرد جوان نامه را از جیب خارج کرده و کاغذ مشهور را نشان داده و گفت اینست آقا اولین فکری که بنظر عالیجناب رسید ناجوانمردانه بود زیرا او فکر کرد که بکلیهٔ مردان خانواده که این مکالمه را گوش میدهند علامت بددهد که غفلتاً "بناشناس حمله کرده و پس از گرفتن نامه او را بزندان (شاتله) نزد آن صدنفری که بمناسبت قتل (ژولین فرسن) توقیف شده بودند بفرستد ولی از آثار قیافه مرد جوان که او را قوی و مصمم یافت ترس بر او مستولی گردید که وسایل کافی برای تصاحب مراслه ندارد و بعد فکر کرد که به عوض آنکه زور و شدت عمل بکار برد بحیلهٔ متول گردد بنا بر این مجبور شد که برای اینکه سر او را گرم کند و بقیهٔ حکایت را بشنود از او دعوت نماید که صرف غذا نماید ولی جوان دعوت او را نپذیرفت و عالیجناب باز گفت لااقل نوشایه‌ای بتوشد که جوان ضمن تشکر باز هم نپذیرفت و عالیجناب گفت حالا که شما هیچ نمی‌خورید از شما اجازه می‌خواهم که من به شام خوردن ادامه دهم زیرا اعتراف می‌کنم که دارم از گرسنگی تلف می‌شوم.

مرد جوان گفت خواهش می‌کنم مشغول باشید و سئوالی که من از شما دارم آنقدر مهم است که برای اینکه بهتر فهمیده شود چند سئوال مقدماتی لازم دارد و شما به غذاخوردن ادامه دهید و من سئوالات را شروع خواهم کرد و آنوقت درحالیکه عالیجناب با اشتیاهی فراوان مشغول خوردن شام بود جوان به آرامی در بین صدای چنگالها و کاردها که هر یک سعی داشتند کمتر صدا کنند گفت عالیجناب شما از لهجه‌من باید فهمیده باشید که خارجی هستم و عالیجناب با دهان پر گفت در لهجهٔ شما انگلیسی مخلوط دارد.

این صحیح است تیزهوشی وزیرکی همیشگی شما جای بحث باقی نمی‌گذارد من در (اسکاتلندر) متولد شده‌ام و اگریک واقعه که شرح آن برای شما بیفایده است اتفاق نمی‌افتد الساعه هم در (اسکاتلندر) بودم ولی واقعه مزبور مرا مجبور کرد که به فرانسه بیایم و یکی از دوستان من که از مریدان پرحرارت (ناکن) ....

عالیجناب درحالیکه لیوان خود را از نوشابه پر میکرد حرف او را قطع کرده و گفت همان مرد انگلیسی پرستان اینطور نیست؟
- بلی معلم دوست داشتنی من ..

عالیجناب نگاهی به حاضرین انداخت که بطور وضوح اینطور معنی میداد که خوب گوش کنید داریم بجاهاخ خوبش میرسیم و (روبر استوار) ادامه داد.

- یکی از دوستان من که از مریدان پرحرارت (ناکن) است چند روز است در یکی از خانه‌ها که منهم چندبار به آنجا رفته‌ام اشخاصی را یافته که از محکومیت بمرگ (آن دوبورگ) حرف می- زدند.

صدای مرد جوان در موقعی که کلمات آخری را ادا می‌کرد می‌لرزید و چهره‌اش رنگ پریده و زرد گردیده بود معذالت بدون اینکه در صدایش نقصی حاصل شود و چون دید همه نگاهها متوجه او است ادامه داد:

دوست من درحالیکه فقط اسم (آن دوبورگ) را شنید رنگش مانند من در این لحظه پرید واز اشخاص مزبور پرسید آیا ممکن است که پارلمان چنین قضاوت ناشایستی بکند؟

عالیجناب که فکر میکرد آیا باید به این حرفهای غیر عادی گوش کند یانه فریاد زد آقا فراموش نکنید که شما با یک عضو پارلمان

دارید صحبت میکنید.

مرد اسکاتلندي جواب داد معذرت میخواهم این دوست من بود که اینطور بیان کرد و او در مقابل یک عضو پارلمان این حرف را نزده بلکه در مقابل یک دفتردار ساده محکمہ بنام (ژولین فرسن) که دیروز مقتول گردید این حرف را زده است و مشارالیه از اینکه جلوی دوست من گفته است که "در حیب من نامهای از ارباب من (دوک دوگیز) موجود است که در آن آقای دوک از پارلمان خواسته است که کار (آن دوبورگ) را خاتمه داده و خیلی سریع اورا بکشد بیاحتیاطی کرده است.

دوست من بمحض شنیدن این کلمات لرزیده و رنگش پریده و فوراً نزد (ژولین فرسن) رفته و از او تقاضا کرده که این نامه را نرساند و به او فهماند، که اگر (آن دوبورگ) محکوم برگ شود مسئولیت قسمتی از مرگ او متوجه او میباشد ولی (ژولین فرسن) همچنان سخت دل مانده است.

دوست من با ادب از او دور شده و جلوی درب خروجی منزل بهانتظار او ایستاده و بعد از اینکه او از خانه خارج و چند قدم دور شده به او نزدیک و با لحن ملايمی به او گفته است:

"با این وجود تو تمام امشب را وقت داری که فکر کنی و اگر فردا در همین ساعت تغییر عقیده نداده باشی خواهی مرد و همچنین تمام کسانی که از دور یا نزدیک برگ (آن دوبورگ) همراهی نموده و یا بنمایند کشته خواهند شد".

عالیجناب لرزید زیرا غیرممکن بود که بفهمد جملات آخری به (ژولین فرسن) توسط دوست مرد اسکاتلندي گفته شده و یا به عالیجناب (مینار) یعنی خود او، فریاد زد:

— این شخص یک راهزن است نه دوست شما آقا و تمام خانواده نیز فریاد زدند یک راهزن واقعی یک قطاع الطريق بیچاره . مرد جوان بدون لرزش گفت آقا من اسکاتلندي هستم و درست معانی کلماتی را که شما تلفظ کردید و حاضرین تکرار کردند نمی‌فهم بنابراین به صحبت خود ادامه میدهم و بعد از اینکه تعظیمی بهمه^۱ خانواده کرد ادامه داد که دوست من از آنجا مراجعت کرد ولی خواب به چشم نیامد و بلند شد و درب منزل (ژولین فرسن) رفت و تمام شب را تا صبح و حتی تا ساعت سه بعد از ظهر در آنجا بدون اینکه چیزی بخورد یا بیاشامد قدم زد با خاطر اینکه قولی را که به (ژولین فرسن) داده بود انجام دهد و ضمناً "اینرا بگویم که دوست من ، ممکن است راهزن باشد ولی این خاصیت را دارد که بر سر قول خود پا بر جا بوده و آنرا نمی‌شکند .

بالاخره در ساعت سه بعد از ظهر (ژولین فرسن) از منزل خارج و دوست من او را دنبال کرد و چون مشاهده کرد که بطرف قصر می‌رود جلو افتاده و نزدیکی پل (بردام) او را متوقف ساخته و از او پرسید آیا فکر نکردی؟

(ژولین فرسن) رنگش را بلکی باخته بود ولی پاسخ داد که نتیجه^۲ فکر من اینست که باید وظیفه خود را که (دوکدوگیز) ارباب من معمول کرده به انجام رسانم .

مرد اسکاتلندي به او پاسخ داد که (دوکدوگیز) ارباب تو نیست که بتواند امری ارجاع نماید ولی (ژولین) گفت (دوکدوگیز) نه تنها ارباب من است بلکه ارباب فرانسه هم هست و مرد اسکاتلندي از او پرسید چگونه او ارباب فرانسه است؟ و او پاسخ داد که شما بیمیدانید که پادشاه حقیقی فرانسه (دوک دوگیز) است؟

دوست من پاسخ داد آقا یک بحث سیاسی در این مورد ما را از مقصود دور خواهد نمود و من بهیچوچه با عقاید شما موافق نیستم و بهسئوال خودم که دیروز از شما کردم بر میگردم آیا در این فکر که حتماً "نامه را به پارلمان ببرید پا بر جائید؟ (ژولین) پاسخ داد که من مطمئنم که این کار را انجام خواهم داد.

دوست من بنام خدا از او خواست که از بردن این نامه به درخیم (آن دوبورگ) صرف نظر نماید ولی (ژولین) گفت بعد از ۵ دقیقه این نامه بدست پارلمان خواهد رسید و بازوی خود را از دست دوست من رها کرد ولی دوست من فریاد زد حال که اینطور است تو پارلمان نخواهی رسید و از زیر مانتوی خود اسلحه را خارج کرده و آتش کردو (ژولین) را بر روی سنگ فرش پل بزمین انداخت و بعد نامه را که مسبب این جنایت بود برداشته به آسودگی و با وجود آن راحت برآه خود ادامه داد زیرا او آن بینوا را کشته بود که یک بیگناه را نجات دهد.

عالیجناب از این حرفها کبود و زرد و ارغوانی شد و هزاران قطره عرق روی پیشانیش نشست و سکوت عمیقی در جمع حکمران شد، عالیجناب درحالی که متناوباً در دو طرف میز می چرخید گفت اینجا هوای خفه کننده‌ای پیدا کرده آیا اینطور نیست دوستان من؟ و چند نفر برخاستند که پنجره را باز کنند ولی مرد جوان گفت رحمت نکشید آقا یان من که غذا نمیخورم میروم پنجره را برای ورود هوا باز میکنم اما چون دو هوای متقابل برای عالیجناب خوب نیست بعد از اینکه پنجره را باز کرد درب را با گرداندن کلید بست و بجای خود نشست.

در موقعی که این حرکات را میکرد مانتوی مرد جوان به عقب رفته و همه دیدند که در زیر مانتوی او از لحاظ اسلحه دفاعی یک کت زرهی فولادی واژ لحاظ اسلحه‌ها جمی دارای دو اسلحه کمری در کمریند و یک شمشیر کوتاه در پهلو میباشد.

مرد جوان مطلقاً "از اینکه همه حاضرین سلاحهای اوراد دیدند مضطرب نشد و درحالیکه در جای خود می‌نشست از عالیجناب احوالپرسی نمود و برخلاف وضعش گفت باور کنید حال من هم خیلی خوب است و درحالیکه سکوتی بوقرار بود و فقط صدای پرواز مگسی شنیده می‌شد بشرح دنباله جریان خود پرداخت.

هدیه تولد عالی‌جناب (مینمار)

چنانکه گفتیم مرد جوان داستان را از جاییکه قطع شده بود
شروع کرد و گفت:

دوست من نامه را از جیب مقتول برداشت و در حالیکه میترسید
تعقیبیش کنند بطرف کوی (مونمارتر) فرار کرد و پس از آنکه بصرها
رسید در چنانی که با خیال راحت میتوانست نامه را بخواند شروع
بخواندن کرد و همانطور که منهم نامه را خواندم مشاهده کرد که
پاکت حاوی یک فرمان از طرف فرانسوی دوم پادشاه فرانسه است

چنانکه بهمهٔ شما هم خواهم داد که بهبینید زیرا این نامه بازشده و دوست من خیال کرده که حق دارد آنرا بخواند و بداند که از جهه کسی و برای چه شخصی فرستاده شده است و بالاخره اگر میسر باشد خودش آنرا با رعایت تمام ملاحظات به امضا کننده برگرداند و آنوقت برای دومین بار مرد (اسکانلندی) نامه را از سینهٔ خود خارج ساخته و باز نموده و بشرح زیر قرائت نمود:

"بدوستان و وفاداران ما در پارلمان پاریس نمایندگان و وكلاء از پادشاه - دوستان و وفاداران ما - ما نارضایتی بزرگی از طول مدت مرافعه‌ای که در پارلمان برعلیه مستشاران توقیف شده از لحاظ مذهبی و در مورد (آن دوبورگ) جریان دارد داریم و آنچه میل ما است اینست که این موضوع بفوریت بهنتیجه بررسد بهاین دلیل ما از شما میخواهیم که فوراً "همهٔ کارها را بگذارید و برای اقامهٔ دعوی و رسیدگی و بهنتیجه رسیدن این موضوع با کمال سرعت اهتمام نمائید و تعداد قضاتی که ما تعیین کردہ‌ایم بدون اینکه بگذارند بیش از این مرافعهٔ مزبور بطول انجامد موجب رضایت ما را که نا این ساعت حاصل نکرده‌اند فراهم آورند" (امضاء فرانسوا لوپسین)،

عالیجناب (میسار) که ازشنیدن قرائت این مکتوب قوت قلب گرفته بود که چنین دلیل بزرگی برای محکومیت (آن دوبورگ) موجود است فریاد زد:

آقا آیا شما چنین فرمانی را از امروز صبح بدست آورده‌اید؟
مرد جوان گفت از ساعت ۴ بعد از ظهر دیروز آنرا در اختیار دارم و برای پیروزی حقیقت آنرا نگاهداری کرده‌ام.
عالیجناب گفت شما چنین فرمانی را از ساعت ۴ بعد از ظهر

دیروز در اختیار دارید و در پس دادن آن یا رساندن به صاحبش
تا خیر کرده‌اید؟

مرد جوان درحالیکه نامه را بجای اولش در جیب می‌گذشت
گفت آقا من مجدداً "تکرار میکنم که شما فراموش کرده‌اید که به چه
قیمتی این نامه را بدست آورده‌ام و به چه قیمتی میخواهم مسترد
دارم .

عالیجناب گفت بسیار خوب پس حرف بزنید و خواسته‌خود
را بگوئید که چه پاداشی برای انجام این کار که در حقیقت انجام
یک وظیفه ساده است مطالبه میکنید؟

مرد جوان گفت این یک وظیفه ساده نیست که شما تصور
میکنید زیرا هنوز همان دلیلی که دوست من بخاطر آن میل نداشت
نامه بدست پارلمان برسد باقی است خواه که دوست من از مرگ
(آن دوبورگ) متاثر شود یا رنج بکشد و یا پایمال کردن حق از
طرف پارلمان بنظر او یک جنایت نفرت‌انگیز باید و بنابراین
ایستادگی او بنگاه‌داشتن نامه کار یک شخص شرافتمندبرای جلوگیری
از عمل قبیح یا لائق بتعویق انداختن آنست و اگر نتواند بکلی از
آن جلوگیری نماید قسم خورده است که این نامه رامستردندارد مگر
آنکه اطمینان از آزادشدن (آن دوبورگ) حاصل کند و بعلاوه کلیه
کسانی را که مخالف با آزادشدن او باشند بقتل برساند و بهمین
جهت است که دوست من (ژولین فرسن) را کشته وابداً" دشمنی
شخصی با آدم حقیری مانند دفتردار محکمنداستهاست بلکه بواسیله
این قتل میخواسته به مقامات بالاتر ثابت کند که قسم خود را اجرا
خواهد نمود .

در این موقع عالیجناب تصد کرد که پنجره دیگری را باز کند

زیرا از هر موی کلاه گیش مانند شاخه‌های بید باران خورده عرق می‌چکید و لی چون فکر کرد این علاج کافی برای فرونشاندن التهابش نیست خود را به این راضی کرده باطراف میز نگاه و حشت‌ناکی بیاندازد و با آن نگاه بپرسد که چه راهی را باید در مقابل این جوان اسکاتلندي که دارای دوستی بفاین پرقدرتی است دربیش گیرد؟ ولی حاضرین از نگاه او چیزی متوجه نشدند و یا خود را از ترس آنکه مواجه با تعداد ریادی اسکاتلندي شوند به نفهمی زده ببرآهائی انداخته و سکوت عمیق خود را حفظ کردند.

در این موقع این وکیل عمومی واين مردی که همه میخواستند او را بزرگترین مرد فرانسه و با ایمان محکم بنامند برایش شایسته نبود که با بیغيرتی تهدیدات را شنیده و بدون جواب بگذارد فقط فکر میکرد که در چه حد و اندازه‌ای باید جواب بدهد؟ اگر از جای خود برخاسته و برخلاف عادت آرام خود دور میزگردید و تهدید - کننده اسکاتلندي را می‌ترساند به استقبال خطر رفته بود زیرا ممکن است که او شمشیرش را از غلاف بکشد و با سلاح خود را از کمر بیرون بیاورد و اینکار از قیافه این مرد بعید نبود.

اگر به مهمانش این مهمان نازاحت حمله کند باید دید چه چیز ممکن است بدست آورد و یا از دست بدهد و در میان چیزهایی که ممکن است از دست بدده از همه مهمتر جانش بود که برایش خیلی عزیز بود و نمی‌خواست تا مدت درازی از دست بدده بنابراین او در صدد یافتن راه حیله‌ای برای خارج شدن از این مشکل افتاد و غریزه‌اش به او می‌گفت که باید حذر کند و با تمام خستی که داشت حاضر بود پنجاه اشرفی طلا بدده که این مرد جهننمی را به عوض اینکه آنطرف میزباند با آنطرف در ببرند و بالاخره نتیجه‌ای که از فکر

حیله‌گری خود بدست آورد این بود که با او از درملایمت وارد شده و تملقش را بگوید بنابراین با صدائی ملایم و مملواز خوشحالی مرد جوان را مخاطب قرار داده و گفت:

توجه کنید آقا از طرز بیان شما و از صورت ظاهر و هوش زیاد شما وبالاخره از رفتار و حرکات شما بدون اینکه اشتباه کنم یقین دارم که یک مرد معمولی نیستید و میتوانم آشکارا بگویم که یک نجیبزاده میباشد و وقتی من با یک مرد تربیت شده و غیرخرافاتی و نه یک قاتل مانند دوست شما صحبت میکنم اجازه میدهید که بگویم هر شخص بهتهای سهیچوجه حق ندارد برحسب فکر و عقیده خودش درباره راه و روش سایرین قضاوت کند حتی نظرات یک دسته هم ممکن است گمراه شود و بهمین جهت است که محاکم و پارلمان تاسیس شده و من فرض میکنم که دوست شما کاملاً "از روی وجود ان اعمالی را که گفتید انجام داده است ولی اقرار کنید که اگر هرگز حق قضاوت داشته باشد رفیق شما با این فرضیات حق اینکار را ندارد مثلاً" شما دلیلی ندارید که بهاینجا آمده باشید که بعد از اینکه رفیق شما محکومیت (آن دوبورگ) را تصویب نمیکند حیات مرا مورد مخاطره قرار دهید.

مرد اسکاتلندي که در خلال این گفته‌های نارسا بزدلی و ترسوئی عالیجناب را دریافت بود گفت عالیجناب اجازه میدهید که بپرسم اگر شما بجای اینکه عضو پارلمان باشید یک وکیل ساده بودید آیا باز هم اینطور جواب میدادید؟ و بخاطر تنان می‌آورم که این من نیستم که این سؤال را میکنم بلکه دوست من است و حال میپرسم که آیا فکر میکنید که (آن دوبورگ) محکوم بمرگ خواهد شد؟

جواب این سوال خیلی ساده بود زیرا (آن دوبورگ) محکوم بمرگ شده بود و یک ساعت قبل تبریکات خانواده او بهمین مناسبت انجام گردید ولی عالیجناب (مینار) فکر کرد که اگر الساعه این محکومیت را آشکار کند از احتیاط بدور است بنابراین پاسخ داد:

— چه می خواهید من بشما جواب دهم؟ من نمیتوانم در این مورد عقاید همکاران خود را بشما بگویم من فقط عقیده خود را میتوانم ابراز دارم.

— من آنقدر برای عقیده شما احترام قائلم که فقط عقیده شخص شما را میخواهم بدایم نه عقیده همکارانتان را.

— به چه درد شما میخورد.

— برای دانستن و شناختن بکارم خواهد خورد.

— محققاً "نافرآور" است که مردی مانند (آن دوبورگ) را که مورد احترام مردم بوده و یک همکار و دوست من میباشد محکوم نمایند ولی بطوريکه ملاحظه میکنید با این فرمان شاه محکمه در خاتمه دادن آن درنگ خواهد کرد و بالاخره من شک ندارم که اینکار باید تمام شود و اگر پارلمان دیروز این فرمان را دریافت کرده بود این مستشار بیچاره که من با نافر مجبورم اورا محکوم کنم امروز دیگر رنج زندگی را تحمل نمیکرد.

مرد اسکاتلندي گفت این درست بهمان علت است که دوست من (ژولین فرسن) را کشته است.

عالیجناب گفت چیز مهمی نیست فقط باعث تاخیر مرگ او خواهد شد.

مرد اسکاتلندي گفت بالاخره یک روز تاخیر ۲۴ ساعت فرصت برای یک بیگناه است که در این مدت ممکن است خیلی چیزها عوض

شود.

عالیجناب که کم کم بفطرت وکالت خود درآمده و کمی در مباحثه احساس قدرت میکرد گفت شما همواره از (آن دوبورگ) مانند یک بیگناه صحبت میکنید.

(روبر استوار) گفت من بخاطر خدا صحبت میکنم و همچنین بخاطر مردم که روش محاکمه باید صمیمی و عادلانه باشد.

عالیجناب گفت سما سقف اورا محروم شناخته‌اند یعنی سما سقف دارای یک نوع عقیده بوده و یکسان رای داده‌اند.

— این اسقفها در عین حال قاضی و طرفداران مسلک خود بوده‌اند.

— ممکن است آقا ولی چگونه یک طرفدار پرستان با اسقفهای

کاتولیک روپرتو میشود؟

— پس با کی شما میخواهید او روپرتو گردد؟

— این یک‌سوال بزرگ و بسیار مشغله است ولی آیا پارلمان هم به چنین نتیجه‌ای رسیده که بتواند راه حل پیدا کند؟

— حقیقت اینست که من در این موقعیت وظایف دوستی خودم را در مورد (آن دوبورگ) انجام داده‌ام بعلاوه برای دوست شما چه‌همیتی دارد که من در رای پارلمان نفوذ داشته یا نداشته باشم؟

— برای او خیلی اهمیت دارد زیرا دوست من مدعی است که این کاری که بدست شما گره خورده شما هم باید گره آنرا بگشایید.

— من نمی‌فهمم.

— خیلی ساده‌است شما بعوض‌اینکه نفوذ خود را برای محکومیت او صرف نمائید برای رهائی او بکار برد.

در این موقع یکی از برادرزاده‌های عالیجناب گفت با وجودی که (آن دوبورگ) محکوم شده است چگونه میخواهید که عمومی من

اور ارہا نماید۔

مرد اسکانیندی فریاد زده محکوم شده؟ آیا (آن دوبورگ) محکوم شده؟

عالیجناب نگاه وحشتباری بروی بزادرزاده خود انداخت ولی او نگاه عالیجناب را ندید و گفت بلی او امروز ساعت ۲ بعدازظهر محکوم شده است مگر شما عموجان همینظور بما نگفتهید؟ مرد اسکاتلندی از عالیجناب پرسید آیا (آن دوبورگ) در ساعت ۲ بعد از ظهر امروز محکوم شده است؟

عالیحنا ب یا لکن گفت یلم آقا.

— به چه محکوم شده؟ جریمه؟

١٣

بهزندان؟

- خیر .

مرد اسکاتلندی که چهره‌اش افروخته می‌شد در حالیکه لبها یش
هم رنگ پریده گردیده بود پرسید پس بمرگ محکوم شده است؟ و
عالیجناب با حرکت سر بهسئوال او جواب مشتب داد.

(روبر استوار) گفت باشد تا مادامی که شخصی نزدیک است
نباشد ابداً نامید بود و بطوريکه دوست من می‌گفت شما که اینکار
را گره زده‌اید همان شما هم توانائی بازگردن گره مذبور را دارید.

عالیجناب گفت چگونه؟

مرد اسکاتلندی گفت با درخواست حکم نقص حکم محکمه از پادشاه.

عالیجناب که هرچه جلوتر میرفت پریشانتر میشد گفت ولی آقا اگر من چنین درخواستی از یادشاه پکم یادشاه رضایت نخواهد

داد.

- برای چه؟

- زیرا در فرمانی که شما خواندید کاملاً "میل او تعیین و نوشته شده است.

- ظاهراً اینطور است ولی این فرمان پادشاه در جوف یک نامه از (دوک دوگیز) بدست من رسیده که من آنرا برای شما نخوانده‌ام و اکنون خواهم خواند آنوقت مجدداً "پاکت را از سینه‌اش بیرون آورده و این مرتبه نامه‌ای را که (دوک دوگیز) برای برادرش نوشته بود به‌این شرح خواند:

"برادر عزیز - بالاخره این فرمان پادشاه است که لفاظ می- فرمدم و من بزحمت این را از چنگ پادشاه درآورده و حتی مجبور شدم قلم بدست او داده و مجبورش کنم تا چند حرف اسما خود را در زیر آن امضاء کند مثل اینکه در اطراف پادشاه بعضی از دوستان این پرستان جهنمی وجود داشته باشد سنابراین در اجرای حکم عجله‌کنید که مبادا پادشاه از تصمیمش برگردد و یا مورد عفو قرارش دهد.

(فرانسو دوگیز - ۱۷ دسامبر ۱۵۵۹)

حالا آقایان خوب شنیدید و اگر میخواهید یکبار دیگر آنرا بخوانم و یا امضاء و مهر شاهزاده را بشما نشان دهم . عالیجناب گفت: خیر، ما مطمئن هستیم .

مرد اسکاتلندي گفت در این صورت چه نتیجه می‌گیرید؟ عالیجناب گفت من نتیجه میگیرم که اعلیحضرت در امضا فرمان مزبور مردد بوده ولی بالاخره امضا کرده است . مرد اسکاتلندي گفت او برخلاف میل قلبیش آنرا نوشته و اگر

شخصی مانندشما به این طفل ناجدار که شاه نامیده می‌شد بگویید "اعلیحضرت ما این مستشار یعنی (آن دوبورگ) را محکوم کرده‌ایم ولی آن اعلیحضرت باید به او ترحم نموده و بخاطر حقانیت او را مورد عفو فراردهند" شاهی که (دوکدوگیز) با دادن قلم بدستش او را مجبور به امضای فرمان کرده است حتّماً او را خواهد بخشد. عالیجناب گفت ولی اگر وجودان من مخالف این امر باشد چه می‌شود؟

مرد اسکاتلندي گفت من از شما تمنا می‌کنم که قسم رفیق مرا بخاطر بیاورید زیرا او در عین اینکه (ژولین فرسن) را کشته غمه کرده که کلیه اشخاصی را که از دور یانزدیک در محکومیت (آن دوبورگ) شرک داشته‌اند بقتل خواهد رسانید. عالیجناب در حالیکه بسیار مشوش شده بود گفت ولی این برخلاف عقل و منطق است.

مرد اسکاتلندي گفت به چه دلیل عالیجناب؟ عالیجناب گفت برای اینکه شما مرا تهدید می‌کنید - مرا که یک وکیل هستم آنهم درخانه خودم و در جلوی چشم خانواده‌ام. مرد اسکاتلندي گفت این برای اینست که شما درخانه خودتان و بین خانواده‌تان محفوظ هستید و در اینجا احساسات ترحم آمیز شما انشاء الله بیشتر تجلی خواهد کرد.

عالیجناب گفت بنظرم میرسد که شما بعوض پشیمان شدن از حرفهای خودتان بر عکس بیشتر به تهدید من ادامه میدهید. مرد اسکاتلندي گفت همانطور که گفتم شخصی که (ژولین) را کشته قسم خورده است که هر کن مخالف آزاد شدن و نجات زندگی (آن دوبورگ) باشد بقتل برساند و برای اثبات اینکه در قول و قسمش

شکی نباشد روز گذشته آن دفتردار محکمه را بقتل رسانیده و این یک اعلام مصالحت آمیز برای دشمنان دیگر ش در مقامهای بالاتر بوده بنابراین از پادشاه عفو او را تقاضا کنید و من بنام دوستم این اخطار را به شما میدهم .

عالیجناب درحالیکه از جا در رفته بود فریاد زد شما بنام دوستان بمن اخطار میکنید؟ بنام یک قاتل؟ یک جانی؟ بنام یک راهزن؟

مرد اسکاتلندي گفت ولی فراموش نکنید که شما در دادن جواب بلی یا نه مختار هستید .

عالیجناب درحالیکه خونسردی خود را از دست داده بسود، گفت بسیار خوب اکنون که من در دادن جواب بلی یا نه آزاده هستم خواهش میکنم بدوست خود بگوئید که در اینجا مردی بنام عالیجناب (مینار) وجود دارد که قسم بمرگ (آن دبورگ) خورده است و این عالیجناب قولش یکی است و فردا بشما ثابت خواهد کرد .

(روبراستوار) گفت بسیار خوب پس بدانید که یک مرد اسکاتلندي وجود دارد که قسم بنابودی و مرگ (مینار) خورده است و قول او یکی است و هم امروز بشما ثابت خواهد کرد و درحالیکه این کلمات آخر را می گفت دستش را داخل مانتونموده و یکی از سلاحهای کمری خود را بدون صدا خارج کرده و قبل از آنکه کسی حتی فکر جلوگیری از اورا بخاطر راه دهد بسمت عالیجناب نشانه گرفته و آتش کرد و عالیجناب در پشت صندلی افتاده و در دم جان داد .

اگر خانواده دیگری بود بدون شک برای دستگیری قاتل اقدام میکرد ولی در اینجا کلیه حاضرین و مهمانهای متوفی بمنافع خود فکر میکردند و عده‌ای با فریادهای نومیدانه به اطاق کار عالیجناب

وعده‌ای دیگر بدون سروصدای بزریر میز فرار کردند و این عقب‌نشینی عمومی باعث شدکه (روپر استوار) بدون هیچ اضطراب و دغدغه‌ای از آنجا خارج شود.

بالاخانه اسکاتلندیها

حوالی ساعت هشت بود که (روبر استوار) از خانه عالیجناب (مینار) خارج شد و در کوچه قدیمی (نامبل) برای افتاد و کوچه مزبور در آن زمان بمحض رسیدن شب خلوت و خالی از سکنه می‌شد، آنوقت زیر لب با اشاره به دو نفری که دیروز تا بحال به قتل رسانده بود گفت این شد دونتا.

ولی او شخصی را که در ساحل رودخانه سن در روز بازار موعود کشته بود بحساب نمی‌آورد و پیرا تاوان کشته شدن دوستش (مدار) میدانست و بمحض اینکه بمیدان (گرو) و نزدیکی محلی که معمولاً

حکم اعدام محکومین را اجرا میکردند رسید بی اختیار نگاهش به محل اجرای حکم اعدام افتاد و به آن نزدیک گردید و گفت: اینجاست که (آن دوبورگ) اگرشاه او را عفو نکند باید توان نبوغ خود را بپردازد و اضافه کرد که چگونه باید شاه را مجبور کرد او را عفو نماید و بالاخره از آنجا دور شد و به یک کوچه، دیگر رسید و جلوی دری ایستاد که روی آن نوشته بود (با شمشیر فرانسوی اول) و ابتدا یک لحظه مثل اینکه میخواهد وارد آنجا شود ایستاد ولی غفلتاً زیر لب گفت مراجعت بهاین مهمانخانه دیوانگی است زیرا در عرض ده دقیقه مامورین شهربانی بهاینجا خواهند رسید میروم پهلوی (پاتریک).

با سرعت از کوچه عبور کرد و بهلی (نتردام) رسید و نگاهی به محلی که روزگذشته (ژولین فرسن) را در آنجا کشته بود انداخت و بعد از چند خیابان و پل (سن میشل) گذشت بکوچه (سن اندره) رسید و جلوی دری متوقف شد کمروی آن نوشته بود (حصار اسکاتلنده) و گفت بسیار خوب همینجا است که (پاتریک ماکفرسن) منزل دارد و سررا بلند کرد که پنجه آنرا که در بالاخانه و روی بام قرار داشت بسیند ولی پیش آمدگی پشت بام مانع بود.

(پاتریک) روزها در این بالاخانه میخوابید و شبها برای نگهبانی به (لوور) میرفت و (روب راستوار) جلو رفت و درب را با دست فشار داد و با نوک شمشیرش دق الباب گرد و ناگهان درب بکنار رفت و راه برای عبور مردی که ملبس بهلیاس گارد اسکاتلندي بود باز شدو گفت کی است و (روب راستوار) با لهجه اسکاتلندي جواب داد یک هموطن.

— اوه، اوه (روب راستوار).

– بلى خودم هستم عزيزم .

– ولی چه واقعه‌اي پيش آمدكه تو در اين ساعت در کوچه ما
وجلوی خانه‌ما پيدايت شده؟ و در اينحال هردو دستش را بدست
رفiqش متصل کرد .

– (پاتريک) عزيز من آمده‌ام که درخواست کنم لطف کوچکی
بعن بكنى .

– بسيار خوب ، ولی زود بگو .

– مگر عجله داري؟

– متناسبانه بلى ، بسيار عجله‌دارم . ميداني که در ساعت ۹/۵
مارا در (لور) احضار ميکند و در ساعت ۹ من باید در (سن‌اندره)
باشم بهرحال گوشم با تو است بگو .

– موضوع اينست که اخيراً "بعن اخطار گردد" اندکه مهمانخانه‌اي
را که در آن سکني داشتم ترک نمایم .

– آه بلى می‌فهم ، تو از مذهب جديد هستي و باید دو ضامن
کاتوليک داشته باشی .

– و من وقت پيداکردن اين دو ضامن را نداشته و اگر هم
جستجو کنم شايد نيا بهم بنابراین امشب در کوچه‌های پاريس توقيف
خواهم شد و اكتنون بعن بگو که آيا ميل داري اطاقت را برای مدت
دو سه روز با من تقسيم کنى؟

– برای مدت دو يا سه شب اگر بخواهی و حتى برای تمام
شهابی سال هم بخواهی مانع ندارد ولی برای روز وضع ديگری
است .

– چرا .

– (پاتريک) بالحن مفروزانه‌اي گفت زيرا در موقع روز بعلت

آنکه یک شانس موفقیت آمیز برایم پیش آمده نمی خواهم تو حضور داشته باشی.

— تو (پاتریک)؟

— (پاتریک) در حالیکه نلو تلو می خورد گفت این امر ترا منتعجب می کند؟

— محققانه ولی این خیلی بد می شود پس تمام شد و دیگر بیشتر اصرار نکرد ولی دوستی بی شایبه هموطنش روی این رازپوشی حساب نکرده بود.

— بلی دوست عزیز، زوجه یکی از مشاورین پارلمان بمن افتخار داده و بامن دوست شده و من انتظار می کشم که روزها از او پذیرایی نمایم.

— بسیار خوب (پاتریک) فرض کن که من هیچ چیز بتو نگفتم.

— چرا؟ خواهش می کنم بمن اعتماد داشته باش که من مضايقه ای ندارم و فرض می کنم که روز یا روزهای این دوست شریف راضی شود بخانه، من باید و این یک فرض است و در آن موقع تو خواهی رفت و در غیر این صورت تا هر وقت دلت می خواهد و ناراحت نیستی می توانی نزد من باشی و می توان همه چیزها را با هم تطبیق داد، خواهش می کنم موافقت کن.

— (روبر) در حالیکه اینطور نشان میداد که با تأسف بسیار از پیشنهاد او راضی نیست گفت من این لطف شما را با حق شناسی قبول می کنم و انتظار دارم که موقعیتی پیش بباید که بتوانم عیناً تلافی نمایم.

— بسیار خوب ولی آیا بین دوستان باید صحبت از حق شناسی شود؟ آیا اینطور است؟ راستی یک لحظه صبر کن.

— برای چی؟

— یک فکر.

— چه فکری؟

— دوست من راستی تو میتوانی لطف‌بزرگی درحق من بکنی.

— بگو، من در اختیار تو هستم.

— آیا قبول داری که طول قامت من و شوپک اندازه است؟

— تقریباً.

— همینطور چاقی ما یکسان است؟

— قبول دارم.

— بیا اینجا در روشنائی مهتاب نگاهت کنم.

(روبر) همان کار را کرد و آنوقت (پاتریک) گفت میدانی که تو یک لهاده عالی و نو داری.

— بله سه روز است که آنرا خریده‌ام.

— کمی تیره‌رنگ است ولی بخوبی میتواند. مرا از نگاهها مخفی کند.

— کجا میخواهی بروی؟

(روبر) عزیز من نمیخواهم بجائی بروم ولی همانقدر که من بنظر آن خانمی که گفتم خوشایند همیتم درنظر شوهرش جور دیگر است بطوری که هر وقت چشم‌بهلباس یک نگهبان گارد اسکاتلندي می‌افتد نگاهی مملو از ترسروئی و اخم به آن می‌اندازد و تو میفهمی که اگر مرا روی پلکان منزلشان با آن لباس ببیند چه نگاهی بمن خواهد انداخت.

— بالاخره آیا من این معما را خواهم فهمید؟

— خلاصه خاصم مذبور بمن سفارش کرده که بهیچوجه با لباس

ملی خود قدم بهخانه، آنها نگذارم بنابراین اگر بمحض اینکه روز شد لباس دیگری مثلًا "لباس تو را بپوشم با اینکه رنگش اندکی تیره است برای انجام مقصود مناسب است خواهش میکنم وظیفه دوستی را بجا بیاور و فردا این لبادهات را بمن قرض بده و من طوری ترتیب کار را خواهم داد که روزهای دیگر بهآن احتیاج نداشته باشم.

قسمت آخر گفته‌های (پاتریک) که اعتماد متقابل دو هموطن را چنان عالی وصف میکرد لبخندی برلبهای (روبر) ظاهر کرد و گفت دوست عزیزم لباسها وکیسه پول و قلب من مال تو است فقط توجه داشته باش که منم احتمالاً "فردا احتیاج دارم که از منزل خارج شوم و در این صورت لباس برايم لازم خواهد شد.

(پاتریک) گفت لعنت برشیطان، دیگر دارد اوقاتم تلخ میشود زیرا هرچه بهلباده تو نگاه میکنم می‌بینم که انگار برای من دوخته‌اند و آیا هیچ علاجی برای رفع این محظوظ نیست؟
 (روبر) گفت من علاجی نمی‌بینم ولی تو مرد متفکری هستی جستجو کن شاید راهی پیدا کنی.

— آه یک راهی.

— چه راهی؟

— لااقل شوهر دوست تو مانند شوهر دوست من از لباس

گاردهای اسکاتلندي نفرت ندارد اینطور نیست؟

— من دوستی ندارم.

— بنابراین کلیه لباسها برای تو یکسان هستند؟

— بلی.

— پس وقتی من لباس تو را می‌پوشم تو هم لباس مرا دربرکن.

این مرتبه (روبر استوار) از لبخند خود جلوگیری کرد و در

حالیکه خود را به‌فهمی میزد گفت چطوری؟

(پاتریک) گفت آیا تو از اینکه لباس‌گارد اسکاتلندي‌ها را بپوشی بدت نمی‌آید و (روبر) گفت ابداً و (پاتریک) گفت بسیار خوب، بنابراین اگر برای امر لازمی خواستی از خانه خارج شوی لباس‌م را خواهی بوشید.

(روبر) گفت حق باشواست، در این صورت مسئله ساده‌است.

- بعلاوه این لباس بتو اجازه ورود به (لوور) را هم خواهد داد که از این حرف (روبر) از شادی لرزید و با تبسم گفت:

- اینهم برای شهرت طلبی من مناسب است.

- بسیار خوب، بنابراین فردا.

(روبر استوار) درحالیکه دست رفیقش را گرفته بود گفت به امید فردا.

- (پاتریک) درنگی کرد و گفت تو فقط یک چیز را فراموش کرده‌ای،

- چه چیز را؟

- کلید اطاق مرا.

- صحیح است پس آنرا بده.

- بگیر و شب بخیر (روبر) عزیز.

- شب بخیر (پاتریک) عزیز.

و این دو جوان پس از اینکه یک‌بار دیگر دست یک‌دیگر را فشدند هریک برای خود رفتند یعنی (پاتریک) بسمت (لوور) و (روبر) بسمت درب اطاق (پاتریک).

حال ما بگذاریم که (پاتریک) در سر موقع برای حضور در حاضر غایب شبانه وارد (لوور) شود و به (روبر استوار) بهر دازیم که پس

از آنکه در تاریکی دو سه درب را جستجو کرد بوسیله کلید (پاتریک) آنرا پیدا کرد.

ته مانده شعی که هنوز روش بود تمام اطاق کوچک گارد جوان را روشنایی کمی می بخشد و اطاقش یک خلوت نظیف و تقریباً شبیه به اطاق‌کهای محصلین امروزی بود.

اطاق مزبور بوسیله یک تختخواب کوچک با رختخواب کافی و یک جالباسی و دو صندلی حصیری و یک میز کوچک که روی آن یک بطری با دهانه تنگ که در آن فتیله شم پیهی قرار داشت مبله شده بود و (روبر) یک تکه چوب برداشته و با آتش زدن آن شمع پیهی را روش کرد و بعد در پشت میز کوچک نشسته و پیشانی خود را بدست گرفت و بفکر عمقی فرو رفت.

بالاخره مانند آنکه میخواهد پیشانی خود را بزهاند دستش را بداخل موهایش برده و گفت بلی اینطور خوب است و من الساعه یک کاغذ برای شاه می فرستم و از جا بلنند شد.

روی بخاری یک ظرف کوچک پر از مرکب و یک قلم پیدا کرد. ولی هرچه جستجو کرد و کشوی میز و سه کشوی جالباسی را کشید اثرب از کاغذ یا پوست آهونیافت و مجدداً و بیفایده تجسس کرد بدون شک رفیقش آخرين برگ کاغذ ها را برای نوشتن به دوستش مصرف کرده بود و مجدداً "نمیدانه روی صندلی نشست و زیر لب گفت:

— آه در صورتیکه کاغذ پیدا نشود این آخرین وسیله را هم من قادر نخواهم بود آزمایش کنم و در همین موقع زنگ ساعت ۱۵ شب نواخته شد و چون کسبه آن زمان مثل حالا تا نیمه شب بسیار نمی ماندند محظوظ حقیقی در مورد تهیه کاغذ وجود داشت.

اما غلتا" فرمان پادشاه که نزدش بود بخاطرش آمد و آنرا از سينه‌اش بیرون کشید و تصمیم کرفت در پشت این ورقه برای شاه نامه بنویسد و پس از آنکه قلم و مرکب را برداشت نامه‌^۲ زیر را نوشت:

"اعلیحضرت محاکومیت (آن دبورگ) مستشار، پارلمان غیر عادلانه و برخلاف دین است مثل اینکه ذات مبارک را گور کرده‌اند که قصد دارید خون پاکترین شخص قلمرو خود را بزمیں بربزید."

"اعلیحضرت یک مرد از میان مردم این کشور فریاد میزند؛ که چشمها بستان را بازکنید و به شعله‌های آتشی که اطرافیان جاه طلب شما در تمام کشور فرانسه روش کرده‌اند بتنگرید".

"اعلیحضرت گوشهای خود را بازکنید و بفریاد استفانه و شکایت آمیزی که از میدان (گرو) برخاسته و به (لوور) میرسد کوش دهید".

"کوش بدھید و ببینید اعلیحضرت زیرا وقتی شما کوش دادید و دیدید مطمئناً عفو خواهید کرد":

(روب) مجدداً "نامه را خواند و معکوساً" ناگزد یعنی روی کاغذ که فرمان پادشاه بود اکنون به پشت نامه تبدیل شده و پشت فرمان بروی نامه‌ای که او نوشته بود تبدیل کردیده بود آنوقت زیر لب گفت تا فردا به انتظار (پاتریک) ماندن دیر خواهد شد بعلاوه (پاتریک) بیچاره را هم بنام همدست من بازداشت خواهند کرد و به این ترتیب مهمان نوازی او را در معرض خطر قرار خواهم داد پس چه باید کرد؟

نزدیک پنجره‌آمد و در جستجوی یک راه حل بود زیرا در موقع ناامیدی انسان به همه چیز متسل میشود و چنانکه گفت آنروز یکی از روزهای ماه دسامبر و با هوای عالی بود و (روب) از هوای خوب

و ستارگان آسمان و سکوت شب سئوال میکرد که چه باید بکند. از پنجره اطاق زیرشیروانی که در مرتفع ترین نقطه ساختمان خانه قرار داشت برجهای قصر شاه نمایان بود و بموضع مشاهدهاین برجها مثل اینکه راه حلی را که برای رساندن نامهایش به پادشاه جستجو میکرد یافته باشد نامه را در سینه‌اش گذاشت و شمع را خاموش کرد و سریعاً "از پله‌ها پائین آمد.

از چند روز پیش دستور داده شده بود که از ساعت ۵ بعد از ظهر به بعد از عبور عابرین و قایقرانان از رودخانه سن جلوگیری نمایند و اگر کون ساعت ده شب بود بنابراین حتی فکر اینکه قایقی متواند گیر بیاورد وجود نداشت و تنها راه موجود برای (روبر) این بود که پیاده در جهت مخالف راهی که طی کرده بود برآید بیفتد و همین کار را هم کرد و پس از پیچیدن به چپ برای اینکه قراولان قصر اورا نبینند و عبور از پل (نتردام) وارد شبکه کوچه‌های فرعی شد که از آن کوچه‌ها میتوانست به (لوور) برسد.

جلوی (لوور) از زمان فرانسوی اول بوسیله سنگ و ریگ درشت و تخته بندی از داخل و خارج سد شده بود و بنابراین خیلی امکان داشت که انسان در اطراف این سنگ‌های (لوور) در داخل و خارج بلغزد ولی (روبر) سنگ به سنگ و چاله به چاله در حالیکه در کنار ساحل سن حرکت مینمود خود را به صد قدمی درب بزرگ (لوور) رساند و از کنار ساختمان نا برج نو پیش رفت و در آنجا دو پنجره که چراغ‌هایش روشن بود یافت و آنوقت سنگی برداشته و آنرا در داخل کاغذی که نوشته بود پیچیده و پس از دو سه قدم دور خیز مانند آنکه یک توب را میخواهند پرتاب کنند آن سنگ و نامه را به داخل یکی از پنجره‌های روشن طبقه اول انداخت.

صدای شکسته شدن شیشه و حرکاتی که در اطاق پس از این صدا ظاهر شد او را مطمئن کرد که پیغامش رسیده است و اگر این نامه بدست شاه نرسد او تقصیری ندارد و پیش خود گفت حالا اگر تا فردا صبر کنیم خواهیم دید که آیا نامه بهنتیجه رسیده است یا خیر. در حال مراجعت برای اینکه کسی او را مشاهده نکرده باشد خوب به اطرافش نگاه کرد و چیزی ندید فقط در آن دورها قراولان باقدمهای آرام و منظم گشت میزدند و محقق بود که قراولان مجبور چیزی مشاهده نکرده‌اند.

(روپر استوار) همان راهی را که آمده بود برای مراجعت انتخاب کرد و مطمئن بود که هیچکس نه او را دیده و نه چیزی شنیده ولی او اشتباه میکرد زیرا بوسیله دو نفر دیده شده بود که این دو نفر در ۵۰ قدمی او در یک زاویه‌ای تاریک "سایه" برج نو حضور داشته و با حرارت ولی به آهستگی صحبت میکردند ولی نه برای دیدن و شنیدن این موضوع بلکه برای اینکه علامتی که دال بر حضور آنها باشد از خود بروز ندهند.

این دو نفر شاهزاده (کنده) و (آمیرال کولینزی) بودند که که ما خواهیم گفت چه مکالماتی بین این دو شخصیت مشهور جریان داشت که از مشاهده پرتاپ سنگی که اشخاص بداخل پنجره‌های (لور) در این نیمه شب می‌انداختند مضطرب نشدند.

در پای برج نو

اکنون ما باید از یک فرمانده بسیار بزرگ که تا اینجا بهم چوچه
از او حرفی بمعیان نیاورده‌ایم صحبت کنیم و میخواهیم درباره‌این
شخصیت که (کاسپارد و کولین بن) نام دارد و مالک (شاتیون) بوده
و جزو اطرافیان و متعلقین (گیز) ها بشمارنمیرود شرحی بیان داریم.
در دو تا از کتابهای دیگرمان هم قبلًا "از این شخص که
بزرگترین مدافع (سن کوانتن) خوانده میشود مفصلًا" صحبت
کردۀ‌ایم ولی خوانندگان محترم ما ممکن است کتاب (ملکه مارگو)

را فراموش کرده باشد و یا هنوز کتاب (مستخدم دوک دوساوا) را نخوانده باشد بنابراین بنظرمی آید کلازام باشد شرح مختصری از تولد و خانواده و سوابق این شخص که امروز بنام (دریا سالار کولین بی) شناخته میشود ذکر کنیم.

ما مخصوصاً "روی کلمه (دریا سالار یا امیرال) تکیه می کنیم" بخاطر آنکه در همین مورد میخواهیم صحبت کنیم زیرا اشخاصی که او را تحت نام (گاسپار دو کولین بی) می شناسند بسیار نادرند و یا نام (مالک شاتیون) کمتر شناخته شده بنابراین عنوان (دریا سالار) مرجح است.

(دریا سالار کولین بی) در ۱۷ فوریه ۱۵۱۷ در (شاتیون) مسکن اربابی خانواده‌اش متولد شده و پدرش یک نجیب زاده اهل (برس) بود که بعد از الحاق به فرانسه در فرانسه سکونت گزیده واز صاحب منصبان درجهٔ عالی پادشاهی بود و وقتی مالکیت این ملک به او تفویض گردیده به‌اسم (مالک شاتیون) نامیده شد.

مشارالیه با (لوئیز مون مورانسی) خواهر، (مون مورانسی) صاحب منصب درجه اول فرانسه ازدواج کرد که ما از این شخص اخیر در کتابهای مختلف و مخصوصاً "در (مستخدم دوک دوساوا)" صحبت کرده‌ایم و از این ازدواج چهار پسر بنامهای (پیر - اوده - گاسپار - داندلو) بدنیا آمدند که (پیر) در ۵ سالگی مرد و (اوده) بزرگ خانواده شد.

(مون مورانسی) بیست سال بعد از آنکه یک کلاه کاردینالی دریافت داشت به‌ریک ارپسراش پیشنهاد کرد قبول نکردند بنابراین آنرا بخواهر زادگانش واگذار نمود ولی (گاسپار) و (داندلو) که روحیه جنگی و سپاهیگری داشتند قبول نکردند ولی (اوده) که دارای

طبع ملایمی بود قبول نمود و بنابراین (گاسپار) رئیس خانواده شد
مخصوصاً که در سال ۱۵۲۲ پدرش فوت نموده بود.

ما در کتابهای سابق گفته‌ایم که (دریاسالار) چقدر دوست و
رفیق (فرانسو دوگیز) بود و چه دوستی و علاقه‌ای این دو جوان
را بهم پیوسته بود تا آنکه پس از یکی از جنگها که هریک از آن دو
ارزش ولیاقت شگفت‌آور خود را نشان دادند سردی بین آنها ایجاد
گردید و وقتی (دوک دولورن) فوت کرد (فرانسو دوگیز) و برادرش
کاردینال در رأس مذهب کاتولیک فرار گرفته و بر دولت استیلا یافتند
این سردی به نفرتی فوق العاده تبدیل شد.

در این موقع علیرغم تنفری که (گیز)‌ها از آقای (گاسپار)
داشتند او یکی از مردان بسیار مشهور و از شخصیت‌های زمان
خود بود و فوق العاده نامور و با افتخار و بزرگ شاخته شده بود
زیرا ابتداء مانند برادرش (داندلو) شوالیه ارتش بود و در میدان
جنگ که هریک از دو برادر پرچمی بدست آوردند در سال ۱۵۴۴
به آمیرالی مفتخر گردید و نهایت محبت و مهربانی به برادرش
(داندلو) که او هم سرتیپ پیاده نظام شده بود داشت و بالاخره
در سال ۱۵۴۵ دو برادر با دو خواهر از نجای (برتانی) ازدواج
کردند.

(دریاسالار) در میدان جنگ (سن کواترن) با استفاقت قابل
تحسینی از شهر و جب بوجوب دفاع کرده و در آخرین حمله اسلحه
دشمن را از دستشان می‌گیرد و در موقع اسارت در (آنور) کتاب
قدسی به دستش می‌رسد که تغییر مذهب داده و پرستان می‌شود و
(داندلو) هم از شش سالگی پیرو این مذهب بوده است و اهمیت

و شخصیت (دریاسالار) طبیعتاً" وی را رئیس نظامی مذهب جدید و تغییر شکل یافته قلمداد می‌کند.

در این موقع که ما داریم از آن صحبت می‌کنیم هریک از دو برادر در دربار پست جداگانه مطابق درجه‌خود داشتند ولی بطوریکه یکی از مورخین آن زمان گفته است دربار همچو دشمنی و حشتناکتر از این دو نفر نداشت.

(دریا سالار) که خونسردی و شجاعت و قابلیت فوق العاده را ارث برده بود به نظر می‌رسید که به دنیا نیامده است مگر برای اینکه به همان جائی برسد که بالاخره رسید یعنی رئیس حقیقی مذهب پرستان وی در موقع شکست و هزیمت چنان پایدار و دارای نیروی سرکش و رام‌نشدنی می‌شد که دشمنانش در موقع فتح و پیروزی آنچنان روحیه و مقاومت را نداشتند.

به درجه‌اش اهمیتی نمی‌داد زندگیش را حقیر می‌شمرد و همواره آمده فدا کردن جان خود برای حفظ سلطنت یا پیشبرد عقیده‌اش بود و همیشه خود را به نوابع جنگ و بهایمان محکم و به مردمان بزرگ متعلق می‌دانست.

در این موقع بحرانی و طوفانی این مغز فکور چشمانش را به آرامی بهم گذاشته بود و مانند درختان بلوطی که در میان کولاک و طوفان محکم سرجایشان می‌ایستند و یا قله‌های کوهی که در موقع رگبار و صاعقه آرام می‌مانند یا بزجا مانده بود همچنانکه باران به هیچوجه پوست درخت بلوط را شکاف نمی‌دهد و باد سر آن را خم نمی‌کند بلکه یک بوران و طوفان عظیمی لازم است که آنرا بلکی از ریشه درآورد.

شاهزاده (کنده) هم که یک نابغه پرتحرک بود در جنگهای

متعددی که در مدت دهسال در ارتش فرانسه جریان داشت حامی (دریاسالار) بود.

شاهزاده (کنده) چنانکه گفتیم هم صحبت (دریاسالار) در آن شب یعنی شب ۱۸ به ۱۹ دسامبر دریای برج نو بود که درساخه برج از نور مهتاب مخفی شده بودند.

سیمای شاهزاده را قبلاً می‌شناشیم زیرا اورادر مهمندانه اسب سرخ دیده‌ایم و از چند کلمه حرفهایی که زده بود توانستیم به‌اخلاق و رفتار او هم بی‌پریم ولی رؤی این اخلاق و رفتار و روی موقعیتی که شاهزاده در دربار داشت با اجازه خوانندگان شرح مختصری می‌دهیم.

(شاهزاده کنده) آنطوریکه بود خود را نشان نمی‌داد ولی بخوبی می‌شد حس کرد که چه می‌توانست باشد و این تصور اهمیت و اعتبار بزرگی برای این شاهزاده جوان فقط از نقطه نظر دیوانگی و هرزگیهای عشقی به دست آورده بود بطوريکه (دون ژوان) که هم زمان او بوده یاد داشت کرده تعداد زیادی از زنان مشهور درباری با او سرو سرداشت‌هاند.

شاهزاده (کنده) چنانکه گفتیم در این موقع ۲۹ سال داشت و پنجمین و آخرین پسر (شارل دوبوریون) شاخه جدیدی از کلیه شاخه‌های خانواده (بوریون) بود.

برادر بزرگترش (آنتوان دوبوریون) پادشاه ناوار (پدرهایی چهارم) و برادر دیگر شفانسو و دیگری شارل و بالآخره زان بود که دو سال قبل در جنگ کشته شده بود.

شاهزاده (کنده) که نام کوچکش (لوئی) بود از همه کوچکتر و در آن موقع بسیار تهیدست و فقیر بود و جز شمشیر و شنل هیچ

نداشت و شمشیرش را برشنلش ترجیح می‌داد زیرا شمشیرش را مظفرانه در جنگهای زمان هانری دوم و در بعضی جنگهای دیگر که برای او حسن شهرت زیادی در شجاعت بهار آورده بود بکاربرته بود.

همان اندازه که در شجاعت شهرت داشت در نااستواری در عشق هم شهرت داشت و تصور می‌رود فقط درباره شاهزاده (کنده) باشد که این حقیقت گفته شده است که (تمک معشوقه عشق رامی کشد) زیرا شاهزاده به محض اینکه معشوقه‌ای را بدست می‌آورد دیگر دوستش نداشت.

باری دوستی و صمیمیت بین (دریاسالار) ۴۲ ساله و (کنده) بسیار زیاد و (دریاسالار) هم (کنده) را مانند برادر کوچکترش دوست داشت و جریان صحبت آنان از ساعتی قبل ناکنون به شرح زیر بوده است:

(دریاسالار) پس از خاتمه کار و وظایفی که در دربار شاه جوان داشت از (لوور) خارج می‌شد و با چشم‌اندی که به تاریکی عادت داشت دریای برج نومردی را مشاهده کرد که مانتوئی در برداشت و به بالکن بالا که مشرف بهدو و پنجره روشن بود نگاه می‌کرد و بنظر می‌رسید یا انتظار علامتی را دارد یا در آنجا خودش می‌خواهد علامتی بدهد ولی (دریاسالار) که فطرتا "کمتر کنیکا بیود بهراه خود ادامه داد و وقتی از او گذشت یک مرتبه حس کرد که مردی که امکان دارد به (لوور) نزدیک شده و زحمت گردش در اطراف قصر پادشاه را درصد قدمی قراولان به خود بدهد فقط باید شاهزاده (کنده) باشد و به این جهت به نزد او برگشت و تا ممکن بود در تاریکی جلو آمد تا خود را به ۲۵ قدمی او رسانده و صدا زد شاهزاده:

— کیست؟

— یک دوست و درحالیکه از صحیح در آمدن حدش خوشحال و متبسم بود به جلو رفت.

— (کنده) گفت آه آقای (دریاسالار) آیا من اشتباه نمی‌کنم شما هستید؟ و در اینحال به جلو رفته و دو دوست در حد سایه برج بهم ملحق شدند و در آنجا شاهزاده دریاسالار را بطرف خود کشید بطوریکه هردو در تاریکی قرار گرفتند آنوقت شاهزاده در حالیکه با احترام دست دریاسالار را می‌فشد به مهربانی گفت شما چگونه فهمیدید که من اینجا هستم؟

دریاسالار گفت حدس زدم و شاهزاده گفت این خیلی دشوار است و شما خودتان اینجا چه می‌کنید؟
— خیلی ساده است.

— بگوئید بهمین چگونه؟

— با مشاهده یک نفر در معرض دید قراولان پیش خود گفتم "حتما" یکی از شوالیه‌های فرانسه است که شهامت این را دارد که زندگی خود را به خطر اندازد تا مگر باد پرده‌های اطاقد یک خانم خوشگل را پس بزند و این یک نفر فقط شما می‌توانستید باشید شاهزاده.

— دریاسالار عزیز قبلاً "اجازه بدھید که از این نظریه بسیار عالی که درباره من دارید سپاسگزاری کنم و بعد مراتب صمیمیت و ارادت خود را تقدیم داشته و بگویم که از شخص شما کسی تیزبین‌تر و با هوشتر یافت نمی‌شود زیرا واقعاً "من داشتم پنجه‌اطاقی را نگاه می‌گردم که در آنجا زن قشنگی وجود ندارد بلکه دختر جوانی است که قریب شش ماه است مرا مجدوب خود گرده و او دختری است با زیبائی و دلغمبی کامل.

— مقصودتان دوشیزه (سن اندره) است؟

— همینطور است و من کم کم دارم می فهم که دوستی شما چه منافعی دارد.

— چه منافعی؟

— اینکه اگر شما دوست من نبودید شاید دشمن من نمی بودید و آن وقت من یک دشمن تسبیرناپذیر داشتم.

دریاسالار که ابتدا درنظر داشت او را سرزنش کند بعد از این تملق فقط سرخود را جنبانده و به این راضی شد که جوابی بهاوبدهد بنابراین به او گفت شاهزاده عزیز شما قطعاً "نمی دانید که دوشیزه (سن اندره) نامزد آقای (زوانویل) پسر بزرگ (دوک دوگیز) است.

— آقای دریاسالار من نه فقط این موضوع را می دانم بلکه اطلاع از همین وصلت باعث دیوانهوار عاشق شدن من به دوشیزه (سن اندره) گردید و به عبارت دیگر عشق من به دوشیزه (سن اندره) از غرفتی که از (گیز) دارم سرجشمه می گیرد.

— آه که اینطور ولی این اولین مرتبه است که از شما درباره این عشق می شنوم و معمولاً "عشقهای شما مانند عشق کاکلی در پرواز و خوانندگی است و بنابراین باید عشق جدید الولادهای باشد که هنوز سروصدایی ایجاد نکرده.

— بر عکس آنچنان جدید هم نیست زیرا شش ماه است،
— واقعاً.

— بله شش ماه بخاطرتان می اورید که من از یک پیشگوئی که توسط یک ساحره پیر که برای (دوک دوگیز) مارشال (سن اندره) و خود من در بازار موعد انجام گرفت برای شما صحبت کرده‌ام.

— بلی کاملاً "بخاطرم می‌آید" و اینکار داخل یک‌مهمانخانه انجام گرفته بود.

— همینطور است دریاسالار عزیز و بنابراین همان روز تاریخ شکوفا شدن عشق من به (شارلوت) عزیز می‌باشد و شاید هم چون مرگ را بیش بینی کرده‌اند از آن روز به بعد زندگی به من طعم خاصی می‌دهد و از آن تاریخ دیگر وارد ماجراهای عشقی نشده و تعام کوشش من برای این است که این دختر را دوست بدارد و به شام و سایل برای رسیدن به‌این نتیجه متول شده‌ام.

— آیا احساسات و اسرار خود را برای او فاش کرده‌اید؟

— خیر دوست عزیز و به‌همین جهت است که شما می‌بینید در اینجا انتظار می‌کشم.

— پس انتظار دارید از این پنجره‌ها برای شما که یک‌شواليه خوشکل هستید گل یا دستکش یا نامه‌ای پرتاب نمایند؟

— خیر چنین انتظاری ندارم.

— پس چه انتظار دارید.

— انتظار می‌کشم که روشنایی ماه برود و نامزد آقای (زوانویل) بخوابد بعد منhem بروم چرا غم را خاموش کنم و اگر متوانم بخوابم.

— بدون شک این اولین بار نیست شاهزاده عزیز که در پای خوابگاه این دختر حاضر می‌شود؟

— ابداً "اولین بار نیست و آخرین بار هم بخواهد بود بلکه مدت ۴ ماه است که من به‌چنین جنوئی مبتلا شده‌ام."

— آها دوشیزه (سن اندره) اصلاً "خبری ندارد؟"

— من خودم هم قائل شده‌ام که او چیزی نمی‌داند.

— ولی این بالاتر از عشق بلکه بنظر من یک نیایش حقیقی

است شاهزاده عزیز این یک پرستش و عبادتی است که بعضی ملاحان
ما از مذهب هندیها و خدای نامرعی حکایت می‌کنند.

— کاملاً "صحیح است دریاسالار عزیز این یک نیایش و پرستش
حقیقی است و در همین حال من باید یک مسیحی خوب هم باشم که
در ازاء این نیایش چیزی بهمن نمی‌دهند.

— ولی شاهزاده عزیز پرستش یک مذهب خیالی است و آیا
شما دارای یک چنین الهای هستید؟

— به عقیده من خیر و حتی این اندیشه را هم ندارم ولی تصویر
او در اندیشمام بوده و آنقدر در سینه‌ام حک شده که نیازی به هیچ
عکسی ندارم و غیر از او کسی را در حافظه و خیال خود نمی‌سینم.
— ولی بالاخره چه حدودی برای اعمال یکنواخت خود قائل
شده‌اید.

— هیچ حدی. من تا وقتی که اورا دوست داشته باشم خواهم
آمد و برسپ عادتم تا زمانی که او با من توافقی نکرده دوستش
دارم و احتمالاً "او باین زودیها با من توافق نخواهد کرد و باید
هم چنین کند تا وقتی بتوافق رسید شاید طول مدت دوست داشتن
من بیشتر باشد.

— شاهزاده تو عجب آدم مخصوصی هستی.

— چه انتظار دارید؟ من چنین هستم و بهمین دلیل است که
خودم هم خود را درگ نمی‌کنم زیرا تا وقتی یک زن با من هیچ
توافقی نکرده سخت دیوانه عشقش هستم بطوریکه حاضرم شوهرش
یا عاشقش و یا حتی خود را بخاطر او بکشم ولی اگر تسلیم شد آن
وقت دریاسالار عزیز وای بحال او و وای بحال من زیرا مثل این
می‌ماند که آب سردی روی عشق اشیاع شده من ربخته شود و آنرا

خاموش نماید.

— ولی از اینکه در نور مهتاب بیداری بکشی چه لذت شیطانی
در تو پیدا می‌شود؟

— لذت زیادی در زیرپنجره یک دختر خوشگل به انسان دست
می‌دهد دریاسالار عزیز و شما آنرا درست درگ تمی‌کنید زیرا شما
مرد سخت و محکمی هستید که تمام خوبی‌خوبشتنی خود را در پیروزی
در نبردی پاپیشرفت عقاید خود می‌بینید ولی من چیز دیگری هستم
زیرا جنگ برای من عبارت از یک صلح در فاصله بین دو عشق است
یک عشق قدیمی و کهن و یک عشق جدید و نو و من در حقیقت خیال
می‌کنم که خداوند فقط مرا برای این آفریده که دوست بدارم و با
چیزهای دیگر چندان می‌انهای ندارم و از اینها گذشته این قانون
خداوند است که بما امر کرده و همنوعان خود را مانند خودتان
دوست بدارید و چون من یک مسیحی بسیار خوب هستم همنوعان
خود را بیش از خودم دوست دارم مفتها من نصف از قشنگترین و
دلپذیرترین این همنوعان را دوست دارم.

— شما روز بازار موعود مجدداً "در کجا دوشیزه (سن اندره)
را ملاقات کردید؟

— دریاسالار عزیزان یک داستان طولانی است و چون شما تصمیم
ندارید حداقل نیم ساعت رفیق راه من باشید به شما توصیه می‌کنم
که اصرار نکنید و مرا با خواب و خیال خوبی و گفتگوهایم با ماه و
ستارگان که در نظرم نورشان از این پنجره‌ای که معبد من در آن
است کمتر می‌باشد رها کنید.

— دوست عزیز من برای آینده تو طرحهای دارم که خودت
هم به آن ایمان داری و این از خواسته‌های من است که در مورد تمام

حالات و چهره‌های تو مطالعه نمایم و آنچه اکنون به من نشان دادی
نه فقط یک چهره بلکه یک منظره‌می باشد بنابراین تمام راههای ورودی
قلبت را بروی من بازکن که من برای مطالعه تمام حالات تو بتوانم
از هر دری لازم شود وارد شوم.

بنابراین آیا لازم است که من مانند یک اعتراف تمام حقایق
را به شما بگویم؟

بلی چه بخوبی.

من قبل‌ا" به شما بگویم که این یک قطعه شعر است و اکنون
شروع می‌کنم و خواهشم این است که هر وقت برایتان کافی بود مرا
از سخن باز دارید.

قول می‌دهم ولی گمان نمی‌کنم لزومی به باز داشتن شما از
سخن گفته باشد.

شما چه سیاستمدار ولا مقامی هستید.

آیا میدانی شاهزاده عزیز که داری حالت شوخی و مستخره
با من پیدا می‌کنی؟

خیر زیرا شما می‌دانید که اگر چنین خیالی داشته باشم در
ورطه هولناکی خواهم افتاد ولی در سپتمبر گذشته بود که بعد از
شکاری که آقای (گیز) برای درباریان در جنگل ترتیب داد (کاترین
دومدیسی) با کلیه دخترانی که ندیمه و مصاحب او بودند به قصر
(گوندی) در (سن کلود) وارد شد و شما هم آنجا بودید و اگر
توجه شما بهامور مهمنتری معطوف نبوده حتی "بخاطر می‌آورید که در
موقع عصرانه یک دختر جوان بواسطه و جاhest و زیبائیش توجه تمام
درباریان و مخصوصاً "مرا جلب کرد و این دختر دوشیزه (سن‌اندره)

بود بعد از عصرانه در موقع گردش روی کانال یک دختر جوان بواسطه هوش و حافظه‌اش تحسین همه مذعوبین و بالاخص مرا جلب کرد که همان دوشیزه (سن اندره) بود و بالاخره شب در مجلس رقص تمام چشمها و مخصوصاً "چشم من توجه یک رقصنده بودکه بهتیم و تحسین و گفازدن همگی برای او منتهی شد و این رقصنده هم دوشیزه (سن اندره) بود که شما بسیار دارید.

— خیر.

— بهتر زیرا اگر شما آنرا بخاطر داشتید دیگر چه فایده داشت که من آنرا بازگو کنم؟ و شما می‌دانید که مشعل محبتی که در قلب من در مهمانخانه (اسب سرخ) فروزان شد در (سن گلود) بصورت یک کانون سوزاننده درآمد و باعث شد که پس از خاتمه مجلس رقص به عوض اینکه به محض مراجعت به خانه چشم‌های خود را بهبندم و بخوابم نزدیک پنجره نشتم و به فکر کردن پرداختم تا اینکه در یک خواب رویایی شیرین فرورفتم و نمی‌دانم چه مدت به‌این حالت ماندم اما یکوقت متوجه شدم که پکپرده‌ای که اغلب جلوی چشمان عشق ظاهر می‌شود در جلوی من نمایاً شد و دیدم یک موجود جاندار و در عین حال مثل اینکه جسم نیست و روح است مانند باد صبا از نزدیکیهای من گذر کرد یعنی شبیه سبکی مانند بخار متراکم یا یک سایه سفید و قرمز که در اطراف خیابانهای پارک می‌لغزید و درست بهزیر پنجره اطاق من که رسید توقف کرده و به تنه درختان تکیه نمود که هربرگ آن درخت حس حسادت مرا تحریک می‌نمود و من یک مرتبه او را شناختم و یا متوجه شدم که این پریچهر شب — زنده‌دار کسی جز دوشیزه (سن اندره) نیست و در حقیقت و همان وقت حقیقتاً "می‌خواستم خود را از پنجره پائین اندادته و نزد او

رفته و به پاها بیش بیفتم ولی در همین وقت یک سایه دیگر که کمتر از اولی سفید و قرمز بود ولی همانطور سبک می نمود از یک طرف خیابان بطرف دیگر عبور کرد و آین سایه محققان "سایه یک مرد بود و پیش خود با حال تعجب گفتم این کیست؟ ولی سوء ظن‌های بیجاشی کدر مورد تقوای دوشیزه (سن‌اندره) در مغز خطور کرد زیاد دوام نکرد زیرا دو سایه شروع بهنجوا با یکدیگر کردند و صدای صحبت آنها از لابلای شاخه درختان بگوشم می‌رسید و باز حس حسادت مرا برミ – انگیخت و به محض اینکه بازیگران آن صحنه را که در ۲۵ قدمی وزیر پای من حرف می‌زدند شناختم گفتگوی آنها هم بگوشم رسید.

– بازیگران چه کسانی بودند؟

– بازیگران صحنه دوشیزه (سن‌اندره) و (زاد) پیشخدمت پدرش بودند.

– آیا مسئله مهمی داشتند؟

– فقط بطور ساده مسئله یک صید ماهی برای فرد امتحان بود.

– یک صید ماهی؟

– بله دریاسالار عزیز دوشیزه (سن‌اندره) شیفته ماهیگیری با چوب و قلاب است.

– فقط برای ترتیب دادن این صید ماهی بود که در نیمه شب یک دختر جوان ۱۵ ساله و یک پیشخدمت جوان ۱۹ ساله در پارک با هم می‌عیاد داشتند؟

– من هم مانند شما شک دارم دریاسالار عزیز و باید بگویم که این پیشخدمت در همان موقعی که خیلی با حرارت و امیدواری نزد دختر دوید بنظر می‌رسید که مأیوس و نومید کرد بد زیرا ازدهان دوشیزه شنید که به او گفت فقط برای این به او قرار ملاقات داده که

دونا چوب و قلاب ماهیگیری برای ساعت ۵ صبح فردا در ساحل کانال آماده نماید که به صید ماهی بروند و پیشخدمت گفت اگر فقط برای این مطالب بوده که چیز ساده‌ای است و چرا اینقدر ملاقات سری ترتیب داده شد ولی دوشیزه به او گفت همینجا است که تو اشتباه می‌کنی (زاک) زیرا چون اعیاد شروع شده من بوسیله بسیاری از متملقان و چاپلوسان احاطه شده‌ام و اگر در جلوی آنها اسمی از قلاب ماهی می‌بردم فردا صبح نصف بیشتر مردان درباری در آنجا برای تقدیم قلاب بهمن حاضر می‌شدند و از جمله آقای (کنده) در کفار کانال منتظر من می‌ماند و این همان نکته‌ای است که درباره آن بایستی خوب فکر می‌کردی که در این صورت ماهیهایها می‌ترسیدند و بعلاوه تو می‌دانی من ماهیهای کوچک را نمی‌گیرم و دلم می‌خواهد فردا فقط نتها با توجه ناشناس باشم که شکار خوبی بکنم ،

(زاک) گفت بلی خانم عزیز من حق ناشناس هستم شما درست می‌کوشید و دوشیزه گفت حالا در مورد ساعت ۵ موافقی؟ و (زاک) گفت من در ساعت ۴ صبح با دو قلاب در آنجا خواهم بود و دوشیزه گفت ولی توجه حق صید ماهی قبل از اینکه من بیایم نداری و (زاک) گفت به شما قول می‌دهم و آن وقت دوشیزه در حالیکه دستهای خود را دراز می‌کرد گفت بسیار خوب و اینهم دست من و در اینحال پیشخدمت جوان با کشیدن آهی خود را روی آن دست عشه‌گر انداخت و آن را غرق بوسه نمود بطوریکه دوشیزه دست خود را عقب کشید و گفت من بتواجاه بوسیدن دستم را دادم نه سوزاندن آنرا پادت باشد که ساعت ۵ در ساحل کانال بزرگ و پیشخدمت گفت هر وقت دلتان می‌خواهد بیایید دخترخانم من قول می‌دهم که آنجا باشم و در این موقع دوشیزه (سن‌اندره) با علامت دست به او اشاره

کرد که برود و پیشخدمت بدون جواب و مانند کسی که از یک جادوگر پیروی کند از او اطاعت کرد و ناپدید شد و دوشیزه (سن اندره) لحظاتی چند صبر کرد و وقتی مطمئن شد که سکوت برقرار است و کسی اورا ندیده و چیزی نشنیده بهنوبه خود رفت.

— آیا شما مطمئنید شاهزاده عزیز که اوحضور شما را درینجره حدس نزده است؟

— دریا سالار عزیز همین موضوع است که شما هم دارید شک مرا بیشتر می‌کنید و این ازموردی است که درباره آن من قسم نخواهم خورد ولی اگر او مرا دیده باشد پس تمام این وعده ملاقات و قلاب ماهیگیری و ساعت ۵ صبح یک بازی کمدی و برای اغفال و فریب من بوده است که البته من هرگز آن را نفی نمی‌کنم ولی اگر چنین باشد تصدیق کنید که دختر بسیار قابل و ماهری است.

— من هم خلاف این نمی‌گویم.

— شما خوب می‌دانید که فردا صبح ساعت ۵ من در اطراف کanal بزرگ در کمین آنها بودم پیشخدمت به قولش وفاکرده بود زیرا قبل از این ساعت در آنجا بود و (شارلوت) هم مانند صبح کاذب اندکی قبل از سپیدهدم ظاهر شد و با انگشتانش یک قلاب ماهیگیری که طعمه به آن وصل شده بود دریافت داشت.

یک لحظه من از خودم سوال کردم که چرا با این پیشخدمت به صید ماهی آمده و به او چه نیازی دارد ولی فوراً "فهمیدم که این دختر دلربا نمی‌تواند نصب طعمه را که باید به چنگ چوب ماهیگیری انجام شود شخصاً" انجام دهد زیرا از کرم‌های طعمه ترسناک است و اگر پیشخدمت در آنجا نبود دوشیزه از اینکار نفرت داشت و به هر حال این صید تا ساعت ۷ صبح طول کشید و دو نفری توانستند

یک ماهی خارق العاده صید نمایند.

و شما چه کردید ای شاهزاده عزیز.

منهم زکام سخت گرفتم زیرا پاهایم در آب بود و غشقی
بی رحم هم در جلوی من وجود داشت که عاقبت آنرا می دانید.

و شما تصور می کنید که این دختر احمق نمی دانست که شما
آنجا هستید؟

آه خدای من دریاسالار عزیز ممکن است که او می دانست
زیرا ذر حالیکه ماهی صید شده خود را به کنار ساحل می کشید و به جلو
می رفت بازوی خود را به نحوی چرخاند و دامن پیراهن خود را با
چنان لوندی بالا زد که اگر او می دانست من در آنجا هستم باید
قبول کنم که تمام اینکارها را بخاطر من می کرد نه بخاطر (زاک) یا
توجه به اینکه من در طرف راست او بودم و او بازوی راست را چرخاند
و ساق پای راستش را بالا زد بیشتر تصور می کنم که بخاطر من بوده
و بطور خلاصه من خیلی دوستش دارم و با وجودی که لا غر است اما
چنان لوند و عشه‌گر است که من او را می پرستم و بطور یکه می بینید
بیمار او شده‌ام.

و بعد از آن روز.

بعد از آن روز من بارها این بازوی دلپذیر و ساق قشنگ را
دیده‌ام ولی از دور بدون اینکه بتوانم به او محلق شده و این گنج
قیمتی را به دست آورم و هر وقت او مرا دیده فرار نموده است.
و شما تصور می کنید که مسئله این عشق و احساسات گنگ
چگونه حل خواهد شد؟

آه خدای من بهتر است این سوال را از شخصی عاقل تراز من
بگنید زیرا این احساس که شما آنرا گنگ می نامید در عین حال کر

وکور هم هست یعنی هیچ نصیحتی را گوش نمی‌کند و هیچ چیز نمی‌بیند و مخصوصاً "نمی‌خواهد غیر از زمان حال چیزی را مشاهده کند.

اما شاهزاده عزیز شما دارای یک آینده نامعلومی هستید آیا امیدوار هستید که پاداشی در مقابل چنین بندگی و عبودیت دریافت کنید؟

— طبیعتاً ولی در آینده بسیار دوری که من جرأت نمی‌کنم آنرا بهبینم.

— بسیار خوب از من قبول کن و نگاه نکن که بهبینی.

— چرا آقای دریاسالار.

— برای اینکه در آینده هم چنین چیزی نخواهی دید و نویسد خواهی شد.

— من نمی‌فهمم.

— ای خدا اینکه فهمش بسیار ساده است ولی باید بهمن گوش کنی.

— صحبت کنید آقای دریاسالار.

— به یک نکته توجه کن شاهزاده عزیز و من حقیقت را بدون هیچ پیج و خمی برایت می‌گویم.

— آقای دریاسالار مدت مدیدی است که من بهشما ارادتی توأم با احترام مانند یک برادر بزرگتر و فدویتی برابر یک دوست دارم و شما را تنها کسی می‌دانم که در این دنیا حق نصیحت کردن بهمن را دارید و این بدان معنی است که بدون بیم از ذکر حقایق خود داری نکنید و من خاضعانه آنرا خواهم شنید.

— متشرکم شاهزاده وحال که بهمن چنین حقی را می‌دهی این

است حقیقت :

"دوشیزه (سن اندره) شما را دوست ندارد شاهزاده عزیز و هرگز هم شما را دوست نخواهد داشت".

- دریا سالار عزیز شما حتی برای ذکر چنین پیشگوئی شومی از ستارگان سوالی از سرنشست من نکردید که فرمایشتن از روی ستاره‌شناسی باشد.

- خیر ولی می‌دانید که چرا او هرگز شما را دوست نخواهد داشت؟

- چطور می‌خواهید که من چنین چیزی را بدانم و حال اینکه تمام کوشش خود را برای اینکه مورد محبت او قرار گیرم بکار می‌برم.

- او هرگز شما را دوست نخواهد داشت زیرا "اسا" هرگز کسی را دوست نخواهد داشت حتی همین گماشته جوان را چون دارای قلبی خشک و روحی خود پسند می‌باشد و من او را از بچگی و بدون داشتن علم ستاره‌شناسی به خوبی می‌شناسم و حتی این پیشگوئی را هم می‌کنم که بالاخره روزی در این خانه بزرگ (با اشاره به لور) نقش افتضاح آمیز تواًم با فسق و فجوری در مقابل چشمان ما بازی خواهد گرد.

- آه، آه این یک منظره دیگری است که من چیزی از آن ندیده‌ام.

- این دختر هنوز ۸ سال نداشت که در دربار با دوستان همسالش رل ملکه را بازی می‌کرد و دوستانش برای او یک تاج مقوائی درست گرده بودند و فریاد می‌زدند زنده باد ملکه کوچک و او تمام این خاطرات کودکی و ملکه بودن را حفظ کرده و اکنون هم که تظاهر به دوست داشتن آقا (زانویل) نامزدش می‌کند برای اینست که پدر

نمایندش (دوک دوگیز) دوست قدیمی و دشمن کینه‌توز کنونی من
ممکن است بزودی اگر جلویش را نگیرند بهسلطنت برسد.

— آه بر شیطان لعنت آیا این اعتقاد شما است؟

— این ایمان قلی من است شاهزاده عزیز واز همینجا نتیجه
می‌گیرم که عشق شما بهاین دختر خوشگل یک بدختی است که من
قول میدهم خیلی زود شمارا ضایع خواهد گرد.

— من این قول شما را قبول دارم.

— بنابراین شما دیگر این عشق را دنبال نخواهید کرد.

— چه میخواهید دریاسالار عزیز، انسان که بر اینگونه چیزها
استیلا ندارد و در اختیار خودش نیست.

— معاذالک از روی گذشته باید درباره آینده قضاوت نمود.

— بسیار خوب من اعتراف میکنم که تا حال این دختر محبت
قانع کننده‌ای بمن نشان نداده است.

— و شما خیال می‌کنید که این وضع نمیتواند دوام داشته باشد
بلی من میدانم شاهزاده عزیز که شما بخودتان غرّه هستید.

— واقعاً "همینطور است و اگر چنین شود مردم میدان وسیعی
بواز تحقیر من به عوض تحریر خودشان خواهند یافت ولی مسئله
این نیست شما نمیتوانید مانع شوید که مهر و عطوفتی که بدختانه
این دختر بمن ندارد من به او داشته باشم و این گفته شمارا بشانه
بالا آنداختن و امیدارد ولی من چه میتوانم بکنم آیا من مختارم که
دوست بدارم یا ندارم؟ شما (سن کوانتن) را بادوهزار نفر ابوای جمعی
خود در ظرف سه هفته از دشمنی که تعدادش پنجاه هزار نفر بود
گرفتید و حالا فرض کنید که شما میدانید که در این مکان سی هزار
نفر مستقر هستند آیا اگر شما ده هزار نفر بیشتر نداشته باشید از

محاصره آنان خودداری می‌کنید؟ سخیر زیرا شما در اثر تجربیات جنگی میدانید که هیچ محل و موضعی برای شجاعان و دلیران تسخیرناپذیر نیست بسیار خوب منhem با تجربیاتی که در عشق دارم مانند همان تجربیاتی که شما در جنگ دارید معتقدم و بشما میگویم که تسخیرناپذیر وجود ندارد و چون شما مثال از جنگ دادید بمن هم اجازه میدهید که مثال عشقی را برایتان بگویم.

— آه شاهزاده شما چه فرمانده بزرگی میشید اگر بعوض این امیال شهوانی و قلب پر از عشق دارای احساسات رفیع دیگری بودید که فقط شمشیر در دست شما بود.

— شما میخواهید از مذهب صحبت کنید اینطور نیست؟

— بلی شاهزاده و شکایت از خدا که میخواهد با یکی از ما یعنی یکی از بندگان خویش چه بکند؟

شاهزاده با شادی معمولی خود گفت دریا سالار عزیز شما شاید باور نکنید اما من روی مذهب هم افکاری مانند عشق دارم.

— چه میخواهید بگویید؟

— تبسم شاهزاده محو شد و خیلی جدی گفت آقای دریاسالار من میخواهم بگویم که من مذهبیم مال خودم و عقیده و ایمان و نوع دوستیم نزد خودم و برای خدا است و ابداً احتیاج بهاینکه کسی واسطه‌آن باشد نیست و تا موقعی که شما نمیتوانید من ثابت کنید که مذهب جدیدتان بر قدیمی ارجحیت دارد بگذارید من مذهب پدرانم را داشته باشم و به آقای (گیز) حقه بزنم.

— آه شاهزاده آیا بهمین خاطراست که شما گنجینهٔ قدرت و جوانی و هوش خدادادی را بکار میبرید؟ آیا نمیخواهید آنها را برای نفع و منظور بزرگی صرف نمایید؟ آیا این نفرت فطری که شما

با (دوك دوگيز) داريد اعلام الهى و خدائى نىست؟ بـرخـيـزـيدـ شـاهـزادـهـ وـاـگـرـ بـرـعـلـيهـ دـشـمنـانـ خـداـ نـمـىـ جـنـگـيدـ لـاـقـلـ بـرـايـ دـشـمنـانـ شـاهـ بـجـنـگـيدـ.

ـ خوب دریاسالار عزیز همینجا است که شما فراموش کرده اید که من یک شاه برای خودم دارم همچنانکه یک خدا برای خود دارم و این صحیح است که هر قدر خدای من بزرگ باشد شاه من کوچک است ولی پادشاه حقیقی من برادرم پادشاه ناوار میباشد. زیرا پادشاه فرانسه بعقیده من نمیتواند یک پسر خوانده یا یک مالک تیسول باشد.

ـ همین است که شما با مهارت از جواب سؤال طفره میروید این همان شاه است که شما بخاطر او میجنگید.

ـ ولی اینکار به این دلیل است که من بمیل خودم برای هر پادشاهی میجنگم. همچنانکه بـرـحـسـبـ ثـفـنـ هـمـهـ زـنـانـ رـاـ دـوـسـتـ دـارـمـ.

ـ بنابراین شاهزاده عزیز غیرممکن است که در اینوارد با شما جدی صحبت کرد.

ـ غیرممکن نیست ولی در فرصت دیگری در این موضوع صحبت خواهیم کرد و من جواب خواهم داد باورکنید که اگر من تمام زندگیم را برای خانمها صرف گنم خود را آدم مهمل و بی اهمیتی خواهم دانست من میدانم که وظایفی دارم که باید آنها را به انجام برسانم و میدانم که هوش و شجاعت و مهارت که بسیار قیمتی هستند برای این بمن داده نشده که در اینراه صرف کنم ولی دریاسالار عزیز و دوست بسیار گرامی من بگذارید این شعلمه‌های جوانی از بین بروند و در نظر داشته باشید که من هنوز سی سال هم ندارم و چون جنگی

هم وجود ندارد بالاخره من باید در یکجا این قوای خود را صرف نمایم و از اینکه نصیحت شما را نمیتوانم بپذیرم مغذرت خواسته و خواهش میکنم بمن افتخار بدھید که درخواستی از شما بکنم.

دریاسالار بالحنی پدرانه گفت حرف بزن ای دیوانه و خدا کند که توصیهای که من بشما خواهم کرد در مواردی به حالت نافع باشد.

— آقای دریا سالار شما یک زنرال بزرگ و یک نابغه در سوق — الجیشی و یک مرد بتمام معنی جنگی این عصر هستید. بمن بگوئید اگر جای من بودید چگونه مثلاً "در هصین ساعت یعنی نزدیک نیمه شب خود را به مادموازل (سن آندره) میرساندید که مراتب عشق خود را به او بگوئید؟

— معلوم میشود که باز هم حال تو خوب نشده که چنین خواسته‌ای که بدیوانگی شبیه است از من داری، در هر صورت گفته که اگر جای من ...

— هیس و خود را در سایهٔ برج قرار داد.

— چرا؟ چه شده است؟

— بنظرم یک عاشق دوم به پنجره نزدیک میشود و در همین موقع دریاسالار هم در سایهٔ برج پنهان گردید و بعد از آن هردو بیحرکت و نفس‌های خود را در سینه حبس کردند و دیدند که (روبر استوار) به پنجره نزدیک شد و سنگی از زمین برداشت و بیک‌کاغذی متصل کرد و سنگ و کاغذ را تواه‌ما" بداخل پنجره روش انداخت و صدای شکسته‌شدن شیشه را نیز شنیدند بعد ناشناس را دیدند که وقتی مطمئن شد که گلوله‌اش بمقصد رسیده از آنجا فرار کرد.

— شاهزاده گفت بعقیده من قبل از اینکه از شما جدا شوم،

باید از نصایح شما و جریان امشب مجدداً "تشکر کنم .

— چطور؟

— زیراوسیله‌ای که برای دخول بخانه‌ای دخترمیخواستم یافتم .

— کدام؟

— خیلی ساده است ، این پنجره شکته متعلق به مارشال (سن

آندره) است و محققاً "با نیت خوبی شیشه آنرا نشکسته‌اند .

— خوب .

— من از (لوور) خارج شدم و این صدا را شنیدم که از این پنجره روشن می‌ماید و می‌ترسیدم که این فقط یک بوته و اسباب چیزی برای مارشال نباشد و با وجودی که دیروقت بود باید می‌آمد که از مارشال سوال کنم که چه برسان آمده است .

— دیوانه — دیوانه — مجنون بقوه سه .

— آیا شما توصیه دیگری که بهتر از این باشد دارید؟

— بله .

— کدام؟

— اینکه "اصلًا" به آنجا نروید .

— ولی میدانید این اولین نصیحت شما بود که من گفتم آنرا نمی‌پذیرم .

— بسیار خوب باشد برویم نزد مارشال .

— شما هم با من می‌آید؟

— شاهزاده عزیز وقتی انسان نمی‌تواند مانع دیوانگی یک دیوانه شود و آن دیوانه را دوست دارد مانند شما که من دوستستان دارم باید خودش را در وسط این دیوانگی قراردهد تا ساعی کند جریان بطرز بهتری مسیر خود را طی کند . برویم نزد مارشال .

— دریا سالار عزیزم شما مبنی بگوئید که از چه کوهی باید بالا رفت و از جلوی چه رگبار گلوله‌ای باید عبور کرد مبنی دنبال شما می‌آیم و در اولین موقعیت از شما جلو خواهم افتاد.

— برویم نزد مارشال.

و هر دوی آنها بطرف درب بزرگ (لوور) برای افتادند و دریا سالار پس از گفتن اسم عبور به معیت شاهزاده (کنده) وارد (لوور) گردیدند.

۱۰

مکاره

بمحض اینکه جلوی درب آپارتمانی که مارشال (سن آندره) در آن سکونت داشت رسیدند دریاسالار در زد ولی درب با فشار انگشت او را به مطاق انتظار بازگردید و در این مطاق سربازی متوجه و بیناک ایستاده بود،
دریاسالار به سرباز گفت دوست عزیز آیا با وجودی که دیروقت است میتوان مارشال را ملاقات کرد؟
و سرباز گفت آقای مارشال محققاً همیشه برای دیدار آن

عالیجاه آمده‌اند ولی یک حادثه غیرمنتظره ایشان را مجبور کرد
که نزد شاه بروند.

دریاسالار گفت شاید همان حادثه غیرمنتظره موجب آمدن ما
به‌اینجا شده باشد آیا در مورد سنگی که یکی از پنجره‌ها را شکسته
است نیست؟

– بله آقا و آن سنگ در لحظه‌ای که مارشال از اطاق کارش
به‌اطاق خواب میرفت جلوی پای او افتاد.

– بطوری که می‌بینی من حادثه را میدانم و چون ممکن است
ستوانم آقای مارشال را در جریان زد پای مجرم قرار دهم میل دارم
در اینمورد با ایشان صحبت کنم.

– اکثر آقای دریاسالار میل دارند میتوانند منتظر شوند و در
مدت انتظار نزد دوشیزه (سن‌آندره) بمانند زیرا مارشال بسزودی
باز خواهد گشت.

– شاهزاده (کنده) گفت ولی ممکن است در این ساعت دوشیزه
(سن‌آندره) بیدار نباشد و ما ببی جهت مراحم او شویم.
سرباز که شاهزاده را شناخته بود گفت حضرت والا آسوده خاطر
باشند زیرا من یکی از زنان خدمه دوشیزه را دیدم که می‌گفت او تا
وقتی پدرش مراجعت نکند و معنی این نامه را نداند نخواهد خوابید.
دریاسالار گفت چه نامه‌ای؟

سرباز گفت خیلی ساده است نامه‌ای که محتملاً "به‌سنگ بسته
شده بود.

شاهزاده با آرنجش به دریاسالار اشاره‌ای کرد و با صدای خیلی
آهسته گفت پرعمومی عزیز این یک نوع شیوه فرستادن نامه بمقدار
است که من بیش از یکبار آنرا با موفقیت بکار بسته‌ام.

دریا سالار رو به سر باز کرده و گفت بسیار خوب ما پیشنهاد شما را می‌پذیریم بنابراین از دوشیزه (سن آندره) پرسید که آیا می‌تواند اکنون شاهزاده (کنده) و مرا پیذیرد؟

سر باز خارج شد و بعد از چند لحظه مراجعت کرده بهر دوی آنها اعلام کرد که دوشیزه (سن آندره) منتظرتان است و آنوقت آنها در جلو و سر باز برای راهنمایی بطرف آپارتمان مادموازل در عقب راه افتادند و در راه دریا سالار با صدای ملایمی به شاهزاده گفت قبول کنید که شما یک کار استثنایی را بمن تحمیل کرده‌اید. (کنده) پاسخ داد که پسربعومی عزیز شما این ضرب المثل را شنیده‌اید که گفته‌اند "هیچ‌کاری احمقانه نیست" مخصوصاً کارهایی که برای فداکاری صورت گیرد.

سر باز ورود شاهزاده (کنده) و دریا سالار (کولینی بی) را اعلام کرد و بعد شنیدن دوشهیزه با صدایی دلربا گفت وارد شوید و در این موقع سر باز بکنار رفت و این دو جوان وارد آپارتمان دوشیزه (سن آندره) شدند که در وسط آن شمعدان ۵ شاخه‌ای که مدت سه ماه شاهزاده هر شب نور آنرا که به اطراف شیشه‌های پنجره و پرده‌های اطاق دختر جوان میتابید مشاهده می‌کرد.

اینجا یک اطاق پذیرایی بسیار کوچک بود که دیوارهایش از ساتن آبی روشن بوشیده شده و در وسط آن دوشیزه (سن آندره) سرخ و سفید و طلائی مانند یک ستاره درخشان در آسمان مشاهده می‌شد.

شاهزاده (کنده) از دوشیزه پرسید که آیا از این حادثه آنقدر مضطرب شده‌اید که ما ادای احترامات و تعارفات مرسومه به شما و آقای مارشال را موقوف نمائیم؟

دوشیزه (سن آندره) گفت آیا شما حادثه را می‌دانید؟
 - بله من و آقای دریا سالار داشتم از (لوور) خارج می‌شدیم
 و درست بهزیر پنجره شما رسیده بودیم که سنگ از بالای سر ما
 گذشت و در همین وقت صدای شنیدیم که صدای شکسته شدن پنجره
 شما بود و هردوی ما ترسیدیم و بهمین جهت فوراً به (لوور)
 مراجعت کردیم و در اینجا از مستخدم شنیدیم که صدمه‌ای به آقای
 مارشال وارد نشده است و بما گفت که می‌توانیم خدمت شما بسیاریم
 و اطلاعات دیگری بدست آوریم و بهمین جهت با وجودی که دیروقت
 بود فکر کردیم شاید شما درب را بروی ما باز کنید اگرچه آقای
 دریاسالار مردد بودند ولی ارادتی که من به آقای مارشال و افراد
 خانواده‌اش دارم باعث شد که در این مورد پافشاری کنم و اگر
 بی‌لاحظه‌گی شده است عفو فرمائید.

- شما شاهزاده‌من حقیقتاً خیلی خوب هستید ولی باور کنید
 که ما را تهدید نگرداند ولزومی ندارد که در این مورد نگران باشید
 و خطر اگر وجود داشته باشد برای جان کسانی خیلی بالاتراز ما
 است.

دریا سالار سوال کرد چه می‌خواهید بگوئید دختر خانم.
 - سنگی که باعث شکستن شیشه پنجره شد در کاغذی پیچیده
 شده بود که در آن کاغذ شاه را تهدید کرده بودند و پدرم آنسرا
 برداشته و نزد شاه بردۀ است.

- شاهزاده (کنده) ناگهان پرسید آیا فرمانده گارد را خبر
 کرده‌اند؟

- نمیدام ولی معمولاً اگر این کار نشده باشد باید آنسرا
 انجام دهند.

شاهزاده گفت بدون شک نباید یک لحظه وقت را تلف کرد و درحالیکه بطرف دریاسالار بر میگشت پرسید آیا در این هفته برادرش (داندلو) فرمانده گارد (لوور) است؟

دریاسالار جواب داد بلی خود اوست و چون فکر (کنده) را خوانده بود گفت من الساعه میروم خودم بهاؤ میگویم که مراقبت را دوچندان کرده و اسم عبور را عوض نموده و مواظب باشد.

شاهزاده (کنده) که از سرعت انتقال دریاسالار خوشحال شده بود گفت بروید و خدا میخواست که شما بموقع بررسید.

دریاسالار تبسمی کرد و مراجعت نمود و به این ترتیب شاهزاده (کنده) دو شیزه (سن اندره) تنها ماندند و دختر جوان با نگاهی تمسخر آمیز دور شدن دریاسالار بزرگ را دنبال کرد و بعد در حالی که بطرف شاهزاده بر میگشت گفت:

— همه اکنون ادعای میکنند که حضرت والا بهیچوجه به شاه مانند نابرادریش علاقه ندارید.

— ولی چه کسی به این علاقه شک برده است دو شیزه عزیز،

— تمام دربار و مخصوصاً "من".

— در مورد درباریان علت واضح و ساده است زیرا همه دربار به (گیز) تعلق دارند در صورتیکه شما دختر خانم.

— من هنوز متعلق بهاؤ نشده‌ام ولی قریباً "متعلق خواهم شد" و این فرق بین حال و آینده است.

— آیا همچنان این ازدواج باورنکردنی پابرجا است؟
— تقریباً "هرگز آقا".

— من نمیدانم چرا ولی من در سرم افکار پنهانی دارم که هیچ وقت نخواهد شد.

— درحقیقت شاهزاده اگر شما پیغمبر یا ستاره شناس خوبی نباشید من نگران خواهم شد.

— خدای من چه کسی نزد شما از علم ستاره شناسی من صحبت کرده؟

— خودتان.

— چطور؟

— از پیشگوئی که برای من کردید و گفتید من بالاخره شما را دوست خواهم داشت.

— آیا واقعاً "چنین پیشگوئی کردہ‌ام؟

— آه می‌بینم که شما روز صید ماهی خارق العاده را فراموش کرده‌اید.

— برای فراموش کردن باید گره‌های تور را که در آنروز مرا با آن گرفتید پاره کرده باشم.

— آه شاهزاده شما میتوانید بگویید توری که در آنجا خودتان در آن افتادید و من هرگز نگرفته‌ام و متشرکم از خدا که ابدًا "شما را در تور نیانداخته‌ام".

— خیر نیانداخته‌اید ولی مجدوب خود نموده‌اید.

— بنن نگاه کنید آیا من کار ماهی‌گیری و تور را به انجام رسانده‌ام؟

— خیر ولی شما با این صدای جذاب و چشم‌اندازی و نایاب خیلی خطرناک هستید و بدون اینکه خودتان بدانید مرا بطرف خود جذب کرده‌اید و برای شما قسم میخورم که در این مسئله لاینحل درمانده‌ام.

— اگرکمتر در حرفهای شما ابراز عقیده میکنم برای اینست که

صمیمانه دلم برای شمامیوزد زیرا دوست داشتن یک طرفه پررنج ترین دردی است که میتوان برای یک قلب حساس تصور کرد.

— بنابراین دخترخانم با تمام وجودتان برایم دلسوزی کنید زیرا هرگز عاشقی به اندازه من کسی را دوست نداشته است.

— شما شاهزاده عزیز افلا "می خواستید قبلًا" و بموقع در این مورد مرا خبر کنید.

— من از شما معدتر میخواهم اکنون دیگر دیر شده است.

— تولد این عشق در چه تاریخی بوده؟ تاریخ مسیحی یا اسلامی؟

— در عبید بازار موعود دختر خانم این روز بدبهخت یا خوشبختی که من شما را در آنجا درحالیکه در بالاپوش و باشلق خود را پیچیده بودید دیدم که زلغان شما بواسطه رگبار شدید باز شده و ریشه‌های لہستان بطور مارپیچ بدور گردن چون قوی شما پیچیده بود.

— ولی شاهزاده شما که در آنروز با من صحبتی نکردید.

— اگر سخن نگفتم در عوض خیلی نگاهتان کردم و نگاه برسخن مزیت دارد انسان با ستارگان ابداً "صحبت نمیکند ولی به آنها نگاه نمیکند و در روپا و امید بسر میبرد.

*
— من نصیدانستم که روحیه شما اینقدر شاعرانه است.

— دخترخانم شعر امنعکس کننده صدای طبیعت هستند، این طبیعت است که میخواند و شعر اشعار آنرا تکرار میکنند.

— کم کم شاهزاده می‌فهم که اینکه میگویند شما استعداد روحی ندارید تهمتی است به شما زیرا خیلی زیاد هم دارید و بنظر من صاحب روحیه باشکوه و مجللی میباشد.

— من در قلبم فقط تصویر چهره شما را دارم که این تصویر

نورانی لااقل گفته‌های مرا روش میکند و شما باید مرا لایق پاداشی بدانید.

— بسیار خوب شاهزاده عزیز چشمان خود را ببندید و اصلاً
به چهره من نگاه نکنید و آنوقت من میتوانم بشما در مردم خوشبختی
تبریک بگویم.

در این وقت دوشیزه (سن آندره) مغدور از اینکه شاهزاده
(کنده) را بزانو درآورده وجود او را تسخیر نموده قدمی بست
او جلو آمد و دستش را بطرف او دراز کرده و گفت:
بگیرید شاهزاده این دست من و ملاحظه کنید من چگونه با
کسانی که تسخیر میکنم رفتار مینمایم.

شاهزاده دستهای سفید و سرد دختر جوان را گرفت ولبان خود
را سخت به آن چسباند و در این حرکت قطره اشکی از گوشه چشم
شاهزاده روی دست مرمرین دوشیزه چکیده مانند الماس میدرخشد
و دوشیزه (سن آندره) دفعتاً آنرا هم حس کرد و هم دید و در
حالیکه نمیتوانست از خنده خودداری کند گفت:

— آه شاهزاده مثل اینکه شما واقعاً دارید گریه میکنید.
— شاهزاده در حالیکه آه میکشید گفت این یک قطره باران پس
از طوفان است و آیا کسی از این متعجب خواهد شد؟

دوشیزه (سن آندره) نگاه شعله بارش را بچهره شاهزاده
دوخت و بنظر میرسیده بین ترحم و عشه‌گری مردد است وبالاخره
هم بدون اینکه معلوم شود کدامیک از این دواحساس برایش مهم
است از جیبش دستمال ظریف کتانی که غرق عطر همیشگی خودش
بود بپرون کشید و بطرف شاهزاده انداخت و گفت:

— بگیرید شاهزاده حالا که شما دچار بیماری گریه کردن هستید

این دستمال را برای خشک کردن اشکهایتان بردارید و بعد بانگاهی که محقق‌قا" پر از عشه‌گری و لوندی بود گفت آنرا یادگاری از یک ناسپاس، داشته باشید و مانند یک روح سیکوال از آنجا دور شد.

شاهرزاده که از عشق نیمه دیوانه بود دستمال را گرفت و از ترس آنکه مبادا کسی آن هدیه قیمتی را از او پس بگیرد خود را بطرف پله‌کان انداخت بدون اینکه توجه داشته باشد که زندگی شاه مورد تهدید قرار گرفته یا بخاطر بیاورد که پسر عمویش دریاسالار باید مراجعت کرده و او را از نزد مادموازل ببرد بهیچ چیز فکر ننمیکرد. مگر بیک چیز یعنی به‌این دستمال گرانبها که آنرا عاشقانه ببوسد.

تقوای دوشیزه (سن اندره)

شاهزاده (کنده) پس از آنکه به ساحل رودخانه رسید متوقف شد دیگر مثل اینکه مطمئن شده بود که مالک این دستمال پر بهایمیا شد و در آنجا دریاسالار و قولی که به او داده بود بخاطرش آمد و در حدود یک ربع ساعت در حالیکه دستمال را مثل یک بچه محصل ۱۶ ساله به لبان و سینه اش می فشد در آنجا منتظر ماند و آیا این به انتظار (دریا سالار) بود یا فقط بخاطر آنکه در شعله و نور گشته نفوذ معشوقه اش مانند پروانه ای بوزد معلوم نیست ولی شاهزاده بیچاره

چنان شهیج شده بود که نزدیک بود این دستمال معطر او را بظرر وحشتناکی مشتعل کند.

او میدانست که پیروز نشده و نمیتواند به قهرمانی عشق مغفول گردد و اگر دختر جوان در پشت پرده‌های پنجره‌اش مخفی شده بود میتوانست در نور مهتاب قطره دوم اشک شاهزاده را بهبیند که از چشمانش جاری شده و آنوقت می‌فهمید که دستمالی را که برای خشک کردن اشکها به‌آواداده است باعث تولید وریختن اشکهای زیادتری گردیده منتهی اشکهای حسرت جای خود را باشکهای خوشبختی داده‌اند.

بعد از چند دقیقه که از بوسه‌های دیوانه‌وار بر دستمال گذشت کم کم حواس او بیدار و در اختیارش قرار گرفتند و ناگهان حس‌شنوایی او از داخل دستمال صدای شنید که محققاً "از لای تاخوردگی دستمال می‌آمد و پس از باز کردن دستمال کاغذی مچاله شده در آن یافت که نه فقط معلو از عطر بود بلکه بنظر میرسید بوی خوش دستمال از عطر این نامه می‌باشد.

شاهزاده (کنده) بادقت زیادی کاغذ را باز کرده و بین انگشتان خود گرفت ولی کاغذ مانند شاه پرکی که از دست کودکان فرار کند بوسیله باد از دست شاهزاده رها گردید و شاهزاده مشاهده کرد که کاغذ مزبور مانند یکدانه برف روی هوا میرقصد و دنبال آن دوید ولی بد بختانه کاغذ در وسط سنگهای که در آنجا برای ساختن قصر چیده بودند افتاد و بواسطه رنگش که شبیه رنگ سنگها بود تشخیص و پیدا کردن آن در بین سنگها مشکل بود.

شاهزاده با حرص وولع زیادی شروع به تجسس نمود زیرا فکر می‌کرد که دوشیزه (سن آندره) قبلاً "این نامه را برای او ساخته و در داخل دستمال گذارده که در موقعیت مناسب به‌آوبد و موقعيت

را هم امشب بدست آورده و بالاخره مقصود او دادن این نامه بوده است نه دستمال و بنابراین مفقودشدن نامه بدختی است و شاهزاده (کنده) خدا را قسم میداد که آنرا تا فردا صبح برای او نگاهدارد ولی انتظار و تجسس فایده‌ای نداشت.

یک لحظه بفکرش رسید که بدو و از قراولان (لوور) چراغی قرض بگیرد و به تجسس کاغذ بپردازد ولی میترسید بدترجای نامه را مفقودکند و مردد و سرگردان مانده بود که از دور یک واحد گشته شبانه که در جلوی آنها یک سرجوخه چراغ بدست حرکت مینمود پدیدارشد و این نهایت آرزوئی بود که شاهزاده در این لحظه داشت. شاهزاده سرجوخه را که فوراً "aura" شناخت احضار کرد و برای چند لحظه چراغ فانوس او را بقرص گرفت.

بعد ازده دقیقه جستجو فربادی از خوشحالی کشید چون کاغذ را پیدا کرده بود و این مرتبه دیگر کاغذ از دستش فرار نکرد و با شف وصفناپذیری دستش را روی نامه گذاشت ولی در همین موقع حس کرد که دستی روی شانه‌اش گذاشته شد و آوی آشناشی باطنین متعجبانه او را صدا کرد.

— شاهزاده عزیزم شیطان چه بسرت آورده است آیا کسی را جستجو می‌کنی؟

شاهزاده دریاسالار را شناخت و فوراً "فانوس را به سرجوخه مسترد کرده و دو سه قطعه پول طلا به او انعام داد که این مبلغ احتمالاً کلیهٔ موجودی و ثروت این کوچکترین عضو خانواده بود و بعد به دریاسالار گفت:

— برای پیدا کردن چیزی می‌گشتم که برای شخص عاشق بسیار اهمیت دارد ولی برای فیلسوف ابداء "مهم نیست زیرا من نامه یک زن را جستجو می‌کرم.

— آیا آنرا پیدا کردید؟

— خوشبختانه بلی زیرا اگر در پیدا کردن آن پاافشاری و لجاجت بخرج نمیدادم فردا یکی از خانمهای نجیب درباری بطرز و حشتناکی در خطر می‌افتد.

— آه که چه شوالیه رازداری هستی و آن کاغذ کجا است؟

— آن کاغذ جز من برای کسی اهمیت ندارد و در این موقع کاغذ را درون جیب لباس خود گذاشت و گفت خواهش میکنم بگوئید در مدتی که من نبودم بین شاه و مارشال چه گذشته است؟

— بعقیده^{*} من بعضی چیزهای بسیار عجیب گذشته یعنی یک نامه تهدیدآمیز و سرزنش آمیز در مورد کیفر (آن دوبورگ) بوده که برای روز ۲۲ سپتامبر اعدام او اعلام گردیده است و من میترسم و شک دارم که اینکار سروصورتی بوضع بیچاره (آن دوبورگ) بدده زیرا بهرنحو که برای اسن مستشار درخواست عفو می‌شود پادشاه همیشه پاسخ میدهد "خیر زیرا اگر مستشار میرد مردم تصور میکند که من ترسیده ام"

— بسیار خوب به این مسئله خوب فکر کنید دریا سالار عزیز و من شک ندارم که بکمک عقل سلیم خود شما و سملهای که این کار را بتواند سروصورت بدده پیدا خواهید کرد و چون دیروقت است دیگر من بخانه میروم و پس از خداحافظی درحالیکه مطمئن بودکه دیگر آن نامه قیمتی را گم نخواهد کرد براه افتاد و پس از رسیدن بخانه و روشن کردن شمع سرباز مامور اطاقش را مرخص کرده و گفت دیگر به او احتیاجی ندارد و آنوقت درب را بست و کاغذ را از جیب خارج کرد و به شمعدان نزدیک شده و بالاخره آرامشی یافت تا نامه را بخواند.

خوانندگان عزیز حتماً شما هم انتظار دارید که از مندرجات این نامه‌که شهوا در دستمال بسته شده بود و دوشیزه (سن‌اندره) آنرا برای این عاشق نومید پرتاب کرده بود باخبر شوید.
شما که قلب انسان را می‌شناسید آیا به‌این دختر جوان که نه عشقی به‌پیشخدمت جوان و زیبا دارد و نه به‌این شاهزاده خوشکل و بیکی میعادگاه برای درخواست قلب ماهیگیری میدهد و بدیگری دستمالش را برای خشک‌کردن اشگهایش هدیه میدهد و بالاخره در عین حال بهمین‌زودی میخواهد با شخص سومی که نامزدش می‌باشد عروسی کند نظریهٔ خوبی دارید؟

طبعیت از وجود این قلب‌های سنگ نتیجه حاصل می‌کند که شمشیری را که بخوبی آب داده باشند خورد نخواهد شد آیا شک دارید؟
پس متن نامه را ملاحظه کنید تا تردیدتان برطرف شود.
"عشق من فراموش نکن که یک ساعت بعد از نیمه شب در تالار تبدیلی بیانی زیرا اطاقی که ما شب گذشته در آنجا بربردیم نزدیک آپارتمان هردو ملکه می‌باشد شخص مورداً اعتقاد مان که او را می‌شناسی دقت خواهد کرد که در بر را باز بگذارد"

این نوشته بدون اضاء و خط آن ناشناس بود.
شاهزاده در حالیکه با مشت روی میز می‌کویید فریاد زد ای موجود فاسق و فاجر و نامه را بزمین برت کرد و بعد از این انفجار مقدماتی که عمیقاً و از ته قلب حاصل شده بود شاهزاده خودش هم بزمین افتاد.

اما بزودی حالت بجا آمد و در حالیکه بلند شده و با قدمهای بلند در اطاق راه میرفت فریاد زد حق با در پاسالار بود و مشاهده کرد که نامه روی یک صندلی دسته‌دار افتاده است و آنوقت بیشتر

به هیجان آمد و گفت من بازیچه و ملعنه یک عشه‌گر بزرگ شده‌ام و کسی که مشغول بازی‌کردن با من است بک بچه ۱۵ ساله است. من که نام شاهزاده (کنده) است یعنی کسی که از روی قلب همه زنان درباری گذشت‌هم اغفال شده و فریب خورده بک دختر خردسال شده‌ام یا حضرت مسیح من از خودم هم خجالت می‌کشم که مانند بچه محصلی مرا دست انداخته و مسخره کرده‌اند.

سه ماه از زندگی خود را بدون دلیل و هدف و بدون فایده و بدون پیروزی تلف کرده و بهدر داده‌ام. سه ماه تمام با چه عشق سوزانی این دختر پست را دوست‌داشتم و آنوقت به منتهای درجه خشم خود رسید و بخودش گفت:

آه بلی اما اکنون که او را شناخته‌ام من هم با تردستی با او بازی خواهم کرد میدانی ای دختر خوشگل که مرا بازیچه قرار داده‌ای حالا دیگر نوبت من است من اسم این دوست‌ترا خواهم دانست و بتخواهد گفت که او نخواهد توانست طعم خوشبختی و آرامش را بچشد.

شاهزاده کاغذ را مچاله نموده و در فاصله شکاف دست و دستکش خود فروکرد و شمشیر خود را برداشت و کلاهش را بر گذاشته و آه خروج از خانه‌شده ولی غفلتاً فکری اورا متوقف کرد و آرنجش را بدیوار تکیداده و پیشانی خود را بداشت گرفته و بفکر عصیقی فرورفت و بعد از یک دقیقه کلاهش را از سر برداشت و کنار میز نشست و برای دفعه دوم نامه‌ای را که اینقدر تغییرات داشتندگی در زندگیش پدید آورد بود خواند و وقتی قراحت نامه تمام شد زیر لب گفت:

ای نژاد شیطان و اهریمن، ای زن مکاره و دروغگو تو مرا بایک دست میرانی و با دست دیگر بطرف خود می‌کشی تو بر علیه من یعنی

کسی که از فرط نجابت تا حد ساده‌لوحی رسیده است همه بدقابی و بدطینتی جهنه‌ی خود را بکار برده‌ای و من هیچ تمدیدم و نمی‌فهمیدم و احمق شده بودم و درستی و وفاداری را باور داشتم و خود وفادار و مومن بودم و در مقابل یک ناکس و نامومن واقع شده بودم آه من گریه میکنم ، من از بعض میگریم ، ای اشگاهای من از خجالت غبیط جاری شوید ، ای اشگاه بربیزید و لکه‌های این عشق آلوده و نحس را پاک کنید و بالاخره این وجود بدخت و پرقدرت و این شیردل مانند یک‌کودک به حق و حق افتاد.

وقتی گریه‌اش به اتمام رسید برای سومین بار نامه را خواند ولی این مرتبه بدون مرارت و تلخی زیرا اشگاهی او باعث ازبین رفتن طراوت و جوانی و روحیه او نشده بود بلکه بر عکس خشم و غصب و صفرای او را ازبین برده بود .

بعد از لحظه‌ای ناگهان گفت من پیش خود قسم یادکردہ‌ام که نام این مرد را بدم و مردی را که احساسات مرا بریشخند گرفته خواهم شناخت و بریش خواهم خنبد و آها این مرد که میتواند باشد؟ و بازهم نامه را قرائت نمود .

باز فکر کرد که او تقریباً "خط‌همه" تجیب زادگان درباری از پادشاه گرفته تا آقای (موشی) را می‌شناند ولی معلوم نیست این خط از کیست؟ شاید هم از انشا، بدی که دارد خط یک زن باشد آه فهمیدم (داندلو) که این هفتة در (لوور) کشیک دارد میتواند خودش یا برادرش دریاسالار در این مورد بنم کمک کنند .

بعد از این تصمیم شاهزاده سه چهار بار دیگر دور اطاق قدم زد و بعد خود را بالباس روی تختش انداخت ولی احساسات جریحه‌دار و طبیعت تحریک شده او برایش تسبی آورده بود که در اثر آن تب

نمیتوانست حتی لحظه‌ای چشم برهم گذارد هرگز درگذشته حتی در میدان جنگ که بسیار خطروناک بود چنین شب سختی نگذرانده بود و بالاخره در طلوع روز بلند شد و از خانه به‌قصد منزل دریاسالار خارج شد.

دریاسالار سحرخیز بود و شاهزاده او را در خانه‌اش ایستاده یافت که با مشاهده رنگ پرپده و وضع نابسامان شاهزاده یکه خورده و گفت.

— آه خدای من چه شده شاهزاده عزیز من چه بست آمده است؟

— در نظرتان هست که شما دیروز مرأ در حالی پیدا کردید که مشغول جستجوی نامه‌ای در میان سنگهای نزدیک (لوور) بودم.

— بلی و گفتید که خوشبختانه پیدا شد آیا از یک زن بود؟

— کلمه خوشبختانه را من گفته‌ام و اشتیا به بود بلی از یک زن بود.

— این زن که بود؟

— همانطور که شما گفتید یک دیو مکاره.

— آه پس حتی از دوشیزه (سن اندره) حرف میزندید؟

— بگیرید این نامه است که من از داخل دستمالی که او بهم داده بود بیرون کشیده‌ام و بخوانید.

دریاسالار نامه را خواند و در همان لحظه که آنرا به‌امام رساند (داندلو) که از (لوور) مراجعت کرده بود وارد شد (داندلو) همسن شاهزاده (کنده) و بسیار هم به او علاقمند بود و پس از آمدنش (کنده) گفت..

— عزیزم (داندلو) من مخصوصاً "به‌امید اینکه ترا در اینجا ملاقات کنم نزد آقای دریاسالار آمده‌ام و میخواهم کاری برای من

انجام دهی.

— بسیار خوب شاهزاده من همیشه در خدمتگزاری حاضرم.

— میدانی بهدلیلی که اجازه ندارم آشکار کنم احتیاج دارم که امشب حوالی ساعت ۱۲ شب در تالار تبدیلی باشم آیا همچو دلیلی که مانع عبور من باشد دارد؟

— بلی آقا با کمال تاسف.

— چرا

— زیرا اعلیحضرت شب گذشته نامه تهدیدآمیزی دریافت داشته‌اند که در آن مردی ادعای کرده بود که وسیله نفوذ کردن حتی در اطاق شاه را دارد و شاه دستور اکیداده که از ساعت ده شب بعد در برابر (لوور) بروی تمام کسانی که خدمتی در آنجا نداشته باشند بسته شود.

— ولی عزیز من این دستور شامل من نمی‌تواند باشد زیرا تا این ساعت اجازه ورود من به (لوور) برای کلیه ساعات بوده و چون این دستور اختصاصاً "برعلیه شخص من صادر نگردیده..." بلی این دستور برعلیه شخص شما صادر نگردیده ولی برعلیه همکان است و شما هم جزو همکان هستید.

— بسیار خوب (داندلو) ولی باید استثنای برای شخصیت من و برای دلایلی که دریاسالار آنرا میدانند قائل شوید و بالاخره بیک علت کاملاً "شخصی من مجبورم امشب در تالار تبدیلی باشم و اینکار جنبهٔ فوریت داشته و علاوه بر آن باید از همه و حتی شخص اعلیحضرت مخفی باشد.

— (داندلو) که مردد بود و از جواب منفی دادن به شاهزاده خجالت می‌کشید بطرف دریا سالار برگشت و با نگاه از او پرسش کرد

که چه باید بکند؟ و دریا سالار با سر علامتی به او داد که معنی اش این بود که مسئولیتش را من می‌بذریم آنوقت (داندلو) به شاهزاده گفت بسیار خوب نیمه شب من شما را داخل تالار تبدیلی خواهم کرد.

- خیلی متشرکم (داندلو) و اگر هروقت کاری از این نوع یا هر نوع دیگری داشتی خواهش میکنم که دنیا لکسی جز من نگرددی. آنوقت پس از آنکه دست هردو برادر را یکی پس از دیگری فشد (کنده) سریعاً از پله‌های منزل (کولینی بی) پائین آمد.

تالار تبدیلی

خوانندگان عزیز بخاطر من آورید ساعات پرالتها بی که در انتظار اولین و عده ملاقات گذرانیده اید و یا هم اکنون در نظر بیاورید که دقایق انتظار و نتیجه بیوفانی زنی که شما میپرسید چقدر اضطراب آور و مولم و دردناک است و آنوقت بی خواهد برد که شاهزاده (کنده) در این روز چه درد و رنجی را متحمل شده است. او سعی نمود که علاج و مداوای پزشکان و فلاسفه را برای بهبود خود بکار برد یعنی برای ازبین بردن اضطراب روحی جسم خود را

خسته نماید بهمین جهت دستور داد فوراً "اسبش را حاضر کردند و سوار شد و دهانه‌های را رها کرد و بعد از ربع ساعتی مشاهده کرد که به (سن‌کلو) رسیده است بدون اینکه در هر قع خروج از منزل فکر و نقشه‌رفتن به آنجا را داشته باشد.

"مجدداً" اسبش را در جهت مخالف حرکت درآورد و بعد از یک ساعت باز خود را در همان جا دید و قصر (سن‌کلو) برای او مانند کوه ذریانور دان عاشق در داستان هزار و یک شب شده بود بنابراین مداوای پزشکان و فلاسفه که برای هر کس موئیز بود برای شاهزاده (کنده) نفعی نداشت زیرا درست است که هنگام شب از خستگی بجان رسیده بود ولی عیناً مانند صبح اضطراب و هیجان روحمیش باقی بود و وقتی غروب به خانه‌اش رسید کوقنه و درمانده و از خستگی نزدیک بمرگ بود.

سریاز گماشته اش با و شه نامه ارائه داد که از خانمهای درجه اول دربار رسیده بود ولی او آنها را حتی باز نکرد و همچنین گماشته باو گفت که مرد جوانی از صبح تا بحال شش بار به آنجا آمده و اظهار داشته که خبرها و امور مهمی را با شاهزاده دارد و با وجودی برای دانستن نامش خیلی پاسخاری شده از ذکر نامش خودداری نموده است و شاهزاده به این خبر هم توجهی نکرد.

شاهزاده از پله‌ها بالارف و وارد اطاق خوابش شد و بی اختیار کتابی را باز کرد ولی چه کتابی می‌تواند محل نیش و گازگرفتن افعی که قلب او را جوپده بود بی حس کند؟

خود را روی تختش انداخت ولی با وجودی شب گذشته شب ناراحتی را بسر برده بود و با وجود خستگی‌هایی که از سواری روز برای او حاصل شده بود هرچه کرد این دوست که نامش خواب است

و وی به آن خیلی احتیاج داشت برایش نیامد و بالاخره ساعتی که او انتظارش را داشت در رسید و صدای زنگ ساعت دوازده شنبه شد . او فوراً " بلند شد و فریاد زد نصف شب است و مانتوی خود را در بر کرد و شمشیری را بکمر بسته و خنجر خود را برداشت و خارج شد .

ساعت دوازده و ده دقیقه مقابل درب (لوور) رسید و چون اسم عبور را به قراول داد وارد شد و دید شخصی در داخل دالان در مقابل درب تالار تبدیلی گردش میکرد و شاهزاده مرد شد زیرا آن مرد پیشتر به شاهزاده بود وقتی رویش را برگرداند مشاهده کرد که (داندلو) میباشد و منتظر او است .

(داندلو) گفت بر حسب قولی که بشما دادم برای کمک به شما در مقابل هر شوهر یا عاشقی که بخواهد مانع شما شود آماده‌ام و شاهزاده با دست تبدیلش دست او را فیضه و گفت خیلی مشکرم ولی شکی ندارم که من مرد مورد علاقه نیستم .
— بنابراین برای چه یه اینجا آمده‌اید ؟
— برای اینکه بدانم آنکه مورد علاقه است کیست ولی مثل اینکه یکنفر می‌آید .

— من کسی را نمی‌بینم .

— ولی من صدای پا شنیدم .

— خدای من که خسودان چه گوش تیزی دارند .
(کنده) خود ورفیقش را در یک زاویه و کنج خارج از دید کشید و در آنجا هر دو دیدند که یک سایه به درب تالار تبدیلی نزدیک شد و اندکی توقف کرده و پس از آنکه چیزی ندید و نشنید درب را فشار داده و داخل شد .

(کنده) گفت اینکه دوشیزه (سن اندره) نبود.

- پس شما منتظر دوشیزه (سن اندره) هستید؟

- منتظر او نیستم ولی در کمین او میباشم.

- ولی چگونه در کمین این دختر هستید؟

- هیس دوست عزیز برای اینکه وجودان شما راحت باشد این کاغذ کوچک را بگیرید و مثل تخم چشمان از آن مراقبت کنید و اگر میل دارید بخوانید و اگر اتفاقاً "من امشب چیزی کثف نکردم شما سعی کنید بین تمام خطاهایی که می‌شناشید صاحب خط این نامه را پیدا کنید.

- آیا بعداً "برادرم دریا سالار هم اطلاع بدھم؟

- او از آن اطلاع دارد زیرا من چیزی از او پنهان ندارم ولی من مایلم بدانم چه شخصی آنرا نوشته است؟

- آیا فردا آنرا بشما پس بدهم؟

- نه من خودم برای پس‌گرفتن آن نزد شما خواهم آمد آنرا برادرتان بدهید شاید من چیزهایی هم در این مورد برای شما نقل کنم و نگاه کن آن شخص از تالار خارج شد.

ساپهایی که وارد تالار شده بود خارج شد و این مرتبه جون‌هردو در تاریکی قرار داشتند و سایهٔ مزبور که از سرعتی که با وجود تاریکی در راه رفتن داشت معلوم بود از ساکنین آنجا و جزو خانواده سلطنتی است بوسیله هردو شناخته شد و (کنده) گفت این (لانو) است.

(لانو) یکی از زنان ندیمه ملکه (کاترین دومدیسی) بود که بین آنها از همه بیشتر مورد اعتماد ملکه مزبور بود. ولی او برای چه به آنجا آمده بود آیا مخاطب آن نامه کوچک

او بوده است؟

بعلاوه او درب تالار را نسبت بلکه آنرا نیمه باز گذاشته پس
حتماً به آنجا مراجعت خواهد نمود پس لحظه‌ای نباید وقت را تلف
کرد زیرا اگر اینندفعه بباید درب را خواهد بست.

پس از اینکه اینگونه افکار از مغز (کنده) گذشت چنان سریع
دست رفیقش را فشرده و خود را بداخل تالار تبدیلی انداخت که
(داندلو) که خواست اورا مانع شود نتوانست و او دور شده بود.
این تالار یکی از قشنگترین اطاقهای (لوور) بود که دیوارهایش
از انواع کارهای سوزن دوزی و بافندگی و فرشهای نقشدار پوشیده
شده و کارهای مختلف تاریخی و قدیمی روی آنها نقش شده بود و
چون این تالار قبلاً "گالری بود که شارل دهم آنرا درست کرده بود
و به این صورت تبدیل شده بود آنرا تالار تبدیلی می‌نامیدند.

شاهزاده اطراف خود را نگاه کرد و برای اینکه مطمئن شود
تنها است تمام پرده‌ها و پنجره‌ها را عقب زد و بازرسی نمود و پس
از اینکه کاوش و بازرسی از یک ستون کج بری عبور کرده و از روی یک
کار سوزن دوزی خود را بزیر تختی که در آنجا قرار داشت کشید و
در آنجا بحال درازکش مخفی شد.

ما هم مانند خوانندگان عزیز میدانیم که شاهزاده در آنجا
بدون شک وضع مخره و خنده‌واری که در خور یک شاهزاده نمود
داشت مخصوصاً "که این شاهزاده نام (کنده) را داشته باشد ولی
چه میشود کرد؟ این تقصیر ما نیست که شاهزاده‌ای با اینهمه اسم
و رسم وکیا و بیا حسود باشد و اساساً" بفکرش نرسید که اگر سربازی
یا شخص دیگری اورا به آن وضع بینند یا دشمنی اورا در آنحال
مشاهده نماید چقدر مورد سخریه و ریشخند قرار خواهد گرفت

و یا رفیق عزیزش دریاسالار آز این وضع تا چه حد خشمناک خواهد شد.

بهرحال شاهزاده قدری هم عقبتر از لبهٔ تخت بزرگ آن خزید که راحت‌تر باشد و مشغول فکر شد که اگر دو عاشق و معشوق را دند چه باید بکند؟

در ولهٔ اول این کار بنظرش سهل‌آمد که بطور ناگهانی از زیر تخت خارج شده و بدون اخطار قبلی بروی رقیب شمشیر بکشد ولی این فکر که ظاهراً ساده بنظرمی‌آمد با اندکی بررسی و اندیشه معلوم می‌گردید که خالی از خطر نیست البته به اینکه برای جانش خطری باشد بلکه برای حیثیت او مناسب نبود زیرا درست است که این عاشق هر که باشد شریک دوروغی و نانجیبی دوشیزه (سن اندره) می‌باشد ولی یک شریک بدون گناه است.

بعد یافکر دیگر شرکت که در آنجا ساكت و صامت بماند و چشم بگشایند و گوش فراده‌د تا معلوم شود بوسیلهٔ رقیب شجه بوقوع خواهد پیوست.

در همین موقع واقعه‌ای اتفاق افتاد که اصلاً "راجع به آن فکر نکرده بود و آن اینکه ساعت بغلی اش شروع به زنگ زدن نمود زیرا در آن دوزه ساعتهای جیبی که امروزه جزء اشیاء لواکن و تفننی بشمار می‌رود در همه‌جا مرسوم بود و ساعت (کنده) که نیم ساعت از ساعت (لوور) عقب بود تازه شروع به‌زدن زنگ ساعت دوازده را نمود و این بی‌احتیاطی بزرگی بود که شاهزاده مرتکب شده بود. شاهزاده با عجله برای آنکه از صدای ساعت خلاص شده و گیر نیفت ساعت را در گودی دست چپ گذارد و با نوک خنجر باشدت بصفحه ساعت فشار آورد و در اثر فشار مزبور که باعث شکسته شدن

جعبه مضاعف ساعت پیگناه گردید صدای زنگ آن خفه و سکوت برقرار شد.

بمحض انجام اینکار صدای بازشدن درب تالار را شنید و چشم انداز خود را با آن سمت گرداند و دید که دوشیزه (سن آندره) وارد شده و شاهزاده سراپا چشم و گوش صدای نزدیک شدن پای او و همچنین خاتم (لانو) را که پشت سرتش می‌آمد شنید.

آرایش و نووس

دختر جوان جلوی یک میز آرایش که در تالار مزبور بود و روی آن دوشمعدان آماده ولی خاموش وجود داشت متوقف شد و رو به (لانو) یعنی همان دلال عشق و محبت کرده و با صدای دلپذیری که امواج عشق و خشم را در قلب شاهزاده بحرکت درآورد گفت:

— مطمئن هستی که کسی ما را ندیده است؟

— نترسید دختر خانم زیرا در اثر نامهٔ تهدید آمیزی که دیروز برای شاه فرستاده‌اند اوامر اکید داده شده که از ساعت ده شب کلیهٔ

در بسیاری (لزور) بسته باشد.
 - بروی تمام مردم بدون استشنا.
 - بلی بروی تمام مردم بدون استشنا.
 - حتی بروی شاهزاده (کنده).
 - (لانو) تبسیم کرد و گفت مخصوصاً "بروی شاهزاده (کنده)"
 بسته شده است.

- تو کاملاً "مطمئن هستی (لانو) :
 - کاملاً "مطمئنم شما از چه میترید؟
 - از خیلی چیزها.
 - مقصود از خیلی چیزها چیست؟
 - یکی از آنها از همه مهمتر است.
 - کدام؟
 - اینکه مرا تا اینجا تعقیب کرده باشد.
 - مقصودتان تا اینجا یعنی تالار تبدیلی است؟
 - بلی.

- وای او از کجا میداند که شما در اینجا هستید؟
 - او میداند. (لانو).
 - کی به او گفته؟
 - خودم.
 - شما؟

- بلی از بس احمق شدم دیشب در موقعی که او میخواست بروند
 در دنباله‌یک شوخی دستمالم را برای او انداختم و آن نامه‌کوچک
 که تو همن دادی در داخل این دستمال بود.
 - ولی آن نامه امضائی نداشت.

— خوشبختانه خیر.

(لانو) یعنی این زنی که به دلالی محبت مشغول بود اکنون با تظاهر به دینداری شروع به شکر خدا و سپس دعا نمود که مسیح و مریم ما را محفوظ خواهد داشت و بعد پرسید:

— آیا شما دستمالتان را از او مطالبه نکردید؟

— چرا او این پسره بیچاره را شش بار در عرض روز فرستادم، ولی شاهزاده از صبح از منزل خارج شده و تا ساعت ۹ مراجعت نکرده بود.

شاهزاده در زیر تخت زیر لب گفت پس این پیشخدمت جوان بوده که امروز چندین مرتبه بخانه من آمده و میخواسته مرا ببیند.

— آیا شما به این جوانک پیشخدمت اعتماد دارید؟
— او دیوانه من است.

— پیشخدمتها معمولاً "نامحرم هستند و ضرب المثلی هم در این مورد هست.

— ولی این بیچاره پیشخدمت نهیست بلکه او بنده و غلام من است آه (لانو) لعنت و نفرین بر این شاهزاده (کنده).

شاهزاده از زیر تخت در دل گفت متشرکم ای زیبای زیبایان و این احساسات عالی شما را درباره خودم همیشه بخاطر خواهم سپرده.

— ولی دخترخانم از لحاظ امشب خاطر تان جمع باشد، من رئیس قراولان اسکاتلندي را می شناسم و اکنون میروم به او در این مورد سفارش کنم.

— از جانب چه کسی؟

— از جانب خودم و شما آرام باشید، همین کافی است.

— متشرکم (لانو) زیرا همیں یک خیال مرا از لذتی کہ امشب
میخواهم بدست آورم محروم خواهد کرد و درحالیکه (لانو)
آماده خروج بود دختر جوان گفت قبل از خروج این شمعدانها را
روشن کن زیرا من نمی‌خواهم در این تاریکی با این شکلهای نیمه
عریان که باعث ترس من می‌شوند بمانم و همیشه فکر می‌کنم که این
اشباح میخواهند از پرده‌ها بیرون آمد़ه و بمن حمله کنند.

(لانو) تکمکاً عذی را بوسیله بخاری مشتعل شوده و شمعدانها
را با آن روشن کرد و رفت و دختر جوان را که در روشنائی قرار
داشت در معرض نگاه شاهزاده قرار داد.

دختر جوان لباسی از گاز نازک بتن داشت که از ورای آن رنگ
عقیقی گوشت بدنش هویباً بود و نهایت دلفریبی را داشت و یک
شاخه، گل مورد از روی میز آرایش برداشته و مانند تاجی به داخل
زلفه‌اش فرو کرد و باین ترتیب خود را با این گل مقدس نیز زینت
داد و بعد این دختر تنها یا بهتر بگوئیم دختری که تصور می‌کرد
تنها است با لوندی و عشوه‌گری و عاشقانه در آینه میز آرایش نگاه
کرد و با نوک انگشتانش ابروان سیاه خود را که مانند محمل بود،
صف شوده و با کف دست طره، گیسوان طلائی را کمی روی سرش
فشار داد از شادی گونه‌هایش سرخ و نگاهش خیره کننده و دهانش نیمه باز
و دندانهای چون مرواریدش مانند آنکه در جعبه جواهری گذاشته
باشدند از درون دهانش نمایان بود و واقعاً "یک مجسمه‌ای از نووس
و تصویری از شهوت بود چنانکه چیزی نمانده بود شاهزاده علیرغم
خش و نفرتی که از او داشت از زیر تخت بیرون آمدَه و خود را بهای
او انداخته فریاد برآورد ای دختر زیبا بخاطر عشق آسمانی فقط
یک ساعت مرا دوست‌بدار و بعد جان مرا بگیر.

خوشبختانه در این موقع دختر جوان رویش را بسمت درب برگردانده و بالکنت زبان زمزمه‌ای کرد که ای عشق قلبی من آیا نمی‌آسی؟ و از این حرف شاهزاده مجدداً "بخشم اولیه برگشت و دوشیزه (سن آندره) در نظر او منفورترین موجود روی زمین شد.

دختر جوان بطرف نزدیکترین پنجه رفت و پرده‌های ضخیم آنرا کنار زد و سعی کرد آنرا باز کند ولی دستان ظریف او قدرت کافی برای باز کردن آن نداشت و ناچار به‌این راضی شد که سر خود را به‌شیشه بچسباند و بیرون را نگاه کند.

خنکی شیشه روی پیشانیش قدری چشمان اورا باز کرد و از صفع در آمد و مدتی در آنجا باقی ماند و سپس کم کم اشیاء را تشخیص میداد و یکمرتبه نگاهش روی مردی که مسئولی در برداشت و بدون حرکت در فاصلهٔ پنجاه متری (لوور) ایستاده بود افتاد.

مشاهده این مرد تبسی ر روی لبان دوشیزه پدید آورد که اگر شاهزاده این تبسی را میدید می‌توانست فکرشیطانی که در سر دختر پدید آمده بود حدس بزند ولی اگر چشم اورا نمی‌توانست ببیند آنقدر به‌او نزدیک بود که این کلمات را که بالهجهٔ مخصوص و استهزاً میز از لبانش خارج شد بتواند بشنود.

— این او است، گردش کن ای شاهزاده (کنده) من برای شما در این گشت و تفرج لذت و خوشی آزو می‌کنم.

محقق بود که دوشیزه (سن آندره) شخصی را که مانتو به تن داشت اشتباهها" (کنده) تصور کرده بود و این اشتباه طبیعی بود زیرا دختر جوان اطلاع کامل داشت که از سه ماه پیش به این طرف همه شب شاهزاده بطور ناشناس زیر پنجه‌های منزل او آمد و رفت می‌کند و سنابراین اکنون هم فکر می‌کرد که شخص مزبور شاهزاده (کنده)

است که در ساحل رودخانه و در جلوی (لور) ایستاده است.
 حالا برای خوانندگان که میدانند یکنفر در عین حال نمیتواند
 در دو مکان باشد میگوئیم که شخص مزبور که بوسیلهٔ دوشیزه (سن
 آندره) دیده شده (روبر استوار) بود که بجای اینکه منتظر جواب
 کاغذش و اثر آن باشد چون اطلاع حاصل کرده بود که در پارلمان
 تمام روز بحث راجع به مجازات (آن دوبورگ) بوده که فردا یا پس فردا
 اجرانمایند باز هم خود را بخطر انداخته بود که دومین نامه را برتاب
 نماید و دختر جوان در همین موقع مشاهده کرد که مرد مزبور ذستش
 را از مانتو بیرون آورده و پس از برتاب چیزی سرعت از آنجا دور
 شد و بلا فاصله صدای شکسته شدن شیشه‌ای شنیده شد و آنوقت دوشیزه
 جوان فریاد زد آه پس این او نبود و فوراً "لبخند از لبانش محوشد
 و رنگ لبها بنشف شد و واقعاً" بلرزوه درآمد ولی این لرزش از عشق
 نبود بلکه از ترس و وحشت بود.

دختر جوان پرده را رها کرد و با رنگ پریده و لرزان بهشتی
 نیمکتی که چند لحظه قبل روی آن از عشق و دلدادگی استراحت
 کرده بود تکیه داد.

باز هم مثل شب گذشته یک شیشه پنجه مارشال (سن آندره)
 را شکسته بودند و اگر مثل ذیشب مارشال بیدار یا خوابیده باشد و
 از این اتفاق بیدار شود حتماً "درب اطاق دخترش را خواهد زد و
 اگر جوابی نشنود چه پیش خواهد آمد؟

دختر جوان با این افکار ترسان و لرزان و نیمه مدهوش و از
 این پیش آمد ناگهانی چهره‌اش تغییر نموده بود ولی در همین موقع
 درب نالار باز شد و (لانو) وارد شد.

— آه (لانو) میدانی چه شده است؟

- نه خانم ولی حتماً "چیزهای خطرناکی بوده که شما اینقدر رنگتان پرپده و مانند مرد شده اید.
- خیلی خطرناک و تو باید فوراً "مرا نزد پدرم ببری.
- چرا دختر خام.
- میدانی دیشب نصف شب چه اتفاقی افتاد؟
- آیا راجع به پرتاب سنگی که به کاغذ بسته شده بود و در آن کاغذ شاه را تهدید کرده بودند میخواهید صحبت کنید؟
- بله و همان اتفاق امشب هم افتاده است زیرا مردی که من اول او را با شاهزاده (کنده) عوضی گرفتم مانند شب گذشته سنگی را بداخل پنجه مارشال انداخته و آنرا شکست.
- و شما میترسید؟
- باید بدانی که من از این ترس دارم که پدرم میادا بدليل سوء طن یا بسب اضطراب و نگرانی برای من بباید و درب اطاق مرا بزند و اطاق را حالی ببیند.
- اووه اگر ترس شما از اینست خیالتان راحت باشد.
- چطور؟
- زیرا پدر شما اکنون نزد ملکه کاترین است.
- در این وقت شب نزد ملکه کاترین؟
- آخر یک حادثه، بزرگی اتفاق افتاده و امروز که اعلیحضرتین به شکار رفته بودند ملکه کوچک که (ماری استوار) نامیده میشود از اسب بزمین خورد و چون سه ماهه حامله بوده میترسند که مجروح شده باشد و به این جهت تمام دربار حاضر و آماده و تمام ندیمه‌ها در اطاق انتظار ملکه مادر میباشند.
- و تو اینها را میدانستی و بنن خبر ندادی (لانو)؟

— من این خبر را همین‌الساعه فهمیدم و حتی وقت اینکه تحقیق کرده و مطمئن شوم نداشم.

— پس تو اورا دیدی؟

— بله دختر خانم و موعد ملاقات غوض شده زیرا شما بخوبی میدانیدکه در اینگونه موافق او نمی‌تواند از آنجا غایبت کند.

— به چه وقتی موقول شده؟

— به‌فردا شب همین ساعت و همین جا.

— بنابراین (لانو) برویم.

— من آمده‌ام فقط اجازه‌بدهد این شمعدانها را خاموش‌کنم.

— در حقیقت مثل اینکه یک دیو بدکاره‌ای برعلیه ما تحریک شده است.

— بر عکس.

— چطور بر عکس.

— مطمئناً "زیرا این حادثه بشما آزادی خواهد داد.

آنوقت هردوی آنها بدون سرو صدا از آنجا خارج و در ته دالان ناپدیدشدند و شاهزاده هم بنوبه خود از زیر تخت خارج شد و درحالیکه باز هم رقیب خود را نمی‌شناخت زیر لب گفت و عده‌ما به‌فردا یا پس فردا و یا هر روز دیگر است زیرا من به‌روح پدرم قسم خورده‌ام که تا آخر کار بروم و اورا بشناسم و پس از خروج از نالار جهت مخالف دوشیزه و (لانو) را اختیار کرده و از (لور) خارج شد.

دونفر اسکاتلندی

(روبر استوار) که دوشیزه (سن آندره) وی را در اطراف میله‌های اطاق تبدیلی مشاهده نموده بود و از روی شیطنت قلبی او را شاهزاده (کنده) تصور کرده بود بعد از انداختن سنگ دوم یا بهتر بگوئیم نامه دوم خود با سرعت زیاد خود را در تاریکی انداخته و فرار نمود و ناقصر (شاتله) با عجله می‌دوید ولی بمحض اینکه به آنجا رسید و حس کرد که خارج از برد تعقیب شدن است و مخصوصاً "که دو سه نفر ولگرد و دزدان شبانه روی پلها دید که

مجهزه اسلحه و شمشیر بودند قدم را آرام کرده و بسمت خانه رفیقش (پاتریک) مراجعت کرد.

وقتی وارد آنجا شد تصور میکرد بعد از سه روز بی خوابی و ناراحتی حتماً "خواهد خوابید ولی هر چهارمی تختنش با بهتر بگوئیم روی تخت رفیقش سعی کرد بخوابد نتوانست و قریب سه چهار ساعت بیدار و افکار هیجان زده‌ای داشت و فقط نزدیکیهای صبح بود که بخوابی کامل و عمیق فرو رفت و این خواب چنان عمیق بود که تصور میرفت روح از بدنش بکلی خارج شده و به جسدی تبدیل شده است.

(پاتریک) شب گذشته را بعلت دستور منع خروج از (لوور) در آنجا توقيف مانده بود و (روبر استوار) ساعت ۷ که نزدیکی (لوور) رفت نتوانست او را ببیند و از دستور منع خروج آگاهی یافت و بعد همینطور در خیابانها و کوچه‌های پاریس سرکردان مانده بود و در مورد مرگ عالی‌جناب (مینار) صدھا نوع خبر و شایعه شنیده که حتی سکی از آنها کاملاً "با واقعیت ورق نمیداد و (روبر استوار) دلش برای نادانی و کنجه‌کاوی مردم بر حم آمد و خودش تحت عنوان شایعات حقیقت را برای مردم تعریف کرد ولی حس کرد که این حقیقت را هیچکس حتی یک کلمه‌اش را نمیخواهد باور کند و از گفته‌های سایرین دانست که (آن دوبورگ) را در طرف ۴۸ ساعت آینده در میدان (گرو) اعدام خواهند نمود و چون علاج دیگری نداشت با انداختن سنگ و ارسال نامه دوم برای پادشاه چنانچه گفتیم خود را راضی نمود.

(پاتریک) پس از تمام شدن نگهبانی و خروج از (لوور) سرعت خود را بمنزل رسانیده و از پله‌ها بالا آمد و بداخل اطاق

هجوم برد و هرچه صندلی را نگان داد و جای میز را عوض کرد و درب را باز و بسته نمود از سر و صدای آن (روبر) بیدار نشد بنا براین فرماد زد: حريق، حريق.

از این فرماد (روبر استوار) بیدار شد و تصور کرد کسی برای تو قیفیش آمده است و بهمین جهت دست به شمشیر خود برد و تائیمه آنرا از غلاف بیرون کشید (پاتریک) با خنده گفت:

— مثل اینکه از سر جنگجوئی میخواهی بیدار شوی آرام باش و بیدار شو که وقت خیلی دیر است.

— آه توئی (پاتریک) عربز.

— ملی بدون شک خودم هستم که اطاقم را بتو قرض دادم و حالا که برگشته‌ام تو میخواهی مرا بکشی:

— چه میخواهی من خوابیده بودم.

— اینرا که می‌بینم و همین خوابیدن است که باعث تعجب من شده و بطرف پنجه رفت و پرده را کشید و گفت نگاه کن.

— چه ساعتی است؟

— زنگ ساعت ده را در تمام کلیساهاي پاریس زده‌اند.

— من تمام دیروز و دیشب منتظر تو بودم.

— چه میخواهی بگوئی من سربازم و ما را تمام دیروز و دیشب در (لوور) نگهداشتند و حق خروج نداشتم ولی امروز همچنانکه می‌بینی آزادم.

— یعنی آمده‌ای که اطاقت را از من پس بگیری؟

— نه ولی آمدام لیاسهایت را قرض بگیرم.

— آه راست است من خانم مستشار را بکلی فراموش کرده بودم.

— ولی خوشبختانه او مرا فراموش نکرده و چنانکه می‌بینی

یک نان پاته که پر از گوشت شکار است برایم فرستاده که روی میز است و انتظار اشتهاي من و تورا ميکشد آها اشتها داري؟ من که اشتهايم دو ساعت است آمده ميباشد و تو ميدانی که خانم مستشار برای دادن اين پاته تا طبقه چهارم پلهها را بالا نيامده است بلکه آنرا توسط ماموري با يك نامه فرستاده و در آن نوشته است که ساعت ۱۲ ظهر منتظر من خواهد بود و من ۵ دقيقه بعد از ظهر نزد اين خانم خواهم رفت و برای اين هديه اي که فرستاده من بهم با پوشیدن اين لباس او را غافلگير و نيشي او را پاداش خواهم داد.

- (پاتريک) عزيز لباسهاي من در روی صندلي به اختيار تو ميباشد و منتظر آنست که تو صاحبشن شوي بنابراین در عرض لباس خودت را سمن بدء و با لباس من هر عشق و تفتنی مالي بكن.

- الساعه، ولی قبلًا "سيخواهيم گفتگوبي با اين پاته داشته باشيم و تو لزومي ندارد که بلند شوي و در مکالمه شركت کني زيرا من ميز را نزديك تخت تو خواهم آورد و اينطور بهتر است.

- بسیار خوب (پاتريک) عزيز.

- حالا من ميروم نوشيدني بساورم و تا مراجعت من شک اين نان را پاره کن و بمن بگو آهايin دوست من خوش سليقه است یا خير؟ (روبر استوار) اطاعت کرد و وقتی (پاتريک) با زنبيلی پر از نوشابه مراجعت کرد دید که نان بريده شده و گفت آه خدای من ببين يك خرگوش در ميان شش بچه کبک ماوي دارد. (روبر) عزيز بخور، نوش چانت و در اينحال خودش هم يك تکه بزرگ برداشته و در بشقاب خود گذاشت.

(روبر) هم خورد، در سن ۲۲ سالگي انسان هر كرتاري روحى داشته باشد باز هم همواره میخورد منتها اودر سکوت و غم و اندیشه

غذا را صرف میکرد ولی (پاتریک) که از وعده وصال به اندازه دو نفر پر حرف و خوشحال شده بود با شادی آنرا میخورد.

ساعت پازده و نیم شد (پاتریک) از سر میز بلند شد و با عجله یک تکه دیگر از تنان را بادندانهای سفیدش کاززد و یک گیلاس آخری نوشیدنی نوشید و شروع کرد به نوشیدن لباسهای رفیقش.

وقتی لباسهارا کاملاً "پوشید" حالت شق ورقی کم‌همه نظامیان امروز هم پس از نوشیدن لباس غیرنظمی حاصل میکنند داشت زیرا در حقیقت چهره و حالت یک نظامی در لباس غیرنظمی مثل اینکه عاریه است و بخوبی تشخیص داده میشود.

(پاتریک) یعنی این سربازگار اسکاتلندي چیزی کم نداشت و مانند یک سواری زیبا با چشم انگی و موهای حنایی و پوست شاداب و زنده وقتی خود را در آینه نگاه کرد بخودش میگفت اگر این خانم مستشار راضی نشود باید خیلی مشکل پسند باشد و در این حال خواه بعلت شک و تردید و خواه بسبب اینکه علاقه داشت عقیده رفیقش را بداند بسمت (روبر) برگشته و گفت:

رفیق عزیز، مرا چطور می‌بینی؟

از حیث چهره و اندام کامل هستی و شکن تدارم که خاطره عمیقی روی این خانم مستشار خواهی گذاشت.

و این درست همان چیزی بود که (پاتریک) میخواست و آرزو داشت و تبسمی نموده و بقهاش را صاف کرده و با اشاره دست به (روبر) گفت:

احتیاجی نیست که بتوبگویم که لباس نظامی من ترا مجبور بماندن در این خانه نخواهد نمود و تو منع الخروج نیستی و می‌توانی آزادانه در شهر و در سایه و آفتاب بگردی فقط مواظب باش

دنبال هیچ منازعه و دعواهی نگردی و من این سفارش را بدو دلیل
بتو میکم یکی آنکه در این صورت تو توقیف خواهی شد و دوم آینکه
مرا هم که دوست بیگناه تو هستم تنبه خواهند نمود و غیر از این
مانند گنجشگان آزاد هستی.

ساز جانب من هیچ نترس من طبیعت و خلق و خوی جنگجوئی
ندارم.

— من نمیخواستم تو مرامطمئن کنی تو یک اسکاتلندي هستی و باید
مانند مردان اسکاتلندي از شرافت خود دفاع نمایی بنا بر این اگر من بتو
میگویم که جنگجوئی نکنی بدان معنی نیست که اگر کسی با تو خواست
جنگجوئی کند ازان اجتناب نمایی بلکه در این صورت شرافت لباس
نظمی را حفظ کن.

— آرام باش (پاتریک) عزیز تو همانجور که مرا ترک میکنی
در مراجعت خواهی یافت.

— ولی نه نه من نمیخواهم که تو خودت را با ماندن تنها در
این اطاق اذیت کنی زیرا با آینکه در شب منظره اش بد نیست ولی
ذر روز بدمنظره و کثیف و مآلوده میباشد و تو از تنهایی خواهی
مرد.

— این که چیزی نیست وطن خودمان همیشه ابر و باران و
مآلود است.

— بله وقتی برف هم می‌آید تماثی است وبالاخره (پاتریک)
تصمیم گرفت که بیش از این اصرار نکرده و خارج شود فقط روی
درگاهی درب خروجی توقف کرده و گفت هرچه گفتم شوخی بود و
تو با این لباس برو و بباو بجنگ و بزن و بخور و فقط مواظب باش
پوست سوراخ نشود یعنی لباسها سوراخ نگردد ولی من یک سفارش

جدی هم دارم دوست عزیز که باید درباره آن غمیقاً" بیندیشی .
— آن سفارش چیست ؟

— نظری موقعیت سختی که در زندگی کنونی داریم و تهدیداتی
که از جانب این مرتدان رسو به شاه می شود من مجبورم که ساعت ۸
شب در (لوور) باشم زیرا از امشب ساعت حضور را یکساعت جلو
انداخته ام .

— تو در مراجعت مرا اینجا خواهی یافت .
— خدا حافظ .

— انشاء الله خوشی پارت باشد .
— او منتظر من است .

و این مرتبه او با سرعت و چابکی مانند اغلب مردان درباری
زیر لب یکی از تصنیف های وطن خود را می خواند خارج شد و در
این موقع از هر کسی حتی از پادشاه فرانسه خود را خوشبخت تر
میدانست .

(روبر استوار) همچنانکه بدوستش گفته بود تا ساعت ۴ در
همانجا منتظر دوستش شد و از ساعت چهار تا پنج هم باز بی صبرانه
انتظار او را کشید و در این ساعت او می باید نزدیک پارلمان رفته
واخبار تازه ای درباره وضع (آن دوبورگ) بدست آورد و این اخبار
محققاً در مورد بخشش او نبود زیرا محاکومیت او تایید شده بود
 فقط می خواست بداند محل دقیق اجرای حکم اعدام کجا و روز آن
کی میباشد .

ساعت پنج و نیم بعد از ظهر دیگر نتوانست بماند و از خانه
خارج شد و پادداشتی برای رفیقش گذاشت که آسوده باشد او در
ساعت ۷ بعد از ظهر مراجعت خواهد نمود و لباسش را پس خواهد

داد.

تاریکی شب شروع شده بود که (روبر استوار) دوان دوان خود را بدرب پارلمان رساند و در آنجا مشاهده کرد که جمعیت عظیمی گرد آمده‌اند و جلسه پارلمان هنوز ادامه داشت ولی او نمی‌دانست که در داخل پارلمان چه می‌گذرد؟ ساعت ۶ اعضاًی پارلمان از هم جدا شدند واو فهمید که نتیجه شومی داشته است زیرا نحوه اعدام این‌شده بود که (آن دوبورگ) را در آتش بسوزانند و فقط نمی‌دانستند که اینکار فردا یا پس فردا یا سه روز دیگر انجام خواهد شد یعنی معلوم نبود که روز ۲۲ یا ۲۳ یا ۲۴ دسامبر اور اخواهند سوزانند.

حتی بعضی می‌گفتند ممکن است چند روز دیگر هم بتمویق بیفتد تا ملکه‌کوچک که روز گذشته مجروم شده بود بتواند در مراسم اعدام حضور یابد.

(روبر استوار) پارلمان را ترک کرد که بمنزل مراجعت کند ولی از دور یک سر باز اسکاتلندي را دید که بعلت زودتر شدن ساعت احضار به (لوور) مراجعت می‌کرد و غفلتاً "فکری در سر او پیدا شد که بوسیله لیاسی که در بر دارد به (لوور) داخل شده و اخباری راجع به ملکه کوچک که سلامتی نقدر روی زندگی محکوم اثربار داد اطلاعاتی بدست پیاوید و همینکار را اکرد.

هیچ مشکلی برایش نه در درب اول و نه در درب دوم (لوور) پیش نیامد و خود را بعیان دربار یافت و در آنجا شنید که یک فرستاده پارلمان به دربار آمده است که با شاه یعنوان سفير پارلمان صحبت نماید.

به (داندلو) اطلاع دادند و او نزد شاه رفت و ده دقیقه بعد

مراجعةت نمود و گفت شاه امر کرده است که خودم سفیر را بحضور
بهم .

(روبر استوار) فکر کرد که با کمی صبر وزرنگی خواهد داشت
که این نماینده پارلمان از شاه چه میخواهد بنابراین صبر کرد ولی
این مشاور پارلمان قریب یک ساعت نزد شاه ماند و (روبر) آنقدر صبر
کرده بود که فکر میکرد باید ناخرا کار هماند و بالاخره نماینده
پارلمان از نزد شاه خارج شد و (داندلو) که همراهش بود حالت بسیار
بد و غمناک و تیره‌ای داشت و نماینده پارلمان چند کلمه آهسته
بگوش رئیس گارد اسکاتلندي گفت و مراجعت نمود که حتماً "کزارش و
نتیجه‌عکار سفارتش بود زیرا آنوقت رئیس گارد روبه‌گارد اسکاتلندي
کرده و گفت :

"آقایان شما باید بدانید که پس فردا خدمت فوق العاده
خواهید داشت که بمناسبت اعدام (آن دوبورگ) در میدان (کرو)
میباشد ."

(روبر استوار) هرچه که میخواست بداند فهمید و حتی چند
قدم بطرف درب (لور) برای خارج شدن از آن برداشت ولی فکر
کرد که بدون شک فوراً "توقیف خواهد شد و بعد از چند دقیقه تفکر
مراجعةت نموده و خود را در میان همقطارانش گم کرد و اینکار بعلت
تاریکی شب و زیاد بودن عده گارد اسکاتلندي بسیار آسان بود .

آنچه که زیر یک تخت ممکن است اتفاق افتد

چنانکه گفتم شاهزاده (کنده) در موقعی که میخواست وارد نالار تمدیلی شود با (داندلو) وعده گذاشت که فردا ظهر در خانه برادرش او را ببیند.

شاهزاده آنقدر برای شعریف کردن حوادث شب گذشته جهت دریا سالار (کولینسی) بی صبر بود که زودتر از موعد در خانه دریا سالار حاضر شد ولی (داندلو) از او هم زودتر آمده و مدت یک ساعت با برادرش تنها بودند و کلیه صحبت آنها درباره جریانات عشق

مسخره آمیز دوشیزه (سن اندره) بود.
اتحاد مارشال (سن اندره) با (کیز) ها نه فقط یک اتحاد
فamilی بود بلکه یک اتحاد مذهبی و سیاسی هم بود که بر ضد مذهب
پرستستان تشکیل یافته بود و نحوه رفتاری که آنها با شخصیت (آن
دوبورگ) میکردند بخوبی معلوم میکرد که هیچگونه مراعاتی را
نسبت به مذهب پرستستان ندارند.

هر دو برادر در مورد کاغذی که دوشیزه (سن اندره) برای
شاهزاده انداخته بود هرچه تو انتند در خاطرات خود جستجو کردند
ولی قادر به تشخیص اینکه خط آن نامه از کیست نشدند. بهمین جهت
آنرا نزد خانم دریا سالار که در اطاقش مشغول انجام فرائض مذهبی
بود فرستادند که بلکه او بهتر از شوهر و برادر شوهرش بتواند خط
مزبور را بشناسد.

در هر موقع دیگری (داندلو) و مخصوصاً "کولینسی" با پسر
عموی خود یعنی شاهزاده (کنده) در مورد حادثه جوئی و دیوانگی-
های عشقیش مخالفت میکردند ولی قلبهای شرافتمند و نجیب بعضی
فداکاریهای وجودانی دارند که فکر میکردند مجبورند در این موقعیت
فوق العاده او را پاری دهند.

از اینها گذشته برای مذهب پرستستان این مطالب خیلی مهم
بود که آقای (زوانویل) مطلقاً "بادختر مارشال (سن اندره)" ازدواج
نکند زیرا محقق بود که وعده ملاقات دختر جوان با نامزدش نبوده
و اگر بعضی چیزها توسط شاهزاده (کنده) کشف شود چنان سروصدایی
خواهد کرد که هگوش (کیز) ها رسیده و شکافی درین آنها پدید
خواهد آورد.

بعلاوه این کشفی که شاهزاده کرده بود و دیگر احتمال ازدواج

او هم با دوشیزه (س آندره) از بین رفته بود نیز بسیار مهم بود زیرا در صورت ازدواج ممکن بود که شاهزاده هم به مذهب کاتولیک پیوسته و وجودی به آن ذیقیمتی از جمع پرستانها کم شود بنابراین دریا سالار و برادرش با بی صری منظر شاهزاده بودند.

بالاخره قبل از ساعت تعیین شده شاهزاده رسید و طبق خواهش هردو برادر قرار شد که شرح کلی از وقایع بدھد واو شروع کرد و از کلیهٔ جریان مشاهدات و شنیده‌ها آنها را آگاه ساخت و هیچ چیز را از آنان پنهان نداشت و حتی در حین تعریف کردن خود را نیز مسخره و سرزنش میکرد و وقتی داستانش تمام شد دریا سالار از او پرسید که حال چه میخواهی بکنی؟

شاهزاده گفت کاری بسیار ساده و برای انجام آن من به شماها خیلی احتیاج دارم واز (داندلو) خواهش میکنم برای تجدید ورود بتالار برای امشب من یاری دهد.

دو برادر بهم نگاه کردند و شاهزاده با فکر کردن آنها موافق بود. و دریا سالار بلاحظه حیثیت خودش میخواست مخالفتهایی بنماید ولی اولین کلمه‌ای که برای منصرف کردن شاهزاده بیان کرد شاهزاده دستش را روی باروی او گذاشت و حرفش را قطع کرد و گفت: — دریا سالار عزیزم اگر در این مورد باعقیدهٔ من موافق نیستید راجع به مطالب دیگری صحبت کنیم من مزد خود را گرفتم و این مزد بیش از آن برای من ارزش دارد که با استدلال و تعلق مردی مثل شما که آنقدر دوستش دارم واز همه دنیا بیشتر برای او احترام قائل هستم ستیز نمایم.

دریا سالار در مقابل او سر فرود آورد و قلبها "از پایداری و استواری پسر عمویش خوشحال" ند بنابراین، موافقت کرد که امشب هم

مانند شب گذشته (داندلو) وسائل دخول شاهزاده را به تالار تبدیلی فراهم و تسهیل نماید.

وعده ملاقات برای ساعت یکربع مانده به نصف شب در همان دلان شب قبل گذاشتند و اسم عبور به شاهزاده گفته شد که بتواند وارد (لوور) شود.

در این موقع شاهزاده مطالبه کاغذش را کرد و دریا سالار اعتراف کرد که چون نه خودش و نه برادرش نتوانستند تشخیص دهنند که نوشهٔ مزبور خط کیست؟ آنرا برای خانم دریا سالار فرستاده‌اند و اکنون چون در اطاقت مشغول انجام فرائض مذهبی است جرأت اینکه نزد او بروند ندارند و (داندلو) مأموریت یافت که آنرا شب از زن برادرش در منزل ملکه (کاترین) بگیرد و دریا سالار هم به او گفت که "حتماً" ببیاد خانمش بسیاندارد که باید کاغذ مزبور را به (لوور) ببرد.

بعد از این کارها که رو برآورد (داندلو) و شاهزاده از دریا سالار اجازه مرخصی گرفتند و (داندلو) به سرکشیک خود و شاهزاده بخانه‌اش برگشتند.

بقیهٔ روز برای شاهزاده همانطور با تائی و تبالود مانند و ز قبل طی شد و بالاخره ساعتها یکی پس از دیگری گذشت تا نهیم ساعت مانده به نصف شب رسید.

میدانیم که سه ساعت قبل از ورود شاهزاده به (لوور) به (روبر استوار) در آنجا چه گذشت و بعد از آن همه از مراسم اعدام (آن دوبورگ) برای پس فردا که بوسیلهٔ پادشاه تایید شده بود حرف میزدند.

شاهزاده (داندلو) را عمیقاً اندوهگین یافت ولی چون

اجرای اعدام به مرحلهٔ قطعی رسیده بود اعتبار (دوک دوگیز) که باعث محکومیت (آن دوبورگ) شده بود در نزد شاه زیاد می‌شد و (داندلو) لاقل میخواست نتیجهٔ فریب نامزد آقای (زوانویل) معلوم شود که باعث خنده و مضحکه او درین دشمنانش گردد.

دالان (لوور) مانند شب گذشته تاریک بود و تالار تبدیلی نیز فقط بوسیله یک چراغ نقره‌ای روشن بود و میز آرایش نیز مانند شب قبل آماده و شمعدانها منتظر روشن شدن بودندکه نور و زیبائی خاصی به تالار بدهند و فقط امشب ستونهای گچ بری شاهنشین تالار باز بود و این علامت آن بود که "مطمئناً" وعده ملاقات انجام گرفته و لغو نخواهد شد.

شاهزاده چون صدای های در دالان شنید سریعاً "خود را بزیر تخت کشید و امشب اینکار راحت‌تر و با سرعت بیشتری انجام گرفت زیرا از شب گذشته آشنایی داشت شاهزاده شنیدن صدای پا را در دالان اشتباه نکرده بود زیرا پاها جلوی درب تالار تبدیلی متوقف شدند و شاهزاده صدای چرخیدن دربرا روی پاشنهاش شنید. شاهزاده در دل گفت مثل اینکه عشاقد ما امشب عجله‌شان از دیشب بیشتر است و این بسیار طبیعی است زیرا بیست و چهار ساعت است که پکیگران ندیده‌اند و صدای پاها به آرامی نزدیک میشدنند مثل اینکه کسی دزدانه راه میرفت و شاهزاده سرش را بلند کرد و پاهای لخت یک سرباز گارد اسکاتلندي را مشاهده کرد.

شاهزاده بیش خود گفت این یعنی چه؟ و سرش را کمی بیشتر بلند کرد بطوریکه بعد از ساقهای پا هیکل اورا هم دید و فهمید که اشتباه نکرده بلکه واقعاً یک سرباز گارد اسکاتلندي میباشد منتها مانند دیشب خود شاهزاده با آن تالار نا آشناست زیرا سرباز مزبور

پرده‌ها و سوزندوزی‌ها و فرشها را کنار زده و چون مطمئن شد به تخت نزدیک شد و مانند شاهزاده فکر کرد که مخفی شدن زیر تخت از همه‌جا بهتر است و بهمین جهت از سمت سالف سمتی که شاهزاده بزیر تخت رفته بود بمزبور تخت خزید.

هنوز سر باز اسکاتلندي فرصت استقرار و آسایش زیر تخت را نیافته بود که نوک شمشیری را روی قلبش حس کرد و همانوقت شنید که صدائی بگوشش می‌گوید:

— من نمیدانم تو که هستی و چه طرحی تورا بهاینجا کشانده ولی بدون حرف و حرکت باش و الا کشته خواهی شد.

— من نمی‌دانم شما که هستید و چه طرحی شمارا بهاینجا کشانده ولی من شرایط هیچکس را قبول ندارم بنابراین اگر میل دارید شمشیر خود را در قلب من فروکنید، من از مردن باکی ندارم.

آه شما بمنظلم شجاع و دلیر می‌آید و من همیشه از شجاعان استقبال می‌کنم. من شاهزاده (کنده) هستم و شمشیر خود را در غلاف میگذارم و امیدوارم شما هم بمن همین اعتماد را داشته باشید و بگوئید که هستید؟

— آقا من اسکاتلندي هستم و نام (روبر استوار) میباشد.

— این نام برای من ناشناس است و چون مرد اسکاتلندي جوابی نداد شاهزاده گفت ممکن است بمن بگوئید با چه نقشه‌ای وارد این اطاق شده‌اید و به چه دلیل زیر این تخت مخفی شده‌اید؟

— آقا شما سرمشق من شده‌اید و بمن اعتماد کرده‌اید و سزاوار است که شما بگوئید به چه دلیل زیر این تخت مخفی شده‌اید؟

— این خیلی ساده است، من عاشق دوشیزه (سن آندره) هستم.

— دختر مارشال (سن آندره)؟

— بلی آقا همان دختر و من غیر مستقیم اطلاع پیدا کردم که او امشب بادوستش در این اطاق و عده، ملافات گذاشته و من می خواهم این آدم خوشبخت را که مورد عنایت دوشیزه است بشناسم. با این جهت زیر این تخت مخفی شده ام و اعتراف می کنم که کار پسندیده اای نکرده ام و اینک نوبت شما است که بگوئید.

— آقا حال که شما که پک شاهزاده هستید بمن اعتماد کردید من هم اعتماد کرده و می گوییم که من همان شخصی هستم که دیروز و پریروز برای شاه نامه فرستاده ام.

— آه و چه کسی نامه های شما را در اطراف خانه، مارشال (سن آندره) به پست داد؟

— خودم بودم.

— ولی شما در این نامه شاه را تهدید کرده بودید.

— بلی آقا اگر او آزادی (آن دوبورگ) را تامین نکند.

— و برای اینکه تهدید خود را خیلی جدی جلوه ذهید در آن نامه گفته بودید که قاتل عالیجناب (مینار) بوده اید و در این موقع شاهزاده از اینکه پهلو به پهلوی پک قاتل و نویسنده چنان نامه های دراز کشیده است آشتفتمحال بود.

— بلی آقا من بودم که عالیجناب (مینار) را کشتم.

— شاید ولی آبا جرات می کنید این شدت عمل را با شاه هم بکار ببرید؟

— من اینجا بهمین قصد آمدم.

— شاهزاده که فراموش کرده بود در کجا است با صدای بلند پرسید بهمین قصد؟

— بلی آقا ولی من مجبورم بحضورت والا یادآوری کنم که وضعیت ما ایجاب میکند که آهسته صحبت کنیم.

— حق با شما است باید آهسته صحبت کرد زیرا ما درباره چیزهایی حرف میزنیم که در قصری مانند (لوور) انعکاس بدی دارند و در حالیکه صدایش و ملایم کرده بود ادامه دادکه برای اعلیحضرت مایه خوشبختی است که من در اینجا وجود داشتم و حال آنکه برای مقصود دیگری به اینجا آمده بودم.

— بنابراین شما مخالف نقشه من هستید؟

— من فکر میکنم که بخاطر سوزانده شدن یک مستشار پارلمان آیا باید شاه را ازبین برد؟

— آخر این مستشار شریف ترین مرد روی زمین است.

— باشد اهمیتی ندارد.

— ولی آقا این مستشار پدر من است.

— آه پس این مطالب دیگری است بنابراین مایه خوشبختی نه فقط برای شاه است بلکه برای شما هم هست که بمقابلات شما نایل شده‌ام.

— برای چه؟

— خواهید دید ولی اول باید برای من به شرافتن سوگندیاد کنید که بهمچوجه سو قصدی نسبت به شاه انجام ندهید.

— هرگز.

— ولی اگر من بتوانم عفواین مستشار را بگیرم چطور؟

— در اینصورت منهم مثل شما میگوییم این مطلب دیگری است.

— بسیار خوب بجوانمردی قسم که من همه امکانات را برای نجات (آن دبورگ) بکار میبرم.

- بسیار خوب بجوانمردی (روبر استوار) قسم که اگر شاه با عفو او موافقت کند من فدائی شاه خواهم شد.
- دو مرد شرافتمند غیر از مبادله قول بچیزی احتیاج ندارند و قولهای ما مبادله شده و اکنون از چیز دیگری حرف بزنیم.
- من بقین دارم که اگر دیگر اساساً "صحبتی نکنیم بهتر است.
- آیا صدائی شنیدید؟
- خیر ولی نالحظه‌ای دیگر ممکن است کسانی بسایند.
- تا آنوقت تومیتوانی بمن بگوشی چگونه بهاینجا وارد شدی؟
- خیلی ساده آقا من بوسیله تغییر لباس به (لوور) وارد شدم.
- بنابراین شما سرباز کارد نیستید؟
- خیر و این لباس را از یکی از رفقاء گرفتم.
- ولی باعث رحمت رفیق شما خواهد شد.
- در صورتی دستگیر شوم میگویم لباسها را اربوده‌ام و اگر هم کشته شوم در داخل جیب لباسها نوشته‌ای گذاشته‌ام که بی‌نقصیری رفیق را ثابت میکند.
- بخوبی می‌بینم که شما مرد منظم و مرتبی هستید ولی همه‌اینها هنوز بمن نفهمانده که چرا بهاین اطاق و بزرگ این تخت آمده‌اید در صورتیکه شاه در سال حتی چهار مرتبه بهاین تالار نمی‌آید.
- زیرا امشب شاه بهاینجا خواهد آمد.
- مطمئن هستید؟
- بلی آقا.
- از کجا چنین اطمینانی را بدست آوردید؟
- من لحظه‌ای در یک دالان بودم که چون مرتبه اول است که به (لوور) آمده‌ام نمیدانم کجا بود ولی من در آن دالان پشت

دریچه پک اطاق تاریک پنهان شده بودم و در آنجا نجوای دو نفر را که در دو متري من بودند شنیدم و گوشها را تیز کردم و شنیدم این کلمات بین دوزن مبادله شد:

— آيا امشب است؟

— بلى.

— در تالار تبدیلی؟

— بلى و در ساعت پک درست شاه آنجا خواهد بود و من میروم کلید را بگذارم.

شاهزاده گفت آيا شما این کلمات را شنیدید؟

— بلى آقا و بهمن جهت است که به این اطاق آمدیم.

— صحیح است و زیر لب با خودش زمزمه کرد پس او شاه است:

— (روبر استوار) که تصور میکرد این حرف به او خطاب شده، گفت بلى آقا شاه خواهد آمد.

— آقا شما که اولین بار است به (لوور) آمد و اینجا را نمی-

شناسید پس چگونه این تالار را پیدا کردید؟

— بسیار ساده آقا من دریچه در را نیمه باز کردم و با دوچشم

شخصی را که آمد کلید را بگذارد تعقیب کردم و او وقتی کلید را گذاشت راهش را ادامه داد و در انتهای دالان ناپدید شد و من هم بنوبه خود چون صدای پائی شنیدم خود را در پشت پرده‌ای مخفی کردم و شخصی از جلوی من در تاریکی عمور کرد و من دیدم که او مقابل درب این اطاق متوقف شد و آنرا فشار داده و باز کرد و داخل شد و من هم در حالیکه با خود خیال میکردم این شاه بود او را تعقیب کردم و نه فقط کلید را روی درب دیدم بلکه درب نیمه بار بود و من آنرا فشار داده و داخل شدم و چون کسی را ندیدم فکر کردم که

اشتباه کرده‌ام و مردی که دیده بودم یکی از ساکنین (لوور) بوده و جای دیگری رفته است و بهمین جهت برای مخفی شدن مکانی را جستجو کردم و یک تخت دیدم و بقیه را خودتان میدانید.

— بلی، من میدانم ولی ...

— هیس ساکت آقا.

— چه شده؟

— ایندفعه دارند می‌آیند.

— من قول شما را بیادتان می‌آورم.

— و منهم همینطور.

و هر دو مرد بهم دست دادند و بعد شنیدند یک پای سک زنانه خیلی با ملاحظه روی فرش گذاشته شد و شاهزاده آهسته گفت این دوشیزه (سن آندره) و از سمت چپ من می‌آید.

در این وقت درب سمت دیگر تالار باز شد و یک مرد جوان یا بهتر بگوئیم یک طفل وارد شد و (روبر) گفت این پادشاه است که از سمت راست می‌آید.

شاهزاده زیر لب زمزمه کرد که باید اعتراف کنم که من خیلی از موضوع پرت بودم.

شاعران ملکه هادر

خانه‌ای که (کاترین دومدیسی) در (نوور) در اختیار داشت دیوارهایی از پارچه قبه‌ای رنگ با هزاره‌هایی از چوب بلوط تیره پوشیده شده بود و چند ماهی بود که لباس عزای بیوگان بر تن (کاترین) بود که این لباس را برای تمام مدت عمر حفظ کرد. لباس مزبور در نظر اول شوم جلوه میکرد ولی کافی بود که سر را بلند کرده و در بالای رواق نگاه کنیم که (کاترین) را در آن بالا مشاهده نمائیم که چگونه جلوس نموده تا مطعم شویم که در یک

گورستان نبوده و شومی ندارد.

در بالای این رواق قوس و قزح نورانی وجود داشت که پادشاه به عروش داده بود و هر کس با نشستن در آنجا میخواست بگوید که دارای نور و صفا و پاکی هستم و در زیر رواق هفت زن جوان که آنها را اجتماع ستارگان می نامیدند حضور داشتند که (کاترین) را حاطه کرده و (کاترین) روی صندلی خود با زیبائی و وقار تمام جلوس نموده بود.

(کاترین) در سال ۱۵۱۹ متولد شده و بنابراین اکنون وارد چهل سالگی شده بود و اگر رنگ لباسش مرگ شوهر را بخاطر می آورد ولی نگاهش زنده و نافذ و اشعه‌ای مافوق طبیعت داشت که می‌بین قدرت وزیبائی او در زندگی بشمار میرفت بعلاوه پیشانی سفید چون عاجش درخششی از صفا و عظمت داشته و خطوط چهره‌اش از جدی بودن او حکایت داشته و تکبر از نگاه او و تحرک از قیافه‌اش هویتا بود که تمام آنها شباهت به امپراتریس روم داشت.

با وجودی که عادتاً اخمو بود وقتی خاتم دریا سالار وارد منزل او شد چهره‌اش روش و بشاش و لیبان بی حرکتش کمی به تبسم بارشده بود و خانم دریا سالار بزحمت از اظهار تعجب در مورد تبسم این زن که آنقدر کم می‌خندهد خودداری نمود.

نزد ملکه (کاترین) آقای کار دینال (دولورن) اسقف چندین شهر فرانسه که برادر (فرانسو دو گیز) بود حضور داشت و این شخص در ۱۵۲۵ متولد شده و در این موقع ۳۴ ساله و یک شوالیه عالی مقام و پسرخوانده (کاترین) بود و بهمین جهت قدرت عظیمی در دربار فرانسه داشت.

خانم دریا سالار چون دید کار دینال (دولورن) بصندلی ملکه

تکیه نموده است پیش خود اینطور نتیجه گرفت که بدون شک تبسم و خنده ملکه بخاطر بعضی حکایات مضحك و خنده‌آوری است که کاردینال برای او تعریف کرده است.

سایر اشخاصی که اطراف ملکه بودند عبارت بودند از (فرانسا دوگز) و شاهزاده (زوانویل) پسرش که در عین حال نامزد دوشیزه (سن آندره) بود و مارشال (سن آندره) و شاهزاده (مونپانسیه) و زنش و شاهزاده (روش سوریون).

در پشت سر اینها شش نفر از شاعران آن دوره حضور داشتند که ما از ذکر نام آنها برای خوانندگان فارسی زبان خودداری مینماییم همینقدر میگوییم که تمام شعرای درباری در آن شب نزد ملکه مادر اجتماع کرده بودند و علت آن حادثهای بود که روز گذشته برای ملکه کوچک (ماری استوار) پیش آمده بود.

اینها جمع شده بودند که آحوالی از ملکه کوچک پرسیده و به ملکه مادر در مورد عروس جوان و زیباییش دلداری بدھند و پس از چند کلمه صحبت در همین خصوص و تلاف از فقدان طفلی که در شکم ملکه کوچک بوده و در حقیقت وارت سلطنت بوده است دیگر آنرا فراموش کردند و بیشتر صحبت در مورد حادثه نامه‌های تهدید آمیزی که شاه نوشتند بودند و از پجره مارشال (سن آندره) فرستاده بودند دورمیزد. در موقع ورود خانم دریا سالار دیگر همه چهره‌ها خندان و با خوشحالی گفتگو و شوخی میکردند و بعد از ورود او مجلس سرد و جدی شد زیرا یک دشمن در اردوی متعددین وارد شده بود.

خانم دریا سالار در میان این سکوت پرمعني جلو رفت و دست ملکه مادر را بوسید و مراجعت کرد و روی یک تابوره درست راست شاهزاده (زوانویل) و دست چپ شاهزاده (روش سوریون) نشست.

پس از آنکه خانم دریا سالار نشست ملکه رو به کی از شراء
کرده و بالهجهای نیم فرانسوی و نیم ایتالیائی گفت آیا می‌توانید
یک قطعه تازه‌یا یک مشن یا یک داستان مضحک بخواند و همگی را
خوشحال و سرگرم نمایید یا خیر.

شاعر مربور گفت علی‌حضرتا من آنچه داشتم و میدانستم حضور
علی‌حضرت ملکه عرض کرده‌ام و آنچه هم که بعض نرسیده جرات
اظهار آنرا ندارم.

ملکه پرسید به چه دلیل و شاعر گفت برای اینکه اشعار مربور
عشقی و مستهجن است و متأثت و وقار علی‌حضرت مانع خواندن
اسعار وقطعاتی این چنین است.

ملکه گفت من که از پشت کوه نیامده‌ام بگوئید و بخوانید و حتماً
خانم دریا سالار هم اجازه میدهند.

خانم دریا سالار با تعظیم عرض رسانید که ملکه همیشه ملکه
است و اوامری که صادر فرموده‌اند همه باید اطاعت کنند.

ملکه گفت ای استادان شعر و موسیقی، شما اجازه همه‌چیزدارید
و شروع کنید و ما گوش خواهیم داد و شعراء بعضی از روی کاغذی که
از جیشان خارج کردند و برخی از حفظ یکی بعد از دیگری اشعار
وقطعاتی ادبی سیاسی و فکاهی و مبتذل و غیره خوانند که جمعیت
برای هر یک کف فراوان زدند ولی خانم دریا سالار که آشتفتگی پیدا
کرده و نمی‌توانست تحمل کند خون در صورتش جمع شده بود.

در این موقع کمی مجلس آرام شد و بعد یکی دیگر از استادان
شعر دعوت شد که قصه و داستانهای فکاهی بگوید و این شخص با
مهارت تامی داستانهای کوتاهی می‌گفت که حاضرین از خنده روده‌بر
می‌شدند و چنان به قهقهه و خنده افتاده بودند که ضعف کرده و به

نفر پهلوی تکیه می کردند و یا بخود می پیچیدند و فریاد های ازدهان شان
بیرون آمده و از چشم اشان اشک شادی جاری شده بود و هر یک
دستمالی را از جیش برای پاک کردن اشکها خارج نموده و التماس
می کردند که دیگر بس است ما از خنده مردمیم.

خانم دریا سالار نیز مانند سایرین نتوانست از خنده خودداری
کند و مثل همه دستمالش را با یک حرکت تشنجه از جیب خارج نمود
و در عین حال کاغذی که (داندلو) با وداده بود از جیش خارج
شده و بزمین افتاد.

شاهزاده (زوانویل) که گفتم پهلوی خانم دریا سالار نشسته
بود در همان حال خنده سرش را برگرداند و افتادن کاغذ را از جیب
خانم دریا سالار دید و حتی عطر و لطافت و تاخور دگی آنرا حس
کرد آنوقت دستمال خود را که مانند سایرین از جیش درآورده بود
روی کاغذ مربور انداخت و بهوای برداشت دستمال آنرا با کاغذ
یکجا برداشت و کاغذ را در جیب گذاشت که در وقت مناسی بخواند
و بدیهی است وقت مناسب بعد از رفتن خانم دریا سالار خواهد بود.
مانند تمام شادیها و خوشیها و حتی غمها که پس از بهار و
oshidt رسیدن فروکش می کنند کم کم سروصد اهای اس از مدتی فرونشست
و چند ثانیه‌ای سکوت برقرار شد و در همین موقع ساعت ۱۲ زده شد.
طنین زنگ ساعت خانم دریا سالار را بیاند کاغذ کوچکی که
شهر و برادر شوهرش با وداده بودند انداخت و بخارطه آورده که موقع
پس دادن آن به (داندلو) می باشد و باید بخانه بروند و دستش را
در جیب فرو برد و کاغذ را جستجو کرد ولی آنجا نبود.

"متوالیا" تمام جیبهای خود و حتی کیف بزرگش و همچنین
داخل سینه اش را تفحص کرد بیفایده بود زیرا کاغذ مربور غیب شده

بود.

خانم دریا سالار که هنوز دستعمالش در دست بود فکر کرد که شاید لای دستعمال باشد یا با آن از جیب خارج شده و بزمین افتاده است ولی هرچه دستعمالش را تکان داد و بزمین خبره شد و حتی جای تابوره خود را عوض کرد چیزی نیافت و خودش حس کرد که چهره‌اش تغییر رنگ داده است.

شاهزاده (ژوانویل) که مواظب تمام اعمال خانم دریا سالار بود پرسید دنبال چه میگردید خانم آیا چیزی را جستجو میکنید؟ خانم دریاسالار با لکنت گفت خیر چیزی نیست و بلند شد. ملکه (کاترین) پرسید دوست عزیزم چه پیش آمده که رنگ سفید شما به ارغوانی مبدل شده؟ خانم دریاسالار جواب داد کمی حالم خوب نیست و میخواهم با اجازه علیا حضرت مراجعت نمایم.

(کاترین) نگاههای شاهزاده (ژوانویل) را دید و فهمید که باید زود خانم دریاسالار را مرخص کند بنابراین به خانم دریاسالار گفت خداوند نگهدار شما باشد مراجعت کنید و انشاء الله بزودی سلامتی شما بازخواهد کشت.

خانم دریا سالار که کمی تنگ نفس کرفته بود تعظیمی کرد و خارج شد و پس از او کلیهٔ شعرا و مدینه سران ایان هم خارج شدند و در حالیکه باهم صحبت‌های ادبی و فلسفی میگردند بسمت خانه‌هایشان برواه افتادند و ما آنها را ترک میکنیم زیرا آنها مارا از این سرگذشت عشقی و سیاسی پیچ در پیچ دور خواهند کرد و مجدداً "به خانه" (کاترین) مراجعت می‌کنیم.

لیلی و مجنون

تازه‌خانم دریا‌سالار خارج شده بود که هر یک از حاضرین مشکوک
شده بودند که مطلب خارق‌العاده‌ای اتفاق افتاده و رو به ملکه کردند
و بر سیدند چه بر سر خانم دریا سالار آمده بود؟
ملکه مادر گفت از شاهزاده (زوانوبل) ببر سید و کاردینال
(دولورن) از شاهزاده برسید موضوع چیست و کلیه زنها نیز متفقاً
رو به شاهزاده کرده و گفتند حرف بزنید و بگوئید چه خبر است؟
شاهزاده گفت من خودم هم نمیدانم که موضوع چیست و شماها

چه می‌گوئید ولی در حالیکه کاشد را از جیب بیرون می‌کشید گفت
 فقط این نامه است که باید برای من و شما حرف بزند.

همه فریاد زدند یک نامه؟ و شاهزاده گفت یک نامه گرم و نرم
 و معطر که از جیب یک دشمن سرخست ما یعنی خانم دریاسالار افتاده
 است.

ملکه گفت پس برای همین بودکه شما بمن اشاره کردید که بگذارم
 او برود؟ و شاهزاده پاسخ داد بلی من بها این عمل خود که دور از
 انسانیت است اعتراف می‌کنم و می‌خواستم زودتر بدانم که در این
 کاغذ چه نوشته شده است؟

(کاترین) پرسید آیا این همان نامه است؟ و شاهزاده گفت
 بلی و من فکر کردم که خارج از ادب است که علیا حضرت قبل از خانم
 دریاسالار از مضمون این نامه^۳ قیمتی مطلع نشوند.

ملکه گفت آنرا بده و شاهزاده با کمال احترام نامه را به ملکه،
 مادر تقدیم کرد و در اینحال همه دور ملکه جمع شدند زیرا حس
 کنگاواری رعایت احترام را ازیاد آنها برده بود ولی ملکه گفت خانمها
 ممکن است این نامه حاوی بعضی اسرار خانوادگی باشد بنابراین
 بگذارید ابتدا من آنرا بخوانم و بشما قول میدهم که اگر قابل خواندن
 برای همه باشد با صدای بلند برایتان قرائت نمایم زیرا این تغیری حی
 است که من هرگز نمی‌خواهم از آن محروم باشید.

خانمها از (کاترین) دور شدند و یک شمعدان نزد ملکه، مادر
 آوردند که بتواند نامه را بخواند و شاهزاده (زوانویل) بادلوایسی
 و اضطراب حرکات چهره ملکه مادر را زیر نظر داشت و بعد از آنکه
 آنرا خواند گفت شاهزاده شما حق داشتید که عجله در خواندن آن
 می‌کردید و در حقیقت من نمیدانم که آیا اسرار عشقی دوست عزیزم

خانم دریا سالار را میتوانم فاش کنم یا خیر؟
 (دوک دوگیز) پرسید آیا حقیقتاً "این کاغذ یک نامهٔ عاشقانه است؟

ملکه گفت بعقیدهٔ من بلی اما شما هم میتوانید خودتان قضاوت کنید زیرا ممکن است که من بدخوانده باشم بنابراین برای همهٔ شما بلند میخواهم.

سکونی عجیب برقرار شد که با وجودی در حدود ۱۵٪ نشر در آنجا جمع بودند نه تن ارکسی در نمی آمد و ملکهٔ مادر چنین خواند: "عشق من غرامش نکن نه بی ساعت بعد از نیمه شب در تالار تبدیلی بیایی زیرا اطافی که ما شب گذشته در آنجا بسر بردم نزدیک آپارتمان هردو ملکه میباشد شخص مورد اعتمادمان که او را می‌شناسی دقت خواهد کرد که درب را باز بگذارد".

فریادی از تعجب از جمعیت برخاست که آین یک وعده ملاقات بسیار صریح و آشکار است و وعدهٔ مزبور حتماً "مربوط به خانم دریا سالار" است زیرا از جیب او افتاده است.

بعلاوهٔ آمدن خانم دریا سالار به اینجا برای دیدار ملکه بهانه و مستمسکی بوده که به (لوور) وارد شود و چون (داندلو) برادر شوهرش رئیس گارد است حتّماً "هروقت دلش بخواهد بكمکا خارج میشود ولی این شخص که به او وعده ملاقات داده که میتواند بآشناش کلیهٔ اشخاصی که بخاطرشان آمد و مخصوصاً "دوستان دریا سالار را از نظر گذرانند ولی خانم دریا سالار بقدری با تقوی و جدی زندگی میگردد که نتوانستند کسی را حدس بزنند و فقط بعضی ها به (داندلو) که برادر شوهرش بود شک برداشت ولی قاطعیتی نداشت. (دوک دوگیز) گفت یک وسیلهٔ بسیار ساده وجود دارد که

بتوان این مرد یعنی عشوق خانم دریا سالار را شناخت و همه
پرسیدند چه وسیله‌ای؟ و دوک گفت:

— آیا وعده ملاقات برای امشب است؟

— ملکه گفت بلی.

— در تالار تبدیلی؟

— بلی.

— بنابراین باید مج این لیلی و مجنون را در محل ملاقات
گرفت.

خانمها بیکدیگر نگاه کردند و با وجودی که همچنان با این
عقیده موافق بودند ولی جرات اظهارنظر نداشتند و در این موقع
ساعت نیم بعد از نصف شب بود و باید نیم ساعت دیگر صبر می-
کردند که آنهم با مقداری پرحرفی و بدگوئی از این و آن مخصوصاً
از خانم دریاسالار سپری شد.

هیچ چیز برای (کاترین) دلچسب‌تر از این نبود که بموقع مج
دوست عزیزش خانم دریا سالار را بگیرد و در این موقع که ساعت
پک شده بود شاهزاده (زوانویل) عجله داشت که زودتر حرکت کنند
ولی مارشال (سن آندره) مخالفت کرد و آنوت آقای (روش سوریون)
پرسید آیا شما پیشنهاد بهتره ارید؟

(کاترین) گفت خانمها و آنایان دوست عزیز ما مارشال
(سن آندره) که در همه چیز مخصوصاً در این مورد تجربیات
گرانبهائی دارد عقیده خود را ابراز میدارد و به آن گوش کنید.

مارشال گفت برای اینکه بی‌تاپی دامادم شاهزاده (زوانویل)
به نتیجه برسد می‌گویم که اغلب وعده‌های ملاقات درست در موقع
معین و دقیق صورت نمی‌گیرد و اگر خیلی زود به آنجا برویم طرح

و نقشهء ما به نتیجه نخواهد رسید.

همه با این پند اختیاط آمیز مخصوصاً "ملکه" مادرکه بالاخره سمت ریاست داشت موافقت کردند بنابراین قرار شد که نیم ساعت دیگر صبر کند و مقداری از این مدت را هم بی صبرانه تحمل کردند و بعد قرار گذاشتند که دست گمی به درب تالار تبدیلی بروند و در آنجا منتظر نتیجه شوند و بعلاوه موافقت کردنده ملکه مادر به اطاق خواب خوبش برود منتظر بماند تا شاهزاده (ژوانویل) نتیجه را به او گزارش دهد و آنوقت هر یک شمعی بدست گرفته و راه افتادند.

دوک (دومونیاسیه) جوان و شاهزاده (روشن سوریون) دو تا شمع گرفتند و دوک (دوگیز) در جلوی همهء آنها را با تشریفات بطرف تالار تبدیلی هدایت میکرد.

وقتی به درب تالار رسیدند متوقف شدند و همهء گوشها را بجا کلیدی چسباندند ولی هیچ صدائی نشنیدند و یادشان آمد که این درب بیک اطاق انتظار باز می شود و بعد از آنجا وارد تالار تبدیلی می گردد آنوقت مارشال (سن آندره) درب اطاق انتظار را آهسته فشارداد ولی بازنشد و گفت لعنت برشیطان فکر اینکه درب از داخل بسته است فکر نکرده بودیم.

هر یک اظهار عقیده‌ای کردنده (دوک دوگیز) گفت کمی آرامتر باشید زیرا ما در داخل (لوور) هستیم و اینجا آمده‌ایم که یک افتضاح و رسوایی را کشف و محقق کنیم و نباید خودمان افتضاح دیگری را باعث شویم یا بن جهت پیشنهاد میکنم خیلی ملایم به درب اطاق انتظار ناخن بکشید شاید آنرا باز کنند.

مارشال (سن آندره) ناخن به درب کشید و فوراً "سر بازی که در اطاق انتظار بیدار بود و ها در همان لحظه بیدار شده بود و

تصور میکرد برحسب معمول خانم (لانو) است که بدنبال دوشیزه (سن آندره)، آمده است درب را باز کرد و گفت کیست؟

مارشال (سن آندره) خودش از جلوی درب کار رفته بود و سرباز با (دوك دوگيز) روپرورد و با مشاهده تمام آن شمعها و آفایان و حامها و خنده هاشان فکر کرد که اتفاقی افتاده و سعی کرد که درب را دو مرتبه ببندد ولی (دوك دوگيز) یک پای خودرا به داخل اطاق انتظار گذارده بود و درب به کفش او اصابت کرد و دوك گفت آرام باش و درب را باز کن.

سربان در حالیکه می لرزید و دوك را هم شناخته بود گفت ولی من دستور اکبد و صریح دارم.

دوك گفت من از دستورات خبر دارم و حتی از آنجه که محروم ام در داخل تالار میگذرد بالاطلاع و لی برای خدمت به شاه و بتصویب و رضای خاطر او ما میخواهیم وارد تالار شویم.

سربان که قدرت (دوك دوگيز) را در دربار میدانست پیش خود نتیجه گرفت که "حتماً" بین شاه و دوك توافقی در این مورد حاصل شده است بنابراین ابتدا درب اطاق انتظار و سپس درب تالار شیدیلی را گشود و آنوقت همه وارد شدند.

عمل آنها را نمیتوان اسمش را ورود گذاشت بلکه یک هجوم و یورش ناگهانی بود که امواج انسانی مانند مذکه بالا می آید پکاره بداخل اطاق ریختند. ....
.....

شاهزاده (ژوانویل) اجباراً
داستان بد بختی خود را می‌گوید

(روبراستوار) پس از خروج از زیر تخت تالار تبدیلی به اتفاق
شاهزاده (کنده) با او گفت:

- من فکر می‌کنم که شما دلیل قابل وقاطعی برای اینکه زیربار
من شاه رفته و از او تقاضای عفو (آن دوبورگ) را بکنید ندارید
واگر اعلیحضرت با عفو او موافقت نکند آنوقت شما دیگر نمیتوانید
با طرح من مخالف باشید.
- شما هم در اشتباه هستید و هم این گفته توهین بهمن است

شاه همیشه شاه است و من نمیخواهم از رئیس یک مملکت انتقام
موضوع و ناراحتی شخصی را بگیرم.

— بنابراین آیا با این جریاناتی که گذشت هیچ تغییری در
قول و قراری که با من گذاشتید داده نخواهد شد؟

— من بهشما قول داده‌ام که عفو (آن دوبورگ) را از شاه
درخواست کنم و ساعت ۸ صبح من در (لوور) خواهم بود که این
تقاضا را بنمایم.

— صادقانه بگوئید آیا شاه با تقاضای شما موافقت خواهد کرد؟

— باور کنید که اگر من تا حد زیادی مطمئن نبودم که شاه با
درخواست من موافقت خواهد کرد این تقاضا را از او نمیکرم.
— (روبر) باحرکتی که تقریباً این معنی را میداد که من مثل
شما چنین اعتمادی را ندارم گفت باشد بالاخره روز خواهد شد و
خواهیم دید.

— شاهزاده درحالیکه تمام اطرافش را نگاه میکرد گفت ماباید
بامهارت و سرعت از گیر افتادن در اینجا اجتناب کنیم زیرا بخار
دونامه تهدیدآمیزی که شما نوشته‌اید کلیه دربهای (لوور) بخوبی
محافظت می‌شوند بقسمی که ما درمحاصره هستیم و تصور میکنم خروج
شما از اینجا مخصوصاً "بالباس نظامی" که دربر دارید قبل از صبح
فردا خیلی مشکل باشد بنابراین من از شما خواهش میکنم که مرا
هرماهی نمائید که شما و رفیقان را که لباس نظامی بهشما قرض داده
است نجات دهم.

— آقا من هرگز نه خوبی و نه بدی کسی را فراموش نخواهم کرد.

— باور کنید که اینکار فقط برای ایستاده بدانید من تا چه حد
درستی و صادقت با شما دارم و الا برای من خیلی ساده بودکه شما

را نرک نموده و بروم ولی من میخواهم با وجود کلیه جنایاتی که شما مرشک شده‌اید به سوگندی که یاد کرده‌ام استوار باشم .
 — من درستی و صداقت شما را میدانم و تصور میکنم شما هم باید به درستی و صداقت من اعتماد داشته باشید و از امروز بعد جسم و روح من در اختیار شما است شما عفو پدرم را بدست آورید و آنوقت شما خدمتگذار فداکاری خواهید داشت که جانش را در راه شما خواهد داد .

— من هم بشما اعتماد دارم و گو اینکه ملاقات ما و نحوه‌ای که ما بایکدیگر آشنا شدیم وضع استثنائی و منحصر بفردی داشت ولی در صدد این نیستم که شما را از راهی که در پیش گرفته‌اید و می‌خواهید به انجام برسانید بازدارم و یا ملامت کنم بلکه با شما دوستی پیدا کرده‌ام فقط دلم میخواهد یک چیز را برای من روشن کنید که با وجودی که شما دارای نام اسکاتلندي میباشد چگونه آن دوبورگ) پدر شما است ؟

— اینهم مانند تمام سرگذشت‌های عشقی ساده است و از آن سرگذشت ببیست و دو سال میگذرد زیرا در موقعی که (آن دوبورگ) ببیست و هشت ساله بود مسافرتی به (اسکاتلندي) برای دیدن یکی از دوستانش نموده و در آنجا با دختر جوانی آشنا شد که بعداً "مادر من" گردید و او فقط پس از مراجعت به پاریس بود که فهمید دختر جوان آبستن میباشد و چون در پاکی و نجابت دختر جوان شکی نداشت سفارش طفل خود را بدستش نمود .

— بسیار خوب من حالا آنچه باید میدانستم فهمیدم . بنا بر این اکنون خود را برای خروج از اینجا آماده کنیم و در این حال شاهزاده جلو افتاد و درب تالار را نیمه باز کرد و دید که دالان

تاریک و خلوت است و در آنجا در امان هستند و پس از آنکه بدرب (لور) رسیدند شاهزاده مانتوی خودرا روی دوش (روبر) انداخته و (داندلو) را صدای کرد و بعد از اینکه (داندلو) آمد شاهزاده بطور خلاصه او را در جریان آنچه که بین شاه و دوشیزه (سن آندره) گذسته بود وکسانی که بیموقع و ناگهانی با آنجا وارد شده و آنها را از خواب بسداز کرده بودند گذاشت و در مورد (روبر استوار) فقط کتف ایشان را با من اسست

(داندلو) فهمید که هرچه زودتر باید شاهزاده از (لور) خارج شود و بنابراین درب مخصوصی را باز کرد که هردوی آنها از آن خارج شده و بدون اینکه کلمه‌ای باهم صحبت کنند بسم رودخانه رفته و از خطیری که برایشان متصور بود رهایی یافتند.

پس از آنکه به ساحل رودخانه رسیدند شاهزاده از (روبر) پرسید کجا میخواهید بروید؟

— بطرف راست.

— و من از طرف چپ میروم و شما مرا در ساعت ۱۵ درجلوی (سن زرمن) خواهید یافت که امیدوارم خبرهای خوش برایتان داشته باشم.

— متشرکم آقا و درحالیکه تعظیم احترام آمیزی کرد گفت اجازه بدھید که باز هم تکرار کنم که از این ساعت جسم و روح من در اختیار شماست.

هر دو از هم جدا شدند و هر یک بسمت مقصد خود روانه شدند و در این وقت ساعت سه بعد از نصف شب بود و درست در همین موقع شاهزاده (زوانویل) وارد اطاق خواب (ملکه کاترین دومدیسی) شده بود.

اینکه چگونه این شاهزاده جوان برخلاف میلش و در چنین ساعتی بهاطاق ملکه، مادر وارد شده بود ما آنرا شرح می‌دهیم :
بخاطر داریم که وقتی ملکه مادر در منزلش ماند اعلام کرد که بهاطاق خوابش خواهد رفت و منتظر شاهزاده (زوانویل) که عامل اصلی این جنجال بود خواهد ماند که مراجعت نموده و ملکه را از جریان باخبر کند و ما از جریان مجبور بالطلاعیم .

شاهزاده (زوانویل) کاملاً "تحیر و خجلت زده از آنچه که دیده بود و از اینکه بدین نحو حیثیت وصلتی او قبل از اینکه کار بهازدواج بکشد لکه‌دار شده بود بسیار غمگین بود و بدون اینکه قولی را که به‌ملکه داده بود فراموش کند رغبت و عجله‌ای برای اجرای قولش نداشت ولی (کاترین) در مورد مطالب مجھول و محramaه لاقیدی شاهزاده را نداشت و با اینکه روی تخت دراز کشیده و همه خدمه را غیر از یکی از زنان ندیمه مخصوص کرده بود منتظر شاهزاده بود .

ساعت دو بعد از نصف شب هنوز شاهزاده مراجعت نکرده بود و بعد ساعت دو و ربع و دو و نیم و بالاخره یکربع به ساعت سه شد و جون ملکه دید از آمدن شاهزاده خبری نیست بوسیله، سوتکی ندیمه‌اش را احضار و بهاو دستور داد که (زوانویل) را پیدا کرده و مرده یا زنده‌اش را بحضور بیاورند .

شاهزاده (زوانویل) را در حال مذاکره با برادران (گیز) پیدا کردند و آنها بهاو سفارش میکردند که بدون اینکه به‌کسی حرفی زده شود دیگر ازدواجش با دوشیزه (سن آندره) محال میباشد و وقتی امر ملکه را بهاو ابلاغ کردند دیگر نمی‌توانست تا خبر نماید و با سرافکندگی برآه افتاد .

اما در مورد ذوق (دومونپانسیه) و شاهزاده (روش سوریون) باید بگوئیم که آنها در مسیر مراجعت با مهارت از آمدن نزد ملکه اجتناب کرده و بسته دیگری رفتند که بزودی درباره آنها صحبت خواهیم کرد.

هرلحظه‌ای که میگذشت بی‌صبری ملکه زیادترمیشد و با وجودی که اینقدر از شب میگذشت از خواب خود جلوگیری میکرد و چون سیخواست بداند که دوستیش خانم دریا سالار چه ساعات خوشی را گذرانده است خود را بیدار نگاه داشته بود و بالاخره شاهزاده جوان آمد و ملکه با تغییر و لحن خشنی به او گفت:

— آقای زوانویل من یک ساعت است که منتظر شما هستم.

— شاهزاده درحالیکه بطرف تخت جلو میرفت با لکن زبان عذرخواهی میکرد که فقط ملکه این جمله را شنید که علیاحضرت عفو خواهند فرمود.

— من شما را نمی‌بخشم آقای (زانویل) مگر آنکه همانقدر که غنیمت‌شما برایم ملال آور بود و قایعی را که شرح خواهیدداد مشغول کننده باشد یک تابوره بردارید و پهلوی تخت من بنشینید و من از قیافه‌شما اینطور استنباط میکنم که در آنجا وقایع خارق العاده‌ای اتفاق افتاده،

— بسیار خارق العاده بطوری که بلکن غیر از چیزهای بود که انتظار داشتیم.

— چه بهتر، چه بهتر برایم حکایت کن و حتی یک کلمه‌اش را هم از قلم نیاندار زیرا مدت‌مدیدی است که من چنین موضوع شادی نشنیده‌ام و دیگر کسی در دربار نمی‌خندد.

— علیاحضرتا این واقعاً صحت دارد که کسی در دربار

نمی خنده .

— بسیار خوب پس وقتی چنین موقعیتی بدست می آید که بتوان وضع را اندکی تغییر داد باید به استقبال آن شتابت نه اینکه از آن فرار کرد بنابراین داستان خود را شروع کنید و من طوری بگوشم که حتی یک کلمه را نشنیده نگذارم .

در این موقع (کاترین) خود را راحت روی تخت انداخت که لذت بیشتری از داستان ببرد و منتظر ماند .

ولی بیان داستان برای شاھزاده (ژوانویل) بسیار مشکل بود و بهمین جهت لال و بی حرکت مانده بود و ملکه ابتدا خیال کرد که او دارد افکار خود را برای بیان داستان متوجه میکند ولی وقتی دید سکوت او طولانی شد سرش را از روی بالش کمی بلند کرد و با نگاهی سخت و استفهام آمیز به او انداخته و گفت چه شد ؟

— علیا حضرتا من اعتراض میکنم که مانع بسیار بزرگی دارم .

— چه مانعی و چرا ؟

— آنچه که دیده ام قادر نیستم برای علیا حضرت بگویم .

— شاھزاده عزیز یعنی شما چه دیده اید ؟ من دیگر دارم از کنگکاوی دیوانه میشوم و فکر میکنم اینهمه انتظاری که کشیده ام بیهوده نبوده پس بنابراین وعده درست برای امشب بود . آیا این طور نیست ؟

— بلی وعده ملاقات برای امشب بود .

— و آنها در تالار تبدیلی بودند ؟

— بلی آنجا بودند .

— هر دو ؟

— هر دو .

- بازهم داستان لیلی و مجنون بسیار خوب ولیلی را که
من میدانم کیست و بگو مجنون که بود؟
- نمیدانم که آیا باید این را بشما بگویم یا خبر؟
- البته که باید بگوئی واگر وسوس داری من آنرا از بین میگیرم
بگو بیسم مجنون جوان بود یا پیر؟
- جوان.
- آدم خوبی بود؟
- محققاً "خوب".
- حتماً "از شخصیت‌ها بوده؟
- شخصیت درجهٔ اول.
- آه شاهزاده چه میگوئی آیا واقعیت دارد؟
- این عین حقیقت است خانم.
- پس این یک پیشخدمت کور و احمق نبوده؟
- ابداً.
- آیا این جوان شجاع و دلیر است و آیا شغلی در دربار
دارد؟
- بله علیا حضرت و یک مقام بسیار عالی.
- آه مقامی بسیار عالی شاهزاده طوری حرفررا باید ازدهانت
بیرون کشید مثل اینکه میخواهی از اسرار دولتی صحبت کنی.
- بله بالاخره این یک سر دولتی است.
- شاهزاده این دیگر خواهش و تمنا نیست بلکه امر میکنم که
فوراً "نام او را بگوئی".
- حال که میل شما است عرض میکنم این شخصیت بطوری که
شما او را مینامید جز اعلیحضرت فرانسوای دوم نیست.

— ملکه در حالیکه از روی تخت یک مرتبه برخاست فریاد زد پرسن؟

— بلى خانم پسر شما.

اگر ناگهان یک خمپاره در وسط اطاق منفجر شده بود آنقدر در چهره، ملکه مادر تاثیر نکرده و به این سرعت متاثر نمیشد ملکه دستانش را مانتند آنکه تنها چراگی که در آن اطاق روشن بود مانع تشخیص اشیاء میشود از روی چشمانش گذراند و آنوقت نگاه ناگذش را روی شاهزاده (زانویل) ثابت کرده و در حالیکه به او نرسد یک می شد با لحن و حشتاکی گفت:

— من زیاد بیدار مانده‌ام آیا درست شنیدم و شما آمدۀ‌ایدکه بن عکس قیه‌مان حاده‌هه امشب پسرم بوده است؟
— بلى خانم و قسم میخورم.

— بسیار خوب شاهزاده اکنون علت تردید و سکوت شما را فهمیدم و خون بصورتم آمدۀ آیا امکان دارد که پسر من بالاین جوانی و داشتن زنی زیبا، زنی دیگر را که دو برابر سن او را دارد بگیرد؟
پسر من عاشق خانم دریا سالار؟

— خانم من نمیدانم چگونه آن کاغذ در جیب خانم دریا سالار بود ولی آنچه که میدانم اینست که بدختانه خانم دریا سالار در تالار تبدیلی نبودند.

— چطور پس اگر خانم دریا سالار نبود کی بود?
— علیا حضرتا . . .

— شاهزاده فوراً اسم او را بگو؟

— علیا حضرت باید مرا مغذور بدارند.
— برای چه؟

— زیرا من تنها کسی هستم که نباید از من توقع داشت که نام

اورا بگویم.

— حتی برای من؟

— حتی برای شما خانم بعلوه برای شما بسیار آسان است که
بجای من از اولین شخصی که از درباریان می‌رسند سوال فرمائید
و او پاسخ خواهد داد.

— ولی برای پرسیدن از چنین شخصی باید تا فردا صبر کنم
و من می‌خواهم فوراً "اسم اورا بدانم و نگاه غضبانکی بروی شاهزاده
انداخت.

— خانم استدعا می‌کنم در تمام دربار اسم شخصی را پیدا
کنید که من نمی‌توانم نام اورا ببرم و خودتان پیدا کنید زیرا برای
من غیرممکن است که نام اورا ببرم آنوقت شاهزاده برای اینکه سرخی
چهره و شرمندگی و اشکهای خود را پنهان کند دو دستش را روی
چهره‌اش گذاشت.

در این وقت فکری از مفر (کاترین) مانند جرقه برق گذشت
و درحالیکه دستهای شاهزاده را بدست گرفته بود فرباد زد آیا
دوشیزه (سن آندره) است؟

شاهزاده جوابی نداد ولی سکوت خودش اعتراف است و
(کاترین) نگاهی از روی رحم و شفقت توام با تحقیر به شاهزاده
انداخت و بعد با صدائی که سعی می‌کرد آنرا حتی المقدور نوازشگر
و تسلی‌دهنده جلوه دهد گفت:

— طفل بیچاره من از صمیم قلب برای تو متاثرم زیرا بنظر
می‌آید که تو این دخترخیانتکار را دوست‌داشتی جلنوت‌تر بیا و دست
را بمن بده و غصه و عقده دلت را مانند اینکه برای مادری می‌گوئی
پیش من ایرازکن و حال علت سکوت تو را می‌فهم و از اینکه آنطور

با تو رفتار کردم پشیمانم و خواهش میکنم فرزند من مرا ببخشی و
اکون که درد را پیدا کرده‌ایم باید فکر درمان باشیم .
تعداد زیادی دختران مانند دوشیزه (سن آندره) در دربار
هستند و اگر شخصیت و زیبائی درخور شما در دربار پاریس یافتد
نشود از دربار اسپانی و ایتالیا برایت خواهیم خواست و اگر امکان
دارد در این مورد جدا " صحبت کرده و اقدام نمائیم .

شاھزاده (زانویل) بعوض پاسخ بهاین بیانات که محققاً " هدفی آشکار و هدفی مخفی داشت جلوی تخت ملکه مادر بزانو افتاد
و چهره‌اش را زیر ملافه مخفی کرده و با حق هق گفت :

— علیا حضرتا عفو فرمائید ، من از عطوفت و مهربانی شما
متشرکم ولی من در این ساعت قدرت اندازه‌گیری تاثرات و دردهای
خود را ندارم و استدعامیکنم که بنم اجازه مراجعت مرحمت فرمائید .

ملکه مادر بروی این مردی که از درد جلویش خم شده بسود
نگاه تحقیرآمیزی انداخت و دستش را بست او دراز کرد و گفت :
— برو فرزندم و فردا صبح بیا با هم در این مورد صحبت کنیم
خدا نگهدار .

شاھزاده دست ملکه را بوسیده و پس از اجازه مرخصی بسرعت
خود را از اطاق بیرون انداخت و (کاترین) او را نا موقع خروج با
نگاه تعقیب کرد و سپس بالش خود و روی آرنج تکه کرده و با صدای
خفه و نگاه بی فروغی بخود گفت از امروز بعد من فقط یک رقیب دارم
و اگر اقدام مناسب و بمحقی نکنم از فردا دیگر تمام قدرت من با
این روحیه پسرم از دستم خواهد رفت .
آنوقت پس از چند لحظه سکوت و تفکر تبسیی ہیروزمندانه بر
لبانش پدیدار شد و گفت اقدام قاطع و مناسبی خواهم کرد .

مسخر گی آشکار

حال وقت آنست که ببینیم در موقعی که کاردینال (دولورن) به رختخواش رفت و (روبر استوار) نزد رفیقش (پاتریک) مراجعت کرد و شاهزاده (کنده) با اوقات تلخ و در عین حال خندان بمنزلش میرفت و در موقعی که خانم دریاسالار از جستجو در جیهایش برای پیدا کردن کافذ خسته نمیشد و شاه از خانم (لانو) علت انتشار وعده ملاقات را بازخواست میکرد و در موقعی که مارشال (سن آندره) مردد بود که از خداوند بمناسبت این مرحمتش تشکر پا شکایت کند

و بالاخره در موقعی که دوشیزه (سن آندره) خواب مقادیر زیادی جواهرات در اطراف گردن و دستاوش دیده و حتی ناج (ماری استوار) را بر سر خود مشاهده میکرد شاهزاده (مونپانسیه) و (روش سوریون) چه کردند.

ایند شاهزاده جوان و خوش قیافه که شاهد آن نمایش دلبهذیر بوده و نمی دانستند در مقابل (گیز)ها و مارشال (سن آندره) چه عکس العملی باید کرد و چه قیافه‌ای باید بگیرند آخر کار پاساز خروج از تالار در پکی از زوایای تاریک دالان (لوور) در سکوت و تاریکی پنهان شدند تا آنکه همگی رفتند آنوقت یکمرتبه خنده‌ای که در سینه خود حبس کرده بودند ترکید و چنان خنده‌ای سر دادند که شیشه‌های پنجره‌های (لوور) مانند اینکه پک ارابه از آنجا عبور کند بلزه افتادند.

هریک از آندو بیک سمت دیوار دالان مقابل هم تکیه کرده و دسته را به پهلو گرفته و سرشان بعقب خم کرده و از شدت خنده به ششنج افتاده بودند و بالاخره شاهزاده (روش سوریون) بحرف آمده و گفت:

— آه دوک عزیز بین آنوقت اشخاصی هستند که ادعای میکنند دیگر کسی در پاریس نمی خندد.

— آنها اشخاص بی توجهی هستند.

— آه خدای من این موضوع که در عین حال هم خوب و هم بد بود چقدر خنده آور است.

— آیا قیافه شاهزاده (زوانویل) را دیدی؟

— و همینطور قیافه مارشال (سن آندره)؟

— من فقط از یک چیز متاثف هستم.

— ولی من از دو چیز متأسف میباشم.

— من از این متأسفم که اگر جای شاه بودم همه پاریس مرا انگشت نما میکردند.

— ولی من از این متأسف میشدم که اگر جای شاه بودم مردم پاریس از چیزی باخبر نشوند.

— بهاین موضوع تاسف نخورید زیرا فردا قبل از ظهر، همه پاریس خواهد دانست.

— اگر شما با من موافق باشید همین امشب همه پاریس خبر خواهند شد.

— چطور؟

— خیلی ساده با فریاد زدن روی پشت باهمها.

— ولی پاریس در این لحظه خواب است.

— وقتی پادشاه بیدار است پاریس حق دارد بخوابد.

— حق باشما است زیرا شاه هنوز هم چشم خود را نبسته است.

— بنابراین بروم و پاریس را بیدار کنیم.

— آه آبا چنین دیوانگی مستحسن است؟

— شما امتناع می کنید؟

— ابدا" ولی من احساس طبیعی خود را بیان گردم.

— بنابراین بروم.

— بروم و من میترسم که در تمام شهر حتی یک قسم از داستان را هم کسی نداند.

آنوقت هردو جوان با عجله از پله های (لوور) پائین آمدند و وقتی به حیاط رسیدند (داندلو) را دیدند ولی بعلت نقشی که زن برادر او در این نمایش بازی کرده بود و همچنین از ترس آنکه

با خروج آنها مخالفت کند چیزی بهاو نگفتند و (داندلو) هم که شbahت فکری آندو را میدانست درب مخصوصی را مانند (کنده) برایشان بازکرد و آنها بازو در بازوی هم و خندان خارج شده و پس از عمور از یک پل متخرک کوچک خود را تزدیک زودخانه یافتند و در آنجا سوز سرما را بصورت خود حس کردند و به بهانه گرم کردن خود از زمین سنگ برداشته و بهشیشه‌های همسایگان پرتاب میکردند و شیشهٔ دو سه پنجره مردم را سوراخ کردند و بهم قول دادند که به این سرگرمی ادامه دهند.

دو نفر مرد که مانتو بر تن داشتند این دو جوان را در حال دویدن مشاهده کردند و جلوی آنها را گرفته و فریاد زدند بایستید. هردو ایستادند البته آنها می‌دویدند ولی نه بقصد فرار و آنوقت دوک (دومونیانسیه) فریاد زد شما بچه حقی فرمان ایمت بما میدهید بروید بی‌کارتان و بگذارید ما دو نفر نجیب زادگان بهر نحوی میخواهیم راه برویم.

سکی از دو مرد گفت ببخشید آقای دوک من شما را نشاختم من (شاوینی) فرمانده صد نفر از سربازان گارد هستم و در محیط آقای (کارویزن) که میرآخور اول اعلیحضرت است به (لوور) مراجعت می‌کردیم.

شاهزاده (روش سوریون) گفت سلام آقایان و به آنها دست داد و سپس پرسید شما گفتید که به (لوور) مراجعت میکردید؟
بلی حضرت والا.

بسیار خوب ما هم از آنجا خارج شده‌ایم.
در این ساعت؟

توجه داشته باشید آقای (شاوینی) که اگر این ساعت برای

مراجعةت به (لوور) خوب است حتماً "برای خروج از آنهم خوب خواهد بود.

— باور کنید حضرت والا از لحظه‌ای که دانستیم شما هستید
قصد سوال کردن از شما را ندارم.

— أما شما بیجا می‌کنید زیرا ما چیزهای جالبی برای گفتن
به شما داریم.

— آیا درباره خدمت به شاه است؟

— بلی شما خوب حدس زدید واقعاً "راجع بخدمت با علی‌حضرت
است.

— حقیقتاً؟

— به شرافتمان سوگند.

— موضوع عرض چیست؟

— موضوع آن مربوط به افتخار بزرگی است که اعلی‌حضرت می‌—
خواهد بفرمانده بزرگ و نامی خود بدنهند.

— دوگ (دومونپانسیه) گفت و دیگر اینکه (زوانویل) واقعاً یک
بچه مدرسه است.

— از چه افتخاری صحبت می‌کنید؟ و این فرمانده نامی کیست؟

— شما بعایگوئید چه افتخاری اعلی‌حضرت می‌تواند به افتخارات
زیاد و متعددی که مارشال (سن آندره) دارد اضافه نمایند؟ فقط
اینرا بدانید که این افتخاری است که نه به شما آقای (شاوین بی) که
دارای همسری جوان و زیبا هستید و نه به شما آقای (کارویزن) که
دختری زیبا و جوان دارید نخواهند داد.

— ما چیزی نفهمیدیم.

— بلی اعلی‌حضرت افتخار داده‌اند که دوشیزه (سن آندره)

را به دوست بودن با خود سرافراز نمایند.

— ما که باور نمی‌کنیم.

— ولی ما با چشم خودمان و در معیت (زوانویل) که شمعدان ۵ شاخه‌ای در دست داشت دیدیم و دیگر اتحاد شاه با مارشال جای شکی ندارد و از این لحظه در پاریس کافران پرستانی باید خیلی مراقب خود باشند.

— آیا واقعاً "چنین چیزی امکان دارد.

— این خبر تازه است و هنوز یک ساعت از آن نگذشته و ما این موضوع را بشما گفتم که آنرا انتشار دهید و مخصوصاً "بکلیه دوستان و آشنايان که به آنها دسترسی دارید اطلاع دهید و چون در این زمانه دوست‌کمتر بدست می‌آید بهتر است همه دربهای بستمرا بهر نحو باشد باز کنید و با صدای بلند همه را از این خبر آگاه‌سازید. میرآخور اول پادشاه گفت من چنین خواهم کرد و در همین نزدیکی دوستی سراغ دارم که خیلی از این خبر لذت خواهد برد و میروم و او را از خواب بیدار کرده و مطالب را برایش بگویم.

آقای (شاوین بی) گفت من هم بجای مراجعت به (لوور) الساعه بمنزل میروم و موضوع را برای همسرم خواهم گفت و ساعت ۹ صبح چهار نفر از خانمهای دوستش بدیدن او می‌آیند که وقتی جریان را برای آنها بگوید مثل اینست که در چهار جهت اصلی پاریس بوق و کرنا کار گذاشته باشند.

پس از آن هر چهار نفر از هم خدا حافظی کردند و در حالی که شاهزاده و دوک بطرف ساحل رودخانه می‌رفتند دو نفر دیگر بجای مراجعت به (لوور) یکی بخانه دوستش و دیگری بخانه، تزد رنش رفتنند.

دو شاهزاده جوان وقتی بکوچه (مونه) رسیدند شاهزاده (روش سورینون) در بالای تابلوئی که در اثر وزش باد صدا میکرد پنجره روشنی را مشاهده کرد و بدوك گفت بین خیلی عجیب است که این پنجره تا ساعت سه و نیم بعد از نصف شب روشن است و حتماً "یا متعلق به یک ثروتمند است که تازه عروسی کرده و یا مال یک شاعر است که مشغول شعرگفتن میباشد.

دوك گفت اتفاقاً "حقیقتی درگفته تو هست و من فراموش کرده بودم که امشب همینجا به عروسی دعوت داشتم و میخواهم اکنون داماد را که استاد (بالنماز) است بتوضیح دهم.

ولی این از انصاف بدور است که این مرد بیچاره را در چنین شب سردی به پنجره بکشانی.

— این تنها مردی است که از این حیث نمیترسد.

— چرا؟

— برای اینکه او دائم الزکام است و مدت ده سال است که من اورا میشناسم هنوز یک‌سلام و علیک روش و صاف از او نشنیده‌ام.

— بنابراین اورا ببینیم.

— این استاد یک مهمانخانه در روی رودخانه (سن) دارد که در عین حال دارای حمام‌های بخار است و فردا درحال استحمام مشتریانش داستانی را که ما الساعه به او خواهیم گفت تعریف خواهد کرد..

— مرحبا.

آنوقت این دو جوان جیمهای خود را پر از سنگ کردند که با آنها روی آب رودخانه پل‌پله بازی کنند و شاهزاده در کنار رودخانه دور خیزی کرد و یکی از سنگها را پرنتاب کرد. سنگ به شیشه‌پنجره‌ای

که روش بود اصابت کرد و پنجره چنان سرعت باز شد که تصور میرفت خود آن سنگ پنجره را باز کرده باشد و مردی با شبکله و شمعدانی بدست از میان پنجره ظاهر گردیده و فریاد زد:
— راهنمایان.

— شاهزاده خود را به پنجره نزدیک کرده و گفت استاد (بالتازار) عصبانی نشو، من هستم.

— آه حضرت والا شما مرا ببخشید زیرا شما حق دارید تمام شیشه‌های پنجره مرا بشکنید.

— دوک در حالیکه با صدای بلند می‌خندید گفت شاهزاده، عزیز، این دوست شما به چه زبانی صحبت می‌کند؟
— شاهزاده گفت اشخاصی که او را می‌شناسند می‌گویند زبان مخصوص است که شباخت به چند نوع زبان دارد و آنوقت رویش را بطرف (بالتازار) کرده و گفت دوست عزیز در دربار همه میدانستند که شما امشب ازدواج می‌کنید و همسرتان بسیار جوان و خوشگل است و ما از (لوور) فقط برای تبریک و تهنیت خارج شده و به‌اینجا آمده‌ایم.

— دوک گفت و همچنین برای اینکه بگوئیم با وجود آنکه هوا بسیار سرد است ولی قلب اعلیحضرت بسیار گرم می‌باشد و بوسیله مارشال (سن آندره) از اینهم گرمتر خواهد شد.

— من چیزی نفهمیدم.

— اهمیت‌نداشتم همین چیزی را که ما گفتیم برای اشخاص دیگر تکرار کن و سلام ما را به همسرت برسان.
آنوقت هردو جوان در حالیکه بشدت می‌خندیدند از کوچه (مونه) خارج شدند.

آفتابه دزدان و دزدان متمدن

دومردجوان همانطورکه گفتیم درحالیکه همچنان میخندیدند پس از خروج از کوچه (مونه) به کوچه^ء (بتهیزی) پیچیدند و در این وقت از نزدیک خانه (کولینی) صدای چکاچاک شمشیرها و مکالمات بلندی در بیست یا سی قدمی خود و در تاریکی شنیدند و خود را در دهلیز خانه‌ای در نبش کوچه بحال چسبانمۀ مخفی کردند.
 یک صدای سخت و محکم و تهدیدآمیز می‌گفت اینطور که معلوم است شماها دزد هستید.

– یک صدای دیگر با سی شرمی جواب داد که در این ساعت شب ملاقات شما نجیبزادگان در خیابان‌ها خیلی باعث خوشوقتی است.

– صدای دیگری گفت ای راهزنان.

– شخص دیگری در پاسخ او می‌گفت کدام دزدی است که کمی راهز نباشد و کدام راهزندی است که اندکی دزد نباشد.

– بنابراین آیا شما میخواهید ما را بقتل برسانید؟

– خیر عالیجنابان.

– پس چه می‌خواهید؟

– فقط می‌خواهیم شما را از شر کیسه پولتان خلاص کنیم.

– من بشما اخطار میکنم که در کیف پول من چیزی نیست ولی هرچه هم هست حتی نگاهتان به داخل آن نخواهد افتاد.

– شما از این غرور خود دراشتباهید و بهاین نکته توجهداشته باشید که شما دونفر هستید در مقابل یازده نفر و فرق همراه شما هم مانند فراشان میباشد بنابراین مقاومت در مقابل ما دیوانگی است.

صدای دیگری که معلوم بود صدای رئیس دسته‌دردان بود گفت:

بنظرمی آید که شما در شهر قشنگ پاریس غریب باشید و اینکه اینقدر سختگیری می‌کنید از ترس آنست که بدون پول شاید بدون مسکن بمانید ولی ما دزدان متعدنی بوده و آفتابه دزد نیستیم و اگر شما با خوبی و خوشی کیف پولتان را بدھید ما یک اشرافی آنرا برای اینکه سی‌جا و مکان نمانید بشما پس‌خواهیم داد بعلاوه شخصیتی مانند شما در پاریس بدون دوست نیست و فردا می‌توانید از دوستانتان پول بخواهید و حتماً آنها شما را در مضیقه نخواهند گذاشت.

– شما ممکن است بعلت تعداد زیاد تان ما را بکشید ولی کیسه

پول بدهست شما نخواهد رسید.

— این حرف شما منطقی نیست زیرا اگر ما شما را بقتل برسانیم قهراً "صاحب کیهه" پول نیز خواهیم شد.

— عقب بروید ای پست فطرتان و مواطبه خود باشید زیرا ما دونفر دارای دو شمشیر و دو دشنه‌کاری هستیم و آنوقت ضربه دشنه وحشتناکی بسمت رئیس دزدان فرود آورد که سردستهٔ مزبور چنان با مهارت و سرعت عقب جست که فقط لباسش سوراخ گردید آنوقت شروع کردند بهشمیر بازی که صدای آن بگوش شاهزاده (روش سوریون) و دوک (دومونپاسیه) میرسید.

دو مرد درحالی که حمله میکردند فریاد زنان کمک میخواستند ولی چون فهمیدند که فریاد کمک در این وقت شب بیفاایده است در سکوت بهجنگ ادامه دادند و از یکی دو ناسرائی که حریفان به آنها دادند فهمیدند که شمشیر آنها در جای خالی فرود نیامده است. باید بگوییم که شباهی پاریس در آنزمان خیلی ناامن بود و پلیس هم بهفعالیت چdanی نداشت و بهمین جهت اغلب کسایی که در نیمه‌های شب مجبور به خروج از منزل بودند تعدادی خدمه‌های خود می‌بردند بنابراین دو نفر مزبور خیلی بی احتیاطی کرده بودند که تنها در آنوقت شب در پاریس برای افتاده و با بی‌قیدی کسی را همراه نیاورده بودند، ولی رئیس دستهٔ دزدان متمن! از قیافهٔ آنها فهمیده بود که باید از نجیب زادگان و پولداران باشند.

بهرحال سروصدای آنها بگوش مردجوانی که از منزل (کولینسی) خارج میشد رسید و موضوع را فهمید آنوقت مانع خود را روی دستش انداخت و شمشیر را بدهست راست گرفت و با فریاد گفت بسختی

پایداری کنید ای کسالی که تقاضای کمک کرده بودید من رسیدم .
یکی از جوانهای که مشغول جنگ بود ضمن اینکه با کمال
شد به شمشیر زدن ادامه میداد گفت ما نبودیم که کمک خواستیم
بلکه این آقای شلوغ و جنجالی است که تصور میکرد با چند نفر
آدمکشی که در اختیار دارد حق با او است و میخواهد یک محله را
از خواب بیدار کند .

رعیس دسته گفت آقا ما ابدا "آدمکش نیستیم و شما باید از
کمال ادب و مهربانی که در شمشیر زدن بکار میبریم آنرا درک کرده
باشید بلکه چنانکه گفتم ما در دان متمدن و خاکواده داری بوده و
در همین کوچه خانه ملکی داریم و به هیچکس غیر از نجیبزادگان
حمله نکرده و غارت نمیکنیم شما هم بهتر است بجای کمک خواستن
از نفر سومی که دارد وارد معركه میشود طوری رفتار نمائید که ما را
مجبو به شدت عمل که از آن متصرف هستیم ننمایید .

— در این موقع جوانی که از منزل دریاسالار (کولین بی) خارج شده بود خود را بوسط کارزار انداخته و فریاد زد ای آدم کشها
و ای بدکاران پست و ای بدختها شما حتی یک شاهی هم گیرناد
نخواهد آمد .

— یکی از دزدان فریادی برای تهدید شخص تاره وارد کشید
و تاره وارد گفت حال که شما اینقدر بخود مغور هستید بفرمایید
ما هم حاضریم گه کار را تا آخر ادامه دهیم و بعد در تاریکی این
گروه غیرمتشكل بحرکت و جنبش درآمدند و فریادهای بلند
محرومین و صدای برخورد شمشیرها و دشنهای که به سرعت در دل
تاریکی فرود می آمدند، درهم پیچید .

رعیس دسته در حال جنگ فریاد کمک نیز می کشید و این نحوه

کار مخصوص او بود که یکبار هم موفقیت حاصل کرده بود .
 شاهزاده (روش سوریون) درحالیکه دستش را روی شمشیر
 می‌گذاشت بهدوک (دومونپانسیه) گفت ما نمی‌توانیم همینطور
 خونسرد اینجا بمانیم .
 - صحیح است و در حقیقت از اینکه تأخیر هم کرده‌ایم من
 خجل هستم .

- آنوقت هردو جوان به درخواست کمک آنها خود را وارد
 صحنه جنگکرده و بهنوبه خود فریاد زدند آقايان بشدت پایداری
 کنید مرگ بر دزدان .

- راهزنان متمن ! که تا این لحظه با سه نفر روپرتو بودند و
 خودشان با از دست دادن دو نفر تعدادشان به ۹ نفر رسیده بود
 اینک در مقابل پنج نفر قرار گرفتند و فکر می‌کردند باید آخرین
 تلاش خود را برای بدست آوردن پیروزی بکار ببرند بهمین جهت
 رئیس دسته همکاران خود را تا سرحد مرگ تشویق میکرد و جوان
 تازه وارد گفت حال که مرگ می‌خواهد بگیرید و در همین حال ،
 شمشیرش را وارد آبدن یکی از مهاجمین کرد که مجروه فریادی کشید .
 و در سه قدمی آنها روی سنگفرش بحال مرگ افتاد .

نجیب زاده دیگر گفت این ضربه خوبی بود و منهم شبیه آنرا
 بشما تقدیم میکنم و درحال حمله شمشیرش را تادسته در شکم یکی
 دیگر از دزدان فرونمود و در همین موقع شمشیر دوک (دومونپانسیه)
 در گلوی یکی دیگر از راهزنان فرو رفت .

تعداد آدمکشان به شش نفر رسیده بود که پنج نفر در مقابل
 داشتند و بنابراین دیگر احساس ضعف می‌کردند و در همین موقع
 درب منزل (کولین بی) بازشد و دریاسالار همراه دونفر حامل مشعل

و چهارنفر فراش مسلح درحالیکه لباس خواب دربر و شمشیر بdst داشت ظاهر شد و گفت:

— ای متقلبان زودتر کوچه را خالی کنید و الا همه نان را مثل کلاغ بر سر در و دیوار منزلم آویزان خواهم کرد و بعد خطاب به فراشهاش گفت بچه‌ها بر سر این او باشها هجوم بیاورید و خودش هم در حمله پیشقدم شد.

— رئیس دسته درحالیکه خود را عقب می‌کشید فریاد زد هر کس که میتواند خود را نجات دهد ولی عقب رفتن او قدری دیر بود زیرا ضربه شمشیر بازوی او را مجروح نمود و باز فریاد زد هر که میتواند خود را نجات دهد زیرا این شاهزاده (کنده) است و خود با تمام قوا فرار کرد.

بدبختانه ۵ نفر از رفقایش نتوانستند از این اعلام استفاده کنند زیرا چهار نفرشان بزمین افتاده و نفر پنجمی برای اینکه نیفتند بدیوار تکیه کرده بود و این شخص توسط شاهزاده (روش سوریون) مجروح شده بود.

به شاهزادگان و نجیب زادگان جز خراشی‌های سطحی و جراحات بسی اهمیت آسیبی نرسیده بود و دو نفر اول که مورد حمله دزدان فرار گرفته بودند وقتی فهمیدند که اولین کسی که به کمک آنها مدد شاهزاده (کنده) بوده است از او تشکر کردند و شاهزاده (کنده) گفت.

— فایان من خیلی خوشوقتم که بطور اتفاقی در این ساعت شب که از خدمت پسر عمومیم دریا سالار مراجعت میکردم بهاینجا کشانده شدم و دریاسالار از همه بیشتر در این نزاع نافع واقع گردیده و شما بیش از آنچه که من انجام داده‌ام از من تشکر میکنید و بهمین

جهت مجبورم از شما درخواست کنم نام خود را بگوئید.
 — آقا نام من (باری) است و شاهزاده (کنده) کلام اورا قطع
 کرده و گفت آه بلی شما بارون (پری‌گور) یا جناب (رنودی) هستید.
 — دریاسالار با یک دست دست (رنودی) و با دست دیگر،
 دست شاهزاده (کنده) را گرفته و گفت مدت مدیدی است که دستگاه
 پادشاهی اینهمه دوستان خوب را که یکجا جمع شده باشند بخود
 ندیده و اکنون درب منزل من بروی همه شما باز است و اگر افتخار
 بدھید و در آنجا چیزی بتوشید اسباب تشرکر من است.

— شاهزاده (کنده) گفت پسر عمومی عزیز من مشکرم و عذر
 میخواهم زیرا شما میدانید که ده دفیقه پیش از خدمت شما مرخص
 شدم که بمنزل بروم و شکی نیست که باز هم از ملاقات این نجیب
 زاده‌ای که شما قول معرفی او را من داده بودید در منزل شما
 خوشوقت خواهم شد ولی دیر است و باید نزدیم و آنوقت موءدبانه
 سلامی به (رنودی) داده و پرسید آیا خیلی وقت است که در پاریس
 هستید؟

— (رنودی) در حالیکه‌نگاهی ترجم آمیز ببروی یکی از دزدانی
 که در آخرین لحظه با شمشیر او از پا درآمده بود می‌افکند گفت من
 تازه رسیده‌ام که باعث مرگ این بدخت شده و زندگی خود را مذیون
 شاهزاده عالیمقامی چون شما باشم.

— شاهزاده (کنده) گفت باور کنید که من از ملاقات شما بسیار
 مفتخر شدم ، دوستان دریاسالار همه دوستان من هم هستند.
 — دریا سالار ضمن تشرک از (کنده) رو به سایرین کرده و پرسید
 آقایان آیا شما من افتخار میدهید که بمنزل من تشریف بیاورید؟
 آقای (مونپانسیه) قبل از اینکه من دشمن پدر شما بشوم و نبا او

دشمن من گردد با هم دوستان خوبی بودیم و امیدوارم که فقط زمان
تغییر کرده باشد نه قلبهای ما.

— دوک (دومونپانیه) از طرف خود وار طرف شاهزاده (روش سوریون) پاسخ داد آقای دریا سالار مشکریم و قبول دعوت شما برای مافتخار بزرگی است ولی اکنون که شاهزاده (کنده) میخواهد منزل خود بروند و راه ایشان بسیار دور بوده و از پلها و محلات ناجوری باید بگذرند خواهش میکنم که شاهزاده (کنده) بما اجازه بدھند ایشانرا تا منزل بدرقه نمائیم.

— پس بسلامت و خدا نگهدار و تصور نمیکنم که دیگر هیچیک از آفتابه دزدان یا دزدان متمدن جرات کنند که به سه‌نفری مانند شماها حمله نمایند.

تمام این مکالمات در محل وقوع تزاع انجام گرفت و پاھای آنها همگی آولدہ بخون گردیده بود و هیچیک از آنها غیر از (رنودی) حتی نگاهی به آن ۵ نفری که افتاده بودند و سه نفرشان مرده و فقط دو نفر خس و خس میکردند نبیند اختند.

در این وقت شاهزاده (کنده) و شاهزاده (روش سوریون) و دوک (دومونپانیه) از دریا سالار و (رنودی) خداحافظی کردند و برآه افتادند.

دریا سالار که با (رنودی) تنها شد گفت شما که "حتما" منزل من خواهید آمد و (رنودی) گفت با کمال میل زیرا من تازه از (زنو) رسیده‌ام و اخبار بسیار مهمی دارم که باید بشما بگویم.

دریا سالار گفت بفرمایید و در تمام ساعات روز و شب درب منزل من بروی شما باز است و هر دو وارد منزل شدند. دوجوانی که شاهزاده (کنده) را همراهی میکردند در حقیقت

برای بدرقه، او نبود بلکه می‌خواستند برایش داستان واقعه شاه و دو شیزه (سن آندره) را می‌سوطاً تعریف کنند و نمی‌دانستند که شاهزاده خودش داستان را با شرح و بسط برای دریا سالار تعریف کرده و این خبر برای دریا سالار خیلی تازه و جالب بوده است.

خانم دریا سالار در مراجعت منزل هیچ حرفی نزدیک بود و دریاسالار از موضوع گم شدن نامه و حریان منزل ملکه که منجر برگشت دستجمعی بهتالار تبدیلی شده بود بی‌اطلاع بود همچنانکه شاهزاده (کنده) هم نمیدانست ولی بهرحال از رسیدن عده‌ای بهتالار تبدیلی و منقص کردن عیش شاه دریا سالار خیلی لذت بردا.

دو جوان مزبور در راه برای (کنده) تمام داستان را که چگونه خانم دریا سالار از شدت خنده بگیریه افتاده و چگونه دستمالش را از جیب خارج کرده که اشکهایش را خشک کند و اینکه کاغذ کوچکی از جیب او بزمین افتاده و (زوانویل) آنرا برداشته و بالاخره چگونه بملکه مادر تقدیم داشته که او تصور می‌کرده که کاغذ و عده ملاقات برای خانم دریاسالار می‌باشد و اینکه چگونه همه برای اینکه مجخانم دریا سالار را بگیرند بطرف نالار تبدیلی حرکت کرده‌اند تعریف کردند و وقتی داستان آنها بهاتمام رسید بدرب منزل (کنده) رسیده بودند.

شاهزاده (کنده) هم بنوبه خود تعارف کرد که آنها بمنزلش بروند ولی آنها قبول نکردند و علت اصلی امتناع خود را برای (کنده) بیان کردند که در حقیقت واقعه دزدان و شمشیر بازی وقت آنها را تلف کرده زیرا آنها هنوز دوستان زیادی داشتند که می‌خواستند نزد آنها بروند و داستانی را که برای (کنده) تعریف کرده‌اند برایشان بگویند.

— شاهزاده (روش سوریون) درحالیکه برای آخرین بار دست (کنده) را می‌فرشد بهاو گفت چیزی که در این حوادث برای من خیلی جالب می‌باشد اینست که قیافه عاشق دیگر دوشیزه (سن آندره) را پس از اطلاع از جریانات بینم.

— شاهزاده (کنده) درحالیکه دست اورا می‌فرشد پرسید کدام عاشق؟

— آیا شما این موضوع را نمیدانید؟

— من چیزی نمیدانم بگوئید.

— دوک (دومونپانسیه) فریاد زد مرحباً اینهم حکایت جالبی است.

— شاهزاده (روشن سوریون) پرسید آیا شما نمیدانید که دوشیزه (سن آندره) علاوه بر یک نامزد و یک دوستدار، یک عاشق هم داشته است؟

— و این عاشق کیست.

— این سوال را نمی‌توانم جواب دهم زیرا نامش را نمیدانم.

— پیر است یا جوان؟

— هنوز چهره او را کسی ندیده.

— حقیقتاً؟

— زیرا او همواره خود را در مانتوی بزرگی می‌پیچد که صورتش را می‌پوشاند.

— دوک (دومونپانسیه) گفت شاید یکی از اسپانیولی‌های دربار فیلیپ دوم است.

— شاهزاده (کنده) پرسید پس این عاشق یا سایه آن در کجا دیده می‌شود؟

— اگر شما اینقدر کم به (لوور) نمی‌آمدید این سوال را از من نمی‌کردید.

— چرا؟

— برای اینکه قریب شش ماه است که بمحض رسیدن شب، عاشق مزبور در زیر پنجه اطاق دوشیزه گردش می‌کند.
— و شما نام او را نمیدانید؟

— خیر.

— و چهره او را ندیده‌اید؟

— هرگز.

— از حرکات و رفتارش او را نشناخته‌اید؟

— او همیشه در مانتوی بزرگش پیچیده شده.

— آیا شما شک نکردید که شاید او یک شاهزاده باشد?
— ابداً.

— لاقل شک نبرید که شاید دوک باشد؟

— کمترین شکی نبردم.

— آیا احتمالاتی در این مورد تا بحال داده شده؟

— فقط یکنفر احتمال داده که شاید شما باشد.

— من در (لوور) خیلی دشمن دارم.

— ولی اهمیتی ندارد اینطور نیست؟

— آقایان من از شما معدتر میخواهم عاشق مزبور من هستم.
و آنوقت دست هر دو را فشرده و داخل منزلش گردیده و درب را بست و دوک (دومونپانیه) و شاهزاده (روش سوریون) را حیرت زده و سط کوچه گذاشت.

چنین مادر، چنین پسر

ملکه‌مادر آن شب نخوابید پرش یعنی این طفل ضعیف و علیل و تازه بالغ شده و با ملکه‌خوشگل وطنایی ازدواج کرده بود تمام وقت‌ش را به شکار و عشق بازی یا شعر می‌گذراند و کلیه امور مملکتی و وظایف را به مادرش و به (گیز) ها واگذاشته بود او کارهای مملکت را بار دولتی نام گذاشته بود . از لحاظ (کاترین) که در بین تحریکات سیاسی ایتالیا و سیاستهای کوچک و آزار دهنده در قلمروی کوچک زندگی کرده بود

و برای سلطنت درکشوری مانند فرانسه لیاقت نداشت معنی حکومت فقط قدرت بود و بس و اینک افق زندگی را مخالف فکر خویش میدید. او در فکر رقیب بود نه از لحاظ اینکه با وجود این رقیب دیگر پرسش او را دوست ندارد زیرا کسی که اشخاص را دوست ندارد نباید توقع داشته باشد که اشخاص او را دوست ندارند و ملکه مادر نه (فرانسوی دوم) و نه (شارل نهم) را دوست نداشت بلکه از آن وحشت زده شده بود که در پرسش احساسی بوجود آمده بود که برای او ناشاخته بوده و توسط خودش به اوتلقین نشده بود و بالاخره این احساس بدون دخالت او گسترش یافته بود و این موضوع در دربار سنظر او عجیب و شگفت آور می آمد و مخصوصاً "از دختر جوانی که شاه به او را غیب شده بود و حشمت زداشت زیرا قریب ۱۶ سال بود که آنها را می شناخت جلوه های جاه طلبی و بلند پروازی اورا میدانست. شخص آنکه صحیح شد کسی را نزد پرسش فرستاد که چون بیمار است پرسش نزد او باید.

(کاترین) در نمایشنامه های خود با زیگر ماهری بود یعنی برای انتخاب محل آزاد بود و فرمانت روایی در صحنه همیشه با او بود اغلب خود را در تاریکی قرار میداد که خوب دیده نشود و بر عکس مخاطب خود را در روشنایی قرار میداد که بتواند همه چیز او را بینند و بهمین جهت بجای اینکه خودش بر اغ پرسش برود و انمود کرد که بیمار است و پرسش به آنجا باید ولی ماموری که برای اینکار فرستاده بسود مراجعت کرد و گفت: شاه هنوز خواب است.

(کاترین) بیصرانه یک ساعت صبر کرد و مجدداً "کسی را فرستاد و جواب همان بود و برای مرتبه سوم یک ساعت صبر کرد و باز هم جواب آمد که شاه خواب است آنوقت زیر لب زمزمه کرد که پسر من

عادت به خوابیدن تا دیر وقت را ندارد معلوم میشود این یک خواب لجباری است نه طبیعی.

بلاغاتله از تخت خود که مخصوصاً "در آنجا مانده بود که صحنهٔ پیش‌بینی شده خود را بازی نماید پائین آمد و دستور داد که لباس را بپوشانند.

صحنهٔ نمایش عوض شده بود و بعضی اینکه پرسش نزد او بساید (کاترین) باید نزد پرسش برود ولی او آنقدر به قابلیت بازیگری خود ارج میگذاشت که تغییر صحنه هیچ اثری در حل مشکل نخواهد داشت.

آرایش زود تمام شد و با عجله بسوی آپارتمان (فرانسوی دوم) برآمد. افتاد و چون مادر شاه بود هیچکس در هیچ کجا از او جلوگیری نمی‌کرد به این جهت پس از عبور از تالار اول وارد اطاق خواب شاه شد و دید که او نخوابیده و حتی روی تختش دراز نکشیده بلکه جلوی میزی مقابل درگاهی پنجره نشسته است و آرنج خود را روی میز تکیداده و پشتش به درب است و بادقت به چیزی نگاه نمیکند.

شاه صدای بازشندن درب را نشید که بلند شده و به استقبال مادر برود و (کاترین) جلوی درب ایستاد و نگاهش را که بطرف تخت متوجه بود بطرف (فرانسو) خیره کرد و از این نگاه محققاً نفرت بیش از عشق هویدا بود سپس آهسته جلو رفت و بدون اینکه صدائی بکند مانند آنکه یک سایه است به پشت صندلی که شاه روی آن نشسته بود و بالای سر پرسش تکیه کرد و سرش را کمی خم نمود.

شاه هیچ چیز تشنیده بود زیرا او غرق تماشای عکس دو شیشه (سن آندره) که در مقابلش قرار داشت بود و وقتی (کاترین) سرش را خم کرد و نفس نیم‌گرم او را روی موهاش حس کرد بخيال اينکه

میخواهند او را ترور کنند لرزید و سرعت برگشت و مادرش را شناخت آنوقت با چالاکی عکس را پشت و رو کرد و دستش را روی عکس گذاشت و بعد بجای اینکه بلند شده و مانند عادت همیشگی مادرش را بغل کند فقط صندلی خودرا چرخانده و از (کاترین) جدا شده و با سردی تمام سلام کرد.

– (کاترین) بدون اینکه هیچگونه احساس محبت در لحنش باشد پرسید پسرم چطوری؟
– شما می خواهید درباره آنچه که واقع شده از من سوال بکنید؟

– بله .
– ولی من چیزی نمیدانم مادر .
– پسرم مرا ببخش ولی مثل اینکه چیز خارق العاده‌ای پیش آمد .

– چطور مگر؟
– زیرا شما هیچ وقت عادت بخوابیدن تا این ساعت را نداشتید آیا این حقیقت دارد یا بمن اشتباهی گفته‌اند و یا من اشتباه فهمیدم؟
(فرانسو) همانطور ساكت مانده و بمادرش نگاه میکرد و آن وقت (کاترین) ادامه داد که از صبح تا بحال چهار مرتبه کسی را فرستادم ولی بن جواب دادند که شما خوابیده‌اید و کمی مکث کرد و شاه از سکوت در نیامد و همانطور به نگاه کردن مادرش ادامه داد و مثل اینکه با نگاهش میخواست بگوید بسیار خوب بعد؟

– بهر حال من از این خواب طولانی کمی مضطرب شدم که مبادا ناخوش شده باشید و بهمین جهت خودم آدم .
– از شما بسیار متشرکم خانم .

– شما نباید مرا اینقدر مضطرب کنید پسرم شما میدانید که من چقدر شمارا دوست میدارم و سلامتی شما برایم گرانبها است بنابراین تا سرحد اضطراب با مادرت بازی نکن زیرا آنقدر غم و اندوه از خارج مرا محاصره کرده که دیگر لازم نیست فرزندان من با بیتفاوت ماندن در مقابلم به غصه‌هایم بیفزایند.

شاه مثل اینکه تصمیمی گرفت زیرا تبسمی بدور لبانش آمده، دست راستش را بطرف مادرش دراز کرد و درحالیکه دست چپش همچنان روی عکس بود گفت:

– متشرکم مادر در آنجه شما گفتید کمی حقیقت و کمی اغراق وجود داشته من کسل بودم و شب بسیار ناراحت و منقلبی را گذرانده بودم و بنابراین امروز دو ساعت دیرتر از روزهای دیگر از خواب برخاستم.

(کاترین) بالحن شکوه آمیزی آهکشید و (فرانسو) ادامه داد.

– من هم اکنون سرحال هستم و با کمال میل آماده کارکردن با شما نمیباشم.

– (کاترین) درحالیکه دست (فرانسو) را در دست خود گرفته و به قلیش تکیه میدارد گفت چرا طفل عزیزم شب منقلبی را گذرانده‌ای آیا من برای همین کارها نیستم؟

چه کسی جرات کرده که خستگی‌ها و ناراحتی‌هایی که باید برای من باشد بتو تحملیل کند زیرا من تصور میکنم که موضوع کارهای دولتی بوده که شما را ناراحت کرده است.

– بلی خانم.

– لابد چند تصمیم بزرگ بوده که شما باید می‌گرفتید اینطور نیست؟ یا بعضی دشمنان که باید با آنها جنگید؟ یا بعضی ناحق‌ها

که باید ترمیم شوند و بعضی مالیاتها که باید تخفیف داده شوند و یا برخی محکومیت‌های بمrg را که باید توشیح نمایی؟ از این کلمات (فرانسوا) بیادش آمد که شب‌گذشته ازاو توشیح حکم مرگ (آن دوبورگ) را خواسته‌اند بنابراین جواب داد:

— درست همین است مادر این مربوط به محکومیت بمrgی است که باید دربارهٔ مردی اجرا شود و محکومیت بمrg همیشه سخت است و همین دلیل حقیقی اغتشاش و انقلاب روحی من از دیروز تا بحال بوده است.

— شما از توشیح حکم مرگ یک بیگناه بیم دارید؟

— در مورد (آن دوبورگ) بلی.

— این حاکی از خوش قلبی فرانسوی است و تو پرسی لائق و در خور مادرت هستی ولی در این مورد خوشبختانه هیچ اشتباہی نیست که مرتكب شوی زیرا (آن دوبورگ) بوسیلهٔ سه محکمهٔ مختلف بعلت مخالفت با مذهب کاتولیک محکوم بمrg کردیده و امضای که برای اجرای حکم از شما میخواهند یک کار تشریفاتی است.

— همین تشریفات مادر برای قطع زندگی یک مرد وحشتناک است.

— پسرم واقعاً "چه قلب طلائی داری و من از داشتن فرزندی چون تو احساس غرور میکنم فقط باید شما را مطمئن کرد که مصالح مملکتی بالاتر از زندگی یک نفر است و در این موقعیت شما به مرگ این مستشار باید بیش از زندگی او بیندیشی زیرا مرگ اولازم است..

— آیا شما فراموش کرده‌اید که دو نامهٔ تهدیدآمیز برایم فرستاده‌اند؟

— پسرم بهمین دلیل که شما دو نامهٔ تهدیدآمیز در بارهٔ

(آن دوبورگ) دریافت کرده‌اید باید او را محکوم کنید و الا مردم تصور خواهند کرد که تهدید باعث عفو و اغماض شما درباره‌ءا و شده است.

— آیا شما چنین چیزی را باور می‌کنید؟

— بلی من باور می‌کنم پسرم در صورتیکه اگر بر عکس شما این دو کاغذ را انتشار دهد بیرونی بزرگی بدست خواهید آورد و باعث سرافکندگی (آن دوبورگ) خواهد شد و تمام اشخاصی که در حال حاضر بی‌تفاوت هستند بر ضد او خواهند شد.

(فرانسا) در فکر فرو رفت و (کاترین) ادامه داد که من از وضع و متن این نامه‌ها متعجب و معتقدم که ممکن است یک دوست، آنها را برایت فرستاده نه یک دشمن.

— یک دوست مادر؟

— بلی یک دوست مهریان و بخاطر بخت بلند شاه و بیرونی سلطنت.

(فرانسا) سرش را پائین آورد که نگاه بی‌رمقش در نگاه‌نافذ مادرش نیفتند و پس از لحظه‌ای سکوت سر را بلند نموده و گفت:

— پس شما بودید که این نامه‌ها را نوشته و فرستاده‌اید مادر؟

— (کاترین) بالحقیقت که نشان میداد دارد دروغ می‌گوید گفت پسرم من چنین چیزی نگفتم و برای اینکه پرسش اینطور تصور نماید دو دلیل داشت اول اینکه پرسش را بواسطهٔ جبن و بی‌غیرتی که دارد خجالت‌ذهد و دوم آنکه ترس را از وجود او بعد از آنکه بداند نامه‌ها را مادرش فرستاده خارج نماید و شاه که از این دو نامه بسیار مضطرب و در اعماق قلبش مشکوک بود نگاهی از خشم و نفرت بمادرش انداخت و (کاترین) تبسمی کرده و پیش خود گفت اگر میتوانست

هم اکنون مرا بدار میزد ولی خوشبختانه نمیتواند...
 این بود احساسات مادری و از خودگذشتگی و نوازشگری
 (کاترین) گربه صفت که بهیچوجه در دل (فرانسا) نمی‌نشست و
 ملکه مادر مشاهده میکرد که از آنچه میترسید دارد برش می‌آید و
 اگر علاج فوری نکند سلطی که روی پرسش دارد بکلی از بین خواهد
 رفت بنابراین فوراً "تحوّل" حمله را عوض کرده و آهنی کشید و سرش
 را تکان داد و به چهره‌اش حالت درماندگی و عجز داده و گفت
 - پسرم من خیال میکرم که نباید در این مورد مشکوک باشم
 ولی اوضاع و احوال من میگوید که باید مشکوک شوم.

- از چه چیز خانم؟

- (کاترین) در حالیکه سعی میکرد از قطره اشگی هم کمک بگیرد
 گفت شما دیگر اعتمادی بمادرتان ندارید.

- چه می‌خواهید بگوئید من نمی‌فهمم.

- پسرم من می‌خواهم بگویم که تو پانزده سال اضطراب مرگبار
 من و پانزده سال شب زنده‌داری در بالینت را فراموش کرده‌ای و
 خطراتی را که من از کودکی شما به استقبالش رفته‌ام و ناخوشیها و
 مواظبت‌های بلاپنهانی که از درون کهواره تا امروز با شما
 داشته‌ام از یاد برده‌اید.

- من چیزی نمی‌فهمم خانم ولی چون به صبر عادت دارم
 گوش میکنم بگوئید ولی دست مچاله شده او در روی عکس‌که بشدت
 فشار میداد و به تنفس افتاده بود این خوش زبانی را تکذیب میکرد.
 - بسیار خوب من الان توضیح میدهم و می‌گویم که در نتیجه
 رحماتی که برای بشر رساندن شما کشیده‌ام شما را بهتر از خودتان
 می‌شناسم بنابراین شبی که برای شما پر از انقلاب و ناراحتی بوده

فهمیدم، ولی این نازاحتی مربوط بهامور دولتی یا تردید درامضای حکم محکومیت نبوده بلکه برای این بوده که راز عشق شما با دوشیزه (سن آندره) بر ملا شده است.

(فرانسا) که از خشم و شرمساری شب پیش نازاحت و بطور طبیعی هم رنگ پریده و علیل بود چنان قرمز شد که گوئی مقداری خون روی برف بریزند و از جا بلند شد و بحال ایستاده گفت آه مادر این را میدانی؟

- (کاترین) که ساده‌لوحی پرسش را میدانست فکر کرد بهتر است با عطفوت و مهربانی پاسخ دهد و باین جهت گفت فرزندم تو چقدر بچه‌هستی آیا ممکن است مادران همه‌چیز را ندانند؟ بین پسرم چرا راز این عشق و احساس خود را از من پنهان کردی؟ بدون شک ممکن بود من ترا اندکی ملامت کم و یا وظایف شوهری تورا خاطر نشان سازم و یا زیبائی و مهربانی و شادابی ملکه را جلوی چشمت مجسم کنم ولی اینها چیزی نبود و اگر میدیدم این درد علاج شدنی نیست سعی در معالجه آن نمیکرم بلکه فقط پند و نصیحت میدادم و وقتی شیفتگی ترا نسبت به دوشیزه (سن آندره) میدیدم بالاخره یک مادرکه قدرت خداشی نسبت به فرزندش ندارد که بتواند عملی انجام دهد ولی از آنچه ظاهرا "پیدا است شما این دوشیزه را خیلی دوست دارید؟

- بلی خانم بسیار.

- بسیار خوب من چشمان خود را می‌بستم زیرا برای مادر چشم پوشی از اینکار بسیار آسانتر از یک زوجه است و بطوری که میدانی مدت ۱۵ سال خانم (والنتینوا) در قلب پدرت رسونخ کرده و گوئی تمام آنرا تصاحب کرده بود و قبول داری که آنچه که یک زوجه

میتواند برای شوهرش انجام دهد یک مادر نمی‌تواند برای فرزندش بانجام برساند و آیا تو سبب افتخار و خوشبختی و خوشوقتی من نیستی؟ پس چگونه شد که بدون آنکه بمن بگوئی بهایں عشق‌ریائی دچار شدی؟

(فرانسا) باخونسردی پاسخ داد مادر شما حقیقتاً آنقدر برای من خوب هستید که من از اینکه مدت مدیدی شما را گولبزنم خجالت می‌کشم و بنابراین اعتراف می‌کنم که دوشیزه (سن آندره) را دوست‌دارم و توجه داشته باشید که شما اولین بار است که درباره این عشق با من صحبت می‌کنید و اگر زودتر از این با من صحبت کرده بودید دلیلی نداشت که از شما پنهان کنم و بدانید که این عشق نه فقط در قلب من بلکه بهمیل و اراده من می‌باشد و اگر زودتر از این با من صحبت کرده بودید آنرا اعتراف می‌کرم.

(کاترین) در حال تعجب پرسید با میل و اراده شما؟

— بله مادر و آیا این موضوع شما را متعجب می‌کند که من صاحب اراده باشم؟ چیزی که مرا متعجب می‌کند اینست که شما امروز صبح آمده‌اید در مقابل من که این کمدمی عاطفه مادری را بازی کنید در صورتیکه همین شما بودید که شب گذشته با برملأکردن راز هشتی مامرا مسخره و مضحکه درباریان کردید و آنچه که اتفاق افتاده تبنا شما باعث آن بوده‌اید.

(کاترین) که بیش از پیش متعجب شده بود فریاد زد:

— (فرانسا).

— بله مادر، امروز صبح وقتی شما دنبالم فرستادید من خواب نبودم ولی تمام اطلاعات را بررسی کردم که عامل اصلی جنجال را پیدا کنم و از همه اخبار بدست آمده برایم محقق شد که شما بودید

که برایم دام گستردید که در آن بیفتم.

— پسرم مواظب آنچه که میگوئی باش و در این حال دندانها یاش را بهم فشد و نگاه تند و زننده‌ای به پرسش انداخت.

— خانم ابتدا ما باید در یک مورد با هم توافق کنیم و آن اینست که دیگر موضوع مادر و فرزندی بین ما نیست بلکه به لطف خداوند پادشاهی وجود دارد که من هستم و یک ملکه که نایب السلطنه است و اگر شاه میل نداشته باشد او هیچ حق دخالتی در کارهای دولتی ندارد خیلی از پادشاهان از سن ۱۴ سالگی سلطنت می— کنند و اکنون من شانزده ساله هستم و از اینکه نقش یک کودک را برای شما بازی کنم خسته شده‌ام و از اینکه اطراف مرا با طنابی بسندند و مثل بچه قنداقی بامن رفتار کنند بستوه آمدہ‌ام وبالاخره از امروز به بعد باید هر یک در جای خود باشیم من پادشاه شما هستم و شما جز یک تابع من چیزی نیستید.

اگر صاعقه در میان آن اطاق افتاده بود نتیجه‌ای وحشتناکتر از این سخنان شاه برای طرحهای (کاترین) نداشت زیرا (کاترین) مدت شانزده سال این طفل علیل و لمس را بزرگ کرده و مواظبت نموده و تعلیم داده و بالاخره هدایت و راهنمایی کرده بود و اکنون وضعش مانند یک رام‌کننده حیوانات درنده شده بود که بچه شیری را بزرگ میکند و ناگهان این بچه شیر به شیر تبدیل شده و برایش غرش کرده و پنجه نشان داده و نگاههای تیز می‌افکند و میخواهد زنجیرش را پاره کرده و اورا ببلعد و بهمین جهت (کاترین) با حال ترسکمی عقب رفت زیرا برای زنی چون او در اثر آنچه که دید و شنید لرزش ترسناکی ایجاد شده بود و آنچه که بیشتر باعث ترس و رعب او شده بود انفجار آخری نبود بلکه رازپوشی و کتمان ابتدای

کار بود.

این زن یا دختر جوان یا حتی این طفل بود که این تغییرات را در موجودی نحیف و علیل چون (فرانسو) بوجود آورده بود، این همان دختر بود که به شاه این شجاعت را داده بود که بگوید "از امروز به بعد من پادشاه شما هستم و شما جز یک تابع من چیزی نیستید" و (کاترین) فکر میکرد این دختر جوانی که این تغییرات بزرگ را در او بوجود آورده و از یک طفل مردی ساخته یا از غلامی پادشاهی پدید آورده و بالآخره کوتوله‌ای را به غولی تبدیل کرده است آیا من میتوانم با او وارد کشمکش شوم یا خیر و بعد برای اینکه قدرتش را دوباره بدست آورد آهسته زمزمه کرد:

— منهم از اینکه جر با یک شبح خیالی سروکار ندارم خسته شده‌ام آیا من درست شنیدم که شما مرا متهم کردید که برپاکننده جنجال دیشب من بوده‌ام؟

— بلی.

— شما مادرتان را بدون اینکه مطمئن باشید مقصراًست متهم می‌کنید آیا این کار یک فرزند خوب است؟

— مقصودتان اینست که این موضوع بهیچوجه از منزل شم اشروع نشده؟

— من نمی‌گویم که از منزل من شروع نشده بلکه می‌گویم بهیچ وجه از طرف من شروع نشده.

— پس بنابراین چه کسی در این راز و عده ملاقات ما خیانت کرده است؟

— یک کاغذ کوچک که از جیب خانم دریا سالار افتاده است.

— چه شوخی و مزاحی.

— خدا شاهد است که در مورد چیزی که برای شما درد و الم است من شوخی نمی‌کنم.

— این کاغذ را کسی امضاء کرده بود؟
— امضاء نداشت.

— خط چه کسی بود؟

— خط آن برای من ناشناس بود.

— و بالاخره چه بسر آن کاغذ آمد؟

— این کاغذ است که پهلوی من میباشد و آنرا بهشاه داد.

— شاه فریاد زد؛ این خط (لانو) است و کاغذ من میباشد.

— بلی ولی قبول دارید که غیر از شما کسی نمیتوانست آنرا
شناسد.

— و شما گفتید که این کاغذ از جیب خانم دریا سالار افتاده است؟

— بنحوی این کاغذ از جیب خانم دریا سالار بزمین افتاده که همه تصور کردند که نامه برای او نوشته شده و میخواستند مج او را بگیرند و آیا شما هبیج بخاطر دارید که دونفری که شما آنها را در موقع بازگردان چشمها یتان مشاهده کردید مارشال (سن آندره) و شاهزاده (زوانویل) بودند؟

— و بالاخره راز این دسیسه که برعلیه من و کسی که دوستش دارم چیده شده چیست؟

— تنها خانم دریا سالار میتواند آنرا بشما بگوید.
(فرانسو) سوتک کوچکی بلب برد و سوتی کشید و افسری حاضر شد و شاه به او گفت:

— فوراً "یکنفر را بسرعت بمنزل (کولینسی) بفرستید که به

خانم دریاسالار بگوید شاه هم اکنون میخواهد با او حرف بزند و وقتی سرش را برگرداند نگاه ثابت و تاریک مادرش را متوجه خود دید و احساس کرد که دارد قرمز می‌شود و گفت:

— من از شما معدتر میخواهم مادر که نسبت بهشما شک برده بودم.

— شما از شک فراتر رفته‌اید و مرا بشدت متهم کرده‌اید ولی من مادر شما و ملکه نیستم و آمده‌ام اتهامات دیگری را نیز تحمل کنم.

— مادر.

— (کاترین) درحالیکه اخمهایش را درهم کرده بود چون حریف را شکست خورده دید فهمید که موقع حمله‌است و گفت بگذارید من حرف را بزنم.

— من گوش میکنم مادر.

— شما ابتدای امر در اینمورد اشتباه کرده‌اید و بعد هم در مورد اینکه مرا تابع خود خطاب می‌کنید دراشتباه هستید من بهیچ وجه تابع شما نیستم شنیدید؟ و شما هم هیچوقت پادشاه من نبوده و نخواهید بود و باز تکرار میکنم که شما پسر من هستید نه چیزی کمتر و نه بیشتر.

شاه جوان که از شدت رنگ پریدگی برنگ سرب درآمده بود، گفت صحیح است شما مادر من هستید و این شما بودید که مثل اجنبی با من رفتار کردید. من پسر شما هستم ولی چون پسر بزرگتر هستم در عین حال شاه هم میباشم و من آنرا بشما ثابت خواهم کرد.

— (کاترین) در حالیکه مانند یک افعی آمده حمله بود گفت تو... شاه؟

و تو بمن ثابت خواهی کرد؟ اینطور گفتی؟ و بلا مقدمه شروع کرد به قهقهه خندیدن و ادامه داد: تو به چه نحوی بمن ثابت خواهی کرد؟ تو تصور میکنی که از عهدہ کشمکش سیاسی با ملکه انگلستان یا پادشاه اسپانی برمی آئی؟ تو بمن ثابت خواهی کرد چه جوری؟ آیا باترتیب دادن یک توافق بین (گیز)ها و (بوربن)ها؟ یا بین پرستستانها و کاتولیکها آیا تو مانند پدر و جدت میخواهی در راس ارتش قرار گیری؟ طفل بیچاره آیا تو پادشاهی؟ آیا تونمیدانی که سرنوشت و زندگی تو در دستان من است و کافی است یک کلمه بگوییم تا ناج از سرت بیفتد و یا اشاره‌ای بکنم تا روح از بدن تو خارج شود؟ اگر چشم و گوش داری نگاه کن و گوش بده تا ببینی ملت با شاهنش چه خواهد کرد؟ تو بد بختی بیش نیستی، بخودت نگاه کن و بمن هم بنگر.

(کاترین) درحال ادای کلمات اخیر بصورت ترسناکی درآمده بود و تهدیدکنان مانند یک شبح به شاه نزدیک میشد بطوریکه شاه بعقب رفت و در سه قدمی به صندلی تکیه داد و مثل اینکه می‌خواست غش کند ولی (کاترین) ادامه داد.

- خوب میدانی و می‌بینی که من همیشه ملکه هستم و تو ساقه باریک و ضعیف یک نهال که کوچکترین بادی آنرا خم میکند آنوقت میخواهی حکومت کنی؟: خوب به اطراف خود توجه کن که ببینی چه کسی در فرانسه حکومت میکند و چه کسانی شاه خواهند شد؟ اگر من نباشم که جلوگیری نمایم تورا زیر پا له خواهند کرد و مثلًا "همین (دوگ و دوگیز) که فاتح جنگها و تسخیرکننده شهرها است ص نوع آزادی پیدا خواهد کرد که سرو تاج ترا با هم زیر پاشنه‌اش بیندازد.

— بسیار خوب مادر من در اینحال پاشنه (گیز) را گاز خواهم گرفت و طبق آنچه که بمن یاد داده‌اند (آشیل) هم از پاشنه کشته شد و آنوقت علیرغم او و شما سلطنت خواهم کرد.

— گاز گرفتن پاشنه (گیز) وقتی موئیز است که زهری در دندان داشته باشی و الا از گاز گرفتن کسی نخواهد مرد و آیا میدانی که صرف نظر از (گیز) تو در کشور فرانسه غیر از یکنفر دیگر فرمانده بزرگ و لایقی نداری؟ امیدوارم که روی بعضی اشخاص مثل احمقی چون (مون مورانسی) که در کلیه جنگها شکست خورده یا مارشال (سن آندره) که فقط فاتح اطاقه‌ای انتظار است حساب نکنی تو فقط یک فرمانده بزرگ و لایق داری و آنهم (کولینی) است و این فرمانده بزرگ فردا با برادرش (داندلو) در راس حزبی بسیار قوی فرار خواهند گرفت که هیچ ارتضی نمی‌تواند به آن اندازه باعث تهدید دولت باشد آنها را نگاه کن و خودت را هم ببین و مقایسه کن و آنوقت خواهی فهمید که آنها مثل درختان بلوط ریشه گرفته در زمین استوارند و تو ساقه بدیخت یک نهال که از هر بادی خم می‌شود.

— بالاخره بمن بگو چه میخواهی و چه درخواستی از من داری من که اکنون آلتی در دست شما هستم آیا باید همچنان تسلیم باشم و بازیچه جاوه طلبی‌های شما بشوم؟

(کاترین) جلوی تبمی را که از خوشحالی روی لباسش آمده بود گرفت و از روی مکر و حیله شروع کرد که بلکه دو مرتبه قدرت را بدست آورد. او با سر انگشت نخ عروسک خیمه‌شب بازیش را گرفته بود و یک لحظه نزدیک بود این عروسک بطرف خودسری کشیده شود و اینک او میخواست آنرا حرکت داده و بحالت اولیه درآورد ولی

نمیخواست چیزی از این پیروزی را ظاهر سازد و با اینکه از مقدمه خوشحال بود میخواست نتیجه‌گیری کامل بنماید بنابراین گفت:

- پرم آنچه که من میخواهم و از تو تقاضا دارم اینست که بگذاری من قدرت ترا دوباره برقرار کرده و از خوشبختی تو مطمئن شوم و دیگر هیچ چیز برایم اهمیت ندارد مگر من با آنچه میگوییم عمل نمیکنم؟ مگر تمام سعی من برای خوشبخت کردن تو بکار نمیرود؟ و باور کن که در آنصورت بار حکومت آنقدر سبک و مطبوع خواهد شد که من با کمال میل حاضرم خودم آنرا بکشم شما از جاهطلبی من سخن‌گفتید بلی من یک جاهطلبی دارم و بس و آن اینست که آنقدر بجنگم تا دشمنان ترا سرنگون نمایم و برای اینکار از برخی برغلیه پادشاه مورد دلخواه شده‌ای خودم با کمال میل ناج را بر سرت خواهم نهاد و عصای سلطنت را بدست خواهم داد ولی آنچه که امروز هست اگر بتو تغوییش شود یک ترکه نازک است نه عصای سلطنت و تاجی از خار و تیغ است نه تاج طلائی. پرم زیر نظر مادرت بزرگ و قوی شو و بشمر برس مانند درختی که از خورشید قدرت می‌گیرد و آنوقت تو پادشاه خواهی بود.

- و بالاخره برای اینکار چه باید کرد؟

- باید بطورکلی از زن پرهیز کرده و از آن منصرف شوی زیرا زن علت اصلی این ضعف و بی‌قدرشی است.

(فرانسو) فریادزد مقصود اینست که از دوشیزه (سن آندره)

منصرف شوم؟ یا برای همین بوده که شما اینجا آمدید؟

- بلی پرم صرف نظر کردن از دوشیزه (سن آندره).

(فرانسو) با حالت مصممی پاسخ داد هرگز.

— من از شما معذرت میخواهم ولی این قیمتی است که من برای آشتی بین خودمان از شما میخواهم و الا نه.

— مادر پس شما هنوز نمیدانی که من بشدت و با شیفتگی تمام اورا دوست دارم؟

— (کاترین) از این ضعف پرسش تبسی کرده و گفت اگر دوستش نداشتی که دیگر موضوع صرفنظر کردن از او دربین نبود.

— چرا باید از او صرفنظر کنم.

— برای مصالح مملکتی.

— دوشیزه (سن آندره) به مصالح دولت و مملکت چه کرده است؟

— میخواهید که من آنرا بگویم.

ولی شاه حرف اورا قطع کرده و مثل اینکه منطق اورا قبول ندارد گفت:

— گوش کنید مادر من نیوغ زیادی که خداوند بشما داده است صدایم و همبینطور سنتی و بی جنبشی که خودم دارم و بالاخره به شایستگی شما چه درحال حاضر و چه در آینده ایمان دارم و حاضرم کورکورانه در کارهای سیاسی از شما تعیین نمایم و هرجا که پای مصالح حکومت باشد شما فرمان خواهید داد ولی نه بقیمت صرفنظر کردن از وجودی که برایم سی عزیز و گرانبها است من از شما خواهش میکنم که مرا در کارهای خصوصی و عشقی آزاد بگذارید.

— برای هر موقعیت دیگری بسیار خوب و یقین دارم که شما چیزی ندارید که با آن مرا ملامت کنید ولی امروز نه.

— چرا امروز نه؟ چرا چنین سختی آنهم درباره تنها زنی که من واقعاً "دوستش دارم بکار میبرید؟

— زیرا این زن بیش از همه، زنهای دیگر باعث جنگ داخلی خواهد شد و همچنین بدلیل آنکه او دختر مارشال (سن آندره) یکی از خدمتگذاران فداکار شما است.

— من مارشال (سن آندره) را در حکومت چند ایالت دیده‌ام او چشمان خود را بهم خواهد گذاشت بعلاوه درحال حاضر مارشال مشغول زندگی با زن جوانش میباشد که تازه اختیار کرده و زن جوانش ازاینکه این دختر یار قیب زیباییش ازاو دور شود خیلی هم خوشحال خواهد شد.

— از لحاظ مارشال (سن آندره) ممکن است وضع همینطور باشد ولی در مردم شاهزاده (ژوانویل) که عاشق بیقرار دوشیزه (سن آندره) است و میخواهد با او ازدواج کند، آیا او هم چشمان خود را بهم خواهد گذاشت؟ اگر او هم به احترام شاه چشمش را برهم گذاشت آیا عمومیش کار دینال (دولورن) و پدرش (دوک دوگیز) هم چشانشان را برهم خواهند گذاشت؟ در حقیقت ای پسر بیچاره تو در سیاست خیلی ضعیف هستی و اگر مادرت بیدار نباشد در ظرف چند روز دزدان تاج را از روی سرت خواهند ربود و برای آخرین بار نکرار میکنم که من به اتفاق (دوک دوگیز) کارها را نظم و نسق خواهیم داد آیا اطاعت خواهید کرد؟

— خیر مادر، اطاعت نخواهم کرد.

(کاترین) در حالیکه یکه خورده بود پرسید

— شما از من اطاعت نخواهید کرد؟

— خیر، من اطاعت نمیکنم و نمیتوانم اطاعت کنم. من بشما گفته‌ام که در ساعت اولیه نخستین عشق خود هستم و هیچ چیز نمیتواند مرا از او منصرف نماید من میدانم که گرفتار در درسی

شده‌ام که عاقبتش ممکن است شوم باشد ولی بشما می‌گویم که او را
دوست دارم و نمی‌خواهم دیگر کلمه منصرف شدن را بشنویم.
— بسیار خوب پسرم و کلمه پسرم با لحن تهدید آمیز اداد.
— بسیار خوب خانم.

— شما عواقب این دیوانگی را هرچه باشد قبول می‌کنید؟
— بله هرچه باشد قبول می‌کنم.
— بنابراین خدا حافظ و من میدانم که چه باید بکنم.
— خدا حافظ خانم.

(کاترین) چندقدمی بطرف درب رفت و متوقف شده و با خرین
تهدید پرداخت:

— هرچه بشود خودت بخودت کرده‌ای.
— بله خودم کرده‌ام.
— این را بدان که من بهیچوجه مسئولیتی در این دیوانگی که
می‌خواهید علیرغم صالح واقعی خود مرتكب شوید ندارم و اگر
بدبختی خواه بشما خواه بمن رسید تمام مسئولیت آن متوجه شما
خواهد بود.

— باشد مادر، من مسئولیت آنرا قبول دارم.
(کاترین) با خنده و نگاهی وحشتناک گفت خدا حافظ (فرانسو).
(فرانسو) نیز با خنده شیطنت بار و نگاهی تهدید آمیز گفت:
خدا حافظ مادر.

و هر دو با احساس نفرتی شدید که در وجودشان علیه یکدیگر
پیدا شده بود از هم جدا گشتد.

شاهزاده (کنده)

شاه را بنافرمانی تشویق می کند

با خاطرمی آوریم که شاهزاده (کنده) روز گذشته به (روبراستوار) وعده ملاقات برای شب بعد در (سن زرمن) داده بود و اکنون به (لوور) آمده بود تابه قولی که به او داده بود، وفا کند، یعنی تقاضای عفو (آن دبورگ) را از شاه بنماید و نتیجه اش را به او بگوید، او درست موقعی به (لوور) رسید که ملکه مادر از آپارتمان شاه خارج شده بود.

به شاه اطلاع دادند و شاه با صدای ضعیفی گفت داخل شود و

(کنده) وارد اطاق شد، او مشاهده کرد که شاه روی صندلی نیمه- خوابیده قرار گرفته و با دستمالی عرق پیشانی خود را خشک میکند و فروغی در چشمانش نیست و دهانش نیمه باز و چهره‌اش کبود شده و مثل یک مجسمه وحشت میماند.

شاهزاده با خود گفت این طفل غصه‌دار است و ما میدانیم که شاهزاده در آخرین صحنه‌ماجرای شاه و دوشیزه (سن اندره) حضور داشت و تمام قولهایی که شاه به معشوقه‌اش داده بود شنیده بود.
شاه با مشاهده (کنده) فوراً "چهره‌اش روشن شد و مثل اینکه کشف عظیمی کرده است فکر آن چنین تغییری در سیماش ظاهر ساخت و گوئی که میخواست خود را به زدیک شاهزاده برساند.
شاهزاده جلوی شاه تعظیمی کرد که شاه جواب داد و دستش را بطرف او دراز کرد.

— افتخار بزرگی نصیب من شده که امروز بزیارت اعلیحضرت نایل شده‌ام.

— من هم از دیدار پسرعموی خود خیلی خوش وقتم.
— و من در عین خوشوقتی مفتخر میباشم.
— شاهزاده چقدر بموقع رسیدی زیرا من بطرزو حشت‌ناکی خسته شده بودم.

— اعلیحضرت ای در لحظه‌ای که من وارد شدم در چهره شما آثار رنج و خستگی دیده میشد.

— همینطور است من فوق العاده خسته بودم و آنچه که باعث تاثیر من است اینست که دوست قابل اعتمادی که رنجهايم را با او در میان بگذارم ندارم.

— مگر اعلیحضرت رنجی دارند؟

– بلی رنجهای حقیقی و سیار سخت پسر عمو.
 – چه کسی آنقدر جسارت دارد که اعلیحضرت را رنج دهد؟
 – شخصی که بدیختانه دارای این حق میباشد.
 – اعلیحضرتا من کسی را نمیشناسم که حق داشته باشد شما را غمگین نماید.

– حتی ملکه مادر؟

– شاهزاده در حالیکه فوراً "فهمید ملکه" مادر به بچه‌اش، شلاق زده است با صدای بلند گفت اعلیحضرتا حتی ملکه مادر هم این حق را ندارد.

– پسر عمو آیا این ایمان شما است؟

– این نه فقط ایمان من است بلکه تصور میکنم ایمان کلیه اتباع باوفای اعلیحضرت باشد.

– میدانید که آنچه دارید من میگوئید خیلی خطرناک است؟
 – اعلیحضرتا از چه لحاظ خطرناک است?
 – از اینکه شما دارید یک پسر را بتمرد از مادر ترغیب میکنید و با گفتن این کلمات به اطراف خود نگاه کرد که مبادا کسی آنرا شنیده باشد زیرا شاه میدانست که دیوارهای (لوور) موش دارد و موش گوش و چون ترسید تمام افکارش را بیان کند فقط گفت که شما عقیده دارید که حتی ملکه مادر حق ندارد مرا غمگین کند در این صورت اگر شما بجای من بودید و ملکه مادر شما را رنج میداد چه میکردید؟

– شاهزاده فهمید که شاه از چه میترسد ولی او چون در هر موقعی عقیده حقیقی خود را ابراز میداشت گفت اگر جای شما بودم تمرد میکردم.

— آیا شما تمرد میکردید؟

— بلی خیلی ساده.

شاه در حینی که به شاهزاده نزدیک میشد پرسید بهچه نحو

باید تمرد کرد (لوئی) عزیز؟

— اعلیحضرتا بهمان نحوی که همه تمرد میکنند تمرد راهها و وسایل متعدد ندارد بلکه بوسیله عدم اطاعت باکمتر اطاعت کردن یا شانه خالی کردن از کارهای ناقص و یا ظلم و تعدی میتوان تمرد نمود.

— شاه در عین اینکه از حرفهای (کنده) اندیشناک شده بود گفت یک بز میتواند نسبت به صاحبش تمرد کند ولی تمرد یک پسر از مادر مثل اینست که یک رعیت از پادشاهش تمرد کرده باشد.

— اعلیحضرتا پس درباره این همه پرستستانها که از پاریس خارج شده و به اقصی نقاط و کشورهای دیگر رفته‌اند چه می‌گوئید؟ زیرا آنها از پاپ که او هم شاه است تمرد کرده‌اند.

— بلی شاهزاده شما حق دارید و از اینکه بدین نحو صحبت میکنید من سپاسگذار و حق‌شناسم ولی من شما را خیلی کم میبینم پسر عمو شما یکی از اعضای خانواده ما هستید و من نهایت اعتماد و دوستی را با شما دارم و از بدو طفولیت شاهزاده عزیز کشش و محبت دیگری مخصوصاً "از لحاظ شجاعت و صداقت بشما داشتم هیچکس مانندشما که الساعه بیان کردید با من حرف نمیزند و برای اثبات حق‌شناسی خود اکنون رازی را با شما درمیان میگذارم که به هیچکس نگفته‌ام، ملکه مادر میخواهد بزودی مرا ریشه‌کن نماید.

— بفرمائید اعلیحضرتا.

— شاه بازویش را در اطراف گردن (کنده) انداخت و گفت:

نم من نه فقط ممکن است به نصایح شما احتیاج داشته باشم بلکه

به حمایت شما هم نیاز مندم .

— من در هر حال تحت اوامر شما هستم .

— بسیار خوب پسرعموی عزیز من تا حد شدیدائی عاشق شده‌ام .

— من میدانستم که شما ملکه (ماری) را خیلی دوست دارید ولی اینکه نباید جنجالی در دربار برپا کند .

— به ملکه (ماری) خیر بلکه بهیکی از دختران ندیمه‌اش .

— آیا او هم شما را دوست دارد و دوستی خود را ثابت کرده است ؟

— بلی .

— آنچه که مرا ناراحت میکند اینست که مبادا اینطور نباشد .

— تو از من نمی‌برسی که این دختر کیست ؟

— من بخودم اجازه سوال کردن در مقابل اعلیحضرت را نمیدهم و در انتظارم که اکر اعلیحضرت تمایل داشته باشند افشاء راز را تکمیل نمایند .

— (لوشی) این دختر فرزند یکی از بزرگترین نجایی در سار فرانسه یعنی دختر مارشال (سن اندره) است .

— تبریکات صمیمانه مرا بپذیرید زیرا دوشیزه (سن اندره) زیباترین دختر دربار است .

— شاهزاده سرشار از خوشحالی فریاد زد : آیا این عقیده تو است ؟

— اعلیحضرتا مدت مدیدی است که من چنین عقیده‌ای روی دوشیزه (سن اندره) دارم .

— این مربوط به رابطه معنوی است که بین ما دو نفر وجود دارد .

— اعلیحضرت من جرات نمیکنم که از این موضوع بخود بمالم.
 — حق با تو است ولی وقتی انسان یک دختر را می‌بیند خواه شاه باشد یا روستائی، حق دارد که او را دوست بدارد مخصوصاً "که از طرف آن دختر هم دوست داشته باشد و آیا توهم همین عقیده را داری؟

— بله و این عقیده همه مردم است غیر از شاهزاده (زوانویل) ولی خوشبختانه برای اعلیحضرت من حده میزنم که او از افتخاری که اعلیحضرت به نام زدش داده‌اند هیچوقت اطلاعی حاصل نکند.
 — همینجا بس است که اشتباه میکنی زیرا او میداند.
 — اعلیحضرت ما مقصودتان اینست که او به بعضی چیزها مشکوک شده؟

— خیر من بتو میگویم که او همه چیز را میداند.
 — آه این غیرممکن است.
 — وقتی من آنرا بتو می‌گویم؟
 — اعلیحضرت باور نکردنی است.
 — ولی اکنون باید بخوبی آنرا باور کنی و یک مرتبه ابروان خود را در هم کرده و گفت من خیلی بدانی موضوع اهمیت نمیدهم و اگر با این شکاف خطرناکی که بین من و مادرم ایجاد شده او موضوع را دنبال نکند شدت آن همین چند کلمه است که گفتم.
 — ولی چه شکاف خطرناکی ممکن است ایجاد شده باشد؟ من انتظار میکشم که اعلیحضرت در صورت تعایل مرا وارد این معما نمایند.
 آنوقت شاه با صدائی ترحم انگیز ماجراهی را که بین او و مادرش گذشته بود برای شاهزاده (کنده) شرح داد که شاهزاده پس

از آنکه با دقت گوش کرد گفت:

— بسیار خوب اعلیحضرتا بنظر میرسد که دیگر شما به اندازه کافی بزرگ و رشدید شده‌اید که تحت اراده کسی نباشد.

— بلی پسر عموی عزیزم من رشد کافی دارم، یا لاقل قدرتی را حس میکنم که بوسیله آن گذاشت ملکه برود و تصور کند که تمد و نافرمانی من سخت وجودی است ولی وقتی درب پشت سر او بسته شد و من تنها شدم به شماراستش را میگویم که اگر شما نرسیده بودید تصور میکنم میرفتم و اورا پیدا کرده خود را بپایش انداده و طلب بوزش میکرم.

— آه اعلیحضرتا خیلی مواطن خود باشد در این صورت نابود میشید.

— من اینرا خوب میدانم و مثل غریقی که برای نجات بهر چیزی متولّ میشود میباشم.

— بنابراین برای اینکه ملکه مادر چنین وضعی را برای شما ایجاد کند باید شما را به خطرات زیاد و بدبهتیهای بزرگی تهدید کرده باشد.

— او را بجنگ داخلی تهدید کرده است.

— آیا اعلیحضرت هم پیش بینی جنگ داخلی میکنید؟

— بلی همانطور که شما هم اکنون آنرا میبینید زیرا جمعیت پرستان خیلی قوی شده ولی (دوکدوگیز) هم که دشمن آنها است قوی میباشد و بنابراین مادر من که هیچ چیز غیر از (گیز) ها نمیبیند و بهمین دلیل دختری از اقوام آنها را به ازدواج من درآورده با خشم مرا به جدائی از "گیز" ها تهدید کرده است.

— وبالاخره نتیجه تمام اینها چیست؟

— اینست که پرستانها صاحب تاج و تخت خواهند شد.

— اعلیحضرت آیا به‌این حرف جوابی داده‌اید؟

— چه جوابی داشتم بدhem؟

— جواب بسیار خوبی.

— کدام جواب؟

— اینکه یک وسیله بسیار مناسب دارید که مانع تصاحب تاج

و تخت توسط پرستانها شوید.

— این وسیله چیست؟

— اعلیحضرت آیinst که شما خودتان در راس جمیعت پرستان

قرار گیرید.

— شاه جوان بک لحظه متفسر ماند و بعد گفت بلی این فکر
بسیار خوبی است زیرا در اینصورت یک کفه ترازو بضرر (کاترین)
تغییر خواهد کرد ولی پرستانها از من نفرت دارند.

— چرا از شما نفرت داشته باشد آنها میدانند که تاکنون شما
 فقط آلت دست ملکه مادر بوده‌اید و حزب پرستان از شما نفرت
 ندارد بلکه ملکه مادر را منفور می‌شمارد.

— منهم از او نفرت دارم.

— حال اگر این طرح مورد پسند شما است چرا قبول نمی‌گنید؟

— پرستانها بمن اعتماد ندارند باید در این موقع به آنها یک
 علامت و نشانه‌ای داد و چه نشانه‌ای می‌شود داد؟

— اعلیحضرت آی حق با شما است ولی شما در این موقع بهترین
 نشانه واقعی و شاهانه را می‌توانید به آنها بدهید یعنی زندگی یک‌نفر
 را.

— نمی‌فهم، مقصود چیست؟

— شما میتوانید (آن دوبورگ) را مورد عفو قرار دهید.
 — پسرعموی عزیز مادرم در موقعی که با او حرف زدم بمن گفت
 که او باید بمیرد.

— شما هم به او خواهید گفت که او باید زنده بماند.
 — شاه در حالیکه به اطرافش نگاه میکرد و گوشی میترسیدزمزمه
 کرد که آه عفو (آن دوبورگ) آیا میتوان او را مورد عفو قرار داد؟
 — بله اعلیحضرتا و چه چیز در عفو او باعث تعجب شما
 میشود؟

— یقیناً هیچ چیز.
 — آیا این حق شما نیست؟
 — من میدام که این حق پادشاه است.
 — بسیار خوب آیا شما پادشاه نیستید؟
 — لااقل تا بحال نبودم.
 — بسیار خوب، این خود ورود به سلطنت و پادشاهی از
 راه مناسی است و عظمت زیادی به تخت و تاج خواهید بخشید.
 — ولی (آن دوبورگ) ....

— یکی از مردان بسیار پاک و متدين قلمرو شما است.
 — من میدام که او مرد شرافتمندی است.
 — بنابراین یک پادشاه نباید بگذارد مردی را که به شرافتمندی
 میشناد بمیرد.
 — او خطرناک است.

— هیچ وقت یک آدم شرافتمند خطرناک نیست.
 — ولی (دوگیز) و مادرم از او نفرت دارند.
 — اعلیحضرتا برای نافرمانی و تمرد در مقابل ملکه؛ مادر و

(دوك دوگيز) عفو (آن دوبورگ) بهترین راه است و اميدوارم
اعليحضرت اين زحمت را بخود ندهند که عصيانی که مطبوع طبع
ملکهٔ مادر باشد بخواهند مرتكب شوند.

— اين صحيح است ولی راجع بهمرگ (آن دوبورگ) توافق شده
این تصميي است که بين من و ملکهٔ مادر و (دوك دوگيز) مورد
موافقت قرار گرفته و ديگر نميشود آنرا عوض کرد.

شاهزاده (كنده) نتوانست از انداختن نگاهي نفرت بار بسر
روي چنین پادشاهي خودداري کند پادشاهي که قبول داشت (آن
دوبورگ) از شريفترین قضايا است و بيگناه بهمرگ محکوم شده و
نمی توانست راي را عوض کند در صوريکه برای اينكار كافي بود فقط
يک كلمه بگويد که او نباید بميرد آنوقت با لحن اهانت آميزی گفت:
— حال که اينكار توافق شده ميباشد ديگر از آن حرفی نزنيم
و خود را آماده کرد که از شاه اجازه مراجعت بگيرد ولی شاه او را
متوقف کرد و گفت:

— بلی اينطور است و ديگر از اين مستشار پارلمان حرف بزنيم
بلکه از يك چيز ديگر حرف بزنيم.

— اعليحضرت از چه چيز حرف بزنيم؟

— شاهزاده عزيز بيش از يك راه برای خروج از يکوضع نابسامان
وجود ندارد و شما که نبوغ خلاقيت داريد من راه ديگري نشان
بدهيد.

— اعليحضرتا اين فقط خداوند است که خالق ميباشد و ديگران
نمیتوانند چيزی خلق کنند.

— در الواقع من خودم هم از فكر اينکه يك بيگناه بميرد متاخر
مي شوم.

— در اين صورت اعليحضرتا بنداي و جدان خودگوش كنيد خوبی و

نیکی بسیار بارور است و در قلب این تبعه شما عشق به پادشاه را بار خواهد آورد. (آن دبورگ) را مورد عفو قرار دهید و از همان روز که این عفورا دادید یعنی از حق پادشاهی خود استفاده نمودید تمام مردم خواهند دانست که "واقعاً" شما حکومت و سلطنت می‌کنید.

— (لئوئی) تو ایزا میخواهی؟

— اعلیحضرتا من آنرا از شما استدعا نمی‌کنم و قسم میخورم که اینکار به مصلحت اعلیحضرت است.

— ولی ملکه چه خواهد گفت؟

— کدام ملکه اعلیحضرتا؟

— ملکه مادر.

— اعلیحضرتا در (لوور) نباید ملکه‌ای غیر از آنکه زوجه، قانونی شما است وجود داشته باشد و خانم (کاترین) برای این ملکه است که از او میترسند اگر شما خود را محبوب مردم کنید سلطان و پادشاه واقعی خواهید بود.

— بسیار خوب من آن حرفی را که شما به آن خوبی تفسیر کردید تکرار خواهم کرد و خیلی متشکرم از نصایحی که بمندادید و همچنین (لئوئی) عزیز سپاسگذارم از اینکه عدالت را بمن نشان دادی که بعدها پشمیان نشوم یک کاغذ و قلم بمن بده.

شاهزاده (کنده) بجلوی میز رفت و شاه نشست و شاهزاده کاغذ و قلم را که شاه میخواست بها و داد و شاه آنرا گرفته و این جمله را نوشت:

"ما (فرانسو) که بلطف خداوند پادشاه هستیم به همه حاضرین و آیندگان رهائی . . . . و بهمینجا که رسید افسری را که بمنزل (کولینی) اعزام داشته بود وارد شد و گفت خانم دریا

سالار حاضرند.

شاه نوشن نامه را قطع کرد و فوراً "بلند شد و با آنکه قیافه طبیعی ملایمی داشت آنا" قیافه سبع و درنده وصف ناپذیری بخود گرفت و شاهزاده (کنده) که از تغییر ناگهانی چهره شاه متعجب شده بود پرسید اعلیحضرت اهل شده است؟

— الساعه میفهمی پسر عموم بهادر گفت خانم دریاسالار را داخل نماید.

— حتماً" اعلیحضرت یکامر شخصی باخانم دریاسالار دارند و اگر اجازه میفرمایند من مراجعت نمایم.

— خیر ابداً" برعکس من میخواهم که شما بمانید و در مکالمات ما حضور داشته و یک کلمه آنرا نشنیده نگذارید شما که الساعه دیدید که من چگونه عفو میکنم اکنون بشما نشان خواهم داد که چگونه تنبیه هم میکنم.

شاهزاده (کنده) ارتعاشی که بیدنش وارد شده حس کرد و فهمید که احضار خانم دریاسالار نزد شاه که هیچ وقت به ملاقات او نمیآید بسبب چیزهایی است که او نمیداند ولی پیش‌بینی میکرد که وحشتناک باشد و بعد از چند لحظه پرده عقب رفت و خانم دریاسالار ظاهر گردید.

شاه تغییر رأی می‌دهد

خانم دریاسالار قبل از مشاهده شاه (کنده) را دید که نگاهی
محبت‌آمیز و تبسمی بر لبها داشت ولی وقتی به شاه نگاهش افتاد،
چهره او را غیرمنتظره یافت و اثری که از خشم روی چهره شاه بود
باعث شدکه خانم دریاسالار سرش را پائین انداخته و درحال جلو
رفتن بلر زد و وقتی جلوی شاه رسید تعظیمی کرد .
— من گفتم شمارا اینجا حاضر کنند نا حل یک معما را که صبح
تابحال بدون فایده دنبال آن میگردم از شما بپرسم .

— من همواره تحت اوامر اعلیحضرت هستم .

— برای حل این معما که خیلی میل دارم آنرا بدانم خواهش میکنم بمن و پسرعمویم (کنده) توصیح دهید که چگونه یک کاغذ که بر حسب امر ما به شخصی در دربار نوشته بودند دیشب بواسیله شما در آپارتمان ملکه مادر مفقود گردیده ؟

شاهزاده (کنده) همه چیز را فهمید و بلرزوه درآمد و بخوبی معنی این جمله شاه که گفته بود "اکنون به شما نشان خواهم داد که چگونه تنبیه میکنم " را در کرده و نگاهی بخانم دریاسالار آنداخت و دید که او هم نگاهش را به او دوخته و بنظر میرسید که با چشم، سئوال میکند که چه باید جواب داد ؟ ولی شاه از نگاههای این دو شریک جرم چیزی ندید و ادامه داد که خانم دریاسالار همای معا شاه مجدد " گفت شاید سئوال مرا نفهمید و من الساعه برای شما تکرار میکنم :

— به چه نحو کاغذی که به آدرس شما فرستاده نشده بود بدست شما افتاد و به چه نحو در اثر چه اشتباه یا خیانتکاری این نامه از جیب شما روی فرش اطاق ملکه مادر افتاده و از آنجا بدست (زوانویل) رسیده است ؟

— خانم دریاسالار که فرصتی پیدا کرده بود خونسردی خود را بدست آورد و گفت :

— اعلیحضرتا خیلی ساده است، من آنرا در (لوور) از توى دالانی که به تالار تبدیل منتهی می شود پیدا کردم و آنرا برداشته و خواندم و چون نویسنده آنرا نشناختم نزد ملکه مادر رفتم که از ایشان که بهتر از من میدانند بپرسم و چون در حضور علیاحضرت

ملکه بسیاری شura بودند و حکایات عجیب و شگفت تعریف میکردند و همه از شدت خنده اشکهایشان درآمده بودند منهم مثل سایرین دستمالم را برای پاک کردن اشکهایم از جیب خارج کردم و تصور میکنم کاغذ مزبورکه من فراموششکرده بودم با دستمال بزمین افتاده زیرا بعداً "که جستجو کردم نه در جیب و نه در جای دیگر آنرا نیافتم و حدس میزنم که آقای (زوانویل) آنرا برداشته است.

— این ظاهراً "حقیقت بنظرم" آید ولی هرچه هم شبیه حقیقت باشد من آنرا حقیقت نمیدانم.

— خانم دریاسالار با اضطراب پرسید اعلیحضرت مقصود چیست؟

— شما این نامه را پیدا کردید؟

— بلی اعلیحضرت.

— بسیار خوب بنابراین هیچ چیز برای شما آسانتر از این نیست که بگوئید نامهٔ مزبور در چه پیچیده شده بود؟

— کاغذ در چیزی پیچیده نشده بود اعلیحضرت.

— آنرا در چیزی پیچیده بودند؟

— خیر فقط آنرا چهار تا کرده بودند.

برقی در مفرز (کنده) درخشید که محققها "دوشیزه (سندره)" موضوع گم کردن کاغذ را بعلت گم کردن دستمالش نزد شاه جلوه داده است ولی بدیختانه آنچه که برای (کنده) روشن شد برای خانم دریاسالار همچنان تاریک و مبهم مانده و او سرش را در مقابل نگاه نافذ شاه خم کرده و با سکوتتش اعتراف میکرد که مستحق خشمی که شاه به او دارد میباشد و شاه گفت:

— خانم دریاسالار اکنون شخص متدين و راستگویی مثل شما آیا اعتراف میکنید که دروغ بسیار بزرگی گفتید؟

..... اعلیحضرتا .

— خانم آیا این دروغها محصول مذهب تغییر یافته؟ جدید است؟ این پرسش عمومی ما (کنده) با اینکه کاتولیک است همین الساعه داشت مرا بطرز تکاندهنده‌ای به تغییر شکل و سازمان ترغیب میکرد و حال پرس عموی عزیز شما به خانم دریا سالار از طرف ما بگوئید که انان بهر مذهبی باشد نباید دروغ بگوید.

— خانم دریاسالار درحالیکه اشک در چشمانش جمع شده و میدید که خشم شاه هر لحظه زیادتر میشود زمزمه کرد اعلیحضرت اعفو فرمائید.

— در چه موردی از من تقاضای عفو می‌کنید خانم؟ من دیگر پشت دستم را داغ کرده‌ام هنوز یک ساعت نگذشته که درباره شما بمن گفتنند شما جدی‌ترین و صدیق‌ترین فرد قلمروی من هستید.

— خانم دریاسالار فریاد زد اعلیحضرت اخشم شما هر چه باشد قبول میکنم ولی مرا تمسخر نفرمائید بلی من اساساً "کاغذ مزبور را پیدا نکرده بودم".

— پس شما اینرا اعتراف می‌کنید؟

— بلی اعلیحضرتا.

— بنا براین کسی آن نامه را بشما داده است؟

— بلی اعلیحضرتا.

شاهزاده که مکالمات را با دقت تعقیب میکرد فهمید که موقع دخالت کردن او میباشد.

— شاه پرسید چه کسی نامه را بشما داده؟

— من اسم او را نمی‌توانم بگویم اعلیحضرتا.

شاهزاده دخالت کرده و بخانم دریاسالار گفت دختر عمو چرا

اسم اورا نمیگوئید؟ و شاه هم پرسید چرا من توانید بگوئید و خانم دریاسالار به (کنده) نگاه کرد و شاهزاده گفت:

— با سکوت خانم دریاسالار دیگر من حق ندارم حقیقت را از اعلیحضرت پنهان کنم.

— شاه در حالی که بسمت شاهزاده چرخید پرسید شما میدانید؟

— بطور کامل اعلیحضرت.

— چطوری؟

— زیرا من در این کار نقش اصلی را بازی کرده‌ام.

— شما؟

— اغلیحضرت ا خود من.

— پس چرا تا این لحظه یک کلمه در این باره نگفتید؟

— اعلیحضرت ا زیرا شما افتخار سؤال آنرا بمن ندادید و من بخودم اجازه ندادم قصه‌ای را برای اعلیحضرت تعریف کنم که بمن اجازه نداده‌ام.

— من رعایت حرمت و احترام را توسط شما دوست دارم ولی احترام هم حدودی دارد و همه میتوانند وقتی فکر میکنند جواب موضوعی برای پادشاهان لازم است در پاسخ پیشی بگیرند بنابراین اکنون هرچه میدانید بگوئید که چه نوع نقشی در آن داشته‌اید؟

— اعلیحضرت ا من نقش اتفاق را بازی کردم و من بودم که نامه را پیدا کردم.

— کجا پیدا کردید؟

— در دالانی که به تالار تبدیلی منتهی میشود همانطور که خانم دریاسالار بعرض رساندند.

شاه نگاهی برخی خانم دریاسالار انداخت که بداند چه توافقی

بین ایندو در اینمورد پیدا شده و بعد گفت:

— بنابراین پسر عمو تو که آنرا پیدا کردی باید بدانی که در چه چیز محبوس بود.

— اعلیحضرنا او محبوس نبود.

— چطور جرات می‌کنید بگوئید که نامهٔ مزبور محبوس نبود؟

— بلی اعلیحضرنا من این شهامت را دارم که عرض کنم نامهٔ مزبور محبوس نبود ولی خیلی با سلیقهٔ لفاف شده بود.

— ملغوف یا محبوس آیا یک چیز نیستند؟

— اعلیحضرنا بین این دو لغت یک اختلاف فوق العاده وجود دارد زیرا لغت محبوس برای یک زندانی بکار می‌رود و ملغوف برای نامه.

— من شما را اینقدر زبان شناس نمی‌دانستم.

— اعلیحضرنا من چون طرفدار صلح هستم تحصیل دستور زبان می‌کنم.

— بالآخره بمن بگوئید که در چه ملغوف بود.

— در یک دستمال ظریف که در یک گوش آن گره زده شده بود.

— آن دستمال کجا است.

— اعلیحضرنا این دستمال است و آنرا از جیب خارج نمود.

— شاه بشدت دستمال را از دست (کنده) چنگ زد و گفت خوب حالا بگوئید کاغذی که توسط شما پیدا شده چگونه بدست خانم دریاسالار افتاده؟

— چیزی از این ساده‌تر نیست زیرا وقتی از پلمهای (لوور) پائین می‌آمد خانم دریاسالار را دیدم و به او گفتم دختر عمومی من این کاغذکه حتماً از دست یک نجیب‌زاده یا یکی از دختران ساکن

(لور) افتاده و گم شده است من پیدا کرده ام خواهش میکنم تحقیق کنید چه کسی این نامه را گم کرده است و این کار آسان است زیرا میتوانید آنرا به (داندلو) که رئیس گارد است بدهید که بصاحبش پس بدهد.

— شاه با وجودی که یک کلمه از حرفهای شاهزاده را باور نمیکرد گفت این بسیار طبیعی است.

شاهزاده در حالیکه قیافه مراجعت بخود گرفته بود گفت اعلیحضرت با وجودی که من تمام و کمال موضوع را عرض رساندم اعلیحضرت ...

— شاه حرف اورا قطع کرده و گفت باز هم یک چیز دیگر.

— چه چیز اعلیحضرت، با کمال میل.

— شاه در حالیکه بطرف خانم دریاسالار بر میگشت گفت خانم من شما را یک فرد قانونی و صحیح العمل میشناسم زیرا در موقعیتی که شما در حضور (کنده) داشتید آنچه که میتوانستید بن گفتید و از اینکه شما را رحمت دادم معدتر میخواهم، شما مختار هستید که بروید یا بمانید زیرا بقیه حرفهای من مربوط به (کنده) است.

خانم دریاسالار تعظیمی کرده و خارج شد و (کنده) هم خیلی دلس میخواست همین کار را بکند ولی بهامر شاه ماند و بمحض اینکه خانم دریاسالار خارج گردید شاه با دندانهای فشرده و لبها کبود به شاهزاده نزدیک شد و گفت:

— شما احتیاج نداشتید که دنبال خانم دریاسالار برای دانستن اینکه نامه به چه کسی نوشته شده است بدوید.

— چطور اعلیحضرت.

— زیرا در یک گوشه مستعمال حروف اول اسم و در سه گوشه دیگر آن علامت خانوادگی (سن اندره) وجود دارد و از این حرف

(کنده) مجبور شد سر خود را بزیر اندازد و شاه ادامه داد که شما میدانستید که این نامه متعلق به دوشیزه (سن اندره) است و با این وجود گذاشتید این کاغذ بدست ملکه مادر بیفتند.

— اعلیحضرت اولی آنقدر عدالت داشته باشید که بدانید من نویسنده نامه یا آنکسی که بدستور او نامه نوشته شده بود نمی‌شاختم و همچنین نمی‌دانستم که این نامه باعث این خطر خواهد شد.

— قا شما که اینقدر معانی لغات زبان فرانسما را میدانید، باید بدانید که هیچ چیز من را که شاه هستم بخطر نمی‌اندازد و من هر کاری دلم بخواهد می‌کنم و هیچکس حق چون و چرا ندارد.

آنوقت شاه بسمت میز رفت و دستخط نیمه‌کاره‌ای که برای عفو (آن دوبورگ) نوشته بود برداشت و درحال پاره کردن آن گفت اینهم برای اثبات آن.

— اولی اعلیحضرت اخشم شما متوجه من است نه به یک بیگناه.

— وقتی دشمن من از او حمایت کند دیگر او بیگناه نیست.

— دشمن شما اعلیحضرت آیا مرآ باین چشم نگاه می‌کنید؟

— چرا نه زیرا از این لحظه من خودم دشمن شما هستم.

— اعلیحضرت این بنا خدا....

— این پاسخ من بتهدیداتی است که چند لحظه پیش بنام جمعیت پرستان کردید که اگر میل داشته باشید می‌توانید در راس پرستانها قرار گیرید و (آن دوبورگ) امشب اعدام خواهد شد.

— اعلیحضرت این خون یک بیگناه و پاکدامن است که ریخته خواهد شد.

— ریخته شود و قطره قطره روی سر شایع کنده رازکه شما هستید بزیزد و در این حال درب را به شاهزاده نشان داده و گفت بروید

بیرون .

ولی اعلیحضرنا .

برو بیرون دیگر ده دقیقه ماندن تو در (لوور) مورد اطمینان
نیست .

شاهزاده تعظیم کرد و خارج شد و شاه روی صندلی افتاد و
آرجنها را روی میز و سر را روی دستهایش نهاد .

اعلام جنگ

براحتی میتوان فهمید که از آنقدر خشم شاه (کنده) گرفتار رنج و درد کمی نبود و آین درد بقدرتی شدید بود که نمی‌توانست مسئولیت آنرا بگردن کسی حتی خودش بیندازد زیرا خودش نزد دوشیزه (سن اندره) رفته بود و خودش بود که آن کاغذ را تردستیمال پیدا کرده بود و بالاخره خودش آنرا به دریاسالار داده بود که در نتیجه بدست خانم دریاسالار افتاده بود.

او هم مانند هر کسی که وقتی بواسطه اشتباها هتشان در یک عمل

ناشایست گرفتار دردرس می‌شوند لج میکنند تصمیم گرفت که اینکار را تا آخرین حد امکان ادامه دهد بعلاوه با آنهمه رنجی که از دوشیزه (سن اندره) باورسیده بود نوعی یاس و نومیدی در او ایجاد شده بود و مانند اشخاصی شده بود که ناتوانی و شرم و خجلت در خود حس مینمایند و بنابراین تصمیم گرفت که تیری که برایش انداخته بودند به قلب تیرانداز یا معشوقه‌اش فروکند یعنی انتقام.

واضح است که بهانتقام از شاه هم لحظه‌ای اندیشید ولی اکنون فکرش بهانتقام از دوشیزه (سن اندره) مشغول شده بود.

یک لحظه فکر کرد که انتقام از یک زن برای مرد خفیف و خجالت‌آور است ولی بخودش پاسخ داد که این دشمن ضعیفی نیست و بعلاوه برآنکه قلب انتقام جو و کیمه‌توزی دارد هم امروز معشوقه رسمی شاه خواهد شد.

او میدانست که در صورت نفاق و دشمنی با دوشیزه (سن اندره) جنگ هولناک و مهلكی در پیش خواهد داشت که نه صلح دارد و نه متأرکه و مدت زیادی هم طول خواهد کشید و مادام که عشق شاه برقرار است خطرات زیادی چون دام یا حمله آشکار یا مخفی برای او متصور است و با زیبائی چشمگیر و اطوارهای گوناگون و جذبه‌که دشمنش دارد کار دوست بودن با شاه بطول خواهد انجامید.

این خطر در حقیقت بقدرت عظیم بود که شاهزاده (کنده) یک لحظه از خود سوال کرد آیا لازم است که به این رعد و برق صدا نور دیگری هم اضافه نماید یا خبر ولی همانگونه که مرد شده بود از ترس آنکه مبادا بطرف بی‌همتی و بی‌غیرتی کشانده شود از تردید خارج گردید مخصوصاً "که میدید عمل او گرچه ظاهراً ناپسند بوده ولی در حقیقت یک‌شیردلی و شهامت تا سرحد دیوانگی بوده است.

اگر شاهزاده قرار بود پس از خروج از آپارتمان شاه از پله‌ها پائین آمده و از حیاط عبور کرده و بعد از ساختمان دیگری برای رسیدن به منزل (سن‌اندره) بالا برود شاید بعلت اینکه وقت زیادتری داشت دلایلی بکمکش می‌آمد و از رفتن نزد دوشیزه (سن‌اندره) منصرف نمی‌شد ولی بدینخانه شاهزاده پس از خروج از آنجا فقط باید به داخلان سمت چپ چرخیده و پس از یک یا دو پیچ بدرب منزل مارشال برسد.

او حس می‌کرد که هر قدمی که بجلو بر میدارد شدت و سرعت ضربان قلبش زیادتر می‌شود و بالاخره به آنجا رسید و پس از یک لحظه تردید در زد و درب باز شد.

باز هم امکان داشت که شاهزاده این شانس را داشته باشد که دوشیزه (سن‌اندره) از خانه خارج شده باشد یا نخواهد او را بپذیرد ولی تقدیر همان است که از قبل تعیین شده و دوشیزه (سن‌اندره) در منزل بود و با صدائی که بگوش شاهزاده هم رسید گفت: وارد شوید.

شاهزاده که در فاصلهٔ خبردادن به دوشیزه (سن‌اندره) تا رسیدن نزد او تمام وقایع گذشته در نظرش مجسم شده بود و از بیان آوردن آنها حالات مختلفی به او دست داده بود وقتی نزدیک دوشیزه (سن‌اندره) رسید حالت منقلبی که مخلوطی از حسادت و خشم و در عین حال عشق و شرم و نفرت بود در روی پدید آمده بود. دوشیزه (سن‌اندره) که تنها بود وقتی شاهزاده را دید، احساسات مخالف خود را پنهان کرد و شاهزاده سلامی از روی بی‌تفاوتی و با خنده تسخیر آمیز به او کرد. دوشیزه (سن‌اندره) فوراً "از اینگونه ادای احترام او فهمید

که بایک دشمن روبرو است نه یک دوست ولی بروی خود نیاورد و با
لحن نوازشگرانه و محبت آمیزی گفت:
— از کدامیک از مقدسات باید از این دیدار غیرمنتظره شما
تشکر کنم؟

— دخترخانم عزیز اگر واقعاً میخواهید از یکی از مقدسات
در مورد حضور من در اینجا تشکر نمایید باید صبرکنید تا خانم
(والبیتنا) بمیرند و تقدیس شوند و اینهم اگر شما از شاه بخواهید
فوراً "عمل می‌شود".

— من شک دارم که اعتبارم تا آن حد بالا برود و فقط از دیدار
شما که برایم حاصل شده است سپاسگذارم.
— چطور شما پیش‌بینی آنرا نمی‌کنید?
— نه.

— من آمده‌ام که مراتب تبریک قلبی خودرا بمناسبت افتخاری
که اعلیحضرت به شما داده‌اند تقدیم دارم.
دخترجوان که سرخ و سفید بود در اثر یک عکس العمل ناگهانی
رنگ پریدگی مهلکی پیدا کرد و هنوز از اینکه حقیقت را دریابد
خیلی دور بود زیرا او فقط می‌دانست که وقایع شب‌گذشته علی‌شده
و شاید چیزهایی بگوش شاهزاده رسیده باشد و بهمین جهت فقط
بحالت سؤال و در عین حال تهدید شاهزاده را نگاه می‌کرد و شاهزاده
اینطور نشان میداد که چیزی نمی‌بیند و با تبسیم گفت:

— چه شده‌که تبریکی که من به شما گفتم هر لحظه گونه‌های شما
را مانند لبانتان بر نگذیگری در می‌آورد؟ آیا در مورد دستمالی است
که شب‌گذشته بمن دادید؟
— آقا مواظب خود باشید من تصور می‌کنم که شما اینجا آمده‌اید

که من اهانت کنید.

— آیا شما چنین جراتی در من سراغ دارید؟

— شاید اسمش را بجای جرات نتوان بیغیرتی گذاشت و نمیدانم در این موقعیت کدام اسم را باید برای آن برگزید؟

— این چیزی است که من در موقع ورود به اینجا از خودم سوال کردم و جواب دادم که این جرات و شهامت است.

— بنا بر این شما اعتراض می‌کنید که به این قصد آمده‌اید؟

— ممکن است ولی با تفکر زیاد ترجیح دادم که خود را بعنوان دیگری به شما معرفی نمایم.

— به چه عنوانی؟

— بعنوان پرستش‌کننده و عاشق قدیمی شما که بیک درباری دوستدار نیک‌بختی شما تبدیل شده‌است.

— به این ترتیب شما آمده‌اید که از من تقاضای عفوی بنمایید.

— بیک عفو بسیار بزرگ دختر خانم.

— چه عفوی؟

— که مرآ از اینکه باعث وقایع غیرمنتظره دشسب شده‌ام بباشد، دوشیزه (سن اندره) با تردید به شاهزاده نگاه کرد زیرا او نمی‌توانست باور کند که کسی خود را اینطور بی‌احتیاط در مهلکه و خطر بیندازد و رنگش تغییر نموده و گفت:

— شاهزاده آیا واقعاً آنچه که گفتید شما کردیده‌اید؟

— بلی من خودم.

— اگر اینطور است باید بگویم که شما عقلمندان را از دست داده‌اید.

— بر عکس من ایمان دارم که عقل خود را تا آن لحظه از دست داده بودم و از آن لحظه مجدداً بدست آوردم.

— شما خیال می‌کنید که اینگونه توهین‌شما بدون تنبیه خواهد
ماند و چون شاهزاده هستید به شاه اطلاع نخواهند داد؟

— اطلاع به شاه بیفایده است.

— چرا بیفایده است.

— زیرا من خودم الساعه از حضور شاه می‌آم و به ایشان گفته‌ام.

— آیا همچنین به شاه گفته‌اید که پس از خروج از آنجا نزد من
خواهید آمد؟

— خیر، زیرا چنین قصدی نداشت و در راه این قصد و فکر
برایم پیدا شد زیرا منزل‌شما سر راه بود و فکر کردم که اولین کسی
باشم که به شما تبریک بگویم و خیال می‌کنم اولین کس هم هستم.

— بلی آقا و من تبریکات شما را دریافت کردم.

— حال که آنرا دریافت داشتید بگذارید تبریک دیگری هم
بگویم.

— در چه مورد؟

— در مورد سلیقهٔ بسیار عالی شما در خودآرایی و آرایش در
موقعیتی باشکوه.

دوشیزه (سن اندره) لبانش را گاز می‌گرفت و شاهزاده داشت
اورا بجائی می‌کشاند که دفاع برایش مشکل بود و گفت:
— آقا شما مرد خیال و تصورات هستید.

— بر عکس من قسم میخورم که حقیقی بود مخصوصاً "که یک
شاخه مورد روی موهای خود زده بودید".

— شما از کجا میدانید که من یک شاخه مورد روی موهای خود
زده بودم.

— خودم دیدم.

— شما آنرا دیدید؟

دوشیزه (سن اندره) دیگر چیزی نمی‌فهمید و حس میکرد که کم خونسردی خود را از دست میدهد و مجدداً گفت:

— ادامه بدهید حضرت والا، من افسانه‌را خیلی دوستدارم.

— بلی من پریش چیزهای عجیبی دیدم مثلًا " دختر جوان عاشقی که خود را با لذت در آینه نگاه میکرد.

دوشیزه (سن اندره) فریادی کشید و با خود فکر کرد کم محل است شاهزاده اینها را از خودش جعل کرده یا کسی برای او تعریف کرده باشد، او در تالار تبدیلی تنها بود یا فکر میکرد تنها است و وقتی (کنده) به این وقایع اشاره میکرد او از سرخی برنگ ارغوانی درآمد ولی در حالیکه دندانهایش بصدأ درآمده بود سعی میکرد این حالت را با قهقهه خنده پنهان کند و گفت:

— شما دروغ میگوئید ولی قصه، قشنگی ساخته‌اید.

— بلی شما حق دارید قصه، قشنگی است ولی در مقایسه با حقیقت متأسفانه حقیقت مانند خواب بنظر می‌آید زیرا آن دختر جوان انتظار مردیرا می‌کشید ولی این مرد نمی‌توانست بباید زیرا زنش از اسب بزمین افتاده و مجروش شده بود.

— آیا باز هم چیزهایی در این مرد دارید که بگوئید.

— نه چیزی ندارم جز اینکه بگویم وعدهٔ ملاقات به فرد اش موكول شد و برای گفتن همین‌ها به اینجا آمده بودم و آنوقت از آنجا خارج شدم.

وقتی به نزدیک پله‌کان رسید کمی متوقف شد و با نگاه کردن به پشت سر بخود گفت:

— خوب من میانه‌ام را با ملکه مادر بهم زدم و همچنین با

شاه میانه ام شکر آب شده و اکنون هم با دوشیزه (سن اندره) کار به نفاق کشید و همه، اینها با هم و یکدفعه اتفاق افتاد و جنگ با اینها اعلام شده است ولی برای کوچکترین فرزند (ناوار) روز خوبی میباشد. آنوقت از پله ها پائین آمد و خیاط را طی کرد و به قراولی که برایش پیش فنگ کرده بود سلام داده و خارج شد.

پسر محکوم

گفتیم که شاهزاده (کنده) به (روبر استوار) در ساعت ۸ شب در نزدیکی کلیسای (سن زرمن) وعدهٔ ملاقات داده بود و برای اینکه به این محل ملاقات بباید او میتوانست مستقیماً "ازبل" نتردام و پل آسیابها گذته و به آنجا برسد ولی یک عاشق مجذوب در نزدیکی (لوور) بعضی آنراه از یک معبر کوچک عبور کرده و نزدیک برج چوبی رسیده و سپس بعضی اینکه بسمت راست بپیچد بسمت چپ پیچید زیرا او مانند پروانه‌ای که بطرف شمع مجذوب میشود بطرف

خطر کشیده میشد.

این راه را بهتر میشناخت زیرا مدت چهار یا پنج ماه تمام شبها آنرا بالامیدواری طی کرده بود ولی اکنون که دیگر امیدی نداشت معلوم نیست چرا اینکار را کرد و خود را باز بزیر پنجره های دوشیزه (سن آندره) رساند و طبق عادت همیشگی در آنجا متوقف شد. او پنجره ها را خوب می شناخت که سمتای اول مخصوص اطاقهای خواب و پذیرائی (شارلوت) است و چهارتای دیگر متعلق به مارشال میباشد و بعد از این چهارتای یک پنجره دیگر هم بود که هیچ وقت با آن توجه نکرده بود زیرا این پنجره خواه بعلت روش نبودن اطاق آن و یا برشانیده شدن با پرده ضخیم همیشه تاریک بود و نوری از آن از خارج دیده نمیشد.

اکنون هم اگر این پنجره آخری سرو صدائی روی پاشنه های خود در حین بازشدن نمیکرد مثل سابق به آن توجه نداشت ولی وقتی در اثر صدا به آن توجه کرد دید که دستی از میان دو دریچه نیمه باز آن مانند یک پروانه بیرون آمد و یک تکه کاغذ کوچک را در هوا انداخت که باد آنرا بطرف او می آورد.

دست مزبور غایب و پنجره نیز بسته شد و شاهزاده قبل از آنکه کاغذ بزمین برسد آنرا بدون آنکه بداند چیست و یا برای او فرستاده اند یا خیر از روی هوا گرفت و بعد چون ساعت کلیسا زنگ ساعت ۷ را زد و عده ملاقات بخاطرش آمد و بسمت راست پیچیده بسمت (سن زرمن) برآه افتاد.

در بین راه کاغذر را بین انگشتانش زیر و رو کرد ولی تاریکی شب منع از این بود که بتواند از چگونگی آن اطلاع حاصل کند ولی در نیش کوچه یک دکه در داخل دیوار مشاهده کرد که پیشخوانی

داشت روی پیشخوان یک تمثیل حضرت مریم با چوب طلائی رنگ و جلوی این تمثیل یک شمعدان گذاشته بودند شاهزاده بهاین مکان نزدیک شد و از سکوی سنگی آن بالا رفت و زیر روشنایی لرزان آن شمعدان خطوط زیر را در نامه^۱ مزبور خواند که خیلی تعجب آور بود: "شاه فورا" با ملکه مادر آشتب کرد و امشب هر دوی آنها در مراسم اعدام (آن دوبورگ) حضور خواهند بیافت، من جرات نمیکنم که بشما بگویم فرار کنید ولی میگویم که بهر دلیل و بهانه‌ای باشد به (لوور) مراجعت نکنید که سرتان بریاد خواهد رفت".

تعجب شاهزاده بیشتر از این بود که این اخطار از طرف کی آمده؟ محققاً از یک دوست ولی از چه جنسی؟ زن یا مرد؟ خیر حتماً یک زن این نامه را نوشته زیرا چنین نامه‌ای نمیتواند مال یک مرد باشد بعلاوه در قصر (لوور) غیر از درباریان مردی وجود ندارد که آنها هم بسیرحمی و خشمگان دو برابر رحم و مروتشان میباشد بنابراین نویسنده نامه مرد نیست.

ولی اگر زن باشد این زن کیست؟ چه زنی ممکن است حیات (کنده) برایش اینقدر قابل توجه باشد؟ آیا این نامه از طرف دوشیزه (سن آندره) است؟

ولی بعد از لحظه‌ای فکر فهمید که غیر ممکن است او باشد زیرا خودش این ماده شیر را چنان بسیرحمانه زخمی کرده بود که هنوز سرگرم التیام جراحات خود میباشد.

قبل‌ا" در (لوور) او دو سه دوست داشت که با آنها بهم زده بود و چون زنان وقتی دیگر دوست‌نشده باشند متفرق خواهند بود حتماً از جانب آنها هم نیست. یکی از زنان دیگر بحاطرش آمد که امکان دارد که این خیر-

خواهی را او درباره اش کرده باشد ولی باز متوجه شد که خط او را بخوبی میشناسد و این خط از آن او نیست و کسی هم برای نوشتن چنین نامه ای به استقبال خطر نمیرود که از منشی استفاده کند.

شاهزاده هرچه ممکن بود بروشنائی نزدیک شد و باز هم عقیده پیدا کرد که حتماً "این نوشته از یکزن است زیرا با همهٔ روش فضل فروشی که در آن بکار رفته بود برای شخص بصیری مانند (کنده) خوب قابل تشخیص بود که انشاء آن زنانه است بعلاوه با وجود یکه کاغذ بنرمی ابریشم و مخمل نبود ولی از آن چنان بُوی عطر ملایم و خوش بر میخاست که معلوم بود از اطاق خواب یا پذیرایی یکزن فرستاده شده است.

پس باز هم این سؤال بطرح شد که این زن کیست؟ و نتوانست جوابی بدهد.

شاهزاده (کنده) آنقدر یهانین نامه مشغول شده بود که بکلی وعدهٔ ملاقات را فراموش کرده بود و تمام اختلالات را برای یافتن نام این زن در نظر گرفت ولی بیفایده بود و در همین وقت (روبر استوار) که کمی دورتر روی نیمکتی با دلواپسی و اضطراب نشسته بود شاهزاده را دید و ناگهان مثل اینکه از زمین سر در آورد و باشد خود را جلوی شاهزاده انداخت و سلام گرمی نمود.

شاهزاده از این غافلگیری درحال خواندن نامه کمی قرمز شد زیرا درحال خواندن نامه یک زن غافلگیر شده بود . . .
— شاهزاده من حاضرم .

— شب بخیر آقا و بطوریکه میبینی من درسر قولم حاضر شدم .
— و منهم در پی فرستی هستم که خوش قولی خود را بشما ثابت کنم .

من یک خبر تاثر آور برایت دارم .

(روبر) یا تبسم تلخی گفت حرف بزنید حضرت والا ، من خود را برای همه چیز آماده کرده ام .

— آقا ما در عصری زندگی میکنیم که خوب و بد از هم تمیز داده نمیشوند و از چند سال بعاینطرف مردم مردد و بی اراده شده و حالت بچگانه بخود گرفته اند و این طرز رفتار برای دیگران درد و رنج�ای ایجاد میکند که آنها را تا سرحد بد بختی و ظلمت می کشاند و چه نتایجی از این ضرباتی که به احساسات اشخاص وارد می آید ببار خواهد آمد نمیدانم . . .

— آقا چرا یکدفعه بمن نمیگوئید که ؟

“ ای جوان پدر تو محکوم شده و من بتو قول عفو اورا داده بودم ولی عفو قبول نشد من بتو گفته بودم که پدرت نخواهد مرد ولی امشب پدرت خواهد مرد ” .

شاهزاده اندگی شرمگین از این دروغی که میخواهد بگوید و جوان را مشتبه سازد گفت همه چیزهم اینطور که شما می گوئید ، نیست .

— مقصودتان اینست که باز هم امیدوار باشم ؟

شاهزاده جرات نکرد مستقیما ” بهاین سؤوال جواب بدهد . در نگاه جوان چیزی بود که سخنانرا روی لبان شاهزاده متوقف کرد و اینطور جواب داد :

— دیروز حکم مرگ هنوز تصویب نشده بود و به امامتی شاههم نرسیده بود ولی امروز علیرغم تمام تلاشهای که من کردم بتوضیح شاه رسیده که شاید تا یکساعت دیگر اجرأ خواهد شد .

(روبر) پرسید یکساعت ؟ و در عرض یکساعت خیلی کارها

میشود کرد و از آنجا دور شد و هنوز بیست قدم نرفته بود برگشت
و دستهای شاهزاده را گرفت و غرق بوسه و اشک نموده و گفت:
— شاهزاده، از امروز به بعد و حتی از این لحظه به بعد
شما خدمتگذاری باوفاتر و فدائی تر از من ندارید. جسم و روح و سر
و دست و قلب من متعلق بشما است و تا آخرین قطره خونم را برای
جانبازی بخاطر شما خواهم داد.

آنوقت این مرتبه از آنجا دور و در سر پیچ پس از اینکه برای
آخرین بار سرش را برای شاهزاده تکان داد از نظر ناپدید گردید.

بالغ و رشید

(روبر استوار) ببالای شهر رسیده بود ولی هنوز (کنده) از اشتغال خاطر و نگرانی بیرون نیامده بود شاید این اشتغال خاطر در مورد دلیل الهوسی های فراوانی که در خاطره اش میگذشت بود ولی برخورد دوباره با (روبر استوار) و آن کاغذی که از پنجره (لوور) بزمین افتاده و او خوانده بود بیشتر فکر اورا مشغول داشته بود . سبب اشتغال خاطرش هرچه بود در اثر یک واقعه جدید از پادش رفت و آن این بود که جوانکی با سر برنه و زولیده و بدون

لباس هن هن کنان از (لوور) بیرون آمد و با حال دویدن از آنجا عبور میکرد مثل اینکه بوسیله سگ هاری مورد تعقیب قرار گرفته است.
شاهزاده فوراً " اورا شناخت که پیشخدمت مارشال (سن آندره) بود که (کنده) یکبار در مهمناخانه اسب سرخ و یکبار در باغ (سن کلو) او را دیده بود و وقتی به ده قدیمی او رسید شاهزاده فریاد زد :

— هی جوانک کجا اینظور میدوی؟

پیشخدمت جوان چنان ناگهانی متوقف شد که گوشی مانعی در جلوی خود دیده است و چون او هم شاهزاده را با وجود مانتوی تیره رنگ و کلاه گشادش که تا روی چشمش آمده بود شناخت گفت:
— آقا شما هستید؟

— بلی من هتم و اگر اشتباه نکنم شما مستخدم جوان مارشال (سن آندره) هستید .

— بلی آقا .

— و همینطور ظاهرها " عاشق دوشیزه (شارلوت) .

— آه بلی بودم ولی اکنون قسم میخورم که عاشقش نیستم .

— تو خیلی خوشبخت هستی که بهاین سادگی توانستی عشقت را تعطیل کنی ولی من باور نمیکنم .

— چرا آقا؟

— زیرا اگر شما مانند دیوانه‌ها عاشق نبودید و یا مانند عشاق دیوانه نبودید در این وقت شب اینگونه آشته و ژولیده در اینجا نمی‌دویدید .

— آقا من از مردی که تابحال حرف بلند نشنیده بودم اکنون فحش و ناسزا شنیدم .

— یک مرد؟ موضوع چیست؟ بلکه با شما نبوده؟

— چرا با من نبوده؟

— زیرا شما یک بچه هستید.

— آقا من بشمامیگویم که بوضع وحشتناکی با من رفتار کرده‌اند
بطوری که حق دارم شمشیری برداشته و انتقام خود را بگیرم.

— اگر شما حق برداشتن شمشیر را دارید پس باید بکارش ببرید.
— مرا سربازان گرفتند و با فشار بستند و . . .

مرد جوان با خشم زیاد حرف خود را قطع کرد و چشمان آبی
رنگش در شب مانند چشمان گریه در تاریکی می‌درخشد که شاهزاده
فهمید این جوان مملو از خشم و نفرت است.

— و چی؟

— و مرا زدند.

— و به این ترتیب می‌بینی که مانند یک مرد با تو رفتار نکرده‌اند
بلکه مانند اطفال رفتار نموده‌اند.

— آقا بالاخره بچه‌ها بزرگ می‌شوند و انتقام این توهین را
می‌گیرند.

— خوشبختانه من دوست دارم که اشخاص اینطور صحبت کنند
و چطور شد که شما در معرض این اهانت و ننگ قرار گرفتید؟

— منهم مثل شما عاشق دوشیزه (سن آندره) بودم و همانقدر
که شما او را دوست داشتید منهم داشتم و حتی حاضر بودم که جان
خود را در راه او بدهم و بهیج مانعی که سرنوشت سر راهم بگذارد
اهمیتی نمیدارم و می‌خواستم اگر بخاطر اوزنده نیاشم لااقل برای
او بصرم من آنقدر اورا دوست داشتم که راضی بودم که از زوجه
مرد دیگری بشود ولی بشرط آنکه آن مرد درست بهاندازه‌من اورا
دوست داشته باشد و همینقدر که میدانستم آنمرد اورا دوست داشته

و خوشبخت میکند برایم کفایت میکرد و اکنون بشما است که اعتراف میکنم که بلند پروازیها و خواسته‌های عشقی من ناکجا بوده است
— بسیار خوب چه واقعه‌ای اتفاق افتاده؟

— آقا وقتی که من فهمیدم او دوست شاه شده است و وقتی
پی برم که او نه فقط مرا که اینقدر دوستش داشته و مانند غلامی
برایش بودم گول زده بلکه شما را هم که اورا می‌پرستید و همچنین
آقای (ژوانویل) را که میخواست با او ازدواج کند فریب داده و حتی
برای همه دختران درباری چنان ظاهرسازی کرده که همه اورا طفل
معصوم و پاکی میدانند و وقتی این راز برایم آشکار شدکه او دوست
مرد دیگری .....

— مرد دیگر خیر بلکه شاه.

— باشد بعد از دانستن اینها برایم یک فکر پیدا شد که این
مرد را با اینکه شاه است بقتل برسانم.
— بر شیطان لعنت، کشتن شاه برای یک حادثه عشقی فقط
وقتی است ترا برای اینکار اجیر کرده باشند و با این طرز فکر اگر
شакی باشی مقصري.

— ولی آنها برای این فکر مرا شلاق نزد هماند.

— پس برای چی زدند؟ آیا میدانید که سرگذشت شما بسراي
من خیلی جالب شده فقط اگر برای شما فرقی نمیکند آنرا در حین
راه رفتن برایم تعریف کنید زیرا پاها میم یخ کرده و هم چون کاری
در نزدیکی میدان (گرو) دارم بسمت آنجا برومیم.

— برای من هیچ‌جا اهمیت ندارد بشرط آنکه از (لوور) دور
باشد.

— توجه کنید این در عین حال یک بدبهختی است که شما نا

دیروز خیال میکردید دوشیزه (سن آندره) مرا دوست دارد و آنکسی که باید بکشید من هستم و امروز که فهمیدید او شاه را دوست دارد عقیده به کشتن شاه پیدا کرده اید آیا نا بحال که او را نکشته اید؟

— خیر من مدت یک ساعت در اطاق گرفتار تب شدیدی بودم .

— شاهزاده زیر لب زمزمه کرد که مثل من .

— بعد از دو ساعت که هیچ نتیجه‌ای از افکارم نگرفتم بدر باطاق دوشیزه (سن آندره) رفتم که او را برای این رسوائی سرزنش کنم .

— شاهزاده باز هم زمزمه کرد که باز هم مانند من .

— ولی دوشیزه (سن آندره) در خانه نبود .

— شاهزاده گفت اینجا دیگر شاهت میان وضع من و شما از بین میرود و من از شما خوشبخت‌تر بودم .

— مارشال که خیلی مرا دوست میداشت و کمتر بزبان می‌آورد وقتی مرا آنچنان رنگ پریده و لرزان دید گفت :

— چه شده بیچاره، آیا بیمار هستی؟

— نه آقا .

— پس چه اتفاقی افتاده؟

— آقا من قلبی لبریز از تلخی و نفرت دارم .

— در سن شما نفرت؟ در سن عشق نفرت خوب نیست .

— آقا من متنفرم و میخواهم انتقام بگیرم و آمده بودم که از دوشیزه (سن آندره) درخواست مشورتی بنمایم .

— از دختر من؟

— بلی و چون او نیست از شما این درخواست را

می‌کنم".

"— حرف بزن فرزندم.

"— آقا من بشدت عاشق یک دختر جوان....."

"— از عشق سخن بگو، طبیعتاً" در سن شما حرفهای عشق بزیان جاری میشود همچنانکه در بهار در باғها صحبت از گل است و آیا دوست هم آنچنان

که تو عاشق او هستی ترا دوست دارد؟"

"— آقا من این ادعا را نداشم زیرا او آنقدر از حیث مقام و ثروت از من بالاتر است که من او را از صمیم قلب مانند یک الهه میپرسیدم و حتی جرأت

نداشم که دامن لباس را ببوسم.

"— پس یکی از زنهای درباری است؟"

"— بله آقا."

"— آیا من او را می‌شناسم؟"

"— آه بله."

"— خوب پس چی شده؟ آیا این الهه تو میخواهد

شوهر کند؟ و برای همین اینقدر مشوش شده‌ای؟"

"— خیر آقا زنی که من دوستش داشتم در صدد شوهر کردن نیست.

"— پس چی؟"

"— او در صدد است که زوجه مرد دیگری شود.

"— از کجا داری حرف میزنی؟"

"— شما آنرا خوب میدانید آقا و وقتی من از انتقام خود با شما صحبت می‌کنم برای اینست که حدس

میزنم شماهم در صدد انتقام از این مرد هستید. ”
 ” در این لحظه افسر گارد وارد اطاق شد و مارشال بعن
 گفت هیس برو بیرون و من فهمیدم که اگر بلایی از
 طرف من به سر شاه بباید مارشال که در حال صحبت
 کردن با من دیده شده مورد سوء ظن افسر گارد تمار
 خواهد گرفت به این جهت گفتم بلی آقا من میروم
 بیرون و برای اینکه افسر گارد مرا در اطاق انتظار
 یا توی دالان نمینم. از یکی از دربهای داخل از
 آنجا دور شدم ولی وقتی از سالن و از دید خارج
 گردیدم با نوک پا برگشتم و گوش خود را بپردهای
 که تنها حائل بین من و آنها بود چسباندم و قضاوت
 کنید که چقدر از شنیدن مکالمات آنها متعجب شدم.
 فرمانی در مورد انتساب مارشال (سن آندره) به
 حکومت لیون آورده بودند که وقتی مارشال احکام
 و عناوین مرحمت شده از شاه را دریافت داشت به
 افسر گارد مأموریت داده که با کمال خضوع مراتب
 سپاس او را به عاشق دخترش برساند. ”

هنوز افسر گارد خارج نشده بود که من خود را با یک خیز
 بمقابل مارشال رساندم و نمیدانم به این مرد دختر فروش چه گفت
 ولی آنچه یادم می آید اینست که پس از کشمکشی ناامیدانه که در آن
 مرگ خود را از خدا می خواستم دیدم در دست عده‌ای سرباز بسختی
 گرفتار و بوسیلهٔ شلاق و چوب دست مورد ضرب قرار گرفته و به این
 رسوائی کشیده شدم و در وسط اشکها یا بهتر بگویم خونهایی که از
 چشم ان من روان بود مارشال را دیدم که از یک پنجه آپارتمانش

بعن نگاه میکرد و من قسم خوردم که این مردی که باعث کشیدن خود را
و آبروریزی من شده جز بست من نخواهد مرد و نمیدانم از درد
یا خشم بود که بیهود شدم و وقتی بخود آمد آزاد بودم و خود
را بخارج (لور) انداختم و قسم خود را تجدید کردم.

ای والاحضرت من نمیدانم که این حقیقت دارد که من بچهای
بیش نیستم یانه ولی در عشق و نفرت من خود را چیز دیگری نمیدانم
و بهمین جهت بشما که یک مرد و یک شاهزاده هستید نیز میگویم
که او نخواهد مرد مگر بست من.

— جوانک عزیز آیا نمیدانی که این طرز قسم خوردن کفر و ناسرا
است؟

پیشخدمت جوان مثل اینکه حرف شاهزاده را نشنیده گفت
آقا این یک معجزه و مشیت الهی است که بعن مرحمت شده که پس
از خروج از (لور) شما اولین کسی باشید که ملاقات میکنم و من از
جان و دل خود را در اختیار شما میگذارم زیرا اگر نفرت ما یکان
نیست ولی عشق ما شبیه یک دیگر بوده و بنام این عشق از شما تقاضا
میکنم که مرا جزو خدمتگذاران خود بپذیرید و در آن صورت قلب و
سر و بازوی من متعلق بشما خواهد بود و در اولین موقعیت بشما ثابت
خواهم کرد که کسی نمیتواند مرا به ناسیا متهمن کند آیا قبول
میکنید؟

— بلی دوست عزیز ولی بیک شرط.

— چه شرطی آقا؟

— بشرط آنکه شما از کشتن مارشال صرف نظر کنید.

— آقا هر چیز دیگر از من بخواهید حاضرم ولی اینرا نه.

— این اولین شرط برای داخل شدن بخدمت من میباشد.

— آه آقا من استدعا میکنم که خواستار این یک چیز از من نباشد.

— اگر برای اجرای آنچه که از شما میخواهم سوگند یاد نمی‌کنید پس فوراً "مرا ترکنماید، من شما را نمی‌شناسم و نمی‌خواهم شناسم.

— آقا آیامکن است که کسی حق انتقام گرفتن بعلت توهین را از مردی سلب نماید؟

— بنحوی که شما میگوئید بله.

— ولی آیا نحوهٔ دیگری هم یافت میشود؟
— شاید.

— ولی هرگز مارشال حاضر نخواهد شد که با من دوئل نماید.

— طبیعی است ولی ممکن است در موقعیتی او را یافت که بتواند از دادن این افتخار بشما استنکاف کند.

— چه موقعیتی؟

— فرض کنید در موقعیتی که شما او را در یک میدان جنگ خواهید یافت و در این روز من شما را به آن کار مجاز خواهم دانست.

— ولی آنروز هیچ وقت نخواهد آمد آیا ممکن است جنگی اتفاق افتد؟

— شاید خیلی زودتر از آنچه که تو فکر میکنی.

— اگر من از آن مطمئن باشم آقا . . .

— هیچکس از چیزی مطمئن نیست ولی احتمال زیاد است.

— باشد، برای من یک پیشگوئی هم کرده‌اند و قبول میکنم.

— و آیا سوگند یاد می‌کنید؟

— صرف نظر کردن از کشتن مارشال بطرز خائنانه را بله ولی اگر

اورا در میدان جنگی یافتم خیر.

— بله آنرا تصویب و اجازه میدهم ولی مواظب خودتان باشید.

— برای چه؟

— زیرا مارشال سرباز سخت و محکمی است.

— باشد، احساسات درونی مرا بهاینکار من کشاند و هرچه بشود اهمیت ندارد.

— بنابراین و با این شرط شما به استخدام من درآمدید.

پیشخدمت جوان خود را روی دستهای شاهزاده انداخت و آنها را بوسید و در این حال بمنزدیکی میدان (گرو) رسیده بودند که جمعیت انبوهی در اطراف میدان راه را سد کرده بودند و شاهزاده پیش خود فکر کرد که شرط احتیاط اینست که خود را از پیشخدمت جوان دور سازد و همچنانکه از (روب ر استوار) خلاص ساخته بسود، بنابراین به پیشخدمت گفت:

— آیا منزل مرا بلدی؟

— بله آقا.

— بسیار خوب برو آنجا و بگو که تو جزو مستخدمین من شده‌ای و اطاقی در قسم مجرای عمارتی که میرآخوران من سکنی دارند در اختیار تو بگذارند. بعد با تبسم دلپذیری اضافه کرد که هر وقت او تمایل داشته باشد دوست دشمنانش شده و یا از فدائیان دولستانش خواهد شد و بطوری که می‌بینی من با تو مثل یک مرد رفتار کردم نه طفل زیرا من ترا بالغ و رشید میدام.

— متشرکرم آقا از این لحظه بدانید که من تمام و کمال متعلق

بشا هستم.

سر شاهزاده (کنده)
روی تنش سنگینی می کند

در موقعی که حوادث گفته شده در دو فصل قبل جریان داشت
بهینم که در (لوور) چه خبر بود؟
ما می دانیم که شاهزاده (کنده) چگونه از نزد شاه مرخص
شد و همچنین به چه طرزی دوشیزه (سن اندره) را ترک نمود.
بعد از آنکه (کنده) از اطاق (شارلوت) خارج شد دختر جوان
تا چند لحظه از درد بی حرکت ماند ولی به زودی مانند ماده شیری
 مجروح که ابتدا در اثر ضربت می افتاد ولی کم کم بحال آمده و بلند

شده و خود را نکان داده و سرش را برگردانده و به پنجه هایش نگاه می کند که هدف بعدی را به دست آورد او هم بخود آمد و نزدیک آینه رفت و خود را در آن نگاه کرد که به بیند بعد از این نبرد سهمگین مبادا از زیبائی شگفتیش چیزی کم شده باشد ولی ملاحظه کرد که همانطور فتنه گر بوده و با تبسم دهشتناکی که برای استمار نفرتش روی لبان آورد فهمید که از قدرت افسونگری او چیزی کسر نشده و راه آپارتمان شاه را در پیش گرفت.

اکنون همه کس از حوادث شب گذشته اطلاع حاصل کرده بود بطوریکه در (لوور) همه در بها به روی (شارلوت) باز می شدند و وقتی او اعلام کرد که بدون آنکه احضار شود می خواهد نزد شاه برود افسران گارد و در بانان نا نزدیک دیوار خود را عقب کشیده و به این اکتفا کردند که با انگشت اطاق خواب شاه را به او نشان دهند.

شاه در صندلی خود غرق اندیشه و تفکر بود او به رحمت تصمیم گرفته بود که "واقعاً" شاه باشد ولی به قول خودش بار حکومت روی شانه هایش افتاده و داشت اورا خورد می کرد.

در بی مثاجره ای که با شاهزاده (کنده) کرد کسی را نزد مادرش فرستاد که یا مادرش به نزدش بی آید و یا او به نزد مادرش رود و بنابراین او منتظر بود و جرات نمی کرد که به درب نگاه کند که مبادا قیافه سخت ملکه مادر پدیدار شود ولی بجای ملکه مادر چهره دلربای دختر جوان از زیر پرده های که بلند شده بود پدیدار شد و شاه هم که سرخود را به سمت دیگر برگردانده بود زیرا فکر می کرد "شاه مخصوصاً" سرش را به سمت دیگر برگردانده بود زیرا فکر می کرد پاهای سنگین مادرش در موقع راه رفتن از روی فرش صدای کفیوش

اطاق را درخواهد آورد به موقع می تواند روی خود را برگرداند ولی قدمهای سبک دوشیزه (سن اندره) اینسان نبود بلکه مانند یک پری به آهستگی و سبکالی چنان وارد اطاق شد که هیچ چیز شنیده نشد و آن وقت او بطرف شاه جوان پیش رفت و وقتی به او رسید از پشت سر بازوان خود را عاشقانه بدور گردان شاه انداخت و لبان سوزان خود را به پیشانی او چسباند.

شاه فکر کرد که این شخص به هیچوجه (کاترین) نیست زیرا او چنین نوازش و اظهار محبتی برای هیچیک از فرزندانش انجام نداده و اگر هم چنین احساسی داشته باشد برای پسردیگرش (هانری سوم) نگاه داشته است نه برای (فرانسوی دوم) که با نسخه بزشگ و در موقعیت ناخوشی و بدحالی نطفه اش بسته شده و هنگام تولد چنان ضعیف و بیمار بوده که دایه زر خربیدی برای شیردادن او تخصیص داده بودند.

این شخص ملکه (ماری) هم نیست زیرا ملکه کوچک کماندکی بی اعتنایی از شوهر دیده و دو روز قبل هم مجروح شده و بنابراین بزشگان باید روی صندلی دراز بخوابد در وضعی نیست که بتواند نزد شوهرش بباید بعلوه هیچ دلیلی ندارد که او در نوازش و محبت این همه سخاوت به خرج دهد بنابراین دوشیزه (سن اندره) باید باشد و فریاد زد:
— شارلوت.

— بله ای شاه محبوب شما می توانید مرا (شارلوت من) صدا کنید هر چند که شما به من اجازه اینکه شما را (فرانسوی من) بنام نداده اید.

— شاه جوان که بخاطر من آورد بجه قیمتی با مشاجره سهمگینی

با مادرش باید این حق را به او بدهد فقط گفت اوه شما همیشه می-
توانید مرا (فرانسوی من) صدا کنید.
— بسیار خوب (شارلوت شما) آمده است چیزی در خواست
نماید.

— چه چیزی؟

— آنچه که سنگینی می‌کند یعنی سر مردی که به تنش سنگینی
می‌کند و بطور مرگباری به من اهانت نموده است.
— رنگ پریده شاه کمی قرمز شد لحظه بعد آثار حیات در او بمنظر
برسید و پرسید عزیزم آیا یک مرد بطور مرگباری به شما اهانت کرده
است؟

— بطور مرگبار.

— آه مثل اینکه امروز روز اهانت است زیرا به من هم یک مرد
بطرز مرگباری اهانت کرده است که بدختانه من نمی‌توانم از او
انتقام بگیرم حالا ای زیبای من در مورد مردی که بشما اهانت کرده
است او باید توان هردو را بپردازد.

— متشرکم و شک نداشتم که در مورد اعاده حیثیت دختر جوانی
چون من که اینقدر فداعی شما است اقدام خواهید فرمود.

— چه تنبیه‌یی برای این مقصز می‌خواهید؟

— آیا من به شما نگفتم که اهانت مرگبار بوده است?
— خوب.

— خوب تنبیه اهانت مرگبار مرگ است.

— اوه — اوه امروز روز عفو و اغماض نیست و همه تقاضای مرگ
کسان دیگر را دارند و بگو به بینم ای زیبای بی‌رحم که سر چه کسی
را می‌خواهی؟

- من که بهشما گفتم سرشخصی را که بهمن اهانت کرده است.
- خوب بالاخره من باید اسم او را بدانم یا خیر؟
- من تصور می‌کرم که نژادی عدالت اعلیحضرت دو کهنه بیشتر ندارد یکی مرگ برای مقصرين و یکی زندگی برای بیگناهان.
- ولی باز هم کفه‌های دیگر دارد مثلاً "قصیر کم و سبک و پا" تقصیر زیاد و سنگین و اینکه مقصر چه کسی باشد آیا یک مستشار پارلمان مثل این بیچاره (آن دوبورگ) است که فردا سوزانندخواهد شد؟ در این صورت به عوض یک نفر دونفر را خواهیم سوزاند و هیچکس هم سوزاندن دومی را مشاهده نخواهد کرد.
- خیر این شخص مرد غیرنظمی نیست و مرد شمشیر است.
- بشرط آنکه شامل (گیز) و (مون مورانسی) و پدرتان نباشد بتوافق خواهیم رسید.
- خیر علاوه بر اینکه شامل این سه نفر نمی‌شود او دشمن این اشخاص هم هست.
- بسیار خوب حالا درجه و مقامش چیست؟
- درجه او؟
- بلی.
- من تصور می‌کرم که برای شاه درجه و مقام اهمیتی ندارد و تمام آنها که پائین‌تر از او هستند متعلق به شاه می‌باشد.
- اوه آی خوشگل من مثلاً "تو فکر می‌کنی که مادر من از من پائین‌تر است؟
- من از مادرتان با شما صحبت نمی‌کنم.
- آها (دوک دوگیز) پائین‌تر از من است؟
- من از (دوک دوگیز) حرف نمی‌زنم.

— آیا (مون مورانسی) از من پائین‌تر است؟

— صحبت این شخص هم نیست.

در این موقع فکری مانند برق از مفرز شاه گذشت و گفت:

— آیا شما ادعا می‌کنید که یک مرد بهشما اهانت کرده‌است؟

— من ادعا نمی‌کنم و آنرا ثابت می‌کنم.

— چه وقت؟

— همین الان.

— در کجا.

— توی منزلم زیرا او پس از خروج از حضور شما بمنزل من

آمد.

— خوب حالا فهمیدم موضوع مربوط به پسر عمومیم (کنده) است.

— همینطور است اعلیحضرت.

— و شما آمده‌اید که سر (کنده) را از من درخواست کنید؟

— چرا نه؟

— آخر عزیزم او یک شاهزاده سلطنتی است.

— بی خود شاهزاده است.

— برادر یک پادشاه است.

— بی خود برادر پادشاه است.

— پسرعموی من است.

— او جز مقصو هیچ چیز نیست زیرا اگر از خانواده شما است

باید بیشتر احترام شمارانگاه دارد.

— عزیزم تو درخواست زیاده‌ای از حدی داری.

— آه چون شما نمی‌دانید او چه کرده است به نظرتان زیاده‌ای

حد می‌آید.

— اگر بدانم چی؟

— آیا می‌دانید؟

— بله.

— پس بگوئید.

— بسیار خوب او در پله‌های (لوور) دستمالی که شما کم کرد
بودید پیدا کرده.

— بعد.

— این کاغذ را او به خانم دریاسالار داده.

— بعد.

— یا از روی شیطنت و یا از سهل‌انگاری خانم دریاسالار این
کاغذ به جرگه ملکه مادر افتاده.

— بعد.

— آقای (زوابویل) آنرا پیدا کرده و تصور کرده که به همه مربوط
است جز به شما و به ملکه مادر نشان داده است.

— بعد.

— و بعد به آن شوخی شیطنت آمیز که در مقابل پدر و نامزد
شما ماکر افتاده ایم منجر شد.

— بعد.

— دیگر چی مگر تمام نشده است؟

— در این جریان شاهزاده (کنده) کجا بوده است؟

— من نمی‌دانم با در منزلش و یا دنبال هوسهاش.

— خیر او نه در منزل بوده و نه جای دیگر رفته بود.

— به هر حال او در بین آنهایی که ما را احاطه کردند نبود.

— خیر ولی در توی تالار بود .
 — در تالاری که ما بودیم ؟
 — بلی در تالاری که ما بودیم .
 — پس چطور من اورا ندیدم .
 — ولی او ما را دیده : او مرد دیده است !!
 — خودش این را بهشما گفته ؟
 — بلی و علاوه بر آن خیلی چیزهای دیگر که مثلاً " عاشق من است .

— شاه جوان در حالیکه می‌غیرید گفت پس او عاشق شما است ؟
 — در این مورد من قبلاً " هم می‌دانستم زیرا بیش از بیست بار آن را گفته یا نوشته بود .

(فرانسا) چنان رنگ پریده شد که نزدیک به مرگ افتاد و دوشیزه (سن اندره) ادامه داد که :
 — ازشش ماه پیش به این طرف هرشب از ساعت ۸ تا نصف شب او در زیر پنجه اطاق من گردش می‌کرد .
 — شاه در حالیکه عرق پیشانی خود را خشک می‌کرد گفت آه پس این چیز دیگری است .
 — بنابراین اعلیحضرت آیا سنگینی سرآفای (کنده) بر طرف خواهد شد ؟

— چنان بر طرف خواهد شد که اگر من خودداری نمی‌کرم آتش خشم من سر اورا از شانه‌ها پیش قطع می‌کرد .
 — چرا شما خودداری می‌کنید ؟
 — (شارلوت) این کار عظیمی است و من به تنها می‌توانم درباره آن تصمیم بگیرم .

— بلى شما باید اجازه مادرتان را به دست آورید اي طفل
شیرخوار و اي شاه قنداقی بيچاره .

(فرانسو) نگاهی تهدیدآمیز به روی دختر جوان که بطور
 مضاعف به او اهانت کرده بود انداخت و لی مشاهده کرد که نگاه
 دختر جوان چنان تهدیدآمیز است که مجبور شد سرش را برگرداند
 واضح است که همیشه قوی تر ضعیف را خلع سلاح می کند و همه مردم
 از این شاه نگون بخت قوی تر بودند و شاه گفت .

— من از ملکه مادر آن را تقاضامي کنم واکر اجازه داد کار تمام
 است .

— و اگر قبول نکرد چه ؟

سکوتی چند لحظه اطاق را فراگرفت و بعد صدای شاه شنیده
 شد که گفت :

— من خودم ترتیب آنرا خواهم داد .

— اعلیحضرت آیا حقیقت می گوشید ؟

— بلى همچنان که خواهان مرگ (کنده) می باشم .

— چند دقیقه وقت برای اجرای این طرح انتقامی می خواهید ؟

— آه (شارلوت) چنین طرحهای در چند دقیقه به شر نمی —
 رساند .

— چند ساعت می خواهید ؟

— ساعتها زودتر می گذرند و نمی توان کاری انجام داد .

— چند روز .

— من یک ماه مهلت می خواهم یعنی سی روز .

در همین موقع پرده بلند شد و افسر نگهبان اعلام کرد که
 ملکه مادر تشریف می آورند .

شاه در بجهای را در شاهنشین اطاق به (شارلوت) نشان داد که از آنجا مستقیماً "وارد دالان می‌شد و دختر جوان برای اینکه در حضور مادر شاه مورد تحقیر قرار نگیرد فوراً" از آنجا دور شد و قبل از ناپدید شدن به شاه گفت اعلیحضرتا قول خود را حفظ کنید. هنوز ارتعاشات این صدا خاموش نشده بود که ملکه مادر برای دومین مرتبه در آن روز از آستانه درب اطاق خواب پرسش عبور و وارد شد.

خاتمه

یکریع ساعت پس از اجرای حکم اعدام (آن دبورگ) میدان (گرو) خلوت و تاریک و فقط بوسیله آخرین شعله‌های هیزمهای که برای سوزاندن محکوم بکاربرده بودند گاه به گاه روشن می‌شد و میدان منظره یک قبرستان را پیدا کرده بود.

دومرد به آرامی و سکوت مانند دوشبح از آنجا می‌گذشتند که بدون شک پس از متفرق شدن مردم برای گردش شبانه به آنجا آمده بودند و یکی از آن دو پس از رسیدن به ده قدمی محل سوختن هیزمها

دستها را روی سینه صلیب کرده و از دیگری پرسید :

— شاهزاده عزیز راجع به آنچه که گذشت چه می‌گوئید؟

— مردی که با عنوان شاهزاده مورد خطاب واقع گردیده بود پاخ داد که پسر عموجان من نمی‌دانم چه جواب بدhem ولی آنچه می‌دانم این است که تاکون من مرگ انسانها را بسیار دیده‌ام و شاهد همه‌گونه نزاع بوده‌ام و حتی بیست بار آخرین خس و خس کسانی که درحال مرگ بوده‌اند شنیده‌ام ولی هیچوقت آقای دریا— سالار نه مرگ یک دشمن شجاع و نه مرگ یک زن یا یک بچه اینقدر تأثیری که درموقع خارج شدن جان ازبدن (آن دوبورگ) حس کرده‌ام بهمن دست نداده است .

— بهعقیده من او به‌هیچوجه مجرم نبود و وقتی از شجاعت صحبت می‌کرد من حس می‌کردم که وحشت غیرقابل وصفی مرا گرفته و من بجای محکوم قرار دارم بطوریکه خون بطور عجیبی در رگهای من منجمد شده بود و خلاصه پسر عموجان من می‌ترسم .

— ترس؟ آیا شما می‌ترسید؟ من درست شنیدم؟

— بلی من همین را گفتم و شما درست شنیدید بلی من می‌ترسم و نمی‌دانم چه نوع سرمایی در رگهایم هست که از اکنون بطور مبهم پیش‌بینی و احساس قبلی و قلبی دارم که مطمئناً "به مرگ شدیدی خواهم مرد .

— بنابراین دستان را بهمن بدھید آقای دریاسالار زیرا برای سنهم پیشگوئی کرده‌اند که بهقتل خواهم رسید .

لحظه‌ای سکوت برقرار شد و آن دو بی‌حرکت ایستاده بودند و گاهی جرقه‌های آتش هیزمها چهره آنها را اندکی فرمز می‌کرد و شاهزاده (کنده) مانند این بود که در یک رویای مالیخولیائی فرو

رفته است و دریاسالار (کولینی) عمیقاً در فکر فرو رفته بود .
 غفلتاً یک مرد بلند قد که در یک مانتو پیچیده شده بود
 جلوی آنها ظاهر شد بدون اینکه صدای پائی از او شنیده باشد و
 هردو باهم هراسان دست به مشیر برده و گفتند کی آنجا است ؟
 — مرد تازه وارد جواب داد یک نفر است که شما دیشب او را
 دیده اید آقای دریاسالار و از محافظت شما برخوردار گردیده و اگر
 شما به کمکش نمی آمدید نزدیک بود که به قتل برسد و در حال گفتن
 اپن کلمات کلاه نمدی خود را برداشت و به دریاسالار سلام کرد و
 بعد به طرف شاهزاده چرخیده و به او هم سلام گرمی نمود و هردو
 اورا شناختند و فریاد زدند .
 — بارون (رنودی) .

(رنودی) دستش را از زیر مانتو بیرون آورد و به سمت دریاسالار
 دراز کرد و به همان سرعت که اینکار را کرد دست دیگر هم پهلوی
 دست آنها دراز شد و آن دست (کنده) بود که می گفت اشتباه نکنید
 که ماسه نفر هستیم که باهم سوگند یاد کرده ایم .
 — کاملاً " صحیح است پسرم و دریاسالار فریادی از خوشحالی
 کشید .

در آخرین شعله های هیزمها یک دسته از دور دیده شدند که
 از ته میدان می آمدند و دریاسالار گفت :
 — آه این رئیس پلیس و سربازانش هستند برگردیم دوستان و
 هرگز نه آنچه که دیدیم فراموش کنیم و نه آنچه که سوگند خوردیم
 از یاد ببریم .

همانطور که این سه نفر رئیس پلیس را دیدند رئیس پلیس هم
 آنها را دید ولی چون در مانتوهای خود پیچیده شده بودند آنها

را نشاخت و به سر بازان خود دستور داد که به طرف این مظنونین پیش بروند ولی مثل اینکه آنها انتظار این دستور را نداشتند و خیال می‌کردند وظیفه‌شان خاموش کردن هیزمه است.

آتشها همه خاموش و دیگر همه‌چیز از نظر پنهان شد و در این تاریکی این سه نفر سران آینده مذهب پرستان که باید یکی بعذار دیگری در بی‌سوگندی که باهم یادکرده بودند به قتل برستند از نظر غایب شدند.

باید برای خوانندگان عزیز این توضیح داده شود که در قتل عام پرستانها در زمان هانری سوم شاهزاده (کنده) به دست همان سروان اهل (گاسکونی) که در مهمانخانه اسپ سرخ دیده بود به قتل رسید که قاتل هم دستگیر و اعدام شد.

مارشال (سن اندره) نیز ۵ سال بعد به دست (ژاک) همان پیشخدمت جوانش در میدان جنگ کشته شد که قاتل نیز بلا فاصله اعدام گردید.

(دوک دوگیز) نیز طبق ہیشگوئی انجام یافته در مهمانخانه اسپ سرخ بوسیله جوان پرستان که اهل (آنگوموا) بود به قتل رسید که او هم پس از دستگیری اعدام گردید.

در مورد سرانجام (فرانسوی دوم) و (شارل نهم) و (هانری سوم) و بالاخره پادشاه (تاوار) یا (هانری چهارم) باید به کتاب (ملکه مارگو) اثر همین نویسنده مراجعه گردد.